

تول حقوق محفوظ دي

د کتاب نوم: مِلْمَنَه

نرمے نرمے لوگے تري خېژي
د چاپه نوي ياري اور او لګبدونه

ليکوال:

اشاعت: نومبر 2014ء

پښتو ناول

مِلْمَنَه

کمپوزنگ: حبیب الرحمن (صافی)

شماره: (200)

پروپر شېخ

(اہم ایع اردو، انگلش)

Ex. Subject specialist in English
& Principal (r)
Mobil#:0343-9643320

پرس: اعراف پرنترز محله جنگی پیښور

091-2580006

پرس:

بیعه: (400) روپی

د موندلو در ګونه

بیعه:

یونیورسٹی بلک ایجنسی پیښور

یونیورسٹی بلک شاپ

دانش کتب خانه ډھکی نعلبندی پیښور

(رو مبے باب)

نن سم د سحره د ډاکټر لائیبی بنی، سترګه رپیده او هر رب سره به د هغې په مخ شفقي مسکا خورېدہ، داسي معلومیده چې د کائنات تول رنگونه د هغې په مخ ګډا کوي او په ګډا ګډا کښي د هغې ڈرشنل ته، د هغې کورته او د هغې غېږي ته د یوې لوې خوشحالۍ زېرے راؤړي، هغه خوشحالۍ چې د هغې د ژوندلو سه ارمان وو او د هغې راتلو ته هغه د ډېږي مودې نه سترګې په لاروه.
 ”خودا خنګه او خئه رنګه کېډېشي....؟ د پنځلس کاله شندي زوجيت نه پس چې زمونې تولیدي اميدونه ختم شوي دي؟ نو بیا دا خنګه کېډېشي....؟ نو، ناممکن Impossible... کېډېشي خئه بله خوشحالۍ راتلونکې وي.... Oh, yes, I see, I see... پوه شوم پوه شوم. کېډېشي انصارته د امریکې وېزه لکېدلې وي، هغه سپېشلاائزېشن کولو پسې لپونے شو سه ده او په دغه چکر کښې پري اکثر چکر راخي. کېډېشي د هغه کار شو سه وي خود هغه تلو سره زما د خوشحالۍ خئه تعلق ده؟ آيازه د هغه په تلو خوشحاله يم؟ آيازه د هغه جُدائې برداشت کولي شم؟ ظاهره ده چې چري هم نه.“ د ډاکټر لائیبی د خود کلامي دغه سلسله لاروانه وه چې د هغې په موبائل د هغې د خاوند ډاکټرانصار له خوارېنگ راغې. هغه مسکي شوه، موبائل يې ۰.۵ کړو او ووې وئيل：“هېللو ډير انصار، چرته يې او خنګه يې؟ د هغه له خوا او اوز راغې،“ لائیبی، زه په اسلام

ټبرون:

زءَ د دے ناول تړون پښتو عالمي کانګرس او په خصوصي توګه د کانګرس پړيس سبکتر، نوموره سه شاعر، اديب، نقاد، کالم نگار، په پښتو او پښتنو مئين بناغالي حميد الرحمن نادان ته کوم او هيله لرم چې د هغه او د کانګرس د نورو عهده دارانو په ايشار، قرياني او هلو څلوا به دا تولنه تول عمری دوام او مومني.

پروېز شیخ

نومبر ۲۰۱۳ء

آباد کښې یم ، مبارک شه زما په پاسپورت د امریکي وېزه هم او لګېدہ ، تکت هم ۵۰.k شو او سبا دوه بجې د نورخان اېرپورت نه زمونې فلائت ده . زه کورته درحُم ، نوري خبرې به بیا د غلتہ او کړو، ”د هغه جُدائی اګر چه د هغې د پاره ناقابل برداشت وه ځکه چې په اېم بې بې اېس کښې هم هغوي کلاس فېلوز وو، په هاؤس جاب کښې هم یو خاۓ وواو د هاؤس جاب نه پس دواړه شريک حیات هم شو او شريک روزگار هم شو خود هغه د زړه ساتلو د پاره یې ورته اووی ، ”خه شکر ده چې ستاد زړه ارمان پوره شو“ دې سره یې موبائل بند کړو او په شوکېس کښې لګېدلے د هغه تصویرته یې په خير خير کتل .

په دغه کتوکتو کښې هغه په ولاړه ولاړه ډپره لري لاره . هغه لا هغه سره د تصور په ائینه کښې د ماضي په واډيو کښې ګرځبده او مشغولېده چې د هغې ډرائپور غلي غوندي راغې او هغې ته یې اووې ، ”مېلیم ، ګاهه تیار ده .“ د هغه په ده ناګهانه غړه هغې د یږي نه داسي توپ اوو هو لکه په بې خیالی کښې چې په چاد باو اواز اوشي . د هغې خیالونه داسي منتشر شولکه په پرته شیشه چې د پاس نه یو غت کانے را پېوژي او زړه زړه شي . بهر حال هغې خپله یړه په مُسکا بدله کړه او ګاډي له روانه شو . ډاکټر لائې د ډاکټر انصار بنځه وه . د واده نه پس دواړو په خپل پرائیوپت هسپیتال انصار هیلتھ سنتر کښې کار کړو . دا هسپیتال هغوي د مېټرنیټي هوم د یو خو کمرونه شروع کړے وواو په خپل محنت او قابلیت یې دلو سه

هسپیتال درجي ته اورسوؤ . د هر قسم تېستېونو د پاره خپلې خپلې لېبارتري وي . ECG او التراساوند سهولتونه هم موجود وواو په اپرېشن ته پېټ او لېپر روم کښې جديډ ترين مشينزې هم موجود وي . دې نه علاوه د مريضانو او د هغوي د لواحقينو د پاره کمري هم وي او د هر قسم دوائي د پاره دوکانونه هم وو . د ضرورت هريو خيز د یو چهت لاندې په اسانه موندے شو او بهر تلو ته ضرورت نه پېښې دو . د نورو بیمارونه علاوه په ده هسپیتال کښې به اکثر د بنځو او د هغوي د ماشومانو کېسونه کېدل . په ده فیله کښې د هغوي دومره تجريه شوي وه چې خوک به د غلتہ تلل نو شفا به یې موندله . د کامياب ډاکټرانو په حېث د هغوي متعلق دا مشهوره شوي وه چې ، ”د ډاکټرانصار په یوه ستنه مرے رغبې ده شي او د ډاکټر لائې په یوه ستنه شنډے بوتے بارداره کېډېشي . هم دغه وجه وه چې د بال بچ نه مايو سه زنانه او د هغوي نارينه به اکثر دغه هسپیتال ته راتلل او خوشحاله به تلل . د هغوي په علاج په زړگونو غېږي ډکې شوي او دغه ډکې غېږي ډکې په ډکې چلپدي خود پنځلس کاله زوجيت باوجود د ډاکټر لائې خپله غېږه ډکه نشوه . کله به چې د هغې په زړه کښې د ميراتې خيال راغې نو د ډپر خفگان نه به پري لرزه راغله . دغه حال د ډاکټرانصار هم وو خو هغه خپل خفگان د هغې نه پت ساتو او هغې له به یې تسلی ورکوله . هغه د چا خبره چې ”خوک وائي ، خه او کړو؟ او خوک وائي ، ”خه یې کړو“ . دا

سوچي کاکانه برداشت اونشو او د ګلی په څایه ورته هغه اووے، ”بې بې دا شمکوره ده خود دې د شمکورتیا وجه نوره ده . تئه دې نه تپوس اوکړه، دابه درته توله خبره په زور زبر اوکړي“ . بیا ګلی ته وائی، ”جینی بې بې ته توله خبره اوکړه“ . د سوچي کاکا په شاره او بې ډبه لهجه هغی بد اونه ګنډ او ګلی ته یې اووی، ”بې بې ستاد بیماری وجه خد ده؟“ د هغی په تپوس ګلی اوشرمېدہ، د لوبټې پلو یې خولې ته او نیوو او په یره یې اووی، ”بې بې زما د شمکورتیا وجه زما اميد ده“ . ”خه مطلب؟ زه ستا په خبره پوهنynom“ ، ډاکټر لائېي هغی ته په غټو غټو اوکتل . ګلی سترګکی تیټې کړي او وي وئیل، ”بې بې زما چې کله اميد پېدا شي، نو دا بیماری راباندي راشي او چې د ماشوم زېگون اوشي نو بیماری په خپله بنئه شي.“

ډاکټر لائېه : اوه، داسې تاسره مخکنې هم شوي دي؟

ګلی : نه بې بې په رومبې څل هیڅ نه ووروغه جو په ووم خو په دوېم او درېم څل راباندي دا بیماری راغلي وه او اوس په خلورم څل راباندي بیا دا چل اوشو.

ډاکټر لائېه : ستا خبره باکل تېک ده . د حمل په وجه کله کله داسې کېږي خو چې حمل ختم شي نو بیماری هم ختمه شي . زه به درته في الحال یو خو نسخې اوليکم . دابه واخلي او د دې استعمال سره به بنئه شي انشاء الله . خود دارو به باقاعدګي سره استعمالوي . ”هغه په یو کاغذ نسخه اوليکي او کاغذ هغې له ورکړي . ګلی چې د دارو

خبره د هغې په زړه کښې ګرځیده او د هغې سترګه لا هغسي رې بدہ چې هسپیتال ته اور سپیده . هغه چې خپل کلینک ته ورغله نو ګلی او د هغې خاوند سوچي کاکا رومبې نمبر نیولے وو او د هغې په انتظار کښې ناست وو . هغه چې په خپله کرسی کېنaste نو سوچي کاکا ته یې اووی، ”بنه روره تاته خه تکلیف ده؟“ سوچي کاکا لکه چې د مخکنې نه جواب تیار کړے وو او هغې د پاره یې ساتلے وو . هغه ورته زر اووے، ”ماته هیڅ تکلیف نیسته بې بې ، تکلیف زما بنئې ته ده .“ ډاکټر لائېي هغې ته اوکتل او ورته یې اووی، ”دلته راشه بې بې ، ماسره جخته په دې کرسی کېنې“ . سوچي کاکا هغه د لاس نه او نیوو، د خپل څایه نه یې پاسوله او لاس نیولې یې هغې ته مخامنځ په کرسی کېنوله . هغه یې هلتله پرېښوده او خپل څایه ته واپس شو او کېناستو، د ګلی کېناستو سره د ډاکټر لائېي د سترګکی رپا نوره هم زیاته شو . بهر حال هغې خپل څان قابو کړو او هغې ته یې اووی، ”تاته خه تکلیف ده بې بې؟“ د هغې په تپوس هغې اوشرمېدہ اووی وئیل : ”بې بې ، زمانظر کارنه کوي، شمکوره شوي یم“ . ”بیا خوته غلط څایه ته راغلي بې بې ، ته شپږم نمبر کمرې ته ورشه، هلتله زمونې، ډاکټره، مس طاهره ناسته ده، هغه به ستاد سترګو چېک اپ اوکړي او نسخه به درته اوليکي، دا کمره دز چه وبچه د پاره ده .“ ډاکټر لائېي هغې ته په نرمه او پسته لهجه کښې اووے خو سوچي کاکا او ګلی د هغې په جواب مطمئن نشو . د

وائی، ”داروپی بی بی له ورکره.“ ګلی چې ډاکټر لائې په ته د پېسوا غوته اوئیسي نو هغه ورته وائی، ”نه بی بی، دا ځان سره کېږده. زه دا کار نشم کولی“ ګلی چې هغې ته په مایوسه نظر او ګوری نو هغه ورته وائی، ”بی بی زه هغه کار خنګه او کړم چې اللہ پری رانه ناراضه کېږي. بله دا چې ډاکټر هر چاله د ژوند ورکولو کوشش کولے شي خود چا ژوند اخلي نه، البته که ته د شمکورتیا خبره کوي نو د اوس نه واخله ستاد ماشوم د ژېگون پوري به زه ستاعلاج کوم او تاته به هیڅ قسمه شکایت نه وي. ستاشمکورتیا به بالکل ختمه شي.“

ګلی: بی بی زما شپږ بال بچ نور هم شته، زه هغوي نشم پاللې نو دا راتلونکے به خنګه او پالم.“ د ډاکټر لائې په ذهن کښې یو خل بیا هغه خبره راغله چې، ”خوک وائی، خه او کړو او خوک وائی، خه یې کړو“ هغې یوه شبې هغې ته په چې خوله کتل، بیا یې په مُسکا اووی، ”ستاد علاج توله خرچه هم په ما او ستاد بچې پالل هم په ما.“ ګلی: زه پوهنډوم بی بی؟

ډاکټر لائې: زه به تانه ستاد علاج پیسي نه غواړم او ته به ماشوم نه غواړي. د هغه الله پالنه به په ماشي.“ د هغې په خبره د سوچي کاکا او ګلی خولې په خندا واژې شوې او دواړو په یوه خوله اووسي، ”پېړه بنه ده، مونږ دي ته تیاري یو خو تختي به نه.“ بیا ترپنه هغې د حمل د تاریخ تپوس او کړو او هغې هغه تاریخ او د متوقع ماشوم د ژېگون متوقع تاریخ په خپله ډائري کښې اوليکو. بیا یې د هغوي نه په یو

کاغذ په لاس کښې او نیسي نو هغې ته وائی، ”بی بی زه به دا دارو ترکومې پوري خورم“.

ډاکټر لائې: ترڅو چې ستاد ماشوم ژېگون نه وي شوې نو دا دارو به خورې.

ګلی: بی بی، بی بی مونږ غربیانان یو، بی وسه یو، دا خبره ز مونږ د وس نه بهرده. زه خو... زه خو... (هغه چپ شي)

ډاکټر لائې: وايه وايه، ته خه وبل غواړي؟

ګلی: بی بی، زه خو دی له راغلې یم چې... چې دا زمانه لري کړي او د دې غم نه م خلاصه کړي. د هغې په دې جرات ډاکټر لائې هغې ته نیغ نیغ ګوری او وائی، ”تہ خپل حمل لرې کول غواړي؟“ د هغې د تپوس په جواب کښې ګلی سراور کړو. ډاکټر لائې د هغې په مطلب پوهنډو. هغې هغې ته د پره شبې په ځبرانتیا کتل او بیا یې ورته د نصیحت په طور اووی، ”ګوره بی بی، او لاد د خدا سه رحمت هم دې او نعمت هم دې. په خپل او لاد ناشکري مه کوه او د خدا سه د رحمت او نعمت دروازې په ځان مه بندو وه“ د ګلی په خاۓ سوچي کاکا جواب ورکوي او وائی، ”بی بی، زه به هغه او لاد خه کړم چې زماښه پرې د مرګ شي. زه غریب او بې وسه سړے یم خود خپل ضرورت د پاره م لس زره روپې راټپې دې. دارانه واخله او دا غم ترې لرې کړه. زه مزدور کار سړے یم، مزدوری به کوم او که بال بچ او د بنځۍ الله پالنه به کوم.“ هغه ګلی له د پېسوا غوته ورکوي او ورته

لو بے کاغذ اقرار نامه واختسته، د هغوي ګوتې یې پري او لګولي او په چېله ذاتي الماري کښې یې محفوظه کېښوده. د اقرار نامي ليکلوا نه پس د هغې د سترګې رې ختمه شوه او هغې ته داسي محسوسه شوه چې هغې بذات خود د یو ماشوم مور جورپدونکې ده. دي احساس سره هغې خوشحاله شوه او توله دنيا ورته خوشحاله بنکارېدہ د ډاکټر انصار د راتلو په خیال هغې د نور کله په نسبت کورته وختي لاره. هغې تر ناوخته پوري د هغې د راتلو انتظار کووا او په دغه انتظار انتظار کښې د هغې سترګې ورغلې. غوته نيمه شپه وه چې هغې کورته راغې. ګاهې یې یو خواته او درو او غلى غوندي د هغې کمرې ته ورغى. هغې په څېل بېډ کښې اوده وه او د هغې تصویر د هغې په سینه پروت وو. هغې چې هغې ته اوکتل نو مسکے شويوه شپه یې هغې ته کتل او بیاد هغې د کمرې نه اووتو او څېلې کمرې ته لارو. سحر چې په ناشته باندې د هغوي ملاقات او شونو د ډاکټر لائې په تپوس باندې هغې هغې ته، اسلام آباد ته داتلو، هلته د ايسارېدو او د واپس راتلو توله خبره په خوند خوند شروع کړه او د ناشتې نه پس یې د واپس تلو خبره ورته او کړه. هغې هغې سره بله خبره اونکړه، غلى غوندي پاسپدې او د هغې د سامان پېکنګ یې شروع کړو. هغې چې ناشته او کړه نو هغې هم ورسه شو او دوارو په شريکه پېکنګ کوو. د پېکنګ نه پس چې ډرائیبور د هغې سامان په ګاډي کښې کېښودونو هغې د هغې جدائی برداشت نکړې شوه او

ډکۍ سترګې خپلې کمرې ته لاره. ډاکټر انصار ته چې د هغې د خفگان احساس او شونو هغې پسې د هغې کمرې ته ورغى او په مُسکایې ورته په خوشگوار موده کښې اووسي، ”اوه مائې دير وائف، ته زما په تلو باندې خفه یې، دا هرڅه خوزه ستاد پاره کوم... زهه هميشه د پاره خونه ځم“. ډاکټر لائې هغې ته په ډکو سترګو ګوري او وائې، ”انصاره، د شلو کالو رفاقت او د پنځلسو کالو زوجيت خه وره خبره نه ده. دانګه انه جُدائی زهه خنګه برداشت کولې شم؟ impossible .

ډاکټر انصار: ریلپکس پليز. زهه د تول عمر د پاره خونه ځم. دوه خلور کاله به هم تېرشي او بيا به تول عمر یو خائے يو. ستانه بغیر زما بل خوک دي؟

د هغې په روستي خبره هغې مسکۍ شي او هغې ته وائې، ”داسي مه وايې پليز، ستا یو مېلمنه يا مېلمنه هم راتلونکې ده. زمانه زيات د هغې یا هغې د راتلو او مستقبل فکر پکار ده.“ د هغې په خبره هغې هغې ته په چېرانتیا ګوري او چې کله هغې په موسکو سترګو هغې له په سترګو سترګو کښې یقين دهاني ورکړي نو د هغې په مخ مُسکا خوره شي او وائې، ”Is it so?“ هغې یو خل بيا مسکۍ شي او وائې، ”Yes it is true“ د هغې په انکشاف د هغې په زړه د خوشحالې چېږي او د هغې په بدن کښې جنبش راشي او وائې، ”اوه، دو مره لویه خوشحالې تامانه پته ساتلي وه؟“

ډاکټر لائې: انصار، دا به ترا خره پوري پته وه خو که ته فارن ته نه

خبری اتری هم کولے. په دغه تلو راتلو کښی ڈکلی او ډاکټر لائیبہ د مریض او ډاکټر شتہ په خورولی کښی بدلہ شوہ او د سوچی کاکا او ډاکټر لائیبی رشتہ د رور خور په رشتہ کښی بدلہ شوہ. ډهغوي د رورولی او خورولی دارشتی د دواړه طرفین د مجبوري په وجه جورې شوې ګښي هغه د چا خبره چې، ”چرتہ لعل او چرتہ کوتی لعل“ د ډاکټر لائیبی او د هغې د خاوند شمارد بناري په معززینو او امير و کورنو کښي وو او سوچي کاکا یو غرېب سړے وو. هغه په ذات شاه خپل وو او پلار په نیکئه د زور کلی د خانانو کسب گررو. د هغه خپل نوم ګلالے وو او د سور پلار ایکے یو زو سے وو. ډکلالي پلار تورخان بابا بوډا سړے وو خو په دغه تپه تپه خانګۍ دېر تابدار او خدمتي سړے وو. د خپل کسب نه علاوه هغه به د هر چا منډه تپره کوله، که هغه به د ډالی او پنه راټپنه وه، خه سوال جواب به وو، د چاله خوا د ابتنې پونستني بیگار به وو، د کتیونو بونل به وو او که د غم بنادي خبر به وو. خبرلوث دومره وو چې یوه خبره به یې شروع کړه نو په هغې به لګیا شو. بیا به په هغه خبره کښي نوري خبرې راغلي او چې هغه به یې ختمه کړې نو خپلې زړې خبرې له به بیا واپس راغي او شروع به یې داسي او کړه چې، ”بنه نو ماو سے چې....“ د عمر د زیاتي او د حافظې ډکمي په وجہ به چې ترپنه کله کله خپله بنیادي خبره هېړه شوہ نو مخاطب نه به یې تپوس او کړو، ”ماخه خبره کوله ګله؟ او بیا به یې ناګهانه په خپله اوو سے، ”هاؤ رشتیا رایاده شوہ راته

تلے. اوس چونکه ته په لوې سفر روان یې نوتاته م خکه اووې چې په مادے خه بدګمانی رانشی.“

ډاکټر انصار: بدګمانی او په تا؟ په تپرو پنځلسو کالو کښي آیا داسي خه شوي دي؟ لائیبی، داستا وفاده چې د بې او لاډي باوجود د یې زه ستا په وفا کلک او درولي یم او اوس چې ته ماله د یو بنکلے ماشوم ګلددسته تیاروې او د تحفې په طور به یې د هغه په شکل او د هغه په لاس راکوې نوزه به ستا په وفا خنګه شک او کرم. لائیبه مائی ډير لائیبه، وايد د دې غیر متوقع زيري په خوشحالی کښي تاله خه انعام درکرم؟“

لائیبه لاد انعام په بدلہ کښي خه سوچ کوي چې هغه ورته په فخریه لهجه کښي په شاهانه انداز په اردو کښي وائي، ”ماګ میری مجبوبه ماګ. جو کچه ماګنګا ہے ماګ، اڳۍ موقعه ہے۔ بول کیا چا ہے؟“ د هغه په مصنوعي انداز او جلال هغه په خندا شوہ او په خندا خندا کښي یې غلې غوندي اووې، ”مهروفا“ د هغې په د دې دومره وروکي خواهش هغه مُسکے شو، هغې ته ورنزدې شو او دواړو د یو بل په شونډو د وفا مهرونه او لګکول، دې سره ډاکټر لائیبی هغه په ډکو سترګو رخصت کړو.

د هغه د تلونه پس هغې خپل مصروفیات بیا شروع کړل. خپل هسپتال ته به د معمول مطابق تله او مابنام ماسخوتن به خپل کورته راتله. ګلې به میاشت په میاشت چېک اپ د پاره هسپتال ته ورته. هغې له به یې دارو دُرمل هم ورکول او د ماشوم په حقله به یې ورسه

...“که چابه کتې بنيلو له بوتلوا او د هغه د حوصله افزائي د پاره به چا اووسي، ”باباته خو ډېربنائسته او ګلدار کت بنې، دا چل درته چا بنودلے ده؟“ نو بیابه هغه د خپلو مشرانو، د هغوي د کارگردگي او د هغوي دشغل خبره شروع کړه. د هغوي د خپرانګي سپي خبره به پکي هم راغله او د توربو چي سپي خبره هم. په دي دي کښي به د هغوي د بسکاري سپي لرمي خبره هم راغله او د لرمي د مورسینګي او د هغوي د شجري خبره هم راغله. که د هغه د ذات په باره کښي به ترینه چاتپوس او کړونو هغه به مسکے شو، په ژامه کښي پرته د نسوارو چوندي به یې د مسواكې ګوتې په تهاماکش د خولي نه او ويستله او لړه به یې کړه، په نسوارو کړه ګوتې به یې متې ګوتې پوري ترهغې مرله چې د نسوارو تول پوتي به ترینه پرپوتل. بیابه یې د ډبلي نه یوه چوندي نسوار په تلي کښي واچول او تر هغې به یې ورسه متے او اوږي وهله چې د نسوارو د چوندي نه به یې بلوره جور کړو. دي نه پس به یې د دوو ګوتو په مرسته د بره ژامي په مخصوص څاکه کښي کېښودو او د شوندي موره به یې په مسواكه ګوتې داسې تپوله لکه یوه مور چې خپل ماشوم زوئے په بستره کښي سملوي او په سينه یې رو رو تپوي. بیابه یې د دواړو ګوتونه د نسوارو پوتي او خندل، د تلي زیر بخنه ګونه به یې په نوک او ګروله، یوئل به بیا مسکے شو او په مسکا مسکا کښي به یې د نسوارو فالتو پوتي د خولي او شوندونه په لمن ياد خادر په پسکي

صفاکړل او مخاطب ته به یې اووئيل، ګله دا د ولاري خبره نه ده... ګښه ګله چې خبره ده راياده کړه نو او اوس غوب شه چې پوره یې ووره. ”بيابه شروع شو، ”ګله زمونې ذات شاځېل نه ده بلکه شاه خيل ده. شاه با چاته ويلے کېږي او خېل کورني او قبيلي ته ويلے کېږي. د شاه خېل معنۍ ده شاهي کورني، ته پوه شوئې په خبره؟ بالکل داسي لکه خان او خانخېل يا میا او میاخېل... دغسي ورپسي څه“ بیابه یې د خپل ذات او شجره نسب وضاحت شروع کړوا په دې دې کښي به یې خپله شجره نسب د بغداد عباسي خاندان ته او رسو. که هغه به ترینه د دليل تپوس او کړونو هغه به په سره سينه جواب ورکړو، ”زې بې بنیاده او بې دليله خبره نه کوم. ماسره اګر چه ليکلې شوي شجره نېشتله خود ده ضرورت هم نېشتله، زمونې شجره سينه به سينه راروانه ده او ماته توله زبانی ياده ده“ بیابه شروع شو، ”زې یعنی تورخان ابن انځر ګل ابن پشم ګل...“ او په دې دې کښي به عباسي کورني ته او رسیدو. په شجره کښي به هغه خان سره د تاریخ اهم سیاسي، فوئي او مذهبی مشران هم راولپول او هغوي به یې هم د خپل خېل په اهم شخصياتو کښي شامل کړل. بیابه شروع شو، ”زمونې مشران دې علاقوته د غذا په نيت راغلي وو او دا ټولې علاقي هغوي پتح (فتح) کري دي. که هغوي غونبتل نوز مونې د کورونو د پوالونه او ورونه به د سرو، سپينو وو خو هغوي دالاچ نه کوو. زمونې مشران د خپل نیکه بالول دانه

(بهلوں دانا) په پل روان وو، لکه خنگه چې هغه باچی (بادشاھی) له لته ور کړے وه او پکیری (فقیری) یې کبوله (قبوله) کړے وه، دغه حال زمونږ هم دے.“ د کلی د خلقو د نورو خدمتونه علاوه هغه به هندرغوايان او سخوندران هم خصیان کول . هغه په د مې فن کښی دومره ماھرو و چې د لري لري نه به ورله خلقو سخوندران راوستل او هغه به خصیان کول ، هغه به چې کوم خارو سے یو څل او تکوئنودا بیا تکولو ضرورت نه ووبلكه په رومبی څل به د خاروی تولیدي رګونه مړه شو .

ګلالے چې بوغورکے شو نو پلار ورله واده او کړو چې نسل یې زیات شي او متمې یې مضبوطې شي. د هغه واده او شو خود خو خو کالونو د انتظار با وجود هم د هغه د زړه ارمان پوره نشو او د رومبی بنسخي نه یې هیڅ او لاد او نشو . د بې او لادی په غم او د میراتې په پېغور هغه خه موده کړیده او اخره مړه شوه . د هغې په مرګ تورخان بابا ته سخته ذهنې صدمه او رسیده خکه چې د هغوي د اخلي پخلي کار خراب شو نو هم په دې وجه یې ورله په میاشت کښی دنه دنه بل واده او کړو . خه موده پس د هغې هم دغه حال شو او هغه هم د او لاد په ارمان مړه شوه . د پرله پسې د دوونې خود بې او لادی او د هغوي د مرګ په وجه د کلی خلقو ګلالې پسې هم خبرې شروع کړے او د هغه پلار تورخان بابا پسې هم . ګلالې پسې داسې چې د هغه متعلق د مشهوره شو هغه چې هغه نامرد دے او تورخان بابا

پسي داسې چې هغه د بې زبانه خاروونسل کشی کړے ده او کوي نو په دې وجه خدا سے د سزا په طور د هغه نسل کشی کوي . دا خبره چې د تورخان بابا غور به او رسیده نو هغه د سخوندرانو خصي کولو نه توبه او ويستله خو هغه د کلی د خلقو د روبی نه دومره بدله شو چې دغه صدمه یې برداشت نه کړے شوه او یو خو ورځي پس هغه هم مړشو . د هغه د مرګ نه پس چې د ګلالې د نامردی خبره د هغه غور به او رسیده نو هغه د پېرخفگان نه سودائي شو . هروخت به په لارو کو خو او شارو و بجا رو کښي او ره ګرچدو ، خپلي ګوتې به یې شمارلے او خان سره به یې خه وئيلے . ورڅ به تېرہ شو، شپه به تېرہ شوه خود هغه د ګوتو شمار به تېرنشو او هروخت به په سوچونو او فکر وونو کښي ډوب وو . نه یې چاسره خبرې کولے ، نه یې په چاسلام اچوو او نه یې د چاسلام اخستو . هم دغه وجه وه چې هغه د ګلالې نه په سوچي او بیاروستو په سوچي کاكا مشهور شو . د سوچي کاكا حالت انتهائي قابل رحم وو . د هغه د خدمت او اخلي پخلي هېڅوک پاتې نشو . دې سره به هر چا و پوري خندا کوله او په خندا خندا کښي به یې ورته عکسي خبرې کولے . تردے چې هغه ته په مخامنځ خو خوڅله نامرده او ووپلے شو . د کلی محلت بسخواو جينکو ته دومره سپک شو چې هغوي به د هغه نه ستري پرده نه کوله او په خندا خندا کښي به یې دا جواز پېش کوو چې ، ”خوارې ده نه به لاخوک ستري او کړي ، دے هم زمونږ غوندي دے .“ دا تولې خبرې به هغه او رسیدے

په دغه درمنونو کښي د هغې او سوچي کاکا ترمينځه خبرې جوري شوي . سوچي کاكا به خپله زړه ستړه هغې ته کوله او هغې به د خپل غمونو داستان هغه ته وېلې . په دغه وېلو اورېدو کښي د هغوي یوبل سره همدردي جوره شوه . دغه همدردي په یو خورخو کښي په دوستانه کښي بدله شوه او دغه دوستانې د بنخي خاوند شکل اختيار کرو . چې د هغوي نکاح او شوه او خلق تري خبر شونو د کلي خلقو روپوري خاندل او په خندا خندا کښي به یې دا وئيل "مولو جور په جور کړل ، سوچي کاكا نامرد د او ګلې مېرانه ده ." هغوي پسې ډېرې خولي او ډېرې خبرې وي خو هغوي د هیچا د خبرو هیڅ پروانه لرله . هغوي دواړه د یو بل ضرورت وو او د هغوي واده صرف د ضرورت او مجبوري واده وو . دواړه د ژوند ناکړدو ، کړمو او ترسکو وهلي وو ، دواړه د میني اوږي او تړي وو او دواړه د یو بل په مينه نه مرپدل . هغوي دواړه به کور په صحراء یو ئائے وو . چې د غنمه په سيزن کښي به سوچي کاکاراشپېل ويستونو هغې به وریسي جهارو وهله . د وړو په سپینولو کښي به هم دواړه یو ئائے وو او د وړو په تکولو کښي هم . د مشرخان حجره به هم دواړو یو ئائے جهارو کوله او خزله به هم دواړو یو ئائے غورخوله .
وېلے کېږي چې بنځه خوشحاله وي نو توله دنيا خوشحاله وي ، چې خاوند خوشحاله وي نو الله خوشحاله وي او چې دواړه خوشحاله وي نو د هغوي کور په ژوندنې جنت ده . دا مثال د هغوي

خو هغه پري داسي څان کون کړئ وولکه چې هغه نه د هغوي خبرې اوري او نه پري پوهېږي .

د کوم ذهنې اذیت او کوفتنه چې هغه تېرې د هغه دردناکو مرحلونه ګلې هم تېرې ده . د ګلې او ګلالې د ژوند قیصی که یوه نه د خو یوشان ضرور ده . هغه هم د بې او لادې په وجه په څوانه څوانې کښي دو هڅله طلاقه شوي وه او د ژوند نه مايو سه د پلار په کورښه په پخه ناسته وه . هغه په زنانه و کښي د میراتې او طلاقني په نوم مشهوره وه . د ګلې پېغلو به د هغې نه مخ اړوو چې چرته د هغې غوندي نشي . هغه د ګلې د ګمښادي او مړي ژوندي نه او تې وه او که چري د خپلې ياندي به واده بنادي له لاره او د ناوي د ليدو خواهش به یې او کړو نو په خه انه بهانه به د کوره او ویستلي شوه چې په ناوي د هغې سیوري او نشي . د هغې د مور پلار د مرګ نه پس د هغې د ژوند او اميد تولې سهاري ختمي شوي . هغې د خوشو کورونو بیانو ته د یوې خدمتگارې په چېت خپل خدمات پېش کړل خونه پري چا جهارو او وهله او نه پري چالونې او جامي او وینځلي . چې او نشوه نو بیا به یې په خپلوا لاسونو ګتلې او په خپلې به یې ختلې . د هغې مزدورې دا وه چې په لاروکو خوشو کښي به یې سوتې ګونډولې ، د هغې نه به یې سپیاکې او سکرې جورولې او هغه به یې په کولاانو د پجې د پاره خرڅولي . په مني کښي به یې وړي سپینول او په غنم لو کښي به یې د غنمه موټۍ هم کولې او ګونډ سه به یې هم صفا کوو .

﴿دوبم باب﴾

زور کلے دنوم په لحاظ هم زور وو اودا بادی، په لحاظ هم زور
وو. ددے کلی توله ابادی کچه او د ختیول تو زاره کورونه وو البتہ د
خان بابا کوراود هغه لویه حجره پخه وو. زور کلے، همایون کلے او
اکبر کلے، دادرسے واره کلی او ددے کلیونه چاپره په زرگونو
جريبه جائیداد خان بابا ملکیت وو. دادرسے واره کلی د سپین نهر په
پرتیزه او اوچته غاره په لړه لړه فاصله باندی پراتنه وو. دانهر دغريزو
چینو او تکروننه راوته وو، د خان بابا په زمکه کښي تېرشو سه وواو
مخکښي تلے وو. په دسے باندی څائے په څائے تکروننه وو او په دغه
تکرونونو وړي وړي جرندي جورپي شوي وي چې هغه تولې د خان بابا
وي. ددے او به دومره سپيني وي چې د نهر په ویخ کښي شګي،
کاني او د کانپورنګونه صفالې ده شو. د نهر ختیزې غاري ته پوخ
سرک وو چې د هغې سرد خان بابا حجري ته رسبدې وو او خوله يې
د بناري له سرک پرته وو. په نهر باندی واره او لو سه پولونه جور
شوي وو چې د کلې خلق او ګاهي به پري تلل راتلل. د نهر ختیزې
غاري ته، د پوخ سرک او نهر ترمینځه په مناسبه فاصله
باندی، تر لري پوري د خراولو اونې ولاړي وي چې اکثر پکښي د نهر
اويو ته سلامي شوي وي او د هغوي نري اوږدي څانګۍ او پانې لکه
د تړو خولو په دغه یخو او ټو کښي به اوړي ژمي پرتي وي خو په مودو
مودويې تنده نه ماتېده. په اوړي کښي به د کلیو بوداګان، مشران د

هم وو. دواړه بنه خوشحاله ژوند تپره وو. داد هغوي د خوشحاله کور
نتيجه وه چې هغوي له خدا سه دواډه په رومبي کال د عادل او شپردل
غوندې غږګ نعمتونه ورکړل. د هغوي په زیګون یو خوا د سوچي
کاکا خوله د پېږي خوشحالی، نه نئه راغونه یه بل خواګلې په جامو
کښي نه څائیده څکه چې د هغوي راتلو سره ترینه د میراتې نوم
لر سه شو. د هغوي زېګون سره د سوچي کاکا سوچ په څائے شو اود
هغه نه د نامرده تکے هم لر سه شو خود سوچي تکے ترې لري نشو.
دوه کاله پس د ګل ولې او خان ولې په شکل کښي خدا سه دوه نور
غږګونی او لاد ورکړو. درسے کاله پس د قدیر او کبیر غوندې دوه
نورې غږګونې دالي، خدا سه ورکړ سه او اخري نعمت یې ډاکټر لائې
له د ډالې په توګه او ساتو.

اونو په سیوری بریندي خپتې په کتونو کښې پراته وو، د ګرې شریتونه به یې کول او خکل، د ژړې زمانې خبرې به یې هم کولے او په اونو کښې به یې د چېچنۍ، خارو ګانو، توریانکو او ګوکو شتکو خواړه او زونه هم اورېدل، د او بود پاسه د شنو مچانو ډلو ته به یې هم کتل او د جنتي تنهنکو نظاري به یې هم کولے. هلکانو او زلمو به دغه او بيو کښې لامبل، کله به یې یوبل او بيو ته دیکه کول او کله به یې په دوه کسه یو هلك د لاس پښو نه او نیوو، تالی به یې ورکولے او په دغه تالو تالو کښې به یې نهرته ويستو. ئینې هلکان به اونو ته او ختل او دبره نه به یې نهرته ورتیپ کړے. یو خوابه دغه مستى کېدې، بل خوابه د مدرسې ئینې طالبان د اونو په سیوری پتې ناست وو، چا به خپل حفظ پخوا او چابه د ګرائمو ګردان کوو. چې کله به د باران په وجہ د نهراویه خرې شوی نو د لزمو وریئې به هم خړې شوې خو ورو هلکانو به پکښې په د مې غرض لامبل چې په خرو او بيو ګرمکې ماتېږي او او چېږي. د مې نهرنه د خان بابا زمکه هم او بیه کېدہ او لاندې به د لېونې خپلو ترمینځه به د نهرد او بيو په تړلو او پېښو دو اکثر جنگ جهګرې کېدې. د سوک سپېږي نه علاوه کله کله به پکښې غابن ماتې او سرماتې هم کېدہ خو چې ملیان او عالمان به ترمینځه شو نو روغه جوړه به او شو. خان بابا د غټې سینې او فراخه ذهن خاوند وو. هغه دغه ورو ورو جهګړو پسې مخه نه اوره، اکثر به

یې خپل زميدار ملامته کرو او د جرګي د مشرانو خبره به یې او منله خولپونی خپل فطري شرپسند او خان خوبنځي وو. د هغوي مشرد خپل سرد پاسه بل سرنه منو او په خټه ناخټه طریقه به یې هغه ته او بیه خرو لے: هغه اګر چه یو وزرے وو خو چې کله به د هغوي زیاتې د هغه د زغم نه او وتو نو تبول زميدار، نوکران او کسب ګربه یې په یو شپیلی راغوند کړل او داسي حمله به یې پري او کړه چې رنا ورڅ به یې پري توره شپه کړه او په خپلو کورونو کښې به یې د پتېدو څائے نه خوبنځیدو. د پرله پسې د ماتې نه پس د هغوي لشه پسه شو، بهه یې مره شو او د کبر نشه یې داسي ماته شو چې هغه د چا خبره بیا غوبنستو ته هم نه چغېدل. په دې کښې هغوي دومره پرپوټل چې خان بابا به پري لېږي خپې او ترپولے نو سرونه به یې تیت کړل او کورونو ته به ننوتل. خټه موده پس یې خان بابا سره بنې پخه روغه او شو او خپلو کښې او نختل. خان بابا د هغوي د دشمنې په تود تنور خپلې ډوډي پوري کولے، په هغوي یې نړولے او په هغوي به یې خرو لے. په دې کښې یې د هغوي نه تولې زمکې بېعه واخسته او د هغوي د جنګ شرنه هم پشہ د پاره خلاص شو خو هغه د چا خبره چې پرسه او سوزي خو ول ترې لارښي. بیابه هغوي په هغه زمکو ګرځېدل، په زړونو کښې به خټکېدل او دا به یې وئيل چې دازمکې زمونې نه په چل ول تلي دي، نه ابې ګوته لګولي ده او نه سابې، خو اوس هغوي هیڅ نشو کولے، هغوي صرف د تې د

تاوه لګیاوو.
د خان بابا درې زامن وو. د مشرنوم افضل خان وو، د دویم نوم همایون خان وو او د درېم نوم اکبرخان وو. د خان بابا د مرگ نه پس افضل خان ته د کورنۍ د مشری پتکے په سرشو. د زور کلي کور او حجره هغه ته ورکړي شوه او چې کله د جائیداد و پش او شونو سل جريمه زمکه ورته د حجري د خرچې د پاره ورکړي شوه، همایون خان په نوئے کلي کښې خان له خپله بنګله او حجره جوره کړه او خټه موده پس دغه کلې د هغه په نامه، همایون کلې، مشهور شو. دغه رنګي اکبر خان په سرکلي کښې خان له خپله بنګله او حجره جوره کړه او دغه کلې د هغه په نامه اکبر کلې، مشهور شو. اگر چه د هغوي زمکي، کورونه او حجري او ګته و په بيله شوي وه خود هغوي رورولي نه وه بيله شوي. د هغوي غم بنادي، اخترا دينه او هره مشوره او فېصله به د مشرخان په لویه او د مشری په حجره کښې کېده. یواخي دانه بلکه هغوي به د خپلوز میدارو او کسب ګرو فېصلې هم اکثر مشرخان ته سپارلے او چې هغه به کومه فېصله په کومه طریقه او په کوم رنګ او کړه نو په هغې به بل رنګ نه ختو. همایون خان او اکبرخان سرکاري افسران وو او د خپلوز میدارو او کسب ګرو فېصلې ته او زګار نه وو. همایون خان په اسلام آباد کښې DMG افسر وو او اکبرخان په ارمي کښې کرنل وو. مشرخان اگر چه سرکاري افسر نه وو خو په عوامي سطح باندي لویه سټه وه او پېر اثر سوځ يې للو. هري

سياسي ډلي او سياسي ليږ سره د هغه رابطي او دوستاني وي.
بشرخان له خدا سه ډېره بنه کانتېي ورکړي سه وه. د هغه عمر د شپېتو کالونه اوخته وو خونه د هغه په قيافه او اعضاء کښې خټه فرق راغلے وو او نه يې په ملاکښې خم راغلے وو. د هغه همڅولي بوډاګان شوي وو په همسا ګرڅېدل او د هغه روغ صحت ته پسخېدل.
هغه په او نه غنه، رنګ جُشه او خوي بوی کښې خپل پلار خان بابا ته تلے وو. لکه د هغه لور دنګ دروند وجود، درني خبرې، سورسپین مخ، غتې شهلا ستړګي، توري سپېښې ګوري روئخي او لکه د هغه به يې هر سحر کلين شيو کوو. په ژمي کښې به يې د خري خامتا درني جامي، توبې او جېکت اغواستو او په اوږي کښې به يې د ململ سپېښې جامي، سپېښه توبې او سپېښ جېکت اغواستو. د هغه د حجري رونق د مغلود دربارنه کم نه وو. سوچې کاكا به هر سحر د هغه حجره جهارو کوله، د هغه تريورانو به د حجري چهړ کاؤ کوو، چمن او بوتي به يې او بې کول د هغه د حجري په چهتری نما سپر کښې پراته د غټو غټو کتونو لنګې به يې راخکلې، بتیارانو به منګي او چاتې د تازه او بونه د کولې، نائي به هر سحر د هغه حجامت کوو، د ضرورت مطابق به يې د هغه د لاس پښو نوکونه پرېکول، د هغه اوږي او متېي به يې مندلې، د هغه د سرمالش به يې کوو او په اخره کښې به يې د هغه د لاس پښو د ګتونه تکونه ويستل. د هغه د تولوز میدارو د کورونو نه به یو یو مشر هر سحر د

هغه حجري ته د هغه سلام له ورتلو. هغه سره به يې د زمکي او فصل په باره کښي خبرې هم کولي، په نوي تازه به يې تبادله خیال هم کوواود هغه نه به يې هدایات هم اخستل، چې کله به هغه مطمئن شونوبیا به يې د هغه نه اجازت واخستو او خپلو خپلو کارونو له به روان شو، هره جمعه به د کلي بات سحر وختي د هغه حجري ته راتلو او په خپل مخصوص انداز او اواز به يې د خلقو په مخکښي د هغه منظوم شجره نسب بيانوو. کوم کاربه چې بهر نارينه کسب گرو کوو هغه کار به د هغه په کور کښي زنانه کسب گرو هم کوو. مشرخان د حجري مغل اعظم وو او مشره بي بي د کور ملکه عاليه وه. د اتول زميدار، کسب گرا او کسب گري په خپله مرضي او خوشحالی راتلي او هغه هېڅوک نه مجبورل. زميدارو د هغه زمکه کرله او کسب گرو د هغه ملکانه خورله. دي نه علاوه د هغوي د جنګ جهګرو فېصلې به يې هم کولي او د هغوي د تاني تحصيل منډه به يې هم کوله. دغه رنګي به مشری بي بي د زنانه ئو د جنګ جهګرو او رکري راکري فېصلې کولي او چې کله به هغوي ته په فېصله کښي څه کړمه پېښه شوه نو خپلو کښي به يې یوبل سره مشوري هم کولي.

د مشرخان دوه زامن او دوه لونه وي. شاکرخان، زاهد خان، حنا او بلقيس د هغه د زامن او لونو نومونه وو. شاکرخان د پلار مشر زو سه وو او د هغه په صحبت کښي لو سه شو سه وو. هغه هم لکه د

خپل پلارنيکه خپلي زمکي سره ډپره مينه لرله. هغه لاد سکول طالب علم وو چې د مشرخان په وينا به يې خپلو زميدارو سره د فصل، تخ او سري حساب كتاب کوو، هرزميدار له يې خپله خپله کهاته جوره کړے وه او د زمکي د امدن، خرچې او قرضي حساب به يې په هغې کښي ليکو. مشرخان په زمکه د ګرځېدو شوقي وواو په هفته کښي به يو څل دوه په خپله پوله پتي ګرځېدو خود زمکي په فصل او اباده، غېراباده يې هیڅ کارنه لرلو. کومي زمکي چې د خان بابا په وخت کوموزميدارو کرلے او س هغه د هغوي زامنوا نوسو کرلے. هغوي د زمکي نه زييات خپلو خاروو او ډنګرو سره مينه لرله. هغوي به اکثر هغه فصل کرلو کوم به چې هغوي د خپلو خاروو د پاره د چاري په توګه استعمالوو، لکه شوتل، رشكه، خيد او مکي، وغيره. ګني، غنم وجوار او شولي هم کرلي کېدي خود ډغه فصلونه به د نورو فصلونو په نسبت خوار وو او بهوں، تانمي او پلاله به هم هغوي په خپل استعمال کښي راوسته. مشرخان د ډغه خیزونو پسي مخه نه اوړه. کوم فصلونه به چې د خان بابا په وخت کښي کېدل او س يې هغه خوند نه وو. مشرخان دا پروانه کوله څکه چې زمکه ډپره وه او هغه د چا خبره چې د ډپرو همسا او د یو ګېډه سه. د هغه پري خپله خاني چلېډه خوشکر خان د خپلو زميدارونه ډپر مايو سه وو. هغه خو خو څله د زميدارو خلاف د هغه د غورونو ډکولو کوشش او کړو خود هغوي د پشت په پشت د وفاداري او چاکري، په وجه هغه په خپل

کوشش کښې ناکام شو. د هغه خبری به د مشرخان په یو غور لګبدی او په بل به وتي . چې کله هغه د خپل تعلیم نه فارغ شونو مشرخان هغه له د تبولې زمکي اختيار ورکړو . هغه ړومبے کاردا اوکړو چې تول زميداري څلپي حجري ته راغونه کړل او د هغوي نه یې د فصل او د حاصلات د کمي په باره کښې تپوسونه اوکړل . د هغه د تپوسونو په جواب کښې یو زميدار اووسي ، ”خان جي زمکه راسره ډېره ده اوژه یو وزرے یم ، تولپي ته نشم رسپدې .“ درېم اووسي ، ”خان جي ، مزدوران نئه پېدا کېږي او چې پېدا شي نو دومره خرچه پري راشي چې زمونږ مول او سود دواړه لارشي څلپه ديارې هم راته نه پاتې کېږي .“ درېم اووسي ، ”خان جي ، زميداري د کوهی ختیه ده ، د کوهی نه اوخي او په کوهی لګي .“ خلورم اووسي ، ”خان جي ، مونږ ته د زميداري نه مزدوری بنې پېړو څې . زميداري کښې هیڅ نیشتہ ، بس دغه خاروی مو پکښې ګتیه ده ، چې اريان شونو یو خارو سه خرڅ کړو او څلپه اريانه پوره کړو .“ پنځم اووسي ، ”خان جي د خپلې قلبې وس م نیشتہ او د تربکټر خرچه نشم برداشت کولے . کال راشي او کال تېرشي خونه په ختیه ماره شو اونه موجامه نوي شي . مونږ باندي تخم ، تربکټر او سره تاوان شي .“ هغوي چې خپلې مسلې بیان کړے نو هغه په دې نتیجه او رسپدې چې زميدارو ته د تربکټر تکلیف هم شته ، د تخم ، سري بي وسې یې هم شته او د زمکي د کمي زياتي مسله هم شته . هغه ړومبے کاردا اوکړو چې نهري زمکه یې د

هغوي د استعداد مطابق په هغوي کښې تقسيم کړه . چې خوک یو وزرے وو، هغه له یې کمه برخه ورکړه او چې چا سره افرادی قوت زيات وونو هغوي له یې زياته برخه ورکړه .

دي نه پس یې د مشرخان په اثررسوخ وزير زراعت سره ليدل کتل اوکړل، د هغه په ذريعه یې په څلپه لویه حجره کښې د زرعی بېنک یوه خانګه پرانسته او د تاخمنو او سري د پاره یې یو ډېپو هم مقرر کړو . بېنک د تربکټرو ، سري او تاخمنو د پاره قرضه ورکوله او په هغه پېسونه به هغوي خپل ضرورتونه پوره کول . تربکټرو د پاره هغه خپل نوکران او ساتل ، هغوي به د زميدارو د ضرورت مطابق د هغوي زمکي اړولے ، تنخوا ګانې به هغه ورکولے او د تيلو خرچه به یې د زميدارونه اخسته . دې نه پس یې د محکمه زراعت پائركټر سره خبره اوکړه او د هغه په ذريعه یې د مختلف فصلونو نمائشي پلاتونه اولګول . دې نه علاوه میاشت په میاشت به یې زرعی ماھرين راغونې ستل ، هغوي به د زميدارو په فصلونو ګرځبدل او هغوي له به یې د فصل په باره کښې مشوري ورکولے . کومه زمکه چې د سؤنو کالو راسي شاره او جبهه او د فصل په ئامې پکښې د او بو ډنډونه او د لوخي څنګلونه ولار وو، په هغې یې تیوب وېلونه اولګول . دې سره زمکه هم او چه شوه او د نوري زمکے د پاره د او بو کمي هم پوره شو . بیا یې هغه زمکه خوڅخله واروله او چې کله سادین شوه نو بیا یې پکښې د خپل کلي تول ډهپرانونه واچول او چې کله زمکه نرمه ،

﴿دوبېه برهه﴾

د سوچي کاكا رومبي دوه بسخي داولاد په ارمان مرې شوي او هغه کونډ او ميراث پاتے شو . هغه د نامردو په صف کبني شمارشو او په کلي محلت کبني يې هيڅ عزت پاتے نشو. ګلۍ د بې اولادي په وجهه دوه څله طلاقه شوه او د ميراتي او طلاقني په نامه ياده شوه. د دواړو د قسمت ستوري د زمانې په ګرداش کبني ووا دواړه سروهلي بهروهلي ګرځبدل خوکله چې د هغوي د قسمت دغه ګرداشي ستوري په دغه چکر او ګرداش کبني یوبل ته مخامنځ شونو د یو بل کراس کولو په خاۓ د یو بل د ذات د محورنه تاوبدل او په تاوبدو تاوبدو کبني یو بل ته نزدے کېدل . چې خومره خومره د هغوي ترمينځه فاصله کمپده ، هومره د هغوي په کشش کبني اضافه کېده او اخرا دا چې د یو په چودني غوندي د بسخي خاوند ، په شکل کبني دواړه ملاو شو . د دغه درز او ز په زور کلي کبني هرچا وورپدو او چې کله په هغوي د خدا سه د طرفه داولاد د نعمتونو سلسله شروع شوه نو د تول کلي نارينه او زنانه ورته گوته په خوله شوي . د پرله پسي د شپږ نعمتونو نه پس ګلۍ د بيماري په وجهه د اووم نعمت قبلوونه انکار او کرو او د هغې په ګېډه کبني پروت ماشوم او س د هغې نه بلکه د ډاکټر لائبي اولاد وو . ډاکټر لائبي به میاشت په میاشت د هغې چېک اپ کوو ، هغې له به یې دوايانې ورکولي او د متوقع ماشوم په باره کبني به یې هدایات ورکول . ډاکټر انصار به هم خو په خوبمه

پسته او بوربوری شوه نو د مشرخان په مشوره يې د زرعې یونپورستې وائس چانسلر سره لېدل کتل او کړل او د دغه زمکي په باره کبني يې ورسه خبره او کړه . یو خو ورڅي پس وائس چانسلر او زرعې ماهرين راغلل او د تولې زمکي سروې يې او کړه . بيا يې د مختلفو څایونونه د خاټوري نمونې څان سره یورپي او په لېپاتېري کبني يې د هغې تستونه او کړل . یو خو ورڅي پس هغه زرعې یونیورستې ته او ګونېتلي شو او هغه ته د یونیورستې د طرفه په دغه زمکه د نماشي با ګونول ګولو د پاره او وپلې شو . هغه د مشرخان په مشوره هغوي سره متفق شو . دغه شان هغه د زرعې یونیورستې په خرچه په دغه زمکه نماشي با ګونه او لګول .

کوم بوتي چې زيات شو هغه يې د زميدارو په غارو پولو او کړل او هغوي ته یې او سپارل . او س زميدار د پر خوشحاله وو څکه چې زمکې يې په ډېر کمه خرچه اړولې کېډي ، نو مه نو مه تخمونه او سري هم ملاوې دې او د ټیوب و پلونو په ذريعه د او بوا کمه هم پوره کېدو . دې نه پس يې د زميدارو ترمينځه د فصلونو مقابلي شروع کړئ . چې د کوم زميدار فصل به بنئه او د پراوشونو تول زميدار به یې څېلې حجري ته راغوند کړل او د هغوي په مخکبني به یې ورته د مشرخان په لاس د انعام په توګه په سرشنه لوونګي او ترلې شوه . دا مقابله به په هر فصل کبني کېده ، دې سره په زميدارو کبني د مقابلې رجحان پیدا شو او د هر یو دا کوشش وو چې هغه انعام او ګتني .

غسل خانه وه. دَگس طرف دېوال ته چارګئے وو، دَ چارګي نه په لېه
فاصله باندي، شپول سره نزدي دَبکيانې اونه وه اوډاونې لاندي
کوهي وو. دَپنائي. دَدوارو دېوالونو سرونه دُورپدلي او تري شوي وواو
وبخونه يې خورلي شوي وو. دَدوارو دېوالونو په وبخونو کښي واره،
لوي سورې په ډاګه بنسکارپدلي. عادل، شيردل، ګل ولې او خان ولې
سکول ته تله راتله، قدیر او کبير په توله ورڅ دلا روکو خو په خاورو
کښي لوغرپدلي او په لوبو لوبو کښي به په دغه سورو کښي لکه د
پېشو ګانو دننه بهره ته تلل راتلل او تيان تان به يې کوله.

ډاکټر لائې به چې دَ سوچي کاكا کورته او رسپدې او دَ ګلې. لوريبي او پدې
نو خو خوڅله يې بنسکل کړه او خپلې سينې پوري يې او نيوه. ګلې.
هغې ته په مُسکا او وي، ”بي بي دا خپل امانت دے خان سره یوسه،
زَهَدِي حفاظت نشم کولے.“ هغه مسکي، شوه، هغه يې یو خل بيا
بسکل کړه او ورته يې او وي، ”دا امانت به خلوپښت ورځي تاسره
پروت وي، ددي په خلوپښتمه به زَهَدِي را خام او تانه به يې او پرم. ته تر
هغې پوري دَ خپلې سينې پې، ورکوه. ”بيا يې دَ پرس نه یو بلها روېي
را او ويستلي، هغې له يې ورکړي او ورته يې او وي، ”دا واخله بې بې،
ددې دَ خلوپښت، پوري دَ دې دَ پیاو او خصمانې خرچه.“ سوچي
کاكا چې روپي او ليدے نو مسکے شو او ورته يې او وسې، ”بي بې
پروا مهه کوه، داستا امانت دے چې کله ته غواړي دا اوږي شي.“ بيا
ډاکټر لائې دوایانې را خستي، دَ ګلې اوډ ماشومې دوایانې يې

هغې ته کال کوواود ماشوم په حقله به يې ترپنې معلومات هم کول
او هغې له به يې هدایات هم ورکول. دا سلسله چلپدہ چلپدہ چې اخر
هغه ورڅ راغله چې دَ تولو ورته سترګي وي او ګلې. له خدامه په کور
لور ورکړه. دَ هغې دَ زې ګون نه پس سوچي کاكا په هغه ساعت انصار
هېلتله سنتره ته لارو. هلتله يې ډاکټر لائې سره لیدل او کړل اوډ
ماشومې دَ زې ګون خبره يې ورته او کړه. ډاکټر لائې دَ مور لور دَ پاره
دوایانې اوډ ضرورت نور سامان راوا خستو، سوچي کاكا یې خان سره
په ګاهې کښي کښو اوډ هغه کورته روانه شوه.

دَ سوچي کاكا کور دَ شاه خپلانو دَ مهلت په اخري بريد پروت وو. دَ هغه
کور وو چې دَ تورخان بابا پلار موسم خان ببابا دَ ختیولو تو نه جوړ کړے
وو اوډ بې شمېرہ بارانونو او طوفانونو مقابله يې بنې په نړه کړے وه.
هغه بارانونه او طوفانونه تېر شو او هېر شو خو هغه لا هغسي ولارو
او په چې خُلده دَ خپل ژوند دَ داستان په خپله راوې وو. اگر چه دَ پنائي دَ
مخې دېوال دَ تورخان ببابا دَ ژوند په اخري ورڅو کښي پروتے وو او
سوچي کاكا دَ توت دَ خامبو اوډ پترۍ، خزلې دَ شپول په شکل کښي
خپله پنائي کړے وه خو چې کله به باد، سيلې راغله نو پترۍ او خزله
به ترپنې لاره او هغوي به په ډاګه پاتې شو. په کور کښي یو لویه کوته
وو چې په ژمي او باد، باران کښي به پکښې هغوي هم سملالستل او
هغوي سره به یوه غوا، یوه سخن، او دوه چېلې هم وي. دَ پنائي دَ
دېوال بني طرف ته یو سپر وو او سپر سره خوا کښي بيت الخلا او

امان.“

دي سره هغه موبائيل بند کړي او ډېره شبېه بند موبائيل ته په مُسکا ګوري. چې خومره خومره به ورځي تېرېدې نو د ګلې به خپلې لور سره مينه زياتده چې هغه خلوبښتی، ته رسپدې نو د هغې مينه هم انتها ته اورسپدې. چې کله به د هغې په زړه کښې د پردي امانت خيال راغې، نو په مخ به یې لړۍ لړۍ اوښکې راغلې. د خلوبښتی د لامبولونه پس چې هغې ورته نوي جامي واغوستې نو بيا خو سمه جاپاني ګودې بنسکارېدې. کله کله به د هغې په زړه کښې دا خيال راتلو چې هغه د. ډاکټرانائي نه پته کړي او هغې ته د هغې د مرګ بهانه او کړي او هغه تشه غېر او لېږي خو بیابه یې په زړه کښې راغله چې د مرګ نوم پري نه اړدي، هسي نه رشتیا مړه شي. بیا یې په زړه کښې خې نوري بهانې راغلې خو هغه تولې نامعقوله او غېر منطقې وي. چې اونشوہ نو په زړه کښې یې جوړه کړه چې ”زمالور، زمالور ده“ که دلته وي او که هلتنه وي. چې هلتنه وي نو په ګېډه به مړه او په جامه به پته وي. دلته خو به نيمه پاتې نشي.“ دا خبرې لا د هغې په زړه کښې اوختې راوخختې چې ډاکټرانائي او د هغې د کور خدمتگاره جان پري د هغې کورته وردنه شوي. ډاکټرانائي چې هغه د موريه غېر کښې اوليده نو مسکي شوه، هغه یې د موريه غېر کښې بسکل کړه او بنکلولو بنکلولو کښې یې خپلې غېرې ته واروله. مهوش اوډه وه او په او دو کښې د هغې په غېر کښې موسپدې. داسي معلومېدله لکه د ګل غوتې چې د بوټې په غېر کښې

بيلې بيلې کړي او هغې ته یې د استعمال طرقه او بنسو دله. دي نه پس یې په خپل موبائيل د هغې تصویرونه او ويستل، ګاډي کښې کښاسته او هسپتال ته روانه شو. چې هسپتال ته او رسپدې نو ډاکټراناصارته یې کال او کړو، هغه له یې د ماشومې د زې ګون مبارکې هم ورکړه او د هغې تصویرې هم وراولېږو. ډاکټراناصار چې د هغې تصویر او لیدونو په مُسکا یې ورته اووسي، ”زمالور خو ماشاء الله د سپورډۍ، غوندي بنائسته ده.“ هغې ورته زراووې، ”بنائسته څکه ده چې مورته تلي ده.“

ډاکټراناصار (په مُسکا) اوه، دا خبره ده. ستادعوې به زه په عدالت کښې چيلنج کوم او چې عدالت کومه فېصله او کړي نو د هغې د منلو نه خوک انکار نشي کولے.

ډاکټرانائي (خاندي) اوه مائي ګاډ، ته دومره لرمے لارمے؟ دغه ماشومه به او س په عدالتونو ګرڅوو چې دا معلومه شي چې پلارتنه تلي ده او که مورته؟ تېک ده، زه خپلې خبره واپس اخلم، سورې، ډاکټراناصار خاندي اووائي، ۰.۵، ته معاف شوي خونوم به ورله خه اړدي؟“ ډاکټرانائي: ماورله مهوش نوم خوبنځ کړي ده او که ستاخه بل چوائس وي تو ویله شه.“

ډاکټراناصار: نه لائي، دا نوم ډېرښه ده. زه تاسره اې ګري يم. بنه خه مبارک شه، او هن د خپل صحت او د هغې د صحت خيال ساته.

ډاکټرانائي: ستاد مشوري ډېره شکريه، ۰.۵، تينك يو. د خدائې په

﴿درېم باب﴾

د مشرخان زوي زاهدخان اېل اېل بي کړے وه او په کچھري
کښي يې وکالت کوو خودوکالت خونديې نه وو څکه چې هغه يو
ازاد خياله سړے وو. نه يې وکالت کښي دلچسپي وه او نه يې د کېس
په تيارې کښي محنت کوو. نتيجه يې داشوه چې پرله پسې يې خو
خو کېسونه بائلل نو وکالت يې پربنودو او په يو غېر ملکي اين جي
او کښي نوکر شو. په دي ملازمت کښي هغه ډېرخوشحاله وو څکه
چې دانوکري د هغه طبیعت مطابق وه. د دغه ملازمت په سلسله
کښي به په میاشتو میاشتو غېب وو او په دغه ګرځبدو ګرځبدو کښي
ولایت ته او رسپدو او هلته بنه په پخه پربوتو. د هغه په غېر موجودګي
کښي د هغه خور حناد همایون خان زوي یاسرته واده شوه او خه موده
پس بلقيس د اکبر خان زوي قېصر ته واده شوه. د هغوي دتلونه پس
کور مشرۍ بي بي ته پاتې شو، حجره مشرخان ته پاتې شوه او د
زمکي کاروبارشاکرخان ته پاتې شو. چې کله مشرخان د زمکي
لانجې گونجې شاکرخان ته حواله کړے نو د هغه وجود سپک شو.
هغه د حجري خصمانه هم شاکرخان ته پربنوده او د دي موقعې نه
هغه د فائده واخته چې د خپلو خپلوانو او یارانو دوستانو اختنې
پونښني او مري ژوندي ته او زگارشو او داسې سېلانې شو چې هغه د
چا خبره يوه پښه به يې په انګاوه او بله به په بنګاوه. کله کله به ورسه
مشره بي بي هم وه ګينې اکثر به یواځۍ وو او په هفتو هفتو به غېب

موسېږي او سپردلي کېږي. د هغې په مُسکا ډاکټر لائبه هم موسېډه او
جان پري هم، خود ګلۍ ستړګي د اوښکونه ډکې شوي. په دغه
موسېډو موسېډو کښي هغې دمور سینې پسې خوله وهله. د
ګلۍ سینې وښه شوه او د پیونه ډکه شوه. هغې لورله د سینې
ورکولو هڅه او کړه خود ډاکټر لائې. په وينا جان پري د غوټي نه د پیو
ډک فېږر رواخستو او د هغې په خوله کښي يې کېښودو. د مهوش د
چوس چوس سره د ګلۍ. په مخ غټې غټې اوښکې راماتې شوي. ډاکټر
لائې چې هغې ته اوکتل نو مسکي شوه او هغې ته يې اووې، ”اوه،
بي بي ته ژاري؟ دې پسې ژاري؟ داخو هغه ماشومه ده چې تاکچه په
کچه غور خوله ... ته ورته او ګوره خومره بناشتنه ماشومه ده. که ته ما
منعي کړي نه وي نو دا به او س خاټرو سره خاټري وه. دې پسې مه ژاره
بي بي داتا د خپل طرفه په هر لحظه مړه کړي ده.“ بيا يې د پرس نه يوه
قوده روپې را اوستلې، د هغې لاس کښي يې کېښودې او د هغې د
کوره اووتي. د مهوش په بوتلود هغې پاتې اوښکې هم د هغې په مخ
راماتې شوي او په چغو چغو په ژرا شوه. هغې ته يې خوره غېړ او نيوه او
وي وئيل، ”زمالوري...“ د هغې خوره غېړه تشه پاتې شوه او هغوي په
ګاډي کښي کېښاستې او روانې شوي. چې ګاډي سه روان شونو د هغې په
ستړګو توره تيارة شوه او په زمکه نسکوره پربوته او تره هغې پرته وه چې
سوچې کاکاراغي او هغه يې او چته کړه او په کت کښي يې واچوله.

زمیدارو چې د مشرخان ګاډے اولیدونو تولو خپل کارونه پرېښو دل او د هغه د استقبال د پاره د هغه د ګاډي په لاره کښي او درېدل . کله چې هغه د ګاډي نه کوز شو نو هرييو به د هغه سلام له په تیته تیته ورتلو ، هغه ته به یې سلام کوواو د عقیدت په توګه به یې د هغه لاسونه بسکلول . دې نه مخکښي داسي چري هم نه ووشوي ، دا ړومبے څل وو چې هغوي مشرخان ته دومره په مينه او عقیدت هرکلي اووسي . دېکښي وجه داوه چې د هغوي په ژوند او خيالاتو کښي یولو سه انقلاب راغلے وو . کومې زمکي به چې د فصل په څائے ازغکي ، زوزان ، ګنده بوتي ډډ او مندانان زرغونول اوس په هغې کښي زانګېدلې فصل والاړ وو . نتیجه یې دا شوه چې تول زمیدار په ګيله ماره او په جامه پتې شوي وو . هغه زمکه چې جبهه او د اوپو ډنډونه او لوخه به پکښي ولاړه وه ، اوس پکښي مېوہ داري اوني هسکه غږي ، ولاړي وي . مشرخان چې فصل او باعونو ته اوکتل نو په سترګو کښي یې د خوشحالۍ اوښکي راغلې . هغه چې د نمر په پلوشو کښي او د دغه اوښکو په ائینو کښي شاکر خان ته اوکتل نو هغه ته داسي معلومه شوه چې د هغه مخي ته د یو شاکر په څاهې بې شمېره شاکران ولاړ دي او هغه ته په مُسکا مُسکا ګوري . مشرخان د ډېري خوشحالۍ نه هغه ته ورترغاره وتو اورته یې اووسي ، ”زویه ! زه ستا په محنت او مرانه فخر کوم“ . مشرخان نورهم خه ویل غوبنټل خو شاکر خان د هغه مخه او نیوہ او وسے وئيل ، ابو ماچې خه کړي دي

وو . په دغه ګرڅېدو ګرڅېدو اختنو پونښنو کښي هغه د تولو خپلوا نو او یارانو دوستانو هغه ګيلې ختمي کړے کومي به چې هغوي د کالونو کالونو راسي د هغه نه کولے . د شاکر خان د خو خو خله د وپنا نه پس هغه یوه ورڅ هغه سره په ګاډي کښي کېناستو او په زمکه د چکر و هلو د پاره اووتو . د کچه سپرلي شپې ورڅي وي . موسم ډېر خوشگوار او مزېدار وو . زير مازیگروو ، په شين اسمان کښي د سپينې ، سري او زيرې ورڅي غونه داري لکه د رنګينو کشتیو د اسمان په وسیع سمندر کښي د نری هوا په سنګاون په خوند خوند خورې دی او ګرڅېدي . هغوي چې کله د کلي نه او تل نو یو خوا په هغه د خپلې زمکې او فصل وړمې ورغلې ، بل خوا د هغه په زمکه او فصل د هغه خوشبوئي ورغله . په توله زمکه د شين فصل شين خادرغورېدلے وو . دشين فصل سرونه په نری هوا زانګېدل او داسي معلومېدہ چې مشرخان له سلامي ورکوي . ځنګلې ګلونه په غارو پولو غورېدلې وولکه چې د هغه قدم بوسې ته سترګې په لاروي . مېوہ داري اوني د رنګين ګلونو په رنګين لباس کښي ملبوسه وي . داسي معلومېدہ چې د اونو خانګې او ګلونه خپلو کښي ګنګوسي کوي او په دغه ګنګوسي کښي یوبل سره د مشرخان پېژندګلوکوي . په اونو کښي مرغې چغېدې په ګلونو د شاتو مچې بنګېدې او د فصل او ګلونو وړمې د چپو په شکل کښي په هوا کښي تلي راتلي او خورېدې .

نوستاسو په مشوره م کري دي. دا هرڅه ستاسو د لارښودني په وجه شوي دي، دېکبني زما هیڅ کمال نیشته. اوستاسونه د نورو مشورو هيله لرم.“. مشرخان مسکے شو او وسے وئيل.“ بچے مشران وائی چې هره زمکه درخو ده خو چې مالک یې ادم خان وي. زمکه دومره حساسه وي چې د خپل مالک د بدن وړمه او د هغه د پښو بنکالو په سره غرمه او توره شپه هم پېژني. او چې د هغې مالک په هغې ګرځي نو په مسکا مسکاد هغه پښي بنکلوي. په هغې ولار فصل او اونې بوټي د هغه جامې بويوي. زمکه د ميني اوږي وي، که مينه دي ورکړه نو مينه به درکړي خو دې سره دومره ضدي هم وي که سپک ده ورته اوکتل نو په ازغوبه درله پښي سورى کړي.“

په دغه ګرځيدو ګرځيدو کبني هغوي یو ټیوب وېل ته اور سېدل. مشرخان ټیوب وېل سره او درېدو، د ټیوب وېل خوا کبني یو ځائے ته یې په ګوته اشاره او کړه او ورته یې او وسے، “بچې، دغه لوړه زمکه باندې یو ارام ګاه جور کړه چې په هغې کبني د ارام تول سهولتونه موجود وي او مېلمانه پکبني د ساعت نيم د پاره دمه هم کولے شي او شپه هم تېرو لے شي. چې دغه جور شي نو بیا یو خوکیدار او ساته، د ارام ګاه صفائی ستھرائي به هم کوي او د باغونو خصمانه به هم کوي.“. مشرخان، کله پیاده او کله په ګاډي کبني توله زمکه د نظر نه اوویستله او چې نمر پېړو تو نو هغه په ګاډي کبني کېناستو او کورته روان شو. د رسیدو سره شاکرخان په نورو مصروفیاتو کبني اخته شو

او هغه خپلې کمري ته لارو او په خپل بېډه کبني خور وور پېړو تو. اوسته هغه دیر خوشحاله وو او په خپل خیال کبني لا هغسي د خپل فصل او باغونو په غارو پولو ګرځيدو. هغه لا په دغه خیالونو کبني ډوب وو چې مشره بي بي د هغه کمري ته ورغله او د ورتلو سره يې هغه ته په مسکا او وي، ”ولي ګرانه، ته جور په ګرځيدو ګرځيدو سترے شو یې؟“ د هغې په ټپوس هغه د خیالونو د دنیا نه او وتو او هغې ته يې او وسے، ”هاؤ ناوي، نن ډپه موده پس شاکرخان سره پتی ته تلے ووم، په ګرځيدو ګرځيدو سترے شوم.“.

مشره بي بي :: په پښو درله زور کرم؟

مشرخان مسکے شي او هغې ته وائی: د نېکۍ په کار کبني د ټپوس ضرورت نیشته، مشرخان پښي او غزوی او هغه ورله په پښو زور کوي. مشره بي بي هغه ته ګوري او وائی، ”فصل خنګه وو؟“ مشرخان بالخت ته ډډه شي او هغې ته وائی، ”فصل ډېربنه ده، زما د توقع نه خو خو چنده زیات بنته ده خو یوه عجیبه غوندي منظرم او ليدو چې د هغې په ليدو تراوشه پوري چېران يم. مشره بي بي (په چېرانتیا) خه منظر ګرانه؟

مشرخان: نن ډپه موده پس شاکر سره پټوته تلے ووم. زما په سؤنو جريبيه زمکه کومه چې د خان بابا او زما په مشری، کبني شاره او غېر آباد پرته وه، اوسته پکبني شنه لوخره فصل ولار ده. مشره بي بي د هغه د خولې نه خبره اخلي او وائی، ”ولار به نه وي چې هغه شپه

راوستل یې زما کار دے او که ستا خوبنځه مني نو یابسم الله خبره
ورسره اوکړه نور کار زمادے ”.

مشره بې بې : خو خوغله م ورته خبره کړے ده ، د همایون لالا دلور
عنبرین شرنګ م ورته اورولي دے ، د اکبرخان لالا لور نگهت م ورته
یاده کړي ده خو هغه په دغه دواړو کښي دلچسپي نه اخلي . ته به نه
وېي که د زلمیتوب هوا پري لکېدلی ده .

مشران : زمازو م انتهائی شريف او حياناک دے . هغه په خوي
بوی کښي ماته تلے دے . چې خنګه په هلكانه کښي زه ووم
هغسي زمازو شاکرخان هم دے . ”

مشران مخکښي نور هم ثه وئيل غونبستل خو مشري بې بې د
هغه د خولي نه خبره واحسته او وي وئيل : . بس دے خواره ، ته لاد
خپل څان صفت اوکړے . تانه اوستاد خطونونه خوزه پوزي له
راغلي ووم . ستاپه هر خط کښي به داتکي ارو مرو وو ، ” په زړه
سورې يم ... په اور سو مه تور لرگے يم ... په خله م د خنکدن
سلګکي دی او درنګ ساعت له روان د دنياګکي يم .

مشران : دروغ ، سپين دروغ ، ما چري هم داسي نه دي ويلے .

مشره بې بې : دروغ ولی ؟ ستا تول خطونه اوستاد خطونونه
جو ابونه ماسره پراته دي ، په هريو خط کښي تادغه تکي خو خوغله
ليکلې دي .

مشران (خاندي) په دے چل ول خوم راوسته گينې د خان بهادر بابا

ورغه په خان یو کړے ده ، خپل څان ته یې شاکرې ده او زميداري ته
یې مخه کړے ده . غريب نيم پاتے نشو . دوه ګوتي مخ یې را لوتو تاد
هغه مخ ته کتلي دي ؟

مشران (مسکے شي) هاؤ ، هسي کتل خوزمونې ډېر شوي دي
خونن مازی ګرچې ماورته په څېرڅېر او کتل نو د هغه په مخ کښي
راته یونه بلکه ډېر شاکران بسکاره شو او تول لکه د هغه غوندي
بنائسته ، خنده رویه او خوش اخلاقه . ماوې ګنې زه خوب وينم خو
نه دا هر خه په وېښه وو .

مشره بې بې : دا بسته ده چې تاته د خپلې وېښي احساس او شو ګيني
معلومه نه ده چې تر کومې پوري به په دغه وېښه کښي او ده وس ؟

مشران : خه مطلب ؟ زه ستاپه خبره پوهنشوم ؟
مشره بې بې : مطلب دا چې تاکوم شاکر ليدونو هغه ستازو مه
شاکرخان وو او چې د هغه په مخ کښي دے څوک ليدل ، هغه د هغه
د اولاد او ستاد نوسو څهړي وي .

مشران (خاندي) خبره دي واختسه او د چرته نه دي چرته اور سوله .
مشره بې بې : هيچرته م نه ده رسولې ګرانه . تانه م واختسه او تاسره
م پرېښوده . که زما په وس کښي وي نومابه د هغه خبره ډېره
مخکښي سرته رسولې وي .

مشران : دېکښي نه ته خه کولې شي او نه زه خه کولے شم . مونې
هغه خپلې خوبنځې ته پرېښے دے خوبنځه د هغه کار دے او

خوب کښي ته وي . اوں چې کله کله هغه وخت رايادشي نو په خپل خان باندي خدائېگو خنداراشي . اوں دهغه عاشقانه او شاعرانه ذهن تصور هم نشم کولے . ماته دهغه تکو هيشع معلومات نيشته چې ما خئه ليکل او خئه ليکلي دي ، تاسره واقعي زما خطونه شته ؟

بشره بي بي : ماسره ستاخطونه هم شته او زماله خواستاد خطونو جوابونه هم شته . ما هغه تول فائل کړي دي او په الماري کښي مې اينسلی دي .

بشرخان : ته ورشه هغه فائل را ئوره چې زاره يادونه تازه کړو .

بشره بي بي پاسي ، د کمرې نه اوخي او د بلې کمرې الماري له ورخي . لړه شبيه پس واپس راشي او هغه ته وائي ، ”سوری ګرانه ، هغه فائل الماري کښي نيشته . داسي معلومېږي چې چرته بل خائے پروت دے . اوں نشي کېډي خوکه سبابله ورڅ راته موقعه ملاو شوه نولتیون به یې اوکرم .

﴿دُوِيمه بُرخه﴾

سوچي کاكابه د خپلي لور د تپوس په غرض خو په خوبمه انصار هېلتنه ستيرته تلو او د ډاکټر لائېني نه به یې د خپلي لور د خبر خپريت تپوس کوو . د لور د تپوس نه زياته دلچسپي دهغه په هغه مراعات کښي وه کوم به چې هغې هرڅل هغه له ورکول خواختر کومي پوري ؟ هغه دهغه د تلو راتلو او تپوسونو نه پوزي له راغلي

مخې له خوک ورتلى شو .

بشره بي بي : په چل ول نه ، زما پلار هله راضي شو چې خان بابا د خپل سرنه پتکے کوز کړو او د هغوي پښو کښي ئې کېښودو .

بشرخان (خاندي) بنه نوبيا ؟

بشره بي بي : بيا زما پلار هغه پتکے اوچت کړو ، دهغه په سريې او تړو ، کورته راغي او زما مور سره یې خبره او کړه . زما مور چې زما نه تپوس او کړونو ما په زړه کښي وي چې زه دا سه هلك سره خنګه واده او کرم چې په زړه سورې دے ، په اور سو سه تور لرگے دے ، په خله یې د خنکدن سلګي دی او درنګ ساعت له روان د دنیاګي دے ؟ چې زه چپ پاتي شونو موره خپله لوپته زما پښو کښي او غور خوله ما هغه لوپته اوچته کړه او هغې ته م په سر کړه .

بشرخان (خاندي) بيا خائه او شو ؟

بشره بي بي : بيا دا او شو چې ستا ضد پوره شو ، ستاد کور شوم او د خبره د خلور بال بچ مور شوم .

بشرخان : یره ناوي ، مشران وائي چې جوانې دېوانې . دهغوي دا خبره بالکل د کاني کربنه ده . خه عجیبه شپې ورخي وي ، خه د لیونتوب وخت وو . په هر خه او هر خائے کښي راته ته بنکارېدي . په کوڅه کښي ته وي ، په حجره کښي ته وي ... په كالج کښي ته وي په پارکونو کښي ته وي ... په لار کښي ته وي په بازار کښي ته وي ... په فضا کښي ته وي په هوا کښي ته وي ... په وینته کښي ته وي او په

څله بنسکل کړه . بیا یې هغه د هغې د غېرنه واختسته او خپلې سینې پورې یې اونیوہ . په دغه اړولو راړولو کښې چې د هغې ستړګي اوغرېدې نو هغې فطرتی طور مورپسې هڅه اوکړه اووسمه وئيل : ”ماما“ دې سره دواړه مسکي شو . داکټرانصار د خولي نه بې اختیاره اووتل ، ”مور واقعي مورو وي .“ لائې هغه خپلې غېږي ته واروله او داکټرانصار ورسه په ولاړه ولاړه د هغې په ژبه کښې وړې وړې او پربکړې پربکړې خبرې کولے . هغه دومره خوبه وه چې د هغې د لیدونه پس پرې بهر وخت نئه تېرپدو او چې کله به د هغه کلاس ختم شونوزر ترزره به یې کورته خان رسوؤ خو په راتلو کښې به یې هغې له خڅه ناخڅه تحفه ضرور راړړه . د راتلو سره به یې په چغه اووسمه ، ”دیر مهوش ، راشه اوګوره ماستاد پاره خه راړۍ مه دی“؟ هغه به که هرڅا مه د په یوه منډه به یې هغه له خان اورسوس او ورته به یې په وړه ژبه اووسمه ، ”پاپا، پاپا“ او هغه له به یې ورمنډه کړه . هغه به هغه تحفه شاته پتې نیولے وه ، چې هغه به د هغه خواله ورغله نو هغه به تحفه مخکښې روستو کوله ، هغه به د هغه نه تاوبده او په توپونو توپونو به یې د تحفې د نیولو کوشش کوو او چې کله به یې د هغه د لاس نه تحفه را خکله نو مورله به یې منډه کړه خو په دغه منډه کښې به هغه په دواړه لاسه د شانه اونیوله ، او چته به یې کړه او په اوږو به یې کېنوله . مابنام به درمه واره په ګاهي کښې کېناستل سپر مارکيت ته به لارې او هغې د پاره به یې نئه ډېر شاپنګ او کړو .

وه . خوهغه یې خفه کولې نشو خکه چې د هغې په خولة کښې لومه وه او هغې سره دا ډایره ملګري وه چې د هغوي ترمينځه راز چرې فاش نشي . چې کله به هغه انصار هېلتله سنتره ورغۍ نو په هغې به د یږي زلزل راغې او چې ترڅو به هغه هغې سره ناست وونو د هغې په ذهن کښې په مختلف خبرې اوختې را اوختې او په زړه کښې به یې داعاګانې غونبستلي چې د هغه د خولي نه چرته غلطه خبره اونه څي . دې د پاره به هغې دا کوشش کوو چې هغه له پت په پتې په جېب کښې خه واچوي او هغه رخصت کړي .

هلتله داکټرانصار په واشنګتن کښې په چائله سپېشلائزېشن کښې داخله اخسته او د هغه کلاسوونه شروع شوي وو . هغه داکټر لائې ته وېلے وو چې هغه به په مدترم کښې کورته د راتلو کوشش کوي خود خپلو مصروفیاتو په وجه هغه دغسی اونکړے شو ، البته داکټر لائې ته یې هلتله د تلو د پاره وېزه را اوپېلله . داکټر لائې هم دا غونبستل او هغې هلتله تلو د پاره خپل تیاري شروع کړو . مهوش ايله د دووکالو وه چې هغې خان سره امریکي ته بوتله . داکټرانصار چې هغه په ډومبې خل اولیده نو هغه د لائې په غېر کښې لکه د ډومبې سپرلې د ډومبې غوتۍ موسېدلې او ده پرته وه . د هغه په خپل خان یقین نه راتلو چې هغه د دغه پرې رویه ماشومې پلار جورپدېشې . هغه د دغې معصومې د مینې د جذبات نه دومره مغلوب شو چې هغه یې په دغه خوابیده حالت کښې د هغې په غېر کښې خو خو

ته راګلے وو خو چې کله ورته معلومه شوه چې هغه امریکې ته تلي ده نو بیا یې په کورد هغې انتظار کوواو د هغې دواپسی ورځي یې شمارلے . د هغې د راتلو په خلورمه ورڅ سوچې کاکا بیاراغی او داکټر لائې بی سره یې لېدل کتل اوکړل . د هغې نه یې د خپلې لور تپوس او د هغې د لیدو خواهش اوکړو . داکټر لائې د هغې د بیابیا راتلو او د لورد تپوسونو په وجهه دېرتنګه شوې وه هغې د هغې دغه حماقت نور نشو برداشت کولے او په خەناخە طریقه یې د هغې نه ئان خلاصول غوبنسل . بله دا چې هغې سره دا یره هم ملګري وه چې که د هغې دغه تلله راتلله داکټر انصار د راتلو پوري دغسي جاري وي نو کېډېشي د هغوي ترمینځه دغه راز فاش شي . او که داسي اوشي نو دي باندي به د هغې دېره بدنامي اوشي او د هغې په نظر کښي به د هغې هيڅ عزت پاتې نشي . په دي وجهه هغې دا بهتره اوګنله چې د هغې د بیابیا راتلو لاره ، همبشه همبشه د پاره بندہ کړي . د هغې په تپوس باندي هغې هغې ته اووې چې ”هغه په امریکه کښي مره شوې ده او هلتنه دفن شوې ده“ . د دې خبریه اورې د سره د سوچې کاکا سترګې د کې شوې او په ډکو سترګو یې دېره شېبه هغې ته کتل خو چې هغې د خەرد عمل اظهار او نکرو نو په چې خوله پاسې دواو په دروند وجود او درنو قدمونو د هغې د کمرې نه اووتو . د هغې د تلونه پس داکټر لائې بی یوه لویه ساه واختنه ، په ناسته ناسته یې ستوماني او ويستله ، مسکۍ شوه او په غړپ غړپ

ډاکټر لائې بی ، ډاکټر انصار سره په واشنگتن کښي دوه میاشتې تېږي کړي . په دي دوو میاشتو کښي د هغې ډېرې پښتنې خورینګې جور شوي . مهوش هم د هغوي ماشومانو سره بلده شوي وه او اکثر به یې هغوي سره لوبي کولي . په دغه لوبو لوبو کښي هغې د هغوي نه د انګریزی زېږي ډېر تکي ازده کړل لکه ، انکل ، آنټي ، بوائے ، ګرل ، فرېنډ ، ډاټر ، سسته ، بردر ، واتېر او دغه رنګي نور او نور ... چې کله داکټر لائې دوبزت وېزې وخت پوره شو او هغه خپل ملک ته راتله نو داکټر انصار هغې له د تلو اجازت ورکړو خود مهوش د بو تلو اجازت یې نه ورکو وحکه چې د هغې هغې سره دومره مينه پېدا شوې وه چې د هغې جدائی هغې برداشت کولے نشو خو چې کومه مينه هغې سره د هغې وه ، د هغې نه زياته ورسره داکټر لائې وه . هغه د هغې روح وو او د هغې نه بغیر هغې د خپل ژوند تصور هم نشو کولے . چې او نشو نو داکټر انصار په یو ماهر مصوئ د هغې پور تېږت جور کړو ، په فرېم کښي یې بند کړو او په خپل شوکېس کښي یې کېښو دو . بیا یې هغوي دواړه رخصت کړل .

چې کله هغوي خپل کور ته او رسېدل نوبله ورڅ یې سحر په ګاډي کښي کېنوله او په یو اعلی انګلش مادل سکول کښي یې په پلے ګروپ کښي داخله کړه . بیا به هره ورڅ هغې سحر په ګاډي کښي سکول ته بو تله او د چهتى . نه پس به جان پري کور ته راوسته . امریکې ته د تلو نه پس سوچې کاکا خو خو خلله انصار هېلتله سنتېر

يې د اوپو ډک ګلاس خولي ته واره وو. او س هغه ډېره خوشحاله وه او د هغې په سترګو کښې د دغه خوشحالی څلا څلپده.

ډاکټر لائې بې د مهوش د تعلیم و تربیت، خوراک خخاک او صفائی ستھرایی، ډېرخیال ساتو. هغې داغونېتل چې د هغې لور په هر لحاظ سره یورول ماډل وي. د دنیاوی تعلیم نه علاوه هغې د هغې د دینی تعلیم او ناظري د پاره د یوې مدرسې مهتمم سره خبره اوکړه.

مهتمم صېب د هغې د نېکې جذې ډېرہ ستاینه اوکړه او په راتلونکی اتوار مازې ګر شپږ بجې يې د یو طالب ورلېرلو وعده ورسره اوکړه. او هم د غسې او شوہ. د اتوار په ورځ تیک شپږ بجې په داسے وخت کښې د هغې د کور په ګیت رینګ او شو چې هغې په خپله کمره کښې ارام کووا جان پري بهرمهوش سره ناسته وه او د هغې د ګډيانو لوېولو تماشه يې کوله. د رینګ او از ډاکټر لائې بې هم وورپدلو خود هغې د پاسپدو او وتو نه مخکښې جان پري ګېټ له ورغله، د ګېټ کهرکۍ يې لري کړه او طالب يې خان سره کورته دننه کرو. هغه د پنځلسو شپارسو کالو یو لور دنګ نوخېزه زلمے وو. شونډه يې ايله شنه شوي وه او په زنه يې د شلتالو د پشم غوندي شنه نري نري وېښتئه توکېدلې وو. هغه سپینې ریمنې جامې اغostي وسے، په سريې سپينې توپوي، وه، په اوږد يې سپین خادر نما رومال وو او په پښو کښې يې خړي هوائي چېلې وي، هغه او تراویرې دلے بنکارېدلو.

د هغې په ليدو ډاکټر لائې مسکى شوہ او هغې سره يې په مُسکا

مُسکا روغ جور اوکړل. دی سره د هغه یره کمه شوہ او د هغه په رګونو کښې ولاړه وينه چلاندہ شوہ. هغې هغه په عزت ډرائينګ روم کښې کېښو او د هغه نه يې د هغه د نوم او ديني علم په باره کښې تپوسونه کول چې جان پري په ترى کښې شریت راڳرو او هغه ته مخامنځ په یو وروکي مېز ئې کېښو دو. بیابهرا او وته او خان سره يې مهوش راوسته. ډاکټر لائې بې هغه سره د خپلې لور پېژندګلو اوکړه او مهوش سره يې د چاچو په نوم د هغه پېژندګلو اوکړه. ډاکټر لائې د هغه په راتلو ډېرہ خوشحاله وه او هم په دغه ورځ د مهوش د دینی تعلیم سلسله شروع شوہ.

هغې جان پري ته د هغه د عزت په باره کښې خاص هدایات هم ورکړي وو او میاشت په میاشت به يې تتخواه هم ورکوله خو دې سره سره يې ورته دا هم وېلې وو چې د هغوي په درس و تدریس کښې به هغه کښې او مهوش به هغه سره یواخي نه پېړې دی.

مهوش له خداهه پېرنېه ذهن ورکړے وو. یو خوا هغه د انګریزې په سبق لکه ډراؤنو اوپو خوبده، بل خوا په اړدو کښې ډېرې بنته چلپده او په لې ورڅو کښې په نوراني قاعده کښې هم روانه شوہ. هغه لکه د لوخي لوئیده او لکه د بلبلې چغېدہ. د هغې خبرې په ډاکټر انصار ډېرې بنته لګېدې او د پاکستانی وخت مطابق د هر اتوار په شپه اته بجې به ورسره په انټرنېټ د هغه خبرې کېدې. د نورو خبرونه علاوه هغې به ورته په انټرنېټ د انګریزې، اړدو او د نوراني قاعدي سبق هم

سره بهرا او ويستله . بيا به هغې خپلو گډيانو سره لوبي کولي او جان پري به قاري صېب له چاي راۋرە .

جان پري ليک لويست نه و خو چې کله به قاري صېب مهوش ته نوراني قاعده بندوله نو هغې به په زړه کښي دا غوبنتل چې هغه د قاري صېب مخي ته د يوې شاګردي په حېث کښي او د هغه نه زده کرە او کرې خودوبلو جرات يې نشو کولي . خە موده پس قاري صېب ته پته اولگېدہ چې هغه ناخوانده د خو سبق کښي دلچسپي اخلي نو هغه ورته مهوش سره د کېناستو اجازت ورکرو . بیابه دوارو په يوه سڀپاره کښي سبق وېلى . چې کله به د هغې سبق ختم شونو مهوش به يې د لاس نه او نيوه ، بهر ته به يې بوتله او هغې به هغه د پاره چايې تياره کرە . چې هغې به چايې راۋرە نو هغه ته به يې په مېز کېنسوده او هغه ته به مخامنځ کېناسته . قاري صېب په هغې پوه شوئه وو چې هغه د هغه نه خه تپوس کول غواړي خو وېلى نشي او هغه ترینه واقعي یو خل تپوس او کرو ”بي بي“ که ته مانه خه تپوس کول غواړي نو کولي شي ، د هغه په خبره هغه مسکي شوه او شرمېدہ ، ستريکي يې خكته کرې او وي وئيل ، ”نه قاري صېب ، خه خاص خبره نيشته خو هسي ماوي چې لېي به خپلي خبرى او کرو .“ قاري صېب د هغې په نيت پوه شو ، پيالي يې په سر راواړوله ، پاسپدو او روان شو .

چې په دي اونشونه نو بيا يې په مختلف طريقو هغه خان ته د مائل

اورولو او خپلله خوشخطي به يې هم ورته بندوله . د هغې په قابلیت يو خوا ډاکټر لائې به ڈېرې خوشحالی نه په جامو کښي نه څائیده بل خوا داکټر انصار خوله نه راغونډېدہ خو چې کله به د هغې خبرې ختمې شوي اوست به آف شونو د هغه بنه به مړاوے شوھ او ڈېرې شبې به خفه ناست وو . هغه دا غوبنتل چې هغه امریکي ته او غواړي او په هغه زرخېز ماحول کښي د هغې تعليم و تربیت اوشي . په دے غرض هغه خو خو څله ډاکټر لائې ته خواست او کرو خو هغې د هغې جۇدائی برداشت کولي نشوھ او هغه ته يې ساپت انکار او کرو .

د خو خو میاشتو د بحث و تکرار نه پس ډاکټر لائې په ڈې راضي شوھ چې کله هغه د پنځو کالو شي نو هلتہ به لاره شي ، دے تجویز سره هغه بادل ناخواسته اتفاق او کرو او د سپېشلائزېشن نه پس هغه هلتہ مستقل ملازمت اختيار کړو او د هغې د راتلو ورځي يې شمارلے .

﴿درېمه بېخ﴾

ډاکټر لائې له خوا جان پري ته سخت هدایات ورکړي شوي وو چې ڈقاري صېب عزت به هم کوي او د هغه د چايې ، شربت خدمت به هم کوي خو مهوش به هغه سره یواځي نه پېږدې . د هغې په هدایاتو هغې نسہ پوره عمل کوواو په ډرائينګ روم کښي به د هغوي نه په لې فاصله باندې بُوزۍ و هلې چې خوله تر هغې ناسته وه چې ترڅو به د هغې سبق ختم شوئه نه وو . چې کله به د هغې سبق ختم شونو هغه به يې سره ڈسيپاري ڈرائينګ روم نه خان

کولو کوشش کوو. یو ئخل یې د چای خکلو نه پس لوخي راغوندہ کړل، سمه لاریې پرېښوده اوډ هغه په خواکنې په داسې انداز تېره شوه چې د هغې دلوبټي پسکې د هغه په مخراخکلې شو او که چري هغه خان نه وسے راغوندہ کړے نوډ هغه کوندي، به هغې سره لګېدلې وي. هغه د هغې په حرکت مسکے شو خو په خولة یې هيڅ اونه وسے. د هغه مسکا سره هغه ډاډه شوه او بیا به یې په خڅ ناخه طریقه د هغه د شهوانې جذباتو د مشتعل کولو او هغه خان ته د مائل کولو کوشش کوو. هغه هغه د ذاتي تپوسونه منعې کړے وه نو بیا به یې د ذاتي تپوسونو په خائے د هغه نه د هغه اسلامي مسلو تپوسونه کول کومي چې عموماً بسحوته پېښېږي. بیا به یې د دغه مسلو اطلاق په خپل خان کووا اوډ هغه نه به یې د مشوري اخستو کوشش کوو. د هغې د هغه نه هغه کارا خستل غونبتل د کوم چې هغې خپل خان مستحق ګنلو.

ډاکټر لائې چې د مهوش په باره کنې د کومي خطرې نه یرېدہ او هغه یې هغه سره یواхи نه پرېښوده، هغه خطره هغې د خپل ژوند اخري اسره اوډ خپل مستقبل اخري منزل ګنلو. هغه جان پري چې د هغه په مخکنې په بُوزۍ و هلې په ادب ناسته وه، او س د هغې بوزۍ هم ختمه شوه او لوپته هم ختمه شوه. بیا خبره دې له راغله چې په هغه جامو کنې په د هغه مخې ته ناسته وه چې هغې کنې

به د هغې د بدن تولي پتې خزانې سرگنده بنکارېدي او هغه به په نيم کخو سترګو ليدي.

قاري صېب نه اسماني مخلوق وو اونه د انساني جذباتو نه محروم روپوت ووبلكه د وينې غوبنځې نه جور یو عام انسان وو اونسانی خواص یې لرل. هغه د عمر په هغه طوفاني دور کنې وو چې په هغې کنې د انسان د نفسانې خواهشاتونيرنګي اوډ هیجانی کېفياتو طغيانې نسبتاً شدید وي. او چې خوک د دغه چپو بنکار شي نو دومره شرمسمارشي چې تول عمری توبه ګارشي.

يو ئخل په تلو تلو کنې هغې د هغه تندے بنکل کړو اوډ هغې په بدل کنې یې د هغه نه هم دغه مطالبه اوکړه. بله ورڅ یې د تبرک په طور د هغه شونډې بنکل کړي او هغه ته یې هم د خپلو شونډو بنکلولو خواست اوکړو. په درېمه ورڅ د هغې د صبر پیمانه ډکه شوه او هغه ته بې اختياره ور ترغاره وته. هغوي دواړو د یو بل نه لاسونه تاؤ کړي وو او دواړه د عشق په رنګینو کنې پتې سترګي ولاړوو.

هغوي دواړو په یوه ساه، ساه اخسته اوډ دواړو زړونه په یوه ساه درېدل. هغوي د لیونتوب اخري منزل ته رسپدلي وو او په مدھوشه حالت کنې یک جان ويک قالب وو چې دېکنې ډاکټر لائې ډرائېنګ روم ته راغله. هغې چې داروماني منظر او ليدونو غلي غوندي واپس شوه، هغه دواړه دومره راندہ کانه وو چې نه د هغې په راتلو پوه شو اونه د هغې په تلو پوه شو. البته چې کله د هغوي د

ستړګو خره ختمه شوه او دواړه په مُسکا مُسکاد کمری نه بهرا اووټل نو ډاکټر لائیه د هغوي په انتظار کښې ولاړه وه . هغې په ولاړه ولاړه دواړوله خپله خپله بقایا هم ورکړه او دواړوله یې رخصت هم ورکړو . هغوي دواړه په یو ګیت اووټل خودا معلومه نشوه چې قاري صېب په کومه لاړو او جان پري په کومه لاړه .

جان پري ډاکټر لائیي په کور کښې وړه لویه شوې او پېغله شوې وه . هغه د آتئه کاله په عمر کښې ډاکټر لائیي کورته راغلي وه او دولس کاله یې هغې سره تېرکړل . هغې د خپل ژوند لویه برخه د هغې په کور کښې تېرہ کړه او اوس د شلو کالو پخه پېغله وه . هغه د انصار هېلتنه سنتېر د یوی سابقه دائئی لوروه . د هغې غوبنټو پسې خو خو رشتې راغلي وي خود هغې بودې مورد خپلې لورد رشتې واک ډاکټر لائیي له ورکړي وو . او ډاکټر لائیي هغه تولې رشتې واپس کړي وي څکه چې هغه د هغې قابل اعتباره خدمتگاره وه او د هغې نه بغیره د هغې کور چلېدې نشو . هغې سره د خپل کور چلېدو اونه چلېدو فکرو خود هغې څوانې ، د هغې د څوانې تقاضې ، د هغې د ژوند اسرې او د هغې د مستقبل تیرې ورته نه بنکارېدي . په دغه رشتو کښې ځینې رشتې داسې وي چې په هر لحظه غوري هم وي او هغې ته قابل قبول هم وي خود ډاکټر لائیي په انکار هغه تولې رشتې واپس شوې . د هغې همڅولي ځينکۍ واده شوې او د بال بچ میاندي شوې خود هغې تول خواهشات د هغې د ژوند دارمانونو

ساندي شوي . د جان پري مورد خپلي مورد رشتې واک ډاکټر لائیي له څکه ورکړے وو چې د هغې د واده او د واده د تولې خرچې ذمه هغې اخستې وه . په دے وجه د هغې انکار د جان پري او د هغې د مور انکار ګنلي شو . هغه جان پري چې د ډاکټر لائیي په کور کښې یې دلو سه داج سره د واده خوبونه لېدل ، په یوه غېرا خلاقي ګناه ډېر په بې عزتى سره دوه لاسه ، دوه پښې اووته . د هغې په تلو باندې د ډاکټر لائیي ډېر کارونه نیمګړې پاتې شو خو هغه نه د خپلو کارونو په نیمګړتیا خفه وه او نه ورته د هغې په تلو افسوس ووبلكه هغې ته افسوس په دے وو چې هغه دومره موده د هغې د کردار نه ولې غافله پاتې شوه او هغې یې مخکښې ولې رخصت نکړه . د هغې دتلونه پس هغې د خپل هسپتال یوه بودې ملازمه ، مرجان راؤ غوبنټله او د جان پري ډیوتي یې هغې ته حواله کړه . د جان پري دتلونه پس هغې د هسپتال ډیوتي مختصر کړه او زیات وخت یې مهوش له ورکړو . هغې سره به یې په هوم ورک کښې هم لاس کووا ناظره یې هم ورته په خپله کوله . دې نه علاوه نمونځ یې هم ورته اوښودو او د نمونځ او دس طریقې یې هم ورته اوښودلې .

يو خو ورځې پس جان پري خپله مورخان سره انصار هيلته سنتره بوتله او هغې ته یې خپله صفائی پېش کول غوبنټل خو هغې ، هغې سره خبره کول مناسب او نه ګنبل او دواړه یې په ولاړه ولاړه رخصت کړي . جان پري چې د هغې نه نامېدہ شوه نوبله ورځ یې

کله کله به هغې، هغې پسی ژرل او په ژرا ژرا کښې به یې هغه يادوله خووړي مهوش ته خټه پته وه چې ژوند خه دے؟ د ژوند اصول خټه دي؟ د ژوند تقاضې او کړمي خټه دي؟ په ژوند کښې د بسخي حیثیت او مقام خټه دے؟ د هغې ژرا سره به کله کله داکټر لائې سترګې هم ډکې شوې خو چې د هغې د بې حیای منظر به ورته مخکښې شو نو ډکې سترګې به یې او چې شوې.

د جُدائۍ په دغه اور کښې جان پري هم سوزپدہ، ژرپدہ او په هره سلګي کښې به ورته هغه يادپدہ. د هغې په زړه کښې خو خو څلھ راغله چې هغه د هغې د لیدود پاره د هغې د سکول په لاره کښې او درېږي او هغه اووینې خود داکټر لائې نه يې پدہ.

مور خان سره کړه او د قاري صېب په لټون کښې د هغه مدرسي ته ورغله او چې کله یې د هغه تپوس او کړونو هغوي ته اوویلے شو چې خټه موده مخکښې هغه چاسره تور شوے دے او دے مدرسي نه تلے دے. جان پري د هغه نه مايوسه هم شوه او د هغه په نامه توره هم شوه. دې نه پس هغه په خپل کور کښې بنې په پخه کېناسته.

د جان پري په تلو باندي مهوش ډېره خفه وه او کله کله به یې يادوله څکه چې هغې، هغې له د مور مينه ورکړي وه. د هغې خوراک څخاک، د هغې لامبلول، د هغې صفائی ستھرائي، د هغې جامي وينځل، استري کول، د هغې كتابونه سمبالول، د هغې تيارول او د سکول نه راوستل به هغې کول. د هغې په یوویش سره به د هغې زړه درزې دواو د هغې په یوه چغه به هغه، هغې ته حاضره ولاړه وه او لکه د خوب لاس به یې زړه پوري نېولي وه ... دې نه علاوه د هغې د زړه د پاره به یې هغې سره د یوې ملګري په حېث ګډيانې هم لوپولې، هغې سره به یې پتېټونې، کوچامورے، شلفاتي، چیندرو او اشتاپې هم کولي، د بناپېرو او شهزادګانو قيسى به یې ورته هم وېلې او چې لړه به یې د سترګونه اخوا د خوا شوه نو تره هغې به ورپسې د کور په ګوتونو کښې او تره ګرځېدہ چې ترڅو به یې هغه موندلې نه وه. د تولو نه لویه خبره دا وه چې هغه د هغې کلاس فېلوا هم وه او بُک فېلوا هم وه. هغې به هغې ته انتې وېلې او قاري صېب ته به ی چاچو وېلې.

خودم باب

دَ اوپري موسم وو . دَ عيسوي كال شپرمه مياشت په وتو او
اوومه مياشت په راتلو وه . دَ اسمان نه دَ نمر سري پلوشي دَ سرو لمبو
په شكل کبني ورپدي او دَ سومبو غوندي په زمکه لگېدي . دَ
زمکي نه تود تبهي او دَ فضانه تود تنور جورشو سے وو . دَ خُوپري دا
حال وو چي هر سر سے په خپلو خولو کبني لکه دَ ويشپدونکي ورپي
خُتکېدو . مرغو په پانيو کبني سروننه ورکري وو ، ژبي يې راویستي
وي او وزروننه يې خواره کري وو . خارو و دَ اونو او سپرونونو په سیوري په
ولاره او ملاسته ژبي راویستي و سے او تشي يې وهل . دَ مېدانى او
ښاري دَ هرشته من سري دا خواهش وو چي دَ اوپري موسم تېرولو دَ
پاره چرته يخې او غريزې علاقې ته لارشي او ڈېرو کسانو دغسى
اوکړل . دَ سوات دَ شورش په وجه اکثر سپلانيانو مري ، ګليات ، اېبېت
آباد ، کاغان ، ناران او دَ دير يخو علاقو ته مخه اوکړو . په کلېو ، باندېو
کبني دَ بجلۍ دَ لوډ شپدنګ مسله وه ، بله دَ ګرمى او پده او نئه
ختمېدونکي سلسله وه . مشرخان چي دَ ګرمى نه تنګ شو نو هغه
هم مشرې بي بي او شاکرخان سره کاغان ته دَ تلو مشوره اوکړه .
مشره بي بي هغه سره تلو ته تياره شوه خو شاکرخان دَ خپلو
مصلوفيياتو په وجه تيار نشو البته هغوي له يې په خندا خوشحالی دَ
تلو مشوره ورکړه .

کوم خلق چي د گرمي، سيزن تپرولو د پاره سوات ته تلي وو اود

مینگوری، فضائی اوکانجو، خوازه خپله، بحرین، مدين، کالام بشام او دنورو علاقو په هوتلونو، دکایه په کورونو، جماتونو او تبلیغي مرکزونو کښي پراته وو، هغوي ته زرترزره دسوات نه دتو آړدر او شو. د هغوي د تو نه پس دسوات مقامي خلقو ته په داسې وقت کښي د تو اعلان او شو چې نمر په غرغره وو. په ده اعلان کښي هغوي ته او پلے شو چې په سوات د فضائي حملې او بمبارې آړدر شو مه ده. خپل کورونه جرنده کړي او زرترزره د دې علاقې نه او خې ګينې د خپل هلاکت به په خپله ذمه واريبي. ”دا اعلان دومره ناګهاني او ناصافي وو چې د ده په اوږدو د تولوزونه لکه د شګي د کمر رژېدل او دورېدل. هېڅوک، هیڅ ته جوړ نشو او هر چا سره د خپل بال بچ او د خپل سریره شو. د سرکار له خوا د ګاډو بندوبست شو مه وو خو هغه په سوک کښي د نوک برابر هم نه وو. هر خوک په ده کوشش کښي وو چې خپل ضروري سامان د یوې د غوتې دوه په شکل کښي ځان سره واخلي او زرترزره د کوره او خې. د هغوي دا هلي څلې شروع وي چې په کبل کښي د قیامت خېزه چودنو بې شمېره او زونه وورېد مه شو او د تور او شین لوګي توري شني لوخرې د پلالې د توبنې غوندي لړي په لړي بره ختي او د اسمان په وسعتونو کښي خورېدې. چاچې دغه خوفناک او زونه وورېدل او دغه تور، شنئه لوګي یې او لیدل نو هرڅه یې په ځائے پرېښو دل، ورونه یې جرنده کرل او د لېبونو غوندي پېښانه، بدحاله، پېښي پيله

کښې شاته اچولي وو او چا په اوږد کارولی وو. د مخالف طرف نه به د ګاډو په رناد هغوي سترگي برینې بدې، کله به پتې بدې او کله به غړې بدې . یو خوالو سه لو سه غرونه وو، بل خوازور ګرنګونه وو. هغوي د ګاډو د ډغرونه هم یې بدې او لاندي د ګرنګونو نه هم یې بدې . کوم کډوال چې په ګاډو کښې وو هغوي شپه په شپه تخت بائی، مردان، صوابی، چارسدي او پېښورته اور سېدل . خه خپلو رشته دارو کره لارې او خه په سرکاري سکولونو، کالجونو او نورو سرکاري ځایونو کښې پرپوتل او خوک چې پیاده وونو هغوي پراو په پراو په خو خورخو کښې سمې ته اور سېدل، او کوم سرکاري ځامې ته به چې ورتلل نو د ګنجائش د کمي په وجه به ترینه مايوسه واپس تلل. کوم حال چې د سوات د کډوالو وو هغه د ښونیر او د خواوشا علاقو د کډوالو هم وو. یو خوا سخته ګرمي وه، بل خوا مايوسي، پېښاني او ځان ځاني وه. هر خوک په خپلو خولو کښې ډوب وو او د بل چا په سخته، راخته یې هیڅ کارنه لرلو. دا بې اسرې قافلي پراو په پراو پېښانه ګرڅې بدې او په دغه ګرڅې دو ګرڅې دو کښې د قې دست چې او ولهلي. ځينے بوډاګان، ماشومان او زنانه د خپلو قافلو نه بې درکه او ورکې شوې. د سرکاري اهل کارو د پېر کوشش با وجود هم دغه قافلي هغوي نشوې قابو کولے. چې کله د هغوي نه ناپوره شو هنود هرکلي او محلت سماجي کارکنان د هغوي د خدمت د پاره میدان ته اوو تل. هغوي د هرکلي په جماعت کښې د لود سپکرو په ذريعه اعلانونه او کړل او

پښې او سرتور سرد کورونو نه اوو تل. سرکاري ګاډي د سرکاري کسانو او معز زينو نه ډک شوي وو او د پرائې پوېت ګاډو خرچه د هر چا د وس کارنه وو خو په دغسي موقعو کښې خوک پېښې ته نه ګوري بلکه خپل عزت او خپل سرته ګوري. شتئه من په پرائې پوېت ګاډو کښې کېناستل خوک د سورلو په بسونو کښې کېناستل او خوارانو غربيانو پياده تپال شروع کړو. هيچاته معلومه نه وه چې هغه چرته او کوم خوا روان ده خودا هر چاته معلومه وه چې داعلache پېښو دل او دي نه وتل پکاردي. د ګلپو، بانډونارينه، زنانه، سپين دېرې بوداګان، څوانان هلکان، سپين سرې بوهی ګانې، تور سرې نيم زالي، حياداري پېغلي، وړې جينکۍ او ماشومان په ژړا انګولا، کډې په سرد مینګوري په سړک روان وو. د نمر سترګه پرپو ته خود هغه زېړې پلواشي د ششتې د زېړګل د زېړو پانو غوندي د یوې شيرازې نه د اسمان ترلمني پورې رسېدلې وي. په شين آسمان کښې دوري څې سرې توبنې داسي بنسکارې دلي لکه چې په فراخه مېدان کښې خائے په خائے د قربانې، وينې او د غونبختي د هېږي پراته وي. سکنه مابنام په مزه مزه د شپې په تورو زلفو شفقي څلا جهارو کوله او د تېړې تور پرونې یې په فضا او تول چاپېریا ل خوره وو. په سړک یو خوا د ګاډو غرغور او پون پاون وو، بل خوا بې وزله کډوال، نارينه او زنانه پياده روانې وي. چاخپلي ضعيفې مياندي د لاس نه نیولې وي، چاخپل واره سینې ته اچولي وو، چا د تېکري په شکل

عوام ته يې د هغوي دېنائي ، خوراك ، جامه پېزار او د هر قسمه امداد اپیلونه اوکړل . د دغه کډوالو قافلي زور کلي ، همايون کلي او اکبر کلي ته هم راماتي شوې او د سپین نهر په غاره داولو په سیوري پريوتني . شاکرخان چې د هغوي دراتلو نه خبر شونو د زور کلي ، همايون کلي او اکبر کلي په جماتونو کبني يې اعلانونه اوکړل او تولو خلقو ته يې د هغوي د امداد خواست اوکړو . د هغه په اعلانونو د دربو وارو کلپو نه تول زميدار ، کسب ګر او مزدور کار او ووتل او تولو ورته د خدمت د پاره خپلې سينې او پولے . هغه په دربو وارو کلپو کبني امدادي کېمپونه اولګول . خه کسان يې دغه کېمپونو ته او درول او خه يې بازار ته د خېمو اخستلو د پاره او لېږل . يو خوا امدادي کېمپونو ته امدادونه راتلل ، بل خوانه خېمي راغلې او په دغه دربو وارو کلپو کبني د سپین نهر په غاره په داسي طريقه اولګولي شوې چې د هري کورني د زنانه ئ او نارينه ئ د پاره بيلې بيلې بيت الخلا او غسل خاني وي . چې دا او شوه نو بيا يې د خپلو سرو په ذريعه د هغوي کډي او چتني کړئ او د هغوي په خوبنځه يې په خېمو کبني او لګولي . چې دا کار او شونو بيا يې په هنگامي توګه بازار ته سري او لېږل او د ورزه درسے پاخه دېگونه يې راړېل او په خپل لاس يې په هغوي تقسيم کړئ ، خه کډوال د قې دست چېي وهلے وو ، خه د شوګر او بلډپريشر مريضان او خه د پياده مزل په وجه ستړے ستو مانه وو او د دردونو نه يې فريادونه کول . شاکرخان چې د مسلو نه خبر

شونو DCO ته يې فون او کرو او هغه نه يې د مېديکل تيم مطالبه او کړه . د هغه په مطالبه فوري طور عمل او شو اولې شبې پس د ډاکټرانو یو تيم راغي چې په هغې کبني نارينه او زنانه ډاکټرانې شاملې وي . د سرکاري ډاکټرانونه علاوه د پرائیپت هسپتالونو ډاکټران د خدمت خلق په توګه په مختلف کېمپونو ګرڅېدل . هغوي به د مریضانو د بیماریو یو تېونه هم کول او دارو دُرمل به يې هم وپريا ورکول . په دغه پرائیپت ډاکټرانو کبني د نورو نه علاوه ډاکټر لائېه او د هغې معاونین هم شامل وو . هغوي تول د شاکرخان په وپنا په دغه دربو وارو کېمپونو خواره شو . يو خوا د هغوي د علاج معالجي سلسله جاري وه بل خوا د امدادي کېمپونونه جامي ، پېزار ، لوپتيې ، خادرونه ، پتکي ، چېنکونه ، پیالي ، رکېبي ، تېل مالګه ، د جامو وينخلو او لامبلو صابونونه ، اينې ګمنزي او د ضرورت نور سامانونه راتلل او هغوي ته حواله کېدل . دې نه علاوه د کورونو نه به د يخو او بو او شربت کولرونه ، د چایو ډک ډک چېنکونه ، د ترکاري ډکي کټوي او د ډوهي ډکي شکري راتلي او هغوي له به ورکري کېدي . مانیام هغه د کلي قصاب او کولال خپلې حجري ته را او غونبتل ، او قصاب ته يې اوو مه ، ”تئه به هره ورڅ يو سخوندر اواله ، هغه به حلالو مه او هغه غونبixe به ده کولال ته حواله کو مه ” . بيا يې کولال ته اوو مه ، تئه به هره ورڅ د یو یو کېمپ د پاره یو یو ډېگ پخو مه او په خپله به يې په کډوالو کبني تقسيمو مه ” بيا يې دوارو

ته اوویه، ”تاسو دواړه به هر مانیام ماسره لیدل کوي او خپلې پېسې به اوږي“. چې کله د اټول انتظامات اوشونو هغه ډېر خوشحاله شو. یوه ورځ هغه ته شکایت اوشو چې د لپونې خبلو څینے اواره هلکان د کدوالود پړاؤونو مخې ته اوږي راؤري، سګربېټې څکۍ، غاري تازه کوي، شپېلې وهی او په خیمو کښې دنه جینکو ته تیان تاب کوي. هغه چې دا وورپدل نو د قهره دا سے سور شولکه چې د اور لمبه پري ګرڅبدلي وي. هغه فوري طور خپل مسلح نوکران راؤغوبنتل او د هغوي د سرکوبې د پاره یې هغوي پسي او لپېل. هغوي پري هلو اوچ اونه خورل، یو خوکسان یې راګېرکړل او ترهافي یې وهل او په سپین نهر کښې یې غوښې ورکولے چې هغوي یې په توبو کړل. بيا به د هغه دوه دوه سرو په هر پړاؤ وسله په لاس شپه ورځ خوکۍ کوله چې دغه مېلمنو ته خوک خه نقصان اونه رسوي. په خلورمه ورځ د کېمپونو معائني د پاره DCO په دا سے وخت کښې راغي، چې د هر کېمپ مخې ته د غوبنخي یو یو دېگ پخېدو. د هغه په تپوس باندي هغې ته اوويلے شو چې دلتنه نه سرکاري امداد راخي او نه د خه اين جي اوله خوا خه موادرائي. دا خېمي شاکرخان په خپلو پېسوند بازار نه راؤري دي او دا دېگونه او د ډوډي تنورونه او دغه نوره خرچه هغه د خپله جېبه کوي. هغه چې دا وورپدل نو د هغه د خوانمردي یې ډېره ستاینه اوکړه او هغه سره یې د ليدو خواهش اوکړو، او چې کله یې هغه سره لیدل اوکړل نو د هغه د شخصيت نه

دومره متاثر شو چې هغه د ټولو فلاحي او میدې ټکل تیمونو کماندې مقرر کړو. دې نه علاوه هغه یې اعلیٰ صوبائي او وفاقي اپوار ڈز د پاره نامزد کړو. دې سره دومره او شو چې دا درې واره کېمپونه او په دې کښې پراته کدوال د سرکار په ریکارډ کښې راګلل او د حکومت او اين جي او زله خوا خوراکي مواد او نور امدادي خېزونه به دې کېمپونو ته راتلل او تقسمېدل. یوه ورځ هغه ته شکایت او شو چې د اکبر کلي د کېمپ په رومبې خېمه کښې شپه ورځ ژرا وي خودا معلومات نیشتہ چې د هغوي د ژرا فرياد خه وجهه ده؟“ هغه چې دا خبره وورپده نو د معلومات کولو د پاره یې یو سړے او لپېرو خو هغه په خپل مشن کښې ناکام شو. دې نه پس هغه په خپله ورغۍ او د خېمي خوا کښې غلے غوندي او درېدو. د ژرانه هغه ته معلومه شو ه چې دوه زنانه دي او دواړه ژاري. د هغوي په ژرا هغه د خېمي د خوانه او از ورکړو، ”بیانو زه، شاکر تاسو نه تپوس کولے شم چې تاسو ته خه تکليف ده چې تاسو ژاري؟ زه ستاسو خه خدمت کولے شم؟“ د هغه په تپوس دواړو زنانه ټخپل مخونه په لوپتو کښې پت کړل. بیاد یو په ډوډي او زړاني، ”زویه جو ته مونږ د پاره یوه قرباني جو ورکولے شه؟“

شاکرخان: زه هري قرباني ورکولو ته تياريم. وايه موري زه ستاسو خه خدمت کولے شم؟

ډوډي:.. زويه، زمانو سے جو زمونږ د ټافلي نه بېل شو سے او جو بې

درکه شوی دیه. ته جو موږ د پاره د هغه د موندلو هڅه کولی شے؟
شاکرخان:: اوه، دا مسله ده تاسو ته؟ دا خه دومره مشکله نه ده. د
هغه خه نوم دیه.
بوهی:: جوشہپل.
شاکرخان:: جو شہپل؟ دا خنګه نوم دیه؟ ”دیوی پېغلې اواز راخي،
”جو شہپل نه جو، سهپل.
شاکرخان:: جو سهپل.
پېغلې:: جو سهپل نه، صرف سهپل.
شاکرخان:: صرف سهپل.
پېغلې:: صرف سهپل نه، سهپل.
شاکرخان (خاندي) پوهشوم، پوهشوم، سهپل. بنه د هغه عمر خه
دیه؟
پېغلې:: لس کاله.

شاکرخان:: بس اوشوه. زه وریسې نورو کېمپونو ته سړي لېږم خو په
يوشرط او هغه دا چې تاسو به ژاري نه پلیز؟ هغه بله خبره اونکري او
د هغوي نه روان شي. هغه چې خپلې حجري ته او رسپدونو خپل
نوکران یې راغونه کړل چې په هغوي کښې دوہ، درې کسه مختلف
کېمپونو ته اوليري او د هغه معلومات اوکري. هغه چې هغوي چان
کړل نو دوہ کسه یې پکښې منتخب کړل او هغوي له یې د تلو او د
هغه د تلاش متعلق هدایات ورکول چې یو لوردنګ سړے او

بوغورکے هلك حجري ته دنه شول. ميلمه چې هغه اوليدونه
مُسکے شو او د هغه سلام له په مُسکا مُسکا ورغني. دروغ جورنه
پس مېلمه شاکرخان ته اووسي، ”جونائیکه زه ده جواونه پېژندم“؟
شاکرخان:: سترگې م درياندي خودې شوي خود خيال نه م اوتيسي.
مېلمه (په مُسکا) نائېکه، جوزه طالع منديم (خاندي) اوسي ده
اوپېژندم نائېکه؟
شاکرخان (خاندي) او طالع مند کاكا په خېر په خېر (هغه له غاره
ورکوي) ”دېره موده پس م اوليديه. چرته وي او چرته وي؟
طالع مند:: جونائېکه، بره وطن کښي ووم. اوسي ده کړوالو سره جو
خکته راغلے يم، په تخت بي، کښي پروت يم.
شاکرخان:: دلته ولې نه راتلے؟
طالع مند:: دلته راتلم نائېکه جو په لاره م کډه ناروغه شو.
شاکرخان (په چېرانتيا) کډه ده ناروغه شو؟
طالع مند:: هاؤنیکه، جو کډه موږ کور واله ته وايو (خاندي) چې لېه
بنې شي نو هم دلته به راخنم.
شاکرخان:: دېره بنې ده. دا ستاخپل خاۓ ده... دا ماشوم ستا
زوی ده؟
طالع مند:: نه نائېکه. ده د قاضي صېب نوسې او ستامېلمه ده.
شاکرخان (په چېرانتا) زه پوهشوم طالع مند کاكا. ”طالع مند د چېب
نه یو خط را او باسي او هغه له یې ورکوي. شاکرخان چې خط او سپري

نو هغه د هغه د پلار په نامه ليکلے شو مې وي. خط داسې وو.
گرانه افضل خانه خوشحاله اوسي.

سلامونه. هيله لرم چې روغ جور به يې. په سوات کښي اپرېشن
شروع کېدونکے ده. تولو مقامي او غېر مقامي خلقوته د علاقې
د خالي کولو اعلان شو مې ده. زه په خپله درتلے نشم څکه چې
کمزوره هم يم او مریض هم يم. ماخپل څان په مرګ شمېرلے ده
. چې په لاره مرم نو بهتر داده چې په خپل کت پوزي مرشم. د طالع
مند په مرسته خپله کله، خپله نوسی هماقاضي او خپل نوسے
سھېل قاضي درلېرم او هيله لرم چې ستا په سرپرستي کښي به
محفوظه هم وي او خوشحاله به هم وي. زماله خوابي بي ته،
سلامونه او شاکرخان او زاهد خان ته دېره دېره مينه.

والسلام

ستا ورور قاضي عنایت الله مینګوره.

شاکرخان چې خط اولولي نومُسکے شي او وائي، ”وعليكم سلام“
بيا سھېل ته ګوري او وائي، ”ستانوم سھېل ده؟“ د هغه په خائے
طالع مند جواب ورکوي او وائي، ”هاټ نائېکه، جو مونږ په یوه قافله
کښي وو خو چې زما کله ناروغه شوه تو مونږ په تخت بي. کښي د
ګاډي نه کوز شو اوده هم مونږ سره کوز شو. زمونږ جودا خیال وو
چې ابى او خوربي بي هم مونږ سره کوزه شوه خو چې ګاډ سه روan
شو او هغوي م او نه ليدل جو ماسره غم شو. نائېکه سھېل به جوتا

سره پاتے شي او زه به دابي او خوربي بي لټون او کرم. که هغوي م
جو او موندل نو دلتہ به يې راولم.

شاکرخان (مُسکے شي) د هغوي لټون مه کوه، هغوي دلتہ راغلي
دي او مونږ سره په کېمپ کښي دي. البتہ مونږ سره د سھېل غم وو
او ده تلاش پسې م سړي لېږل چې تاسوراغلي. زمونږ مسله حل
شوه که ته دودي، ته ايسارېرې سه خو دېره بنه ده او که نه ايسارېرې نو
څه لار شه او خپله کله کوډه دلتہ راۋړه.

طالع مند: نه نائيکه، جو ايسارېرې نشم، اجازت راکوه چې خم
درنه. لارم درنه، سلام عليکم.

شاکرخان: .وعليكم السلام. شاکرخان هغه له د رخصت لاس ورکوي
خو په تلو تلو کښي ورته وائي، ”طالع مند کاكا“ ستا هغه رور... بگا
خنګه ده؟

طالع مند (خاندي) بنه ده نائيکه. هغه م جو وطن کښي مېښو ته
پېښے ده. ”دي سره هغه دېر په تيزۍ سره بهراوخي. د هغه د تلو
نه پس شاکرخان په سھېل باندي چاي شريت او خکوي او چې کله
هغه بنه سُر کښي شي نو بیا یې څان سره په ګاډي کښي کېښي او
هغه خېمي ته يې او رسوي چرته چې د هغه نيا او خورو. بیا سھېل
ته وائي، ”خه ګله خپلې نيا او خور له ده ورشه.“ او هن خپله کله
کوډه مو راواخلى. چې تاسو بل پړاو ته او رسوم.“ سھېل چې خپله
نيا او خور او لېده نو دېر خوشحاله شو، هغوي دوارو لا هغه بنکلوو

چې هغه ورتے اووئه، ”خان جي وائي چې خپله کډه کوډه راواخلى، هغه مونږ بل پړاؤ ته بوڅي“. هغوي هډو د هغه نه د ”ولي اوچرته“ تپوس اونکرو، خپل سامان يې زرزراغونډ کړو او د هغه په ګاډي کښي يې کېښودو. چې ګاډے روان شو او لپه شبې تېږدې نو هغوي يې ”آرام ګاه ته اورسول. هلته نه يې هغوي ته د آرام کولو د پاره اووئه او واپس کورته روان شو. چې کورته او رسپدونو د خوراک خخاک سامان يې په ګاډي کښي کېښودو، خپله خدمتگاره يې خان سره په ګاډي کښي کېښوله او د هغوي د خدمت د پاره يې هلته اورسوله. د آرام ګاه هغه د پلار په ویناد مېلمنو د آرام او قیام د پاره جوړ کړے وو. د قاضي صېب کورنۍ د هغه رومبي مېلمانه وو چې دلته د قیام د پاره راوستي شو ځکه چې دا خامې محفوظ هم وو او د ژوند سهولتونه هم پکښي موجود وو. قاضي عنایت الله د قاضي ثناء الله ايکے یوزو وو. قاضي ثناء الله د والي سوات د عدالت عاليه قاضي القضاط يعني چېف جستس وو او د خپلي ايمانداري او عدل و انصاف په وجه د سوات په توله سيمه کښي مشهور وو. قاضي عنایت الله د پښور په اسلاميہ کالج کښي د افضل خان (مشرخان) کلاس فېلو هم وو او د هغه بنې ملګرې هم وو. هغوي دواړه به یو بل سره ګلې ته تلل راتلل. قاضي صېب به د یخنې چهتياني مشرخان سره په زور ګلې کښي تیرو لے او مشرخان به د ګرمي سېزن هغه سره په مینګوره په نوئه کلې کښي تېړه وو. چې کله هغوي د

اسلاميہ کالج نه فارغ شونو مشرخان د خان بابا په ویناد خپلې زمکي خصمانه شروع کړه او قاضي عنایت الله په اسلام آباد کښي په محکمه داخله کښي افسر شو. دواړه په خپلو خپلو کارونو کښي مصروف شو خو د دوستي رشته يې بحال وه او د یو بل کلې ته به تلل راتلل. قاضي عنایت الله چې د نوکري، نه ریتائې شو نو اکثر به مشرخان له راتلو او خو خو ورځي به هغه سره په حجره کښي پروت وو او چې کله به مشرخان او قاضي صېب د خپلې هلكانے، پخوانۍ خبرې کولے نو شاکرخان او زاهد خان به اوږدي خو د تیرو خلورو کالونه هغه نه ووراغلے ځکه چې د هغه زوئه نورالله قاضي چې په پاک آرمي کښي مېجريوو، دروده په یوه حادثه کښي سره د خپلې بنځي مر شوئه وو او د هغوي د مرګ په وجه هغه ته دو مردې ذهنې او قلبې صدمه رسپدلي وه چې خو خو ورځي د خفګان په وجه نسکور پروت وو په هغه وخت کښي د هما قاضي عمریؤلس کاله وو او د سهيل قاضي عمر شپږ کاله وو.

مشرخان چې د هغوي د مرګ نه خبر شونو سره د مشرې بي بي د هغوي تعزیت د پاره هلته لارو او هغه سره يې غم خوري او کړه. دي نه پس هم مشرخان خو خوڅله هلته تلے وو خو هغه نه ووراغلے البته د طالع مند او بګا په ذريعيه به سلامونه تلل راتلل. طالع مند او بګا دواړه رونه وو د هغوي خپل ذاتي کورنه وو. هغوي د پېشي په لحظه ګو جران وو. په مينګوره کښي د قاضي صېب په مينه کښي

زءَ غواړم چې د ابود راتلو نه مخکنې هغه دلته خپل تېرله راولم.
ستا خنګه خوبنځه ده.

طالع مند: نائیکه جو ستا خبره م زړه ته پړوته. که ستا خوبنځه وي
جوزه به ورپسې جو یوه منډه اوکرم.

شاکرخان: نه طالع مند کاكا، ته به یواځے منډه نه کوئے بلکه مونږ
دواړه به ورپسې څو، په دواړه کسه به یې ڈکنه ډولی اوچتورو او په
ګاډي کښې به یې اچوو.

طالع مند (خاندي) ډپره م خوبنځه ده نائېکه، کله به څو.
شاکرخان: کله کله نېشتنه، زءَ ګاډے را او باسم او اوس څو. ته څان
تياره وه.

طالع مند: زءَ تیاريم جو نائېکه.

شاکرخان: اوس اټه بجې دی. چې اوس روان شونو یؤلس، یؤلس
نیمې بجې به هلتنه اور سووا او چې د هلتنه نه دولس بجې راروان شو
نو درې، درې نیمې بجې به دلته یو.“ دې سره هغه پاسي، ګاډے را
او باسي، طالع مند څان سره کېنوي او روانېږي. په سوات کښې د
ترهه ګرو خلاف سرج اپرېشن شروع شوئے وو. څائے په څائے د
فوجيانو چوکۍ جوړې شوې وي او د هر ګاډي، سامان او د هر سپې
جسماني تلاشی، به هم اخستلي کېډي او تپوسونه به ترینه هم
کېدل. په دې دې کښې هغوي دوه بجې نوي کلي ته اور سېدل. د
طالع مند په بندونه شاکرخان د قاضي صېب د کور مخې ته ګاډے

او سېدل او چې کله به په یخني کښې سمي ته راخکته شو نو په زور
کلې کښې به د مشرخان په هغه مينه کښې پراته وو چې د ګو جرمينه
، په نامه مشوره وه خو د تپرو دوو کالو راسي هغوي هم نه ووراګلے.
ما سخوتن چې طالع مند د خپلې کډې او بال بچ سره را اور سېدونو
هغه د اکبر کلې د کېمپ په هغه خېمه کښې ډهپره شو په کومه
کښې چې مخکنې د قاضيانو کورنې وه او اوس خالي پرته وه. سبا
چې طالع مند د مشرخان حجري ته راغي نو شاکرخان هغه ته اووسي
: طالع مند کاكا، داراته اووایه چې قاضي صېب خپل تېرسره ولې
رانه غې او خپل تېريي تاته ولې او سپارلو؟

طالع مند: نائیکه جو دې کښې ډپري خبرې دی. یوه دا چې مونږ تول
تېر جو د هغه په نغرۍ او د هغه په تالي لوئے شوئې یو. هغه او د هغه
بې بې مونږ ته د خپلې اې، بابا نه کم نه بنسکاري او د هغوي نواسا
نوسي زمونږ په لاس کښې لکه د خپل آئېل (ولاد) لوئے شوي دي.
زمونږ ذمه واري صرف دومره وه چې هغوي جو ستاسو کاله (کور) ته
راټرسو او تاسو ته یې حواله کړو. درېمه خبره داده چې هغه جو
ناتوانه هم دے او مریض هم دے. نايکه هغه به تاسو ته په خط
کښې جو دغه عذر لیکلې وي.

شاکرخان: طالع مند کاكا، زءَ د قاضي صېب په وجه ډېر پېشان یم.
که ابو م دې نه خبر شي چې قاضي صېب د بیماری په وجه هلتنه
پاتے شوئے دے او تېريي دلته رالېلے دے نو هغه به ډېر خفه شي.

او دروو او دواړه ترینه کوز شو . د قاضي صېب دروازه لري وه او هغوي چې کورته دننه شو نو قاضي صېب بهر په برنده کښې ډډه و هلے وه ، د طالع مند کشر رور بگا ورله په اوږو او متيوزورو کو او د هغه بنځه شاهي لعله د هغه د کور په صفائی ، ستهرائي کښې اخته وه . هغوي چې هغوي اوليidel نوبګا په خندا خندا د هغوي مخي له ورغۍ او دواړو سره يې ستري مشي اوکړل . د هغوي په ليدو شاهي لعله هم په خندا شوه . زر زريې لاسونه او وينڅل او دواړو سره يې ستري مشي اوکړل . دې نه پس قاضي صېب سره د شاکر خان پېژندګلو کول غوبنټل خود هغه نظر دومره پوخ وو چې د هغه د پېژندګلو ضرورت پېښ نشو او هغه يې په رومبي نظر او پېژندو . هغه د لاس په اشاره د طالع مند خبره پرپکړه او شاکر خان ته يې په مخامنځ کرسی د کېناستو ست اوکړو د کېناستو سره بګا ، طالع سره ګنګوسي اوکړو او دواړه کورته روان شو . د هغوي د تلونه پس قاضي صېب ، شاکر خان ته اووسي ، شاکره بچې ، ته خنگه راغلے ؟ هغه مسکے شو او هغه ته يې په معصومانه مُسکا اووسي ، ”کاكاجي ، زه ستاسو سلام له راغلے يم“

قاضي صېب : سلام خوتا د طالع مند په خوله هم رالېږلے شو . تا ولې تکلیف کوو ؟

شاکر خان : کاكاجي ، سلام د هغه په خوله کېډېشو خولېدل کتل د

هغه په خوله نشو کېدے . قاضي صېب مُسکے شي ، هغه ته په خوب نظر ګوري او وائی ، ”شاباش زويه ، زما تانه هم دغه توقع وه . پلار مور دې خنگه دي ؟ زاهد بچې خنگه دے او نور کلے او لوس خنگه دے ؟ شاکر خان : تول د خبره روغ جوړ دي . زاهد ولايت ته تلے دے او مور پلار م د ګرمي . سېزن تېرولو د پاره کاغان ته تلې دي .

قاضي صېب (ترخه مُسکا) هغه ګرمي . ته د تینګي نه دے . ماوے چې دلته مشکله ده خو چرته بل خوابه ضرور تلے وي ... او دلته به خنگه راشي ؟ د دے خائے خپل حق چې پلار په نیکه او نیکه په نیکه ، د پېرو پېرو راسي د دې سيمې او سېدونکي وو هغوي تول لارل ، او هغوي لا خٹه کوئے چې د دے سيمې د هوا مارغان او د خنګل خناور هم لارل او تختېدل ، صرف هغه خلق پاتي دي چې لکه زما بې وسه ناتوان دي يا خٹه دېر مجبور کسان دي . يادا چې د خپل خان دشمنان دي . دا اوس هغه سوات نه دے پاتے چې د خوش ګواره فضا ، د فطرتني بنکلا او د امنیت د خبر صلاحې وجه به ورته ملکي او غېر ملکي سیلانیانو د پاکستان سوپر لېنډ وبلے . اوس دے نه تود تنور جوړ شو دے چې د بارو دولمې ترینه خېږي او انسان پکښي سوزي ايره کېږي . یو خوا طالبان دي ، بل خوا فوجيان دي او د دوي په مينځ کښې بې وزله عوام دي . عوام مرې ، عوام ژوبلېږي ، د عوامو کورونه ورانېږي ، فصلونه يې تباہ کېږي ، او خاروي يې هلاکېږي . دلته هېڅوک نشي ايسارې دے ، هر سړے په تېخته دے .

شاکرخان: کاکاجي چې هر سر می په تېخته دی نو تاسو خټه ته ايساريئ. قاضي صېب: په سوات او د سوات په حسن د بنکلاډپري قصیدي لیکلې شوي دي خونوحه پري چانه ده لیکلې . زه د سوات په حالت وواععات نوحه لیکل غواړم .

شاکرخان: آیا تاسو داسي کولے شي؟ د سوات د تباہي اوږيدا په محرکاتو، زبان کشائي کولے شي؟ اوستاسو نوحه به خوک اوږي؟ طالبان؟ فوجيان او که عوام؟ د سوات په حالت زار د نوحه لپکلو په ځای د هغه خلقو په حالت زار نوحه او ليکي کوم چې در په در او کله په سرد سمي په رېگونو کښي ګرځي. ته د هغه کنډورنډو د ژرا اوazonه ووره د چا بچي او خاوندان چې بې ګناه بي خطاقتل شو، هلاک شو، د هغه ماشومانو چغې ژرا ووره چې په یتيم خانو کښي پراته دي . سوات هیڅ نه کېږي، دا به بیا ابادشي خو کوم بې ګناه عوام چې د دوونظريو په تمس کښي هلاک شو، هغوي چرې هم بيانشي راتلے.“ د شاکرخان په خبرو د قاضي صېب ستړګي ډکې شي او هغه ته وائي ”زمانو اسانواسي خنګه دي؟ بودي خنګه ده؟“ شاکرخان: هغوي بنه دی خوستاسو په وجه ډپرپيشان دي.

قاضي صېب: دغه حال زما هم دی بچے خوزه په دی مطمئن يم چې هغوي ستاسو د سیوري لاندې دي .

شاکرخان: کاکاجي زه تاسو پسې راغلے يم او تاسو ځان سره بوتلل غواړم .

قاضي صېب: شاکره بچے، زه د یو خو ورځو مِلْمَه يم، چې په خپل کت پوزي او په خپله سيمه کښي مرشم نو دابه زما خوش قسمتي وي. شاکرخان: کاکاجي، داسي د مایوسی خبرې مه کوي، تاسو به انشاء الله تېک تاک شئ هسي تاسو ته خټه تکلیف دی؟

قاضي صېب: زه نورښه يم، خوراک کولے شم، خبرې کولے شم خو پښۍ م شلي دي، نه او درې دی شم او نه ګرځبدې شم.

شاکرخان: (خاندي) ما او طالع مند کاكا، دا صلاکرې وه چې تاسو به په دواره کسه ډنګه ډولي او چتورو او په ګاډي کښي مو اړدو. ما ستاسو د پاره په خپل باځ کښي الوچې او امونه ساتلي دي. هغه به خان له په خپله شوکوي او په خپله به یې خورې.

قاضي صېب (مسکے شي) کاش داسي اوشي.

شاکرخان: داسي به کېږي انشاء الله، د هغه د خولي نه ايله دغه تکي اووتل چې طالع مند، بګا او شاهي لعله کورته دنه شوه. د راتلو سره طالع مند په برندې کښي درې او غوروله او بګا او شاهي لعلې پري ډوډي کېښوده. طالع مند، شاکرخان ته اووھه، ”راغه نائې که چې ډوډي او خوره“ هغه د چا خبره چې تېرے شپېلې نه غواړي او اوږدې ست نه غواړي. او هم دغسې او شوه، هغه، هغه سره ډوډي ته کېناستو. ډوډي ډېرہ ساده، د جوارو ډوډي، د پیشتري ساګ، ماسته او شوملې وي د کېناستو سره شاکرخان د ماستو ډکه کاسه د ساګ په کاسه کښي واروله، د جوارو ډوډي یې پکښي ماته کړه او بیا

کښې لوبي کولے خو چې کله یې گاډے او لیدونو دواړه هغه ته متوجه شو. هغه چې د ګاډي نه کوز شونو سهپل هغه له ورمندې کړه او همادبوټو پناه پتې شو. هغه د فرنټ سېټ کهر کې لرے کړه، قاضي صېب یې په غېږ کښې اوچت کړو او په تېزو قدمونو برندې ته روان شو. زرتاجه د هغه نه مخکښې شو، زرزريې ورته په کت کښې تولائي اوغوروله او بالخت یې پکښې کېښودو. سهپل خپل نیکه بابا ته وترغاره وتو. قاضي صېب هغه سینې پوري کلك نیولے وولکه چې ڈېرہ موده پس یې هغه لیدلے وي. قاضي صېب چې بالخت ته ڈده اووهله نو سهپل د هغه پښې اوغزولے او په مزه مزه یې مندلے. زرتاجي د فریج نه يخې اویه راواختې، یو ګلاس یې قاضي صېب له ورکړو او بل یې شاکرخان له ورکړو. شاکرخان لاهغه ته مخامنځ په کرسی ناست وو چې خوش نصیبې اې. سلام او ګرڅو، د مصلې نه پاسېده، شاکرخان سره یې ستړي مشی او کړل او قاضي صېب ته یې سلام اوکړو. د هغې په مخ د نوراني بنکلا مُسکاوه او په ستړګو کښې یې د منني غتې اوښکې اوختې را اوختې. او چې کله هغې د منني په نظر هغه ته یو څل بیا اوکتل نو د هغې په مخ راماټې شوي. شاکرخان چې د هغې اوښکو ته اوکتل نو و سه وئيل ”مورې ته ژاري؟ هغې خپلې اوښکې د لوبې په پسکې اوچې کړي او هغه ته یې اووې“. ”دادخوشنالۍ اوښکې دی زویه. د استاد منني او د هغه احسانونو اوښکې دی چې تامونې سره کړي

شروع شو. هغه دومره په مره خپتېه ډودې او خوره چې بیا په هغه څائے اوغزېدو. د هغه ستړګې مرغۍ مرغۍ کېډي چې طالع مند شاهي لعلې ته اووې ”شاھي لعلې، جو ته د قاضي صېب د جامه، پېزار غاره غوته تیاره کړه او جونائېک به لېرام او کړي، شاکرخان چې دا وورېدل نو پاسېدو، په واش روم کښې یې او دس اوکړو، بیا یې سفرانه نمونځ اوکړو او د تلو تیارې یې شروع کړو. هغه د ګاډي تېل، او یې چېک کړے او لا په نور تکو پکو کار کښې لګيا وو چې شاهي لعلې د قاضي صېب سوت کېس راټرو. شاکرخان د هغې نه سوت کېس واختو او په روستي سیت کښې کېښودو لې شېبې پس بګا هغه په دواړه لاسه په غېږ کښې اوچت کړو او په فرنټ سیت کښې یې کېښودو. طالع مند هم روستو کېښودو شاکرخان هم ګاډي ته اوختو. په تلو تکو کښې قاضي صېب هغوي له د کور په باره کښې هدایات ورکړل او چې کله ګاډے روان شو نو په ډکو ستړګو یې خپل کور ته اوکتل او بیا یې تربنې مخ واره وو. بګا او شاهي لعله تر هغې ولاړ وو او هغوي ته یې کتل چې ګاډے د نظر نه پناه شو. مابنام ترمیمے وو چې هغوي کلي ته او رسېدل. هغه طالع مند خپلې حجري سره کوز کړو او قاضي صېب یې آرام ګاه ته اور سوو. هغه چې د آرام ګاه ګېټ سره هارن او ووه نو د هغه خدمتګارې زرتاجي هغه ته ګېټ لرے کړو. د قاضي بنځه خوش نصیبې اې. په مصله ناسته وه او په ناسته ناسته یې نمونځ کړو. هما او سهپل په چمن

صېب خه وېلو ته خولة جوره وي خوشکرخان د هغه نه مخکبې شي او وائی، ”بیاخو ماله تلل پکاردي . هغه به هلتہ ترڅو ناسته وي او زماڈ تلو انتظار به کوي.“

قاضي صېب : . ستاد تلو انتظار به ولې کوي ؟ (سھېل ته) ورشه ورپسي هلكه اوورته وايې چې بابام راغلے ده، تاغواړي، سھېل چې هغې پسې روان شي نوشکرخان مُسکے شي او قاضي صېب ته وائی، ”کاكاجي، زه به درنه لارشم.“

قاضي صېب : . نه زويه ته کېنہ، هغه رائي .
شاکرخان (مُسکے شي) د هغې د راتلوا په وجه خوزه خم چې د هغې انا مجروح نشي . دې سره هغه ډېر په تېزی سره بهراوخي .

دي او کوئه . زويه تا مونږ د زمکي نه اوچت کرو او په تخت ده کېنولو . مونږ د دومره لوې عزت تصور هم نشوکوله . زه به ستاد احسانونو او مهرباني کومه کومه خبره يادوم . او سیوه شبې مخکبې م په زړه کښې د قاضي صېب متعلق خبرې تله راتلي او په زړه کښې م وسے چې درېغه قاضي صېب هم مونږ سره دلته وسے نوزړه به م جو جمع وو . دا خبره م په زړه کښې جو تېره شوه او چې سلام م او ګرځوونو په تاسو م سترګي او لګبدې .“

شاکرخان : . موري، دې کښې د احسان هیڅ خبره نیشته . تاسو زماڈ پلار مېلمانه یې او مېلمنه په هر حال کښې مېلمنه وي . که هغه نیشته نوزړه خويم کنه . دا ستاسو خپل کورد ده او چې تاسو ته خټه ضرورت وي نو زرتاجي ته وائی . بیا زرتاجي ته وائی، ”زرتاجي د دوي د ضرورت تول چېزونو په دوي او لیکه او ماله یې راکړه چې هغه ورله راوړم .“ خوش نصبې ابی : . نه زويه نه . مونږ ته د هیڅ خیز ضرورت نیشته . هر خټه ډېردي . خُدا ده څوانی نصیب کړه او خُدا ده ډېر خوشحاله کړه .

قاضي صېب اخوا د خوا او تر ګوري او بیا سھېل ته وائی، ”سھېله زويه همایونه لیدله ؟ هغه خټه شوه ؟“

سھېل : . هغه د چمن په بوټو کښې پته شوې ده .

قاضي صېب : . په بوټو کښې ولې پته شوې ده .

خوش نصبې ابی : . هغه د شاکرخان بچې نه سترکوي . قاضي

﴿پنځم باب﴾

ګلۍ د خپلې لور په مرګ خو خو ورڅي ژړا انګولا اوکړه خو اخريې زړه صبر شو . هغې داسي اوګنيل چې کوم حمل هغې کچه په کچه لرے کول غونښتل ، که هغه خپل وخت ته اور سپدواواد هغې زېگون او شو نو خټه او شو دغه حمل خو هغې مخکنې هم په ورکه حساب کړے وو او چې او سړمه شو هم دهیو د عمر نول یې ختم شو . هغه د خپل موجوده بال بچ نه هم پرېشانه وه او د هغې غم به پري لا تېرسه وو . عادل په یوه مدرسه کښې سېق ويلى او هم هلتہ دېره وو . هفتنه کښې به یو خل کورتہ راتلو خود تیرو خو هفتوراسي یې هیڅ پته نه لګډه چې خټه شو او چرتہ دے . شپردل ترشیبم جماعت پوري رسپدلے وو خو خټه موډه مخکنې د سېق نه هم او وتو او د مور پلار د ګوتونه هم او وتو . نه یې د مور پلار خبره اور پدله او نه یې منله . تر سپین سحر پوري به او ده پروت وو او چې غرمه به د کوره او وتو نو غوټه نيمه شپه به په داسې وخت کښې کورتہ راتلو چې د هغه مور پلار به او ده وو . هغوي ته دا معلومه نه وه چې هغه چرتہ څې ، چا سره کيني پاسي او خټه کاروبار کوي . دغه رنګي به ګل ولې او خان ولې سحر د سکول په بهانه د کوره او وتل او توله ورڅ به یې په لارو کو خو او پولو پتھو کښې جرلنډے کوو . د ووره مکوه او مخ رارولو یې خوک نه وو . دغه رنګي به قدیر او کبیر توله ورڅ په خاټرو کښې لو غړې دل . سوچې کاكا او ګلې . به د مشرخان د حجري صفائی هم

کوله او په زوره کلې کښې به یې د کډوالو په کېمپ کښې جهارو هم وهله . هلتہ به یې غرمه ، مابنام ډودی هم خورله او خان سره به یې د بال بچ د پاره هم راؤره . د ماسپخین او مازیګر ترمینځه وخت کښې به دواړه پتیو ته لارل او خارووله به یې ګیاه کوله . سوچې کاكا د بال بچ پلار شو او ګلې . د بال بچ مور شو هونه یې پري زړه تکور شو او نه یې پري لاس تور شو . کله کله خوبه د هغې په زړه کښې راغله چې د دغسے اولاد نه خونه اولاد نبئه دے خو دېر زربه یې په خوله لاس کېښودو چې هسي نه د هغې د زړه خبره د هغې په خوله راشي او په بې خیالی . کښې بنېږي او بید دعا شي . هغه د چا خبره چې اولاد ، اولاد وي او مور ، مورو وي ، د اولاد د قدر و قیمت پته هغه چاته لګي چې بې اولاده وي او د مور د خوبه پته هغه چاته لګي چې بې موره وي . اګر چه د هغوي اولاد نافرمان او اواره وو خود هغوي د اوراګي باوجود هم د هغوي وجود د هغوي د پاره د قدر و پروو . چې په خپلو عزيزانو او تريورانو کښې د هغوي قدر پيدا شو . هغې به په دے خیال خپل زړه له تسلی ورکوله چې هغوي لا واره دي ، ناپوهه دي او چې کله پوه شي نو په خپله به څائے له راشي . یوه ورڅ هغه په خپل کور کښې یواخې ناسته وه سريې ګمنزه وو او چې د سردا ګمنزو لو په دوران کښې به یې کوم څائے کښه او کړه نو په هغه څائے به یې د سپړي ګمان راغي . هغې به د هغې نیولو پسې ګوتې و هلې خونالې دلې سپړي په ګوتونه ور تللي . په دغه وخت کښې د هغې د

راغله او چق چورشوه . که ماته پته وه چې هغې سره به دغسی کېږي نو مابه ... ”جان پري د هغې د خولي نه خبره اخلي او وائي، ”نه بابي نه، خداي ده نکړي . خداي ده نکړي . خداي ده د هغې يو وښتئه هم نه ازاره وي . هغه خوزماد غېږي ګوډي ده .“ ګلۍ خپلي اوښکې اوچوي او هغې ته په سوالیه نظر په څير څير ګوري . جان پري يوڅل بیامسکې شي او هغې ته وائي ، ”بابي ستا لورمهوش ژوندي ده ” ”ژوندي ده ” ؟ د ګلۍ د خولي نه بې اختياره اوخي او بیا وریسي زیاته کړي ، ”زمالور ژوندي ده ؟ هغه چرته ده ؟ ته رشتیا وائي .“

جان پري : . هاؤ بابي ، هغه نه صرف ژوندي ده بلکه بنائسته بنکلې لولکۍ ده .

ګلۍ : . که ته رشتیا واپي نو ماورله لړه بوڅه چې خپله لور اووينم . جان پري : . ما د ډاکټري بي بي نو کري پرېښې ده ، زه هلته نشم تلي خو که ته هغه لېدل غواړي . نوزه به تاسره د هغې تر کوره پوري لاره شم ، نور کارستا خپل ده .

ګلۍ : . بس ، بس . ته دومره اوکړه چې ماته د هغې کور اوښایه .

جان پري : . دا دومره لویه خبره نه ده . ته چې خه وخت غواړي نوزه به دي هلته اورسوم .

ګلۍ : . خه وخت نه ، هم نن او په ده ساعت .

جان پري : . بنه بابي ته خپل تیاري اوکړه چې خو .

خولي نه يو سورا سوبلي اووتو او په زړه کښې يې راغله چې ، ”کاش هغې په خپل اخري اولاد کبرنه وي کړي ، اوس که هغه ژوندي وه نو دسرنه خو به يې راله سپړي غونډولې .“ د هغې په زړه کښې ايله دغه خبره راغله چې د هغې د کور په ور په پړونې کښې پته يوه زنانه د هغې کورته دننه شوه . ګلۍ چې هغې سره روغ جوړ او کړل نو ورته يې اووې ، ”لوري خفه نشي خوما او نه پېژندې ” هغې ورته په مُسکا اووې ، ”بابي که ستا یاد شي نوزه دلتنه يوڅل مخکښې ډاکټري بي بي سره راغلي ووم . زمانوم جان پري ده او زه ...“ ګلۍ د هغې د خولي نه خبره اخلي او وائي ، ”هاؤ ، هاؤ ، بنه بنه . اوسم او پېژندې ... بنې خه به کوي ، شربت درله او کړم او که چاي درله پخه کړم .“

جان پري : . نه بابي هیڅ ته م زړه نه کېږي . هسې ډېره موده او شوه لیدلې م نه وي ماوې چې د مهوش د مخه يې لړه اووينم .“ ګلۍ : . مهوش ؟ مهوش خوک ده لوري ؟

جان پري : . مهوش خوک ده ؟ ستاد لور نوم مهوش ده کنه بابي . تانه د خپلې لور نوم هم هېر شوې ده .

ګلۍ : . هاؤ لوري . چې هغه لاره نو په نوم به يې خه او کړم .“ هغه ژاري او په ژړا کښې وائي ، ”های زما وری لوري ، تابه خنګه وری وری سلګکی و هلې وي . درېغه د مرګ نه مخکښې يوڅل لیدلې وي .

جان پري (په حېراتنيا) د مرګ نه مخکښې ؟ خه مطلب ؟

ګلۍ : . ولې تاته پته نیشته چې زما وره لور ، د چا ظالم د ګاډي لاندي

ګلۍ :: د خپله لور ليدوله را گلم.

ډاکټر لائیبه :: د خپله لور ليدوله؟ خه مطلب؟ ”ګلۍ مهوش ته اشاره کوي او وائي، ”د دې ليدوله راغلي يم (مهوش ته) را شه لوري چې لړه دي بنکل کرم.“

ډاکټر لائیبه :: معافي غواړم بي بي، داستا لورنه ده. ستا لور مړه شوې ده. دازم الور ده.

ګلۍ :: نه بي بي، دازم الور ده. خپل اولاد چانه غلطېدي نشي. تا مونږ ته دروغ وېلې دې چې هغه مره شوې ده. مرګ خوالاويه خبره ده، خدا سه دهه د دې یونونک هم نه ازاره وي (مهوش ته) را شه بچي، ماله را شه، مهوش ډاکټر لائیبه په سینه سرا بدې او هغې نه تپوس کوي، ”ماما، دا بنځه خوک ده.“

ډاکټر لائیبه :: داليونې ده.

ګلۍ :: ليونې نه يم خود اولاد مينې لپونې کړي يم. ګلۍ مهوش ته خوره غېره او درېږي او وائي، ”را شه لوري چې لړه دي بنکل کرم او د مينې تنده م د دریاندي ماته شي.“ ډاکټر لائیبه په هغې سترګې راؤ باسي او ورته وائي، ”خبردار... که دي له ګوتې یورې نوبنې به نه وي. خه او خه او چې بیا په دهه طرف رانشي ګښې پښې به دریاندي ماتې کرم.“

ګلۍ (په مايوسه لهجه) بي بي، زه خپله لور بنکلولې هم نشم؟

ډاکټر لائیبه :: نه داستا لور ده او نه یې بنکلولې شي. خه او خه. ګلۍ

ګلۍ :: زه تياره يم لوري. ”هغه خپله بورقه راخلي او هغې ته وائي، ”خه چې څولوري.“ هغوي دکلې په ډاټسن کښې کېنې او چې بنارتنه اورسي نوبیا د حیات آباد په ګاډي کښې کینې او د ډاکټر لائیبه کورته رسی.

ډاکټر لائیبه او مهوش وېزې تيارې وي، او هغوي امریکې ته د تلو تيارې کوو. هغې خپله توله پراپرتې د مهوش نوم ته منتقل کړې وه صرف بینک بېلنس لانه وه منتقل شوې او د هغې په باره کښې د هغې هلې څلې شروع وي. هغوي چې ډاکټر لائیبه کورته نزدي شوې نو جان پري یو خواته او درېډه او هغې ته یې ډګټر په اشاره او بنسوو. ګلۍ ډېرہ په تېزې سره د هغې ډکور پلو روانيه شوه. هغه چې د هغې ډکور ګېټ له او رسپدې نو د تلى په ځای سې یې ور په زوره زوره او د بلوو. ډاکټر لائیبه سره مرجانه هم ناسته وه او مهوش هم. د مرجانې په ځائے مهوش ګېټ له مندې کړه او هغې ته یې ډګټر که پکې لري کړه. هغه چې کورته دننه شوه نو مخې سره یې خپله لور او پېژنده. هغې چې د هغې ډېنکلولو هڅه او کړه نو هغه ترینه او پېډه، مندې یې کړه او ډاکټر لائیبه له یې ځان او رسوو. ډاکټر لائیبه چې هغې ته او کتل نو په رومبي نظرې هغه او پېژنده او رنګ یې تک زیر شو. ګلۍ چې بورقه په سرد هغې خواله ورغله نو هغه ورته پاسپدې او روغ جوړې ورسره او کړل. د روغ جوړ نه پس ورته هغې اووې، ”خنګه راغلي بي بي؟“

وګریوان وو او پلار به زوي سره انختے وو. د هغوي جنگ جهگري به اکثر په دنياوي سود زيان او ګتھي تاوان وي. د خوراك خخاک او د ضرورت نور سامان کوم به چې هغوي ته د سرکار، اپن جي او ز او د امدادي کېمپونونه ملاوېدو، هغه به هغوي بازار ته اورو او په دوکاندارو به يې خرخو. په دغه سامان کبني وروژي، اوره، غوري، دالونه، چايي چيني، بسكتونه، کمبلي، صابونونه او د غسي بلها ډېر خېزونه وو چې هغه به هغوي په بازار کبني خرخول، هغه پېسي به يې جېب کبني اچولے او ډودي به يې د شاکرخان دلنگرنه خوره خو هغه د چا خبره چې مېږي ته خُدا سه په قهر شي نو وزر سه ورکري. په دوي کبني خيني کسان داسه وو چې هغوي لالج ليوني کري وو او د هغوي دا خواهش وو چې ميم زرما، توله زما. په ده غرض به هغوي به په هرڅه کبني ګوتني و هلے او هر چا پېسي به يې خبرې کولے. د سرکاري، اين جي او ز او د امدادو کېمپونونه علاوه شاکرخان او د هغه دلنگر خورې پېسي به يې خبرې هم کولے او پوزي به يې هم چونولے. نتيجه دا شوه چې هغوي د "تحفظ حقوق کډوال" په نوم ځان له یو خپل یونین جور کړو. د هر کېمپ نه دره دره سري د هغې ممبران شو او یو پکبني صدر شو. یوه ورخ دنهه کسانو دا جرګه د شاکرخان حجري ته ورغله او هغه ته يې دلنگر د خوراك متعلق شکایت او کړو او په اخره کبني يې ورته دا اووسي چې، "مونږ ته دلنگر ضرورت نیشتنه، مونږ ته د خوراك خخاک د پاره

یوه شېبه ډکې سترګې او خوره غېړه ولاړه وو خو چې هغې مرجانی ته اووي، "مرجانی، دا بئڅه د کوره او بآسه"، نو هغه خپل لاسونه راغوندې کري، خپلې او بنسکې او چې کري او په درنو قدمنو د هغې د کوره اوخي. د هغې د تلونه پس مرجانه ګپتې بند کري او کورته واپس راشي. د هغې د تلونه پس ډاکټر لائې ځان سره غلي غوندي وائي، "ماته پته د چې دا جان پري را پېلې ده، ګيني دي ته زمونږ کور معلوم نه ده".

ګلې چې کورته او رسپدې نو د سوچي کاكا په تپوس باندي، هغې هغه ته توله خبره او کړه او هغه يې دومره او پرسوؤ چې په کور کبني نور نشو ايسارې ده او په دروند سرا او پرسپدې وجود بهرا اووتو.

﴿دوبېه بړه﴾

د زور کلي، همایون کلي او اکبر کلي د کډوالو کېمپونو ته د سرکار او اپن جي او له خوا د خوراك خخاک د موادو امداد هم شروع شوئه وو او د امدادي کېمپونوله خوا جامه پیزار او د ضرورت د نورو څيزونو نه علاوه د هغوي د پاره د لوبو سامان او کهلواني هم وي چې د دغه کډوالو ماشومان په لوبو کبني مشغول وي. دغه تول سامان به شاکرخان ته حواله کېدوا او د هغه په نګرانۍ کبني به د هغه سرو تقسيم او. دا کډوال اګر چه د خپلې سيمې نه اوږي تړي او سروهله بر وهله راغلي وو خو چې کله دلته ډېره شواو په ګډله ماره شونو بيا به اکش رو خپلو کبني جنگ جهگري کولے. رور به رور سره مشت

مواد ملاوېږي . که خوک لړه خورې او که ډېرہ خورې ، ئخان له به په چېلې پخوي او سره وي ، البته کومه خرچه چې په لنگر کېږي ، هغه پېسې دے موښله راکړې کېږي او موښې به یې د کورنې په حساب تقسيمو . د هغوي خبرې چې شاکرخان وورېدې نو ډېر غصه شو خو چېلې غصه یې په مُسکا بدله کړه او رته یې اووې ، ”تاسو زما مېلمانه یې او کوريه ، مېلمنه له ډودۍ ورکوي ، نغدي پېسې نه ورکوي چې دا داخله او څه بازار کېښې ډودۍ او خوره . داسي نشي کېډي“ د هغه په جواب تول ئخان سره او ګونډل او د هغه د حجري نه بې دعا او بې سلامه پاسېدل روان شو . بله ورڅ هغوي یو درخواست اولیکو ، ټولو پري ګوتې اولګولے او د شکایت د پاره د DCO دفترته لارل . DCO صېب چې درخواست او کتونو مُسکے شو او هغوي ته یې اووې ، ”ښه تاسو په درخواست کېښې لیکلې دی چې د لنگر انتظام ناقص دے . غوبنځه کله کچه او کله سوزېدلې وي . مالېه ، مرچکې او غورې تري هم پکېښې نه وي . ډودۍ هم پتیره ، او مه او سوزېدلې وي . ستاسو داشکایت دے؟“

صدر صېب : هاؤ صېب ، یو سخوندر هره ورڅ حلاليږي ، په هر کېمپ کېښې یو یو ډېگ پخېږي خو چې کله تقسيمېږي نو موښې ته صرف تشي او یه ملاوېږي ، د غوبنځي درک پکېښې نه وي .

DCO : هغه غوبنځه څه شي؟
صدر صېب : هغه د شاکرخان سېري خورې او چې کومه پاتې شي نو

هغه کورونو ته اوږي . موښته خپل حق نه ملاوېږي صېب .
DCO صېب : تاسو ته د خوراک خخاک مواد ملاوېږي ؟
صدر صېب : هرڅه ملاوېږي خو د لنگر مسله صحې نه ده صېب زموښې په مال کېښې او زموښې په حق کېښې بې درېغه خرد ، بُرد کېږي .
موښې د خپل حق د تحفظ د پاره راغلي يو .
DCO : مختصر خبره کوي . تاسو خه ويل غوارې .
صدر صېب : مختصر خبره دا ده صېب چې زموښې په لنگر خومره خرچه راځي ، هغه پېسې دے موښله راکړۍ او لنگر ده ختم کړئ شي .
DCO : تاسو شاکرخان سره خبره کړئ ده ؟
صدر صېب : هاؤ صېب ، موښې هغه له د جرګې په شکل کېښې ورغلې وو او دا خبره موږته او کړه خو هغه اونه منله .
DCO صېب هغه خه اووې ؟
صدر صېب : صېب ، هغه سیاسي سړے دے او موښې سره یې سیاست او کړو . هغه وسے صېب چې ، ”تاسو زما مېلمانه یې او کوريه ، مېلمنه له ډودۍ ورکوي نغدي پېسې نه ورکوي چې دا داخله او څه بازار کېښې ډودۍ او خوره . داسي نشي کېډي“ د هغه په جواب تول ئخان سره او ګونډل او د هغه د حجري نه بې دعا او بې سلامه پاسېدل روان شو . بله ورڅ هغوي یو درخواست اولیکو ، ټولو پري ګوتې اولګولے او د شکایت د پاره د DCO دفترته لارل . DCO صېب چې درخواست او کتونو مُسکے شو او هغوي ته یې اووې ، ”ښه تاسو په درخواست کېښې لیکلې دی چې د لنگر انتظام ناقص دے . غوبنځه کله کچه او کله سوزېدلې وي . مالېه ، مرچکې او غورې تري هم پکېښې نه وي . ډودۍ هم پتیره ، او مه او سوزېدلې وي . ستاسو داشکایت دے؟“

DCO صېب : شاکرخان هرڅه چې دے ، وي به خو سیاسي سړے څکه نه دے چې د سیاسي سړي نظر ډېرتېز او ژورو . هغه یو پښتون خان دے او تاسو ته یې د پښتنو په سترګه کتلې دی خو افسوس دا چې تاسو پښتائنه یې . تاسو نورې وينې او تېپر پري نه

دوزتی لاس ورکړونو د هغة لاس به یې تینګ نیولے وواو په هره سخته راخته او غم بنادی کښي به ورسره بنئه په کلکه ولار وواو چې په چابه ناعتباره شونو بیابه تول عمرنا اعتباره وو. د لپونی خپلو او خواو شاکلپو ډېر کاډه بدمعاشان هغه لکه د دُوك نیغ کړي وو. د هغه هیچا سره خپله دشمني نه وه بلکه اکثر به د خپل همسایه، کسبګر او خپل زمیدار په سر ولار وواو تر هغې به ولار وو چې مخالف به ورته گونتي ماتے کړے او معافي به یې ترینه اوغونستله.

هم دغه وجهه وو چې د کلې هر سړے د هغه په یوه اشاره خپل سر ورکولو ته تيار وو. د خپل بې لوٹه خدمت او بې کچه جرات په وجهه هغه په خواو شاکلپو کښي د "اوچ نز" په نامه مشهور وو. د هغه دا اصول وو چې کله به هغه ته خټه صدمه اور سپدہ نو د خپله کوره به اووتو، خپلو پتو ته به لارو او هلته به په چې خوله خپل فصل او اونو بو توسره مشغول ډېدو خو دا خل د هغه اصول بدل غوندي بنسکارېدل.

هغه درې ورڅي پرله پسې په خپل کور او حجره کښي تیر مه کړے. په دريمه ورڅ هغه په خپله کمره کښي پروت وو چې د هغه خدمتگاره، زرتاجه د هغه په اجازت د هغه کمري ته ورغله او هغه له یې یو چت ورکړو. هغه چې چت ته اوکتل نو مُسکے شو او تپوس یې ترینه اوکړو "دا خټه دي زرتاجي؟"

زرتاجه :. خان جي هغه بله ورڅ تاسو د سهپل په مخکښي د هغوي د ضرورت د سامان په باره کښي خبره کړے وه نو هغه دا کاغذ اوليکو

ويني. داتاسو چې خټه خوری، نو دانه د سرکار له خوادي او نه د اين جي اوله خوا. ستاسو مېلمستيا هغه خپله پښتو ګنې او خپله پښتو ترسه کوي. که ستاسو د سپېنډو ډکو خاطرنه وسے نو اوس به م تبول په جبل کښي اچولے وي. ئې او چې بیا مو اونه وېنم "هغوي چې د DCO صېب خبرې وورې د مې تبول خړي روځي پا خېدل او روان شو. د هغوي د تلونه پس DCO صېب شاکرخان ته فون اوکړو، هغه یې د تبول صورت حال نه خبر کړو او هغه ته یې د لنګر ختمولو آرډراوکړو.

د کډوالو په رویه او د لنګر په ختمې دو د هغه بنې مړاوې شوه او هغه ته خپل خان سپک او کچه بنسکارېدو. هغه قصاب او کولال له خپل خپل بقايا جات ورکړل او هغوي یې رخصت کړل. دغه شان هغه خپل سري خپلو کارونو له اولې پل او کوم خوراکي مواد یا د امدادي کېمپونو سامان به چې د هغه په نګرانې، کښي د هغه سرو تقسيم وو هغه یې سرکاري او د این جي او ز اهل کارو ته حواله کړو. دغه شان هغه د کډوالو د لانجو ګونجو نه تر ډېرحده ازاد شو. کډوالو ته چې کله د خپلو ملګرو د اعتراضونو پته اولکېډه نو هغوي تولو هغوي ته بدرد اوو مه او هغه له د جرګې په شکل ورغلل او د هغه نه یې معافي اوغونستله. هغه، هغوي تبول معاف کړل خود هغوي د سر پرسټي نه یې انکار اوکړو.

شاکرخان د یوې لارې او یوې خبرې سړے وو. چې چاله به یې د

دے نتيجه اور سېدو چې دا ڈېر بنې اصول دي او د اسلامي او پښتنې معاشرې عین مطابق دي . که چري دا اصول په توله معاشره کښي رائج شي نو د یوې لوې خرابې تدارک به اوشي . چې خومره خومره به د به هغه د محرم او نامحرم په تکو او فلسفه سوچ کوو هو مره به د هغې په لپدو کښي د هغه دلچسپي زیاتېده خو هغه ته هم نه وہ معلومه چې د محرم په حېت او که د نامحرم په حېت . دے خیال سره هغه مُسکے شو او د کمرې نه بھراوو تو . بیا بازار ته لارو، سهپل له يې د لوبو سامان هم واختستو او هغوي تولو له يې کېږي، د خوراک خخاک څېزو نه هم واختستل او قاضي صېب له يې یو وهيل چېر هم واختستو . د غه تول سامان هغه د زرتاجي په لاس ور او لېپل خو په خپله يې کورته د ور تلو هڅه اونکره .

او ماله يې راکرو .

شاکر خان (مُسکے شي) دا خود ضرورت سامان نه دے بلکه د کرکت د لوبي سامان دے .

زرتاجه (مسکى، شي) دا د هغه ضرورت او ګنه خان جي .

شاکر خان: او هما ته د خه ضرورت دے ؟

زرتاجه: دا سامان د دواړو مشترکه ضرورت او ګنه خان جي، او رشتيا هغې په راتلو کښي دا کاغذر اکړي دي . هغه د قمېص د جېب نه يو کاغذر او بساي او هغه له يې ورکوي . دي سره هغه مسکى، شي او بهراوخي . د هغې د تلونه پس هغه چې کاغذر او سپري نو هغه د هغه په نامه يو خط وي . خط دا سے وو .

قدمن خان جي خوشحاله او سے .

سلامونه: هغه بله ورڅ د نیکه بابا د راوستو په وجه تاسو راغلے وي او مالیدلي هم وي خود خه وجوهاتو په بنازه ستاسو سلام له او ستاسو شکريه ادا کولو د پاره حاضره نشوم . زمانه در تلو په وجه که ستاسو خاطر دروند شوې وي نو د هغې بخنه غواړم خودې سره سره یووضاحت کول هم ضروري ګنهم او هغه دا چې زموږ د کورنۍ د دود دستور مطابق هر پېغله د نامحرم سپري نه ستر کوي . خفه نشے .

هما قاضي

هغه چې خط او لوستونو مُسکے شو او ډېره شبېه يې د محرم او نامحرم په تکو او د دے په فلسفه باندي سوچ کوو . په اخره کښي په

شېزم باب

د سبارنا خوره شوي وه خونمر لاخيره نه وه وهلے . نوي ورڅه د ژوند د نوئے پېغام په اميد د نمر سترګي ته سترګي نیولې وي . تول ذي روح مخلوق د خپلو خپلو جالو ، غارونو او کورونو نه وتي وواود رزق په تلاش کښي دزمکي په فراخه سينه خواره شوي وو . په باغونو د بوراګانو ، لولکو او تېتنه کو لښکرے خوره شوئے وئے . په اونو کښي چنچنې چغېدي او په ګلونو د شاتو مچي بنګېدي . د ډاکټر لائېي د کورد جامن په اونه کښي هم د چنچنې شور خورو . څېننو پکښي د خوشحالی . نه خانګه په خانګه توپونه وهل او ځینو پکښي وزرونې خواره کړي اولکي بېړي کړي وي ، یوبيل سره يې پنجې اچولي او یو بل له يې په مخوکو تونګي ورکولي . ډاکټر لائې هم پاسېدلې او تياره شوي وه او مهوش هم تياره شوي وه . او په نوي رنګينو جامو کښي وړه رنګينه لولکه بنګارېده . هغې په فضا کښي د مارغانو روانو سېلونو ته کتل او په زړه کښي يې دا وئېل چې لړه شېبې پس به هغه هم د دغه مرغو غوندي په هوا الوثي او د خپل پاپا لېدوله به امريکي ته ئي .

مرجانه د کورپه صفائی ستھرای کښي اخته وه او ډاکټر لائېي دلکشه جامي اغوسټي وي ، په برندې کښي د لوی آپني مخي ته ولاره وه او د خپل سنګار تماشه يې کوله خو غورې يې د ګېټ تلې ته نیولې وواود ډائېبور د راتلو انتظاري کوو . د هغې د سنګار تماشي ته یو خوانمرد

ختيز افق نه سراوچت کروبل خواد هغې د کورد پنای په وروکي دېوال چا سراوچت کړواو د سراوچتولو سره فوري طور په دېوال اوختو او کورته يې ورتوب کړو . د هغه د توب ، کړپ چې مهوش وورپدو او هغه ته يې اوکتل نو اوږيده او مورله يې مندې کړه . ډاکټر لائېي چې کړپ پسې روستواوکتل نو یو هلك يې اولیدوچې د ګېټ کهرکۍ يې لري کړه . هغې په زړه اوخره چې خبره خرابه شوه ، او واقعي هم دغسي او شوه . د هغې په لیدوليدو سوچي کاكا ، د هغه زوئے شېردل او ګلۍ بورقه په سر کورته دننه شوه . د راتلو سره سوچي کاكا کوتک په لاس او شېردل طماچه په لاس د هغې نه په لړه لړه فاصله باندي او درېدل او ګلۍ مهوش له ورغله . هغه د هغې مخي ته خوره غېړه او درېدله او ورته يې اووې ، ”هله لوري ماله راشه ، هله هله“ مهوش چې هغې ته اوکتل نو مورله يې غاره ورکړه او هغې ته يې اووې ، ”ماما ، ماما دا بنسېه خوک ده؟“ د ډاکټر لائېي په ځائے ګلۍ جواب ورکړو ، ”يرېړه مه لوري ، زه ستا موريم . ماله راشه لوري“ مهوش سترګي پتې کړي وي او د هغې په اوږدې يې سراپښي وو . ګلۍ هغه د ملانه او نیوہ او د هغې د سینې نه يې د هغې د شوکولو کوشش کوو خو هغه د هغې سینې پورې داسي پله شوي وه چې د هغې د بدنه یو هېرخه بنګارېده ، نه په شوکولو شوکېده او نه په راځکلو بیلېده . هغې په چغو چغورې او په ژړا کښي يې دا وئېل ، ”ماما ، ماما ، ته ورته او ګوره کنه دا بنسېه ماتختوي او حلالي ، دې نه

ما خلاصه کړه پليز... آئي لويو ماما". هغې واقعې د هغې لاس او نیوو خوي خواګلې، د هغې لاس له خنډ ورکړو، بل خوا سوچې کاكا کوتک او چت کړو او شپر دل پري د طماچې بولت او و هو. داکټر لائې چې د هغوي په نيت پوهه شوه نو د مزاهمت هڅې یې ختمې کړي.

د هغې په ژرا داکټر لائې ی هم ژړل خو هغې هیڅ نشو کولي. هغې هغه د مور د پنجې نه نشوه خلاصولې. يو خوا د مور او لور مينه وه، بل خوا د مور وينه وه. يوې مور هغه خپلې سینې پوري کلکه نیولې وه او بلې مور هغه د هغې د سینې نه شوکوله، په دغه هلو څلوا کښې هغه د یوې مور د سینې نه او شوکې ده او د بلې مور سینې ته ووخته. يو خوا د مهوش د خولې نه د ماما، ماما چغې و تې، بل خوا د هغې د مور د خولې نه، "مهوش مائي دا تر، مهوش، مهوش مهوش،" چغې و تې. دې نه پس مکمله خاموشې شوه. مهوش د ګلې په غېړه کښې داسې چپ شوه لکه مرغې، کښې چې د باخې په پنجه کښې غلي شي. مهوش د ګلې په غېړه کښې ساه نبولي وه او داکټر لائې ڈ هغې مخي ته خوبه غېړه نیولې وه. ګلې هغه خپلې سینې پوري نیولې وه او په فاتحانه انداز په مُسکا مُسکا د خپل خاوند او زوي سره په ګېټ بهرا او وتل او ګاډي کښې کېناستل. چې لړه شېېه تېریده نو ګاډے د زور ګلې په پل باندي ووختو او چې لړه مخکښې لاړونو د سوچې کاكا د کور مخي ته او درې دو.

نن اټه بجې ڈ پښور اير پورت نه د هغوي فلائت وو. د هغوي

ټکتیونه ۵۰ شوي او کنفرم شوي وو. هغې ډاکټر انصار له د خپل فلائت د رسپدو د وخت تول معلومات ورکړي وو او هغه ډېر په شدت سره په مقره وخت د هغوي د راتلو انتظار کو. هغه، هغوي له د پروتیول ورکول غوبنتل. په دهه غرض هغه خپل کور هم بنائسته کړے وو او هغوي ته یې د ګل دستو پېش کولو انتظام هم کړے وو خو قدرت ته دا منظوره نه وه او مهوش د امریکې په څائے د سوچې کاكا کور ته او رسپدې. داکټر لائې ترناوخته پوري په خپل بېد کښې ډېه ډوېه پرته وه. مازې ګر چې د هغې سترګې او غړې دې نومرجانه ورته ناسته وه او د هغې پښې یې منډلې. د وینپدوسه چې هغې ته د مهوش داغوا واقعه مخکښې شوه نو سترګې یې بیا پتې کړي خو ډېر زرې یې بیا او غړولې او مرجانې نه یې تپوس او کړو، "د مهوش په باره کښې خو څه نوي خبر نیشه؟" مرجانې هغې ته په غمگینو سترګو او کتل او وې وئيل، "نه ېې بې هیڅ نیشتله"

دي سره هغه پاسپدې، خپل پېک شوي سامان یې آن پېک کړو او خپل خپل څائے ته یې او رسوو. بیا یې د سفر خصوصي سوت او ويستو او عامې جامي یې واګوستې. بیا یې په خپله کمره کښې لګبدلې د هغې ګن شمېرہ تصویرونو ته یو په یو کتل او هغوي سره به یې په چې خوله خبرې کولي. په مختلف فوزز کښې ویستلې شوي د هغې یو یو تصویر به یې بنسکلو او خان سره به یې دا وې آئي لو یو مهوش، آئي لو یو مائي دا تر. بیا یې خان سره غلي غوندي او وې،

زړه لاس کېښودو. دلته د مهوش سترګي پته شوي او هلتہ د ډاکټر لائې سترګي پته شوي، دلته د مهوش د پته سترګونه لپی لپی اوښکي روانې وي او هلتہ د ډاکټر لائې د سترګونه بوئي بوئي اوښکي روانې وي. دلته مهوش په پته سترګو سلګي وھلي او هلتہ د ډاکټر لائې سلګي نه اوږيدلې. دلته ګلۍ د هغې اوښکي اوچولي او هلتہ مرجانې د هغې اوښکي اوچولي. د مهوش دغه اتش فشاني سلګي او د اوښکو په شکل کبني د لاري دغه لپی لا روانې وي چې جان پري راغله. هغې چې د ګلۍ په غېړه کبني مهوش اوښدنه نو مسکي شوه خو چې د هغې اوښکو ته يې اوکتل نورنګ يې تاګير شو، وارخطا شوه، ګلۍ ته يې په سوالیه نظر اوکتل او وي وئيل، ”بابي زماګوډي ولې ژاري؟“ هغې لاخه جواب نه ووړکړي چې هغه يې د هغې د غېړي نه خپلې غېړي ته واپوله، د هغې اوښکي يې اوچولي او خپلې يې بهولي. هغې چې د هغې مخ ته په ځېړ خپل اوکتل نو د هغې په ګل پانه مخ د ګوټو بيله نښخه پرته وه. هغې ته داسي محسوسه شوه چې هغې له چا په مخ سپېړه ورکړي وي. هغې په یره ګلۍ ته اوکتل او تپوس يې ترپنه اوکرو، ”بابي، زماګوډي تا په مخ وھلي ده؟“ د هغې په تپوس ګلۍ سترګي خکته کړي او وي وئيل، ”نه لوري مانه ده وھلي.“ هغې د خپلې خبرې وضاحت او نکړي شو او د خټه کار په بهانه د هغې د خوا نه روانه شوه او بهرا اووته. جان پري د قهره سره لمبه شوه خو په خوله

”لوري، آئي اېم سورې فاري، ماته د ګلۍ د پنجې نه خلاصه نکړي شوي آئي اېم سورې مائي ډاټېر.“ د هغې د واپس راوستو د پاره د هغې په زړه کښې ډېړې خبرې تلې راتلې يو دا چې هغه تاني ته لاره شي او د سوچې کاكا او ګلۍ خلاف د مهوش دا ګواړپورت درج کړي خو بیا یې په دې یره د خپل خیال په خپلې تردید اوکړو چې دې سره به د هغې راز افشا شي او که د هغې خاوند ته پته او لګي نو د هغه په سترګو کبني به هغه رسواشي. بیا یې په زړه کښې راغله چې هغه د ګلۍ کور ته لاره شي او هغې ته منت زاري اوکړي نو کېډېشي هغه مهوش هغې ته حواله کړي خو بیا یې په زړه کښې راکله چې دا ناممکنه ده. د هغې په زړه کښې خټه نوري خبرې هم راغلې خو چې په کومه راغلې وي په هغې لارې. هغې په دې ډېړه پرېشانه وه چې که چرې ډاکټر انصار د هغې نه د نه راتلو د وجهي تپوس اوکړي نو هغه به خټه جواب ورکوي.

هلتہ مهوش د ګلۍ په غېړه کبني او ده پرته وه خو چې کله وښه شوه او ګلۍ ته يې اوکتل نو په چفو چفو په ژرا شوه. هغې د ماما، ماما چغې وھلي، د هغې د غېړي نه کوزېډه او تختېډه خو هغې کوزېډو ته نه پرېښوده. د هغې دغه چغې لپی او هلي خلې روانې وي چې شېردل ورغۍ او د مور په غېړه کبني يې د هغې نه په مخ يو شرق او ويستو. د مې شرق سره ګلۍ په قهرېډلې سترګو هغه ته اوکتل او د هغې په مخ يې لاس کېښودو او هلتہ ډاکټر لائې په خپل

یوه غته کاسه اینګولي په لاس او یو سترے ڈودی، په تربن کښې نیولی راغله. هغې اینګولي او ڈودی، په کت کښې کېښوده، دوه زاره تکوري یې په زمکه او غورول او تولو ته یې په چغه اووی، یه ورو، رائخی، چې ڈودی او خوری.“ دَ ڈودی، دَ اوواز په اورې دو سره قدیر او کبیر هم د خاټرونہ خپ پر د کور د گوتونو نه را او تول او تول ڈودی ته کېناستل. د ګلی، په ست باندې جان پري هم د مهوش د خاطره هغوي سره کېناسته او تول په یوه کاسه کښې لګيا وو. جان پري به کاسه کښې نوری، چوکه کوله او هغې له به یې خوله کښې ورکوله خو هغه د هغوي نه دومره یړپدہ چې نوری یې نه تېرپدہ. بهر حال د جان پري په لاس هغې خنة ناخڅ او خوره. ګلی، او سوچي کاكا هغې ته ډېر زارو قربان وېلے او چې خومره هغوي خان ته نزدي کوله هومره به تربنې هغه په یړه یړه روستو خوبده.

د ڈودی نه پس جان پري خپل کور ته تلل غوبنستل خو مهوش هغې پورې انختې وه او هغه یې تلو ته نه پېښوده. چې اونشو نو ګلی، ورته اووی، ”لوري دي سره یو خورڅي ګزاره او کره چې دا دلته بلده شي نوبیا...“ جان پري د هغې د خولې نه خبره اخلي، مسکۍ، شي او هغې ته وائي، ”یو خورڅي؟ زه خو لې ساعت د پاره راغلي یم. زمونږ کور خوشې دے. ورته م جرنده اچولې ده. زماتګ ډېر ضروري دے.“ ګلی، موردي چرته تلي دے؟

جان پري:.. هغه پنډي ته خور کره تلي ده.

یې هیخ او نه وي، البتہ د هغې په مخ یې خوله کېښوده او د ګرمو ګرمو پوکو تکورونه یې ورکول. دې سره د هغې د مخ دردونه کم شو او سترګې یې او غړولې. هغې چې جان پري ته او کتل نو هغې ته کلکه ور ترغاره وته. جان پري د هغې غور ته خوله نزدي کړه او غلې غوندي یې تربنې تپوس او کړو، ”مهوش ته چا و هلې یې؟ د هغې په تپوس هغې د هغې د غېر نه سراو چت کړو، د بکيانې د اونې لاندې په کت کښې پروت شپر دل ته یې په یړه یړه او کتل، هغه ته یې ګو ته اونبوه اووې وئېل، ”زه د غه سړې په مخ و هلې یم.“ هغه په مخ لاس اړدي او هغې ته په ژړ غونې سترګو ګوري. جان پري هغه بنکلوی او هغې ته غلې غوندي وائي، ”خپر د ګله، د غه ستالا لاجي ده“ مهوش د هغې په جواب د نفرت په انداز شوندي بوسې کړي او وائي ”زمالله جي نه ده“ د هغې د خولې نه ايله دغے تکي او تول چې سوچي کاكا جهارو په لاس کور ته راغي. مهوش چې هغه ته او کتل نو مخ یې د جان پري په لوپتې کښې پت کړو. سوچي کاكا جهارو یو خواته کېښوده، لاسونه یې او خنډل او مهوش ته یې او وئيل ”هله لوري، ماله راشه“ د هغه په خبره جان پري مسکۍ شوه او هغه ته یې او وئيل، ”مهوش، تانه یړېږي باباجي“ بيا مهوش ته وائي، ”باباجي له ور شه مهوش“ مهوش ته داسي محسوسې ده چې د غه

ګلۍ :: لوري، ترڅو چې هغه نه وي راغلي، ته مونږ کره اوسمه. ددي جيني، به درياندي زړه راغونه وي او ته څوانه جانه پېغله به په خوشے کور کښي خه اوکري.
جان پري :: چې ته واي نو دمهوش د پاره به پاتې شم خو هسي نه چې تنگ شي، راباندي.

ګلۍ :: يه لوري مونږ به درياندي خه تنگ شو. زمونږ دودي د مشر خان د کوره ده. ستاد پاره به ترپنه یوه ډودي، دوه زياتي راړوم. د چاي، شربت تکلیف نیشتنه. څکه چې پې، هم د خپله کوره دي او ګړه هم د خپله کوره ده. چې ته کوري یې نوزما به زړه جمع وي او د بهر کارته به او زګاره شم. دا کور خپل کور او ګنه او ترڅو چې موردي نه وي راغلي، تر هغې به مونږ کره یې.

﴿دوبېه بړه﴾

مشرخان او مشرې بي بي سره د شاکرخان خبرې شوي وي او هغوي یې د کډوالو او د قاضي صېب د کورني. د راتلو نه خبر کري وو. د هغوي په راتلو مشرخان ډېر خوشحاله وو او هغه له یې د هغوي د خدمت هدایات ورکري وو. قاضي صېب سره هم د هغه ډېري خوبې او او بدې خبرې شوي وي او هما او سهپل سره یې هم د هغوي د مزاج مطابق خبرې شوي وي. مشرې بي بي هم خوش نصيبي اي او هما او سهپل سره خبرې کري وي او هغوي له یې ډاډ ورکري وو. دې سره سره یې زرتاجي له هم د هغوي د خدمت او مېلمستيا

هدایات ورکري وو. د شاکرخان د اخيال وو چې د هغه مورپلارد قاضي صېب د کورني. د راتلو نه خبر شي نو خپل قيام به مختصر کري او د هغوي ليدوله به زر تر زره راشي خو داسي او نشوه، هغوي په خپله سپلانۍ سرگرمي کښي داسي انتخې وولکه چې داد هغوي د ژوند اخري تور (TOUR) وي او د راتلو یې هليونوم نه اخستو. هغوي ته د راتلو ضرورت هم نه وو څکه چې هغوي ته پته وه چې په هغه کښي د هر قسم مسلې حل کولو صلاحیت شته نو په دي وجه هغوي د هغه له خوا مطمئن وو. هما او سهپل به تر غرمي پوري د ارام ګاه په چمن کښي کرکت کووا او مازیگربه د باځ سېل له وتل. هغوي سره به خوش نصېبه اي، هم وه او قاضي صېب به هم ورسه په وهيل چېر کښي ګرځدو. هغوي به په خپله طبعه ګرځدل او په خپله طبعه به یې د اونونه مېوې شوکولے او خورلے. د هماد خط نه پس شاکرخان نه د ارام ګاه په طرف تېرپدو او نه یې خپلو سرو له هغه خواته د تلو اجازت ورکوو، البته د زرتاجي په خله به یې د هغوي تول ضرورتونه پوره کول.

د هغوي بلکه د هما ضرورتونه او فرمائشونه هم عجيبة وو، کله به یې ترپنه خه غونبتل او کله خه. او چې کله به هغه د هغې د فرمائش په پوره کولو کښي لړلم لېټ او کړل نو بیابه مروره وو. یو خل ترپنه هغې بنګړې او غونبتل. هغه چې بنګړې راړېل او د زرتاجي په لاس یې ورله اولېږل نو هغه یې ورته واپس کړل چې دانه بلکه شنې بنګړې

چې کله يې ورله شنئه بنګري راټرل او د زرتاجي په لاس يې ورله او لېږل نو هغه يې په لاسونو کښي تنگ وو. هغه ورته هغه واپس کړل او د زرتاجي په خله يې ورته اووي چې داتنگ دی. هغه خپل ضروري کارونه پربنسودل، هغه يې بیا یورل او د هغه نه يې لې لوی بنګري راټرل. د بدنه مرغه هغه بنګري د هغه په لاسونو کښي دومره ارت ووچې د هغه په لېچو کښي ايسارېدے نشو او تول به د هغه مروندونو ته راغوندې شو. هغه ورته د زرتاجي په لاس بیا واپس کړل او د هغه په خوله يې ورته اووي چې "دا ارت دي" هغه چې دېرنگ شونو بازارته لارو، یوه بنګري واله يې خان سره په موټر کښي راوسته او ارام ګاه ته يې وردنه کړه، او چې کله مطمئنه شو هنونه يې بنګري واله په ګاډي کښوله او خپل مقام ته يې اورسوله. د ګه شان یوڅل یې ترینه دبوټو د پاره سپينه کپه او رنګن تارونه او غوبنتل. په هغه کپه او هغه تارونو هغه پوزې له راغه، د خو خو خله راټرل او واپس کولونه پس يې اخر د هغه فرمائش پوره کړو. یوڅل زرتاجي هغه له د سودا یولو سه فهرست ورکړو. هغه چې فهرست اوکتو نو مُسکے شو او هغه ته يې اووي، "دا فهرست چا لیکلے دے؟ هغه ورته اووي، "خان جي، دازما په وينا همابي بي لیکلې دې" هغه ترینه بیا تپوس اوکړو، "رسی، هم ستا په وينا لیکلې شوې ده؟ هغه په یره یره جواب ورکړو، "نه خان جي، رسی پکښي هما بې بي د خانه لېکلې ده؟"

هغه ترینه په مُسکاتپوس اوکړو، "رسی، خه پکار ده؟" هغه مسکي شوه او ورته يې اووي، "رسی، نه هغه زانګلو د پاره تال جورول غواړي؟" شاکرخان:: تال په کوم خائے کښي جورول غواړي؟
زرتاجه:: ارام ګاه سره خوا کښي د باغ په اونو کښي.
شاکرخان:: د ارام ګاه په چمن کښي ولې نه جورو وي؟
زرتاجه (مسکي شي) خان جي، هغه په زانګلو زانګلو کښي د اونو نه مېوي شو کول غواړي.
د هغې په خبره هغه تندی له لاس راچوي او وائي، "دي مېلمني نه خو زه دېرنگ شوم. د دې دستري په وجه زه د ارام ګاه په خوا هم نه تېږډ او چې په باغ کښي تال واچوي نو بیا به رانه باغ ته تلل هم پاتې شي.
زرتاجه:: خان جي، په دې کاغذ هغې خپل موبائل نمبر لېکلې دې.
تاسو ورسه په خپله خبره اوکړي، هغه خپل موبائل راخلي او هغې ته کال کوي. چې رینګ ورشي نو هغه وائي، "هېلو خوک پلیز؟"
شاکرخان:: زه شاکر خبرې کوم.
هما:: شاکر...؟ خوک شاکر پلیز؟
شاکرخان:: زه ستا خان جي، شاکر خبرې کوم.
هما:: اوه يس، يس، تاسو خه وېل غواړي پلیز؟
شاکرخان:: زه تانه داتپوس کول غواړم چې ته په کوم خا مې کښي تال جورول غواړي؟
هما:: تال... اوه يس تال...؟ يس، په باغ کښي خان جي.

اجازت درنکړم نو بیا؟

هاما: بیا دا چې تئه د باغ مالک یې، چې اجازت نئه راکوئے نومه راکوه.
دا یو خو ورځی به ستاد تال نه بغېر هم تېږي شي، دې سره هغه
موږائېل بند کړي، هغه هغې ته خو خو څله هېلو هېلو اووائي خو
چې هغه جواب ورنکړي نو هغه مُسکے شي، زرتاجي ته ګوري او
وائی، ”همالاړه مروره شوه ډېره نازک مزاجه غوندي بنکاري“.
زرتاجه: هاؤ خان جي دېکښې هیڅ شک نیشته.

شاکرخان (په ځرانتیا اوبي صبری) خه مطلب زه پوه نشوم?
زرتاجه: خان جي، هغه په تاباندي نازکوي، چې تانه نامیده شوه
نو د هغې د اميد نورخوک پاتې شو؟ د ماشوم د غوبنتني اخري حریه
ژړاوی او د مئینو مرورتیا؟

شاکرخان: د اټه لا خنګه خبری کوي زرتاجي؟ تئه په هوش کښې یې؟
تئه ماسره خبری کوي، د مئینو او مرورتیا خبره پکښې د کوم خائے نه
راغله؟

زرتاجه: خفه نشي خان جي، خوزه هغه خه وېم کوم چې حقیقت
د سه هغه تاسره بې فنا مينه کوي.

شاکرخان: مينه خو لالویه خبره ده، هغې ته ما چري په دهه غرض
کتلے هم نه دي، بلکه د هغې مخې لېدلے هم نه دهه.
زرتاجه: تابه واقعي هغه نه وي لېدلے خو ته هغې ليدلي هم یې او
ستا خبری یې هم اور بدلې دی.

شاکرخان: زماد همدردي، دا مطلب شو چې هغه په سراوخته او زما
همدردي له یې د ميني رنګ ورکړو، د هغه په غصه زرتاجه مُسکي
شي او غلې غوندي وائي، د ميني رومبې قدم همدردي وي او اخري
قدم یې ديوانګي وي.

شاکرخان: زرتاجي ته نن داسي بل بل شان خبرې کوي. دادې د چانه
ازده کړي دي.

زرتاجه: دا ازده کېږي نه بلکه پېښېږي او تېږېږي.

شاکرخان: تاته هغې زما متعلق خه وېلې دي؟
زرتاجه: هغه ستا متعلق په څله هېڅ نه وائي خود هغې دکړو او پرو
نه د هغې د ميني اندازه کېږي.

شاکرخان: د کړو او پونه خنګه؟

زرتاجه: خان جي، تا چې هغې له کومه سپېنه رېښمي کېړه او رېښمي
رنګين تارونه راؤړي وو په هغې یې ستانوم د ګلونو او بوټو په شکل
کښې په داسي انداز ليکلې دي چې په اسانه پې خوک نه پوهېږي.

شاکرخان: چې په اسانه پې خوک نه پوهېږي نو ته پې خنګه پوه
شوې. ته خولیک لوست نه یې؟

مینه د هر چا حق دے او سترد هري پښتنې پېغلي حسن دے.
شاکرخان: چې ما هغه ليدلې نه ده نوزه هغې سره خنګه مينه
کولے شم؟

زرتاجه: زه تانه د هغې د پاره مينه نه غواړم او نه درته هغې سره د
ميني خواست کوم خود یوې مېلمنې په چېت د هغې زړه ساتل ستا
فرض دے.

شاکرخان: واقعي ته بنه وايې، زرتاجې، ماله واقعي داسي نه وو
پکار؟ خه ته ورڅه.

د هغې دتلونه پس هغه ډېرہ شبې په کټ کښې پروت وواود هغې
متعلق یې سوچ کوو. چې خومره به هغه د هغې متعلق سوچ کوو،
هومره به یې ورسره همدردي زياتپدہ او اخر هغه دي ته مجبور شو
چې د هغې خواهش پوره کړي. په دے غرض هغه پاسپدو، د کمرۍ
نه اووتو او حجري ته لاړو. په دغه سوچونو او فکرونو کښې هغې
ډېرہ شبې تهلاني کوله، بيا په ګاډي کښې کېناستو او بازار ته روان
شو. چې بازار ته او رسپدونو نوره سودا یې هم واختسه او د هماد تال
د پاره یې رسی هم واختسه. چې کله د بازار نه واپس شو او ارام ګاه ته
اورسپدونو هغه توله سودا یې زرتاجې ته حواله کړه او خپل کور ته
روان شو. هغه لا ايله خپلې کمرې ته رسیدلے او ډډه شو مې وو چې
زرتاجه راغله او هغه رسی یې هغه ته واپس کړه کومه چې د هماد
تال د پاره هغه را ئېرسه وه. هغه ترینه په ھراتتیا تپوس او کړو،

زرتاجه: زه پري ځکه پوهشوم چې ماورته یو ځل او وي چې دغسي
ګلونه ماله هم جور کړه دا خو ډېرښائسته دي، "هغې زما په خبره
او خاندل او وي وئيل، "دا بوتي، ګلونه نه دي بلکه دا د چانوم دے".
د چانوم دے؟ ماترینه په ھراتتیا تپوس او کړو دا خو بالکل د
ګلونو غوندي بنائسته دے، "هغه مُسکى شوه، او شرمپدہ او غلې
غوندي یې او وي، "چې خنګه هغه بنائسته دے، دغسي یې نوم
هم بنائسته دے. "زماد بیا بیا تپوس په جواب کښې هغې او وي،
"دا د خان جي نوم، شاکرخان دے. د هغې په خبره هغه مُسکے
شي او وائي، "بنه نوبیا؟"

زرتاجه: بیا دا چې د هغه کېپرې نه یې خپل بالخت له ابره جوره کړه، او س
توله ورڅ او شپه د هغې د سر لاندې او پدو ته هغه بالخت پروت وي.
شاکرخان: اوه دا خبره ده.... بنه نو خبره دے حد ته او رسپدہ.
زرتاجه: نه خان جي، دے نه هم ورتېره ده.
شاکرخان: هغه خنګه؟

زرتاجه: هغې په خپل دوارو لېچو ستانوم په پخه سیاھي لیکلې
دے او چې په هر اړخ سملې نو مخ او سریې ستا په نوم پروت وي.
شاکرخان: اوه خبره دے حد ته او رسپدہ او ماته پته هم نېشته... بنه
نو داراته او وايې چې د هغې مينه دے حد ته رسپدې ده نوبیازمانه
سترولي کوي؟

زرتاجه: خان جي، مينه په خپل خا مې ده او ستر په خپل خائے دے.
_____

”رسې دی ولې واپس راوړه“.

زرتابجه : خان جي ، هغه وائي چې اوس د دې ضرورت نېشته .

شاکرخان : ضرورت ولې نېشته ؟ چرته يې بله پېدا کړه او که تال اچول نه غواړي ؟

زرتابجه : ماته پته نېشته خان جي ، ته تربنې په خپله تپوس اوکړه ، هغه موږاېل راخلي او هغې ته رېنګ کوي ، چې رېنګ ورشي نو هغه موږاېل بند کړي . ”موږاېل یې بند کړو، داسي معلومېږي چې د هغې غصه لاختمه نه ده .“
زرتابجه : خان جي ، تا خپل فرض ادا کړواو د هغې ارمان دې پوره کړو اوس چې هغه ستا خلوص نه قبلوي نو دې کښې نه تئه خټه کولے شي او نه زټه خټه کولې شم .

شاکرخان : داسي مئه وايه زرتاجي ، زټه د هغې خفگان نشم برداشت کولے او په هره طريقه چې وي ، هغه خوشحاله لبدل غواړم خکه چې هغه دیو خورڅو مېلمنه ده خوتاسره دا مشوره کول غواړم چې ماله خټه پکاردي .

زرتابجه : خان جي ، زټه ستاسو دواړو خدمتګاره یم . زټه ستاسو په مينځ کښې هیڅ نشم وېلي .

شاکرخان : مشوره خوراکولي شي کنه .

زرتابجه : مشوره دا ده چې تئه ورله په باځ کښې تال واچوه نورکارزما ده .

شاکرخان : ډېرې بنې ده . تئه دارسي دلته پرېږده او تئه خه . د هغې د تلو نه پس هغه هغې ته کال کوي ، چې رېنګ ورشي نو هغه موږاېل اوکے کړي او وائي ، ”سوری رانګ نمبر“ دې سره موږاېل بند کړي . د هغه د خولې خبره په خلله او د زړه خبره یې په زړه پاتې شي . یوه شبې به یې موږاېل ته کتل ، بیا یې یو خواته کېښو دواو په کت کښې بورې بورې پرېو تو .

سبا چې هغه د خپلو مصروفیاتونه او زګار شونور رسی او نور لوازمات یې په ګاډي کښې کېښو دل او د تال اچولو د پاره باځ ته لارو . هغه ته دانه وه معلومه چې هغې د تال د پاره کوم خائے او کومه او نه خوبنځه کړي ده . بهر حال ارام ګاه سره خوا کښې چې کوم خائے او کومه او نه هغه ته غوره بنسکاره شو هغه په هغې کښې یې ورله تال واچوو . چې ده نه او زګار شونو په ګاډي کښې کېښاستو او چې کورته تلو نو په لاره کښې د قاضي صېب کورنې په مخه ورغله . قاضي صېب په وهيل چېر کښې ناست وو او د هما په سهاره مخکښې روان وو . هغوي پسې روستو خوش نصیبه ابي . وه چې سهپل د لاس نه نیولے وه او د هغه په مدد رورو روانه وه . هغه چې د هغوي خواله ورځي نو ګاډ سې یې او درو ، د هغوي سلام د پاره د ګاډي نه کوز شو او د هغوي خواله ورځي ، هما چې هغه او ليدونو مسکي شو ه او مخ یې د لويټې په پلو پت کړو او کله چې هغه قاضي صېب سره روغ جوړ کول نو هغې تربنې منځ وارواو هغه ته یې شاکړه . قاضي

صېب د هغه په ليدو ډېر خوشحاله شو، په ناستي ناستي يې هغه بنکل کړو او د ګيلې په انداز يې ورته اووسي، ”شاکره بچے، ته هدو زمونږ خواله نه راخي. ولې زمونږ نه خفه يې او که په مونږ تنګ شوسي يې.“ د هغه په تپوس هغه مُسکے شو اووسي وئيل، نه کاكاجي، داسې هيڅ خبره نېشته، زړه م غواري چې توله ورڅ تاسو سره وسې خود دې میلممنې د ستر په وجه درتلے نشم (هغه هماته اشاره کوي). قاضي صېب مُسکے شي، شاته گوري او هغې ته وائي، ”هملوري، ته د شاکره بچې نه ستر کوي، دې خولکه ستاو سهپل زما خپل بچے دے. د مخ نه لوپتېه لري کړه، شابه سلام ورته اوکړه او معافي ترینه او غواړه، ”هغه د هغه په زورنه د مخ نه لوپتېه لري کري او هغه ته وائي، ”خان جي سلام عليکم“ هغه چې هغې ته او ګوري نو د هغه سترګي د هغې په مخ کښي بنسخي شي او په خوله کښي مې لاري او چې شي، هغه په خپل او چو او پېبدلي شوندې وائي، ”وعليکم، سل ... سلام.“ د هغه د سلام الفاظ لا پوره شوې نه وي چې قاضي صېب هماته وائي، ”شابه، د شاکره بچې نه معافي او غواړه“. هغه چې د قاضي صېب خبره ووري نو وائي، ”نه کاكاجي، د معافي غونښتو ضرورت نېشته. د دې معافي شوې ده“ د هغه په جواب کښي هما مُسکي شي او وائي، ”تېنک يو خان جي“ په دې کښي خوش نصيبه ابى او سهپل هم د هغوي خواله راخي، هغه چې هغې ته سلام او کړي نو هغه د هغه لاسونه بنکلوي

او وائي، ”بچے ته مونږ کره ولې نه راخي، مونږ خو جو ستابو په اسره پراته يو...“ هغه نور هم خه وېل غواړي خو قاضي صېب د هغې د خلې نه خبره اخلي او وائي، ”شاکره بچے، د هماد ستر په وجه مونږ کره نه راخي“ خوش نصيبه ابى هماته گوري او وائي، ”داسي مه کوه کنه لوري. شاکرخان خولکه د سهپل زمونږ بچے دے. په خپلو کښي جو سترنې کېږي لوري“. شاکرخان مُسکے شي او په فاتحانه انداز هماته گوري. د هغه د مُسکا په جواب کښي هغه غابونه چېچي او هغه ته گوته نيسې لکه چې هغه له خه دهمکي ورکوي. هغه لا هغوي سره خبرې کولے چې د هغه په موبائيل رېنګ راغې. هغه موبائيل او کې کړو او غلي غوندي يې اووسي، ”زه درغلم“ بيا يې قاضي صېب ته اووسي، ”قاضي صېب، تاسونه م تلوته زړه نه کېږي خو خه مېلمانه راغلي دي او په حجره کښي زما انتظار کوي. ”قاضي صېب مُسکے شو او هغه ته يې اووسي، ”خه ورشه بچے، مېلمنو له جو ورشه.“

دي سره هغه د هغوي نه رخصت واختو، په ګاډي کښي کېناستو او روان شو. ماسخوتن تېر چې هغه د مېلمنو نه او زگار شونو خپل کورا او خپلې کمرې ته ورغۍ. هغه په خپل بېډ کښي سملاستو او د هما په باره کښي يې سوچ کوو. هغه د هغې د حسن نه ډېر متاثر شوسي بلکه مسحور شوسي وو. هغه لا د هغې د حسن په خيالي تماسه کښي بوخت وو چې د هغه په موبائيل رېنګ راغې. هغه

موبائیل او.کے کرونو په مُسکایی اووئے، ”هېلو، خوک پلیز“ په موبائیل اواز راغی، ”خوک پلیز؟ ته زما موبائیل نمبر نه پېژنے؟“ شاکرخان: اوه، دا تئي، سوري هما، زما ستრګي برېښي او خه پري لېدے نشم.“

هما: ستاسترګي کله نه برېښي؟ مازیگر خوتیک تاک وسے.
شاکرخان: مازیگر تیک وي خوستاد لېدو نه پس برېښي.

هما: بنه دا خبره ده هن، ته په ما طنز کوئے؟
شاکرخان: طنز نه کوم هما، بالکل رشتیا وايم.

هما: داسې معلومېږي چې ته د نظره شووې يې.
شاکرخان: د نظره شووے نه يم. په مانظر نه لګي خکه چې ما کښي هیڅ داسې خوبی نیشته چې د نظریه شم.

هما: ته د خپل ځانه خه خبرېي، دا تپوس د هغه چانه اوکړه چې خوک ستا په مینه کښي شپه ورڅ کړېږي. ته خود هر چادزه سرېي.
شاکرخان: داسې بې وقوفه خوک کېډېشي چې تورې شپې ته رون سحر وائي او ماغوندي بنده ته د زړه سروائي.

هما: په دغه بې وقوفو کښي زه هم شامله يم.
شاکرخان: اوه، چرې هم نه. تادي خُدامه د بې وقوفه دلې نه اوستي.

هما: خان جي، یوه خبره م منے؟
شاکرخان: بالکل منم، وايې زه ستاخه خدمت کولے شم.

هما: خدمت نه، یو خواست درته کوم او هغه دا چې ته لې راشه پلیز.

تاسره میوه ضروري خبره ده.

شاکرخان: اوس په دې توره شپه؟

هما: هاؤ، اوس په دې توره شپه.

شاکرخان: که خه ضروري خبره وي نوماته په فون هم کولے شي.

وايې پلیز.

هما: دا په فون د وپلو خبره نه ده. ته راشه پلیز، زه د ارام ګاه په چمن کښي ستا انتظار کوم.

شاکرخان: ډېره بنه ده، زه در غلم، د هغه دې خبرې سره د کور په ګېټ د رېنګ اواز راغی. هغه چې بهرا او تو نو ګېټ سره د هغه نوکر کمال ولار وو او هغه سره خواکښي د سوچي کاکا دوه زامن ګل ولې او خان ولې ولار وو. د هغه په تپوس باندي کمال هغه ته اووئے چې د سوچي کاکا په کور پولیس چهاپه و هلې ده. سوچي کاکا، د هغه بنځه د هغه زوے شېردل او یوه مِلْمَنْه جيني پولیس د کوره اوویستل او تانې ته يې بوتلل. دوي غوارې چې تاسو هغوي پسې ورشۍ او هغوي د پولیس نه خلاص کري.“

شاکرخان: د پولیس دا مجال چې زما د اجازت نه يې بغېر، زما د همسایه په کور چهاپه او وله او تانې ته يې بوتلل. دې سره هغه حجري ته روانېږي... چې حجري ته اورسي نو ګل ولې او خان ولې ته وائي. ”زه هغوي پسې ورڅم، تاسو کور ته څېږي، مه، او س به يې راولم“. هغه په ګاډي کښي کښي او په یو شغ د حجري نه اوځي.

چې لړ مخکښې لارشي نو هغه ته هما سره کړے خپله وعده ورياده شي. هغه هغې ته په تلو تلو کښې رېنګ کوي اوورته وائي، ”هاما، زما انتظار مئ کوه، ماته یوه اړمرجنسی پېښه شوه، زه هغې پسی روان یم“ هغه، هغه له هدو څه جواب ورنکړي او په چې خلہ خپلې کمرې ته روانېږي. لړه شبې پس هغه ته د تاني د SHO له خوارېنګ اوشو اوورته اووپلے شو چې، ”خان جي، ستایو خو همسایو باندي مونږ چهاپه وهلے ده او هغوي موتابې ته راوستي دي.“.

شاکرخان: په څه کېس کښې؟
SHO: د اغاوا په کېس کښې.

شاکرخان: ايف آئي آر خودرج شوې نه ده؟
SHO: لافي الحال درج نه ده، ستاسو د مشوره انتظار ده.
شاکرخان: مهرباني، هم په ده کېس کښې زه تاني ته در روان یم.
شکريه؟ هغه چې تاني ته او رسیدونو SHO د هغه سلام له د خپل دفترنه بهرا اووتو. بیا یې هغه دفترته بو تلو او په عزت سره یې په کرسی کېنوو. د SHO په دفتر کښې دوه مېلمانه ناست وو. هغوي هم د هغه په احترام کښې پاسېدل خو شاکر هغوي سره د شکريي په خپلو خپلو څایونو کېنول. په دغه دوو کښې یوه داکټر لائې وه او بل د هغې خاوند داکټرانصار وو. داکټر لائې او شاکرخان یو بل پېژندل څکه چې د سوات د کډوالو د کېمپ په مېډېکل تیم کښې هغه هم شامله وه او کله کله به نورو داکټرانو سره دغه کيمپونو ته تله. شاکر

خان سره د هغې خو خو خلله ملاقات هم شوې وو او د هغوي د علاج معالجي په باره کښې د هغوي خبری هم شوي وي. هغه د هغې نه په مُسکا تپوس او کړو، ”تئه تاني ته خنګه راغلي یې؟“ هغه مسکي شوې او وي وئېل: دا کېس مونږ سره شوې ده.“.
شاکرخان: اوه، دا خبره ده دا صېبب ستا هسبېنګ (Husband) ده.
داکټر لائې: هاؤ جي دازما هسبېنګ ده. هغوي لا خبری کولي چې یوسپاهي په یوه وړه شان مجمه کښې د شريت یو ګلاس راټړه او هغه ته یې په مېز کېښدو.

شاکرخان هغه ته وائي، ”دوه ګلاسه نور راټړه“. هغه دېره په تېزی سره بهرا اوخي، لړه شبې پس دوه ګلاسه شريت راټړي او هغوي له یې ورکړي. شاکرخان او داکټر لائې شريت هم خکي او د کډوالو د علاج معالجي او د خپلې مشاهدي او تجربې په باره کښې خبرې هم کوي. چې هغوي شريت او خکي نو SHO یو سپاهي ته وائي، ورشه هلكه، مرزا صېبب ته وايه چې هغه ملزمان د حوالات نه را او بابه او دلتنه یې راوله. ”د هغه د تلو نه لړه شبې پس هغوي تول دفترته راوستي شي. هغوي تول شاکرخان ته سلام او کړي او په فرش کېني.
SHO داکټر لائې ته وائي، ”بنه بې بې د شاکرخان په مخکښې خپل بیان ورکړه. داکټر لائې د سوچي کاكا، ګلۍ، مهوش، جان پري او د قاري صېبب په باره کښې توله واقعه بیان کړي او د ثبوت په طور هغه ستامپ پېپر پېش کړي کوم باندي چې هغوي گوتې

لګولي وي. چې هغه خپل بیان ورکړي نوبایا ګلۍ خپل بیان ورکوي . په خپل بیان کښې هغه د خپل جرم اعتراف اوکړي . شاکرخان ګلۍ نه تپوس کوي ، ”ستالور مهوش خټه شو؟“ هغه ژاري او په ژړا کښې وائي ، خان جي ، دټپول سوورخونه هغه بي درکه ده او مونږه ته د هغې باره کښې هیڅ پته نه لګي چې چرته ده ؟ شاکرخان: SHO ته گوري او وائي SHO صېب ، دا کېس پېچیده ده که ستاسو خوبنځه وي نو دا به جرګي ته حواله کړو . SHO :: زما پري هیڅ اعتراض نیشتہ البتہ د مدعیانو راي معلومې کړي . شاکرخان داکټر لائېي او داکټرانصار ته گوري او وائي ، ”ستاسو خنګه خوبنځه ده .“ داکټر لائېه :: زما ستاسو په فېصله هیڅ اعتراض نیشتہ ، چې خنګه تاسو جوړه کړه ماته منظور ده .“ شاکرخان: (SHO ته) صېب مدعیانو او ملزمانو د فېصلې اختيار ماله راکړو تاسو ته منظور ده .

SHO : هاؤ خان جي ، ماته بالکل منظور ده خودوي به ماله ليکلې راکړي چې دوي خپل کېس واپس واحستو او جرګي ته یې حواله کړو . دې نه علاوه چې کله فېصله اوشي او دواړه طرفېن او د جرګي مشران پري لاس لیک اوکړي نو د هغې یوه کاپي به ماته راکوي .“ شاکرخان: دېره نښه ده صېب . دازما ذمه شو او داسي به ضرور کېږي . بيا داکټر لائېي ته وائي ، ”تاسو او دوي به سبا مازېگر پنځه

بجي زما حجري ته راشی او ستاسو فېصله به جرګي ته حواله کرو“. داکټر لائې او داکټرانصار: دېره نښه ده خان جي ، هم دغسي به اوکړو . شاکرخان: ستاسو ده خُدا سه عزت اوکړي چې په مامو اعتماد اوکړو . بيا SHO په يو کاغذ د هغوي اقرار نامه ليکي چې هغوي خپل کېس د کلې جرګي ته حواله کړو او چې چرګي خټه فېصله اوکړه هغه به د ثبوت په لور د تاني SHO ته حواله کوي . بيا په هغې د دواړو فريقو ګوتې اول ګولي شوي او دي نه پس SHO دواړو دلو ته د تلو اجازت ورکړو . شاکرخان د SHO شکريه اداکړي او د تاني نه اوئي . سبا مازېگر پنځه بجي د شاکرخان په حجره کښې جرګه راغوندې شو . په جرګه کښې د زور کلې ، اکبر کلې ، همایون کلې او د نورو کلېو ، عالمان ، سپدان او سپین روبي مشران شامل وو . هغوي تولو متفقه طور شاکرخان د جرګي صدر او نمانځلو . جرګي ته مدعیان او ملزمان حاضر شو . داکټر لائې د مشرانو مخکښې خپل بیان وورو . دې نه پس ګلې خپل بیان وورو او سوچي کاكا په خپل بیان کښې د خپلې بسخې د بیان تائید اوکړو ، شپردل د خپل پلار او خپلې مورد بیان تائید اوکړو چې هغه ، د هغه پلار او د هغه مور د داکټر لائې د کوره مهوش اغا کړي ده او خپل کورته یې راوستي ده . دغه رنګي جان پري هم د خپل جرم اعتراف اوکړو . د ملزمانو د بیانو نه ثابت شو چې هغوي ملزمان نه بلکه مجرمان دی . کله چې د ګلې نه د مهوش د حواله کولو په باره کښې تپوس او شو نو هغې

لکه د مخکنې غوندي اووي چې، ”هغه د تبرول سو ورڅو نه بې درکه شوي د او هغې ته، د هغې خاوند او د هغې زوي ته هیڅ معلومات نیشته“.

مشرانو دواړه طرفین د کمرې نه اوویستل او خپلو کښې صلاح، مصلحت شروع کړو، د دې بحث و تکرار نه پس هغوي په دې فېصله متفق شو چې ملزمانو له لس ورڅي مهلت ورکړي شي او په دغه کښې دننه دننه مهوش جرګي ته حاضره کړي شي چې د جرګي مشرانو له خپل بیان ورکړي اوکه ملزمان د هغې په راوستو کښې ناکام شي نو د هغوي خلاف به فېصله کېږي.“ په دې مختصر فېصله باندې د جرګي تولو مشرانو او صدر جرګه دستخطونه اوکړل. بیا هغوي تول را او غوبنتلي شو او هغوي ته د جرګي فېصله اورولي شو. دې فېصلې نه پس کېس ائنده تاریخ پوري او خنډولے شو او مدعیان او ملزمان لارل. د هغوي دتلونه پس شاکرخان د جرګي په مشرانو چایي او خکوله او هغوي تول یې په عزت رخصت کړل.

﴿د روېمه بړخه﴾

شاکرخان د سوچي کاكا او ګلۍ په حماقت سخته ذهنې صدمه رسپدلې وه هغه اگر چه د هغوي په حرکت سخت غصه وو خو هغه نه غوبنتل چې هغوي ته سزا ورکړي شي څکه چې د موسم بابا او تورخان بابا نه واخله ترسوچي کاكا پوري دغه تول پلار په نیکه د هغوي د کورنۍ کسب ګر او خدمتگار وو خو چې په خپله

يې په خپل جرم بونه وانه چول نو هغه سره دا یره ملګري شوه چې که چري په تاکلې شوې موده کښې مهوش اونه موندلې شي او د هغوي فېصله او نشي نو هغوي تول به د مجرمانو په حېټ پولیس او عدالت ته پېش کېږي او د جرګي تول ممبران او د صدر جرګه په حېټ به هغه په خپله د هغوي په جرم ګواه وي. هغه د خپلو سرو په ذريعه د خواوې شاتولو کلیو د جماتونو په لوډ سپېکرو کښې د مهوش د بې درکۍ اعلانونه او کړل خو چې په دې او نشوہ نو بیا یې خپل تول نوکران او کسب ګراغونه کړل او د هغې تلاش پسې یې د پېښور نه واخله ترصوابې پوري د کډوالو کېمپونو ته او لېږل او په خپله به هم د سحرنې تر مابنامه پوري ګرڅدو. په دغه ګرڅدو ګرڅدو کښې هغه خپل تول يaran دوستان او خپل خپلواں خبر کړل چې که چري د هغې خه پته او لګي نو چې فوري طور هغه خبر کړي. دې نه علاوه هغه د رېډیو او تې وي تولو چېنلو ته هم د هغې دې په درکۍ خبر ورکړے وو.

هلتله داکټر لائې خپل خاوند ته دروغزنه هم شوه او مخ تورنې هم شوه. هغې چې د دروغو کومي کړه یو بل سره یو خائے کړي وي او د دروغو کوم شرنګېدلے امېل یې ترپنه جور کړي وو، هغه تولې یوه په یوه ختمي شوې او هغې سره د شرمندګي او رسوانۍ نه بغېر هیڅ پاتې نشو. هغه داکټر انصار په نظر کښې دومره سپکه شوه چې د هغې هیڅ حیثیت پاتې نشو. هغه د هغې نه دومره متنفر شو چې

کله هغه هغې سره د شاکرخان د حجري نه کورته لارونو هم په هغه
شپه د کوره اووتو، د هغې نه پت په پته اسلام آبادته او بیاد اسلام
آباد نه امرې کې ته واپس لارو.

دغه شان سوچي کاكا، ګلۍ او شپردل هم په خپلو تربورانو او په کلي
 محلت کبني سپاک شو، او خلقو تربنه دا جوره کړه چې هغوي خپله
 لور په ډاکټر لائېي خرڅه کړي وه خو چې هغه پېسي یې هضم کړي
 نو د نورو پېسو مطالبه یې تربنه او کړه. چې هغې انکار او کړونو بیا
 یې تربنه هغه اغوا کړه. څېنو پکبني داشتني. هم او ویشلي چې
 هغه یې په بل چا خرڅه کړي ده او په هغه پېسو خپل زوي شپردل له
 واده کول غواړي. واده چاسره کوي؟ ظاهره خبره ده چې نابللي
 مېلمني جان پرې سره. د جان پري او شپردل اگر چې خپلو کبني
 نکاح نه وه شوي خود خوشگواره تعلق په وجهه د هغوي خپلو کبني
 اندرستیندنګ انتها ته رسپدلے وو. سوچي کاكا او ګلۍ خپلو
 کبني صلاح کړي وه چې د هغوي نکاح زر تر زره او شي او د هغوي
 خبره شرعې ته درسته شي. هغوي په دغه تکل کبني وو چې یو خوا
 د هغوي لور مهوش بې درکه شوه بل خوا ډاکټر لائېي د هغوي
 خلاف پولېس ته شکایت او کړو. جان پري هم د مهوش د اغوا په
 کېس کبني لرلې شوي وه او هغې هم اعتراف جرم کړي وو. او س
 هغه هغوي کره بنئه په پخه ډېره وه. یو خوا سوچي کاكا او د هغه
 کورنې ڏخپلو تربورانو د خندا شوه، بل خوا په کلي کبني رسوا شو،

درېممه دا چې هغوي سره دا يره ملګري شوه چې که چري په تاکلي
 شوي موده کبني مهوش اونه موندلې شي نو هغوي به تانيه ته
 بوتلې کېږي او د هغوي خلاف به داغوا مقدمه درج کېږي. د
 مهوش د لتيون په ځائے هغوي په کور کبني ناست وو، د مهوش او د
 تاکلي شوي تاريخ د راتلو انتظاري په کوو.

شاکرخان، هما سره د ليدو کتو او ملاوېدو خوڅو وعدې کړي
 په کړي او د موندلو په هلوڅلو کبني هغه شپه ورڅه په ځان یو کړي وه. په
 دې دوران کبني د هغې خوڅو کالونه او مېسجونه راغلل او هر څل
 ورسره هغه د ملاوېدو نوې وعدې او کړي. په دغه نن سبا کبني
 پوره نهه ورڅي تېږي شوي. په لسمه ورڅه چې هغه ماسخونه تياره د
 حجري نه کورته او خپلي کمري ته لارونو د ورتلو سره د هغه ستړګي
 په هغه مېز پېړوټي کوم چې د هغه بېډ سره لګبدلے وو. په مېز د
 ماتو شنو بنګرو یوه لپه پرته وه. د ماتو بنګرو په ليدو هغه مسکے شو
 ، په بېډ کبني کېناستو او خان سره یې اووسي، داسي معلومېږي چې
 همابي بي بيا مروره شوي ده. دې سره هغه خپل موبائيل راواخستو
 او هغې ته یې کال او کرو خو چې هغې خه جواب ورنکرو نو بيا یې
 ورته مېسج ورکرو. مېسج کبني ورته هغه اولېکل، ”دېږ هما، ماته
 ستاد جذباتو احساس ده خوزه في الحال درتلې نشم. ماله د یو خو
 ورڅو مهلت را کړه پلېز“، هغه لا د هغې د جواب انتظار کوو چې

چاره واخته او هغې له م د لاسه ورکره .

شاکرخان : بیا خئه او شو ؟

زرتاجه : بیا دا چې هغوي تېولو ډودۍ او خوره خو هغې دا بهانه او کړه چې هغه مره ده او زړه ته یې نه کېږي .

شاکرخان : کېدې پشی هغه مره وه او نوره یې زړه ته نئه کېډه . دېکښې د بهانې خئه خبره ده .

زرتاجه : نه خان جي ، داسې نه ده . هغه مره نه ده ، نن درېمه ورڅه ده چې دغه بهانه کوي .

شاکرخان (په ھېرانتیا) نن درېمه ورڅه ده او هغې لا هیڅ نه دي خورلي . هغه خوبه نيمه نه وي پاتې شوي . هغه مانه ولې خفه ده ؟ اخڅه شوي دي ؟

زرتاجه : خُدا سه د پاره خان جي ، ته ماسره لار شه او دا تېوس ترېنې په خپله او کړه . او که تئه نئه خئے نوزما هم هلتنه دتلونه توبه ده .

شاکرخان : (په بې صبری) . نه ، نه ، داسې به نئه کوي زرتاجي . زه درسره څم ... خه چې څو ، هغوي چې د کوره او خي نو هغه حجري ته لار شي ، د حجري نه ګاډے را او باسي ، هغه خان سره کېښوي او چې لې ساعت تېربېري نو هغه ارام ګاه ته او رسې . هغوي چې د ګاډي نه کوزشي او ارام ګاه ته دننه شي نو شاکرخان هغې ته وائی ، ” زه د هغې کمرې ته ورڅم او تئه ډودۍ ګرمه کړه او هلتنه یې راټره . ”

زرتاجه : ډودۍ په هاره پات کښې ګرمه پرته ده ، ته ورشه ، زه یې

زرتاجه د هغه کمرې ته راغله . هغې لا هغه ته خه ويل غوبنتل چې هغه پرې مخکښې شو او تېوس یې ترېنې او کړو ، ” هما بې بې بیا مروره شوي ده ؟ ” هغه مسکې شوه او وي وئيل : خان جي ، تاته خنګه پته اولګېډه چې هغه مروره شوي ده . ” هغه په مېز پراته ماتو بنګرو ته اشاره کوي او وائی ، ” یو خود د ماتو بنګرو نه پته لګي چې هغه مروره ده ، بله دا چې ماسره په موبائل خبرې نه کوي . ”

زرتاجه : هاؤخان جي ، هغه تانه خفه ده په دې وجه یې خپل بنګړي مات کړل .

شاکرخان : مانه ولې خفه ده ، هغه خئه وائی ؟

زرتاجه : خان جي ، ماترېنې خو خوڅله تېوس او کړو خو هغه هېڅ نه وائی ، زما په هر تېوس به یې د یو یو بنګړي نه تک وېستو او لاندي به یې غورڅوو . په دې کښې یې دواړه لېچې تشي کړي ”

شاکرخان : تاته خنګه پته اولګېډه چې هغه مانه خفه ده ؟ کېدې پشی خئه بله وجه وي .

زرتاجه : بله وجه نیشتہ خان جي ، هغه تانه خفه ده او ماته هله پته اولګېډه چې هغې چاره را واخته او ستا هغه نومونه یې په چاره ګرول کوم چې هغې په خپل او لېچو په پخه سیاهی لیکلی وو .

شاکرخان : اوه مائی ګاډ ، دومره حماقت ، دغسي خوبه د هغې خرمن ژوبه شوي وي ؟ تاورته کتل او هغې دغسي کول . ”

زرتاجه : نه خانجې ، زه چې د هغې په نیت پوهشوم نو ماترېنې

دراورم“.

شاکرخان د هغې د کمرې ورسره او درېدو او په وریې رو غوندي ناکنګ او کړو . هغه درې خله دغسې او کړل خو چې هغې خه جواب ورنکړونو بیا یې ورله دیکه ورکړه . وریولت شو مه ووبکه هسي پورے وو . په کمره کښې زیروبلب بلېدو او پکے چلېدو . هغه په سیلپنګ سوت کښې ملبوسه وہ او په بېد کښې خورې زلفي دانه وانه پرته وه . هغه لاد هغې د حسن په تماشه وو چې زرتاجه د ډودۍ خوانچه په لاس راغله ، په مېز یې کېښوده او یو خواته غلي غوندي او درېدہ . هغه ، هغې ته د تلو اشاره او کړه . هغه چې د کمرې نه بهر اووته نو هغه وریولت کړو، زیروبلب یې مرکړوراه یې اولګو او هغې سره خواکښې مېز ته کېناستو . د راډ بلېدو او د هغه د کېناستو سره د هغې سترګي او غړېدې او چې هغه ته یې اوکتل نو سترګي یې خو خو خله اوزبولي بیا د کت نه پاسېدہ، برینلای پښې هغه ته مخامنځ په فرش او درېدہ او ورته یې اووې ، ”ته دلتہ د چا په اجازت راغلے؟“

شاکرخان : ماته دا معلومات نیشته چې کمره د چاده خو زه اوږد شو مه او چې ډودۍ خورلود پاره ارام ګاه ته راګلم نو زرتاجي دلتہ راوستم ”هغه د غوری نه پلېت کښې بریانی اچوی بیا ترپنه یوه قاشوغه ډکوي او خلې ته نیسي چې هغه ورته په غصه وائی ، ”زه تانه دا تپوس کوم چې ته دلتہ د چا په اجازت راغلے؟ هغه د بریانی

ڈکه قاشوغه په پلېت کښې واپس اړدي او هغې ته وائی ، ”ماخو درته مخکښې اوو مه بی بی چې زه دلتہ زرتاجي راوستي یم . که ستا په ارام کښې خلل راغلے وي نو د هغې درنه معافي غواړم“ . هما(په غصه) او ټه زماد کمرې نه ، زراوځه شابه .

شاکرخان : ترڅو چې ډودۍ نه وي خورلے تر هغې نه او ځم . هما هغه ته نیغ نیغ گوري . هغه ورته وائی ، ”ماته ولې نېغ نېغ گوره“ ، که ته اوږد شو مه بی نو ته هم راځه کېنه ، ډېر خوند به او کړي چې دواړه یو بل ته مخامنځ ناست یو او په رومبي خل یو ځائے ډودۍ خورو . دغه کرسی راکاډه پلیز“ . هما : زه ډودۍ نه خورم .

شاکرخان : چې ډودۍ نه خورې نو ورشه ماله د باور چې خانې نه د پېپسي یو یخ بوتل راړو .

هما : زه نه ستا بېره یم او نه ستانو کړه یم . شاکرخان (مُسکے شي) او ه سوری ، ته واقعي په دغه دواړو کښې نه یې ... داسي معلوم ډېري چې ته زما په راتلو او دلتہ زما په ډودۍ خورلو خفه یې . بهتره دا ده چې زه دا خوانچه او چته کرم او باور چې خانې ته لارشم . ”هغه پاسي او د خوانچې او چټولو هڅه کوي .“ هما : د تلو کوشش مه کوه چې راغلے یې نو خان مور کړه او بیاځه .

شاکرخان : بس زه مور شوم ، نوره ډ زړه ته نه کېږي ، ”هغه خوانچه او چټوي . هماده هغه د لاس نه خوانچه اخلي ، په مېز یې اړدي او

ورته په لابړوائی، وائی، ”هغه م مات کړل، اوږډ غورڅوں“.

شاکرخان: ولې دې مات کړل؟ مادرله خومره په مینه راټړے وو.

هما: میری مرضی، زړتاهه جواب ده نه يم.

شاکرخان: اوډ خنګل د پاسه دا مت دے ولې ژوبل دے؟

هما: اوډ دا...؟ ما په ناپوهی کښي دیو کبرژن محبوب نوم په خپلو متولیکلې وو. هغه م ګرول او ورانول خو وران نشو.

شاکرخان: زمانه علاوه ستا خوک بل محبوب شته؟

هما: دا هم ستانوم دے. که زرتاجي نه وي منعې کړي نومابه د دے دواړو متودنومونو غونبسوخه پربکړې وه او تاله به م درېږلي وه.

شاکرخان: اوډ مائی ګاډ، تئه زمانه دومره نفرت کوي؟ دا خبره خوزما په خیال و ګمان کښي هم نه وه. ستا کمرې ته په راتلو ماته ډېر افسوس دے. او، کې زړدنه څم.

هما: په دې شپه چرته څې.

شاکرخان: هر چرته چې څم، میری مرضی، زړتاهه جواب ده نه يم، هغه پاسي اوډ تلو هڅه کوي. هما هغه د لاس نه نیسي او وائی، خفه شوے؟

شاکرخان: زړتاهه خفه نه يم، د هغه ظالمي محبوبې نه خفه يم د چا تصویر چې ما په خپل زړه جور کړے دے. څم چې هغه تصویر لکه ستا په چاره اوګروم.

هما: تئه به داسي چرې هم نه کوے.

ورته وائی، ”داسي مه کوه پلېز ډودی او خوره نوبیا څه.“

شاکرخان: یواځې خورل مزه نه کوي. که تئه راسره کېښي خو ډېر بنه ده ګینې زړدنه څم.

هما: او، کې، او، کې، زړد رسه کېښي خو په یو شرط.

شاکرخان: کوم شرط؟

هما: مخکښي شرط اومنه، بیا به هغه پوره کوے.

شاکرخان: ډېر بنه ده. ماته ستا هر شرط منظور دے. دې سره هغه مسکي، شي د کمرې نه اوڅي، باورچې خاني ته لاره شي، هلتنه نه ده پېپسي دوه بوتلې راټړې او هغه ته مخامنځ په کرسی کښي کښي.

هغه چې قاشوغه را واخلي اوډ بریانۍ نه یې ډکوي نو شاکرخان زر خپله قاشوغه ډکه کړي اوډ هغې خلې ته یې نیسي. هغه مسکي، شي او خپله ډکه قاشوغه د هغه خلې ته نیسي. یوڅل چې د هغې خوند د خولي شي نو بیا ورته وائی، ”داسي نه، په خپله خوره او په خپله به خورم... شابه د خورلوا مقابله به کوو.“ د بریانۍ نه پس چې کله د ترکاري خورلوا وارراشي نوډ هغې د سپیدنې پته لګي چې هغه په ګټه کښي روانيه ده چې ټول پلېټيونه اوختني نو لاس اوچت

کړي، مسکي، شي او وائی، ”Hurrah! I have won the match.

هغوي چې ډودی او خورې نو دواړه د پېپسي بوتلې او چتنې کړي.

شاکرخان چې د بوتل نه یو ګوت واخلي نو بوتل په مېز کېږدي، ده

هغې برښدو لېچو ته ګوري او وائی، ”ههه بندګړي دې خټه شو؟“ هغه

هما هغه د لاس نه نيسې او ورته وائي ، ”ٿئه لٻ کپنہ ، تانه يو تپوس کوم . هغوي دواړه په بېډه کښي کپني . هما هغه ته په مُسکا گوري او وائي ، ”ته رشتيا اوږدے شوئے وسے او ډودي خورلو له دلته راغله وسے .“ شاکرخان : . نه داسي نه ده ، ډودي ماپه حجره کښي خورلے وه خو چي کورته راغلم او په خپل مېز م ستا مات بنګري او لېدل نو پوه شوم چي بي بي مروره شوي ده .

هما : زما مات بنګري هلته خنگه اور سبدل .

شاکرخان : . زرتاجي راڳي وو او ماته يې په مېز اپښي وو . ماتاته کال هم اوکرو او مېسج هم درکړو خو چي تاجواب رانکرو نو بیا زرتاجه راغله او هغې راته او وي چي ته ڏرپو ورڅونه په بهوک هرټال يې . او س ماته پته نېشته چي ته مانه په خه خفه وي ؟

هما : زه تاخنگه پوه کرم چي زه تانه په خه خبره خفه ووم ؟ گوره تا ماسره د ملاوې دو خو وعدې اوکړے او یوه دے هم پوره نه کړه . مخکښي خوزماد ستري په بهانه نه راتلے او چي تانه م ستر مات شو نو بیا مینځ کښي خه پاتي شو ؟

شاکرخان : . هما ، تاسو مېلمانه يې او زه نه غواړم چي زما په وجه تاسو ډستيرب شي . ” هما د هغه د خلبي نه خبره اخلي او وائي ، ” مېلمانه ؟ مونږ ستاسو مېلمانه نه بلکه کډوال يو . مېلمانه داسي وي لکه مونږ چي يو . مېلمانه د کورلي دوله نه راخي بلکه کوربنو له راخي . سړو او بشخوله راخي . په دے دومره موده کښي ، ته دلته په دوبم خل

شاکرخان : . ولې به نه کوم . چې ته د خپلو متیونه زمانوم گرولي شي نوزه هم دغسي کولے شم . هما د هغه په اوږده لاس اړدي او وائي ، ” خان جي ، ته رومبے سړے يې ، ڏچانه چي ماستر مات کړو . شاکرخان د هغې په اوږده لاس اړدي او وائي ، ” هما ، ته رومبې جيني يې ، چي ما ورته په ځېر ځېر اوکتل ، ” هما : . ته رومبے سړے يې چي زه ورسره ډودي ته کېناستم او په خپل لاس م د هغه خلبي ته قاشوغه او نيوه .

شاکرخان : . ته رومبې او اخري جيني يې چي ستانورۍ م قبوله کړه او خپله نورۍ م تاته او نيوه .

هما : . رومبې او اخري ؟

شاکرخان : . هاؤ بالکل رومبې او اخري . هما : . د دې مطلب دا دے چي زما خائے بل خوک نشي اخستي ، بیا خو زما او ستا جهګړه ختمه شوه .

شاکرخان : . جهګړه ختمه نشهو بلکه جهګړه او س شروع شوه .

هما (مسکي شي) هغه خنگه ؟

شاکرخان : . هغه دا چي تابنګري ولې ماتول او زمانوم دے ولې ورانوو ؟ هما (مسکي شي) د دے دواړو سوالونو په جواب کښي که زه تاته سورې او وېم نو معافي ملاوې دي شي .

شاکرخان : . ستاد سورې وېلونه مخکښي ته معاف شوئے . بنه او س ماته اجازت دے ، تلے شم ؟

چې سترګی م اوغرپدی او ته اونه لپدی م نوبیا م خو خو خله سترګی پټې کړي خونه خوب راغی اونه م ته په وینې او لیدی م. دی نه مخکنې م په داسې حال کنې لیدلے و م چې تاسره دوه میله چریز توپک وو او د سیند په غاره ده د مرغابیو بنکار کوو. زه تاسره خنګ په خنګ گرځیدم او لکه ستام د مرغابیو سپلنو نو ته کتل. کله چې تا په مرغابیو ډز او کرو نو هلتہ مرغابی او لکبدي، لا پرپوتې او د لته ما په خپل کت کنې توب کړو. دغه شان ډپرو ځایونو کنې م لیدلے یې خواوس هغه خبری او هغه واقعات راته پوره یادونه دي. خان جي... ما په زړه کنې وېلې وو چې زه به د دغه سپري نه بغېرد هېچانه سترمات نکرم او زما خبره رشتیا شوه.

شاکرخان: تاخو زه ډپر مخکنې لپدلي ووم نوبیا دي مانه سترولي کوو. هما: زړه م غونبتل چې تانه سترمات کرم خود خه وجو هاتو په وجه ما د غسې او نکړي شو.

شاکرخان: د خه وجو هاتو په وجه؟

هاما: یو د اچې خپلې پښتو او شرم و حیا اجازت نه را کولو چې د یو نامحرم نه سترمات کرم. دوپم دا چې ستا معلومات کول ضروري وو درېم دا چې دنیا، نیکه د عزت په وجه. خلورم دا چې ماخان سره وېلې وو چې زه به د هغه چانه سترماتوم، چاسره چې زه واده کول غواړم.

شاکرخان خاندی او هغې ته په خندا کنې وائی، ”که زه تانه دا او ویم چې ته ما خو خو خله په خوب کنې لیدلې یې نو ته به زما په خلله“

راغلے. په رومبی خل بابا سره راغلے و م او اوس زما د پُرزو ره احتجاج په وجه راغلے. دې نه علاوه نه ستا خویاندې راغلې نه انکل خان بابا او نه مشره بې بې. څه، هغوي کورنيشته خوتا باندې خه شوي دي. ته ولې نه راهې... خان جي تازما يوشط منلے وو، تاته ياد ده.

شاکرخان: هاؤ ماته ياد ده خود شرط نوعیت راته معلوم نه ده. هما: د شرط نوعیت داده چې ته چې توله ورڅه هر چرته یې، په هغې زما اعتراض نیشته نو د مابنام ډوډی به هم موږ سره خوره او شپه به هم موږ سره دلته کو مه تاته دا شرط منظور ده.

شاکرخان: په ډوډی خورلوم مه مجبوره وو خو چې په کلې کنې یم نوشپې له به را خم ”هغه، هغه ته په مُسکا ”تېنک یو“ وائی او د هغه په غېر کنې سراپدی بیا وائی چې، ”خان جي چې یو ه خبره درته او کرم نو خفه کېږي مه خو به نه؟“

شاکرخان: ته خبره او کروه، خفگان سره به بیا ګورو. هما: خان جي، دلته د راتلو نه مخکنې ته ما خو خو خله په خوب کنې لپدلي یې... هم هغه څوانی، هم هغه شکل و صورت، هغه خبری او هغه کړه او ره... هم هغه مُسکا او هغه خندا. ما په خوب کنې تاسره خو خو خله خبری هم کړي دي... په دغه خبرو خبرو کنې تازه یو خل د لاس نه او نیوم او ماته ده او وو مه، ”ما سره کلې ته خې“. ستا په دې خبره زما په وجود د خوشحالی یو ه لزه راغلې او

باسه بدن فرق ډېر په مُشكله کېدو. هغه لکه دَبناپېرى، دَه ګهه په غېړ، کښې اوډه وه اوډ هغې دَبدن وږمي لکه دَګل شبوډ خوشبوئي په کمره کښې خورېدې. هغه په چې خوله دَه ګهه دَبدن یو یو عضو ته کتل اوَقدرت دهه نایاب شهکار دیو یو اندام ستاینه یې کوله. شپه پخېدہ اوډ هغه دَکتنې اشتھا زیاتېدہ. هغه لکه دَخوار لسمې سپورډې دَپلو شو په پردو اوډ وړمو په چېو کښې ډویه دَه ګهه په غېړ، کښې پرته وه. دَه ګهه دَبناست تولې خزانې، دَه ګهه په غېړ، کښې دَه ګهه اوږو تېرو سترګو ته بر سپره پرته وي. یو څل دَه ګهه په زړه کښې راغله چې هغه دَه ګهه په خوله خوله کېږدي، دَه ګهه دَخولې په آب حیات خپله تنده ماته کړه، دَه ګهه دَپېغلتوب درس نه ډک، دَه ګهه دَخوبو خوبو اونګو نه ډک ډک چکونه اووه هي اوَتبرک په طور دَه ګهه هري اندام بنکل کړي خوبیا یې دَخپل خیال په خپله تردید اوکرو چې دَشروعي تړون نه بغېر هغه دَه ګهه دَپاره شجر ممنوعه ده. دَرومبې ملا په بانګ سره هغه دَه ګهه په غېړ، کښې په ډډه ووخته. دَدوېم ملا په بانګ هغې بیا ډډه بدله کړه. دَدریم ملا په بانګ هغه دَه ګهه په غېړ، کښې راغونډه شوه او کله چې دَبانګونو سلسله شروع شوه نو هغه هغه په ډډه واروله او غلي غوندي یې ورته په غور کښې اووسي، ”هاما، پاسه پليز، ناوخته دهه. دَسحر رنځه شوي ده“ دَه ګهه په ګنگوسي چې دَه ګهه سترګي اوغرېدې نو په زېبدلو سترګو یې هغه ته اوکتل مُسکۍ شوه خو ډېر زرار خطا شوه او هغه ته یې

باور او کړي؟

هاما: تازه په کوم څامه او په کوم حالت کښې ليدلې ووم.

شاکرخان: یو څل م په داسې حال کښې ليدلې وي چې ته سر تور سر او پښې یې لې په بام ختلې وي او بادیو ه دی الوڅوله. هما خاندي او وائی، ”دا خو بالکل رشتیا ده. دلته دَراتلو نه لړ مخکښې، زړه به اکثر دَکور په بام ختلم او بادیو ه به م الوڅوله. بنې بله واقعه؟“

شاکرخان: دې نه مخکښې م دیو کور مخې ته ليدلې وي چې نورو جینکو سره دې شلغاتې کوو.“

هما خاندي او په خندا کښې وائی، ”مونږ به چې دَسکول نه راغلو نو اکثر به مو شلغاتې کوو. بنې بله واقعه.“

شاکرخان: په درېم څل م په داسې حالت کښې لېدلې وي چې لکه د مرغى. دې لاسونه خواره کړي وو او پورته په فضا کښې ګرځېدي.

هاما: دا هم رشتیا ده، (هغه هغه ته په خوبلو سترګو ګوري او وائی) ”زړه به چې دَشپې اوډه کېدم نو دَالله نه به مې دا سوال کوو چې، یا الله ما مرغى کړے چې... چې... د... تولې دنيا... سېل... سېلونه... کوم“. دې سره دَه ګهه سترګي پټې شوي اوډ هغه په غېړ، کښې اوډه شوه. هغه په سپينه پا جامه او سپين بنېن کښې هغه ته داسې بنکارېدہ لکه یوما هر سنګ تراش چې په خپل لاس جوره شوي د سنګ مرمر مجسمه په خپله غېړ، کښې اینسلې وي اوډ هغه دَحسن کشش ته په څېرڅېر ګوري. دَه ګهه دَسپين لباس اوډ سپين بي

اووي، ”اوه مائي گاډ، ته لاوبېش يې؟“ هغه د هغه د غېړنه پاسېده او هغه ته يې اووي، ”سوری خان جي، زه په خان پوهنشوم او اوده شوم. تازما په وجه توله شپه په ناستي رونه کړه.“ د هغه د تپوس په جواب کښي هغه مُسکے شو او وسے وئېل: ”درېغه تول عمرم رون وسے خو چې ستاسرم په پتون وسے.“ بنې اوس اجازت راکړه چې خم درنه. که چا او لیدونو بشه خبره نه ده. همان: نه، ته به چري هم نه څې. ته به دلتنه زما په بېډ کښي او زما په غېړ کښي او ده کېږي.

شاکرخان: Come on huoma. اوس درنه خم. بیا به راشم. ”هماده ره مخي ته او درېږي، د هغه لارنيسي او هغه ته وائی، ”نه خان جي، زه تابهرتلو ته نه پرېږدم، ته نشي تلے.“

شاکرخان: هما، لړه په هوش کښي شه پليز او بهر دنیاته او ګوره. هما: زه بالکل په هوش کښي یم.

شاکرخان: ته په هوش کښي مد هوشه یې. منت درته کوم پليز. هما: بنې چې څې خود بیا راتلو وعده او کړه.

شاکرخان: هغه خو ماکړے ده. اجازت راکړه پليز. هما: چې څې او خامخائے نو داسي نه بلکه داسي. ”چې هغه لاسونه خواره کري نو هغه ور لرې کړي او ډېر په تيزی سره بهر اوخي.“

***

﴿خلوړمه بړخه﴾

د مهوش د اغوا کېس په باره کښي د مشرخان په لویه حجره کښي جرګه ناسته وه. داکټر لائې هم راغلي وه او په بله کمره کښي یې د جرګي د فصلې انتظار کوو خود سوچي کاكا ډله نه وه راغلي او د جرګي ممبرانو ته د هغوي د راتلو انتظار وو. چې د هغوي د غېړ حاضري لمحي او پردي شوې نو شاکرخان ورپسي خپل ګاډے او لېږو او ډرائپور له یې هدایات ورکړل چې تپول ملزمان په ګاډي کښي کینوي او خان سره یې راولي. د هغه د تلو نه پس د جرګي ممبرانو د کېس په باره کښي یو بل سره تبادله خیال کوله او د یو بل رايې یې معلوموله. د هغوي مشوري لاروانې وي چې ډرائپور راغي او شاکرخان ته یې اووسي، ”خان جي، د سوچي کاكا کورخو بالکل خوشې تشې پروت ده نه پکښي سوچي شته او نه سوچنه“، شاکرخان او د جرګي نورو مشرانو چې د هغه انکشاف وورپدونو تپولو په سوالیه نظر یو بل ته اوکتل. د جرګي یو ممبروائي، ”دي نه معلومه شو چې هغوي ملزمان نه بلکه مجرمان دي“، بل وائی، ”اوسم به خه کېږي“، شاکرخان هغه له جواب ورکوي او وائی، ”اوسم به دا کېږي چې تاسو به د ملزمانو متعلق خپله خپله رايې ورکړي او یوه مشترکه فېصله به او کړو.“

درېم ممبر: دا خبره بنکاره ده چې هغوي مجرمان دي او هغوي له د ده جرم سزا ورکول پکار ده.

څلورم نمبر: چونکه ملزمان حاضرنه دي نوسزا نشو ورکولے خود هغوي د جرم اطلاع د متفقه تحريري دستاویز په شکل کبني پوليis ته ورکولے شو.

پنځم: زما خو دا خيال دے چې دا کپس یو خو ورڅي وختنه وواو چې کله ملزمان حاضرشي نو د هغوي په وړاندې به په دغه کپس بحث اوشي اوکپس به فېصله شي.

صدرجرګه: ستا په رايي به ووتنيگ اوکرو که اکثریت ته منظوره وه نو دغسي به اوکرو.

(بيا وائي) "کوم ممبران صېبان چې د محترم ميان سعيدصب رايي سره متفق دي نو هغوي لاسونه پورته کړي". د هغه په حق کبني چې خوک لاس پورته نکړي نو صدرجرګه وائي، "دي نه معلومه شوه چې د جرګي اکثر ممبران صېبان د ميان سعيدصب رايي سره متفق نه دي. په دې وجه د دوي رايي خندولې شي. چونکه اکثر ممبران صېبان داغوارې چې فېصله دې د هغوي په غېر موجودګي کبني اوشي نو تاسو د هغوي د جزا یا سزا باره کبني خپله خپله رايي ورکړي. د دې بحث وتکرارنه پس هغوي په دے متن متفق شو چې::

"نن د ګل په ورځ د عيسوی کال د. نهمي مياشتني په دویشتم تاريخ کال دوه زره خوارلس، د مازیګر شپږ بجې د مشرخان په حجره کبني د ماشومې مهوش داغوا کپس چې د صدرجرګه له خوا د جرګي

ممبرانو ته پېش شونو مدعیه او ملزمانو ته جرګي ته د حاضرې دو حکم او شو. مدعیه مسمات ډاکټر لائې جرګي ته حاضرې شو هڅو ملزمان سوچي وغیره د ماشومې مهوش د عدم دستیابې په وجه جرګي ته حاضرنشو او شپه په شپه د کورنۍ تول ملزمان او غېر ملزمان افراد د کلي نه کده په سرد نامعلوم مقام په لورتلي دي. چونکه جرګي ته نئه دا اختيار شته او نه ورسره دومره وسائل شته چې د ملزمانو لټيون او کړي او جرګي ته د هغوي حاضري یقيني کړي. په دے بناد ملزمانو په غېر موجودګي کبني د جرګي له خوا دا فېصله او شو هڅو که چري مدعیه ډاکټر لائې غواړي نو هغه د ماشومې مهوش داغوارې پورت په مقامي تانه کبني درج کولې شي او که چري هغه غواړي نو د صدرجرګه بشمول تول ممبران به متفقه طور د مدعیه ډاکټر لائې ډاډګېرنه کوي." په دې فېصله باندې د جرګي تولو ممبرانو او صدرجرګه لاس لیک اوکرو. بيا صدرجرګه، شاکر خان خپل ډرائېور راغواړي او د هغه په لاس د دغه فېصلې اووه کاپي اوبياسي. اورې جنل کاپي صدرجرګه خان سره ابدی، یو یو کاپي ممبرانو له ورکړي، یو ه کاپي د تاني SHO له اوپېري او یوه کاپي ډاکټر لائې له ورکړي. ډاکټر لائې چې د فېصلې متن اولولي نو په هغې کبني هیڅ داسې خبره نه وي چې د هغې زړه پري مطمئن شي. هغه د فېصلې نقل په لاس د ممبران جرګه په موجودګي کبني صدرجرګه له ورڅي، د فېصلې کاپي هغه ته په مېز ابدی او وائي،

”صدر صېب، زه ستابسو د فصلی په مغز پوه نشوم دا لې په ساده تکو کښي ماته واضحه کړي. د جرګي ممبران چې هغه د بحث په مود کښي اوويني نوي یواوخي. شاکرخان لاهجي تهوضاحت کوو چې ممبران اووتل او هغه هغه سره یواخې پاتې شو. ډاکټر لائې چې هغه ته په رنجیده لهجه کښي اووې، ”خان جي، خفه کېږد مه خوتا ما سره ډېر زیاتې اوکړو.“ شاکرخان خپل نوکرته په اشارو کنایو کښي خه وائي. چې هغه اوخې نو هغه تربنې تپوس کوي، ”خه زیاتې مېډم“.

ډاکټر لائې: زیاتې دا چې تازما تړلي ملزمان د حوالات نه اوویستله، هغوي له دے مخه ورکړه. او ماله دے دا کاپي راکړه. زه په دې خه اوکړم؟ زه بخشه ذات به هغوي پسې کوم خائے گرڅم. ما خوستاد نېټک نامې او څوانمردي ډېرې چرچې اوږدلي وي خو چې واسطه م درسره راغله نو معلومه شو چې تاکښي انصاف نېشته.“ په ډېکښې نوکر راخي، هغوي ته په مېز دوه بوتلې اړدي او بهرا اوخې. هغه یو بوتل هغې ته نزدي کړي او وائي، ”مېډم بوتل واخله.“ ډاکټر لائې د هغه په خبره غور نه ګړه وي او هغسي لګيا وي، ”تاذ خپل کسب ګرو د خلاصي د پاره زما د لور ژوند تباہ کړو. لورم لور لاره او خاوند م خاوند لارو. زه په دواړه اړخه اووهلي شوم.“

شاکرخان: مېډم زه ستاب جذباتو او احساساتو قدر کوم خوتا خنګه پوه کرم چې دا هرڅه د یو خاص مصلحت په وجه شوي دي. ما او زما سرو ستاد لور په لتيون کښي د پېښور نه تر پېھور پوري یو کېمپ

پري نښود. تول خواو شاکلي م وریسي لته په لته چهان کړل خو پېدا نشوه. مېډم زه لاقلارنه يم او زما هلي څلې لا هغسي رواني دي. مېډم، مهوش هغوي ستاد کوره اغوا کړي ده خو ماته پته ده چې اوس هغوي سره نېشته بلکه د هغوي نه بي درکه شوي ده. مېډم ماد رېډيو او تې وي تولو چېنلو ته د هغې دې درکې خبر ورکړے ده. ډاکټر لائې: هاؤ! ماته پته ده. ما په یو خو ۷. چېنلو د هغې دې درکې خبر اوږدلي ده او دا خبر هم ستاله خواخور شو مه ده. شاکرخان: مېډم یو خواست درته کوم او هغه دا چې زما په خلوص شک مهه کوه. زما هلي څلې به تر هاغي رواني وي چې ترڅوم ستا لور ستاغېرله نه وي راوسته. د مقدمه بازې نه هیڅ نه جوړېږي. دا په کالونو او نسلونو چلېږي او زه نه غواړم چې ته په دې لانجو کښي پرپوخي او د ژوند نور مهم کارونه درنه پاتې شي. مېډم، دا کېس یو اخې ستاکېس نه ده بلکه دا زما کېس ده څکه چې دا زما د کلې بدnamي ده او زما د کلې بدnamي زما او زما د پلارنيکه بدnamي ده څه خوري خه، ته بي غمه او سه دا کارزماده او زه به یې کوم.“ ډاکټر لائې: خان جي، تاماته خور اووسي؟

شاکرخان (مُسکے شي) ته ډېره مخکښي زماخوروي خو مېډم درته څکه وېم چې عمر کښي رانه مشره یې.

ډاکټر لائې: خان جي، ته واقعي عظيم انسان یې.

شاکرخان: نه مېډم نه، زه یوادنۍ مخلوق یم خو ته راته انسان وېلي

شي څکه چې دانسان نه پېدايم او د انسانانو په معاشره کښې او سېبرم . مېلمن بوتل او څکه پلیز . هغه مسکى شي ، بوتل او چتوي او په یو خو غړيو کښې یې ختم کړي . خالی بوتل لاد هغې په لاس کښې وي چې زرتاجه ډېرې په تېزی سره کمری ته رائحي او په سلګو سلګو کښې وائي ، ”خان جي ، خان جي ، هما بي بي ، اوه خُدایه .“ شاکرخان هغې ته په ځپراتیا ګوري او وائي ، ”ولي په هماخه اوشو . زروایه زرتاجي“

زرتاجه : خان جي ، هغې په تال ځانګل او بازي ګري یې اړولې چې بازيګرۍ سره بازيګره شوه . د تال نه پربوته او بهوشه پرته ده . زر کوه خان جي شابه .“

شاکرخان ډېرې په تېزی سره د کمری نه اوخي او په ګاډي کښې کېنې . هغه پسي ډاکټر لائبه هم اوخي او هغه سره په ګاډي کښې کېنې . هغوي چې باغ ته اورسي نو هما په زمکه پرته وي او قاضي صېب ، خوش نصېبې ابي او سهپل ورته ژاري . شاکرخان چې هغې ته اوګوري نو وارخطاشي . ډاکټر لائبه چې د هغې نبض چېک کړي نو هغه ته وائي ، ”Come on , it's a seriaus case“ . هسپتال ته اړل پکاردي . هغه ، هغه په غېر کښې او چته کړي او ګاډي کښې اچوي . ډاکټر لائبه هغې سره په روستي سیت کښې کېنې او شاکر خان ډائېونګ ته کېنې . هغه ډېرزرې حجره تېرشي او په یو شغ د کلې نه اوخي . ډاکټر لائبه د هغې نبض بیا بیا چېک کوي او هرڅل

هغه ته وائي ، هري اپ (Hurry up) چې لېه شېبېه تېربېري نو هغوي انصار هېلتله سنتره ته اورسي . د هسپتال عمله چې ډاکټر لائبه او مريضه اوويني نو ډېرې په تېزی سره د هغوي خواله رائحي او هغه فوراً آئي سی یو ته رسوي . هغې ته اکسېجن اولګي او ډاکټر لائبه هغې سره په خپله کښې او هر لس منته پس د هغې نبض چېک کوي . تېك لس بجي هغې په هوش کښې راشي او سترګي او غړوي . ډاکټر لائبه چې هغې ته اوګوري نو د هغې په ساه کښې ساه راشي او مسکى شي . هغه د هغې نه اکسېجن لري کړي او یو خل بیا د هغې چېک اپ کوي . بیا هغې په ستړې چرکښې واچولې شي د Ecg ، التراساؤند او د نورو ټستیونو د پاره بوتلې شي . چې داتول ټستیونه اوشي نو هغه یوې کمرې ته منتقل کړي شي . ډاکټر لائبه هغې ته په خپله ډېر په اولګوي او د یوې نرسې په نګرانې کښې یې پېږدي . چې کله هغه خپل کارختم کړي نو هغه خپل دفتر ته ورځي . شاکر خان د هغې په انتظار کښې هلتنه ناست وي . شاکرخان چې هغه اوويني نو وائي ، ”مېلمن ، هما خنګه ده ؟“ هغه مسکى شي او ورته وائي ، ”مبارک شه خان جي هغې په هوش کښې راغلي ده . او د خطرې هېڅ خبره نیشته .“

شاکرخان : مېلمن هغه کوم څاۓ ده ، زه هغې سره لیدل کولے شم . ډاکټر لائبه : اوس نه ، تېك یوه ګهنته پس ... هسي یو تپوس درنه کولې شم خان جي ، چې داجینې ستاخه ده ؟

شاکرخان: مېډیم دا مِلْمَنْه ده؟ هغه مسکی شي او بیا وائی، ”صرف مِلْمَنْه؟“

شاکرخان: مېډیم، داسې اوګنې چې زماډ مینې دنیا او زماډ مستقبل شریاک حیات ده.

ډاکټر لائې (مسکی شي) دا تئه خکه دومره پړیشان وسے... دا جینی يعني هما بې بې ستاسو د خېلہ خوک خانخېلہ ده؟

شاکرخان: نه مېډیم، دانه زمونږ د خېلہ ده او نه خانخېلہ ده بلکه یوه بې کوره کډواله ده او نورو کډوالو سره راغلی ده.

ډاکټر لائې: .. ته صرف د خپلې مینې په وجه دا جینی، شریاک حیات جوړول غواړے او که د بل خې مقصود پاره؟

شاکرخان: مېډیم، زئه ستا په مقصود پوهنشوم؟

ډاکټر لائې: زما مقصود ده چې تئه صرف د هغې د حسن په وجه هغې سره وادۂ کول غواړے که د خې نورو لوازماتو په خاطر؟

شاکرخان: د نورو لوازماتونه ستاخې مقصود ده؟ زئه پوهنشوم؟

ډاکټر لائې: تعلیم، پېشې، پېسه او خاندانی وقار ده مفدویو اېکریمنت شو. دېرسان داسې شتې چې هغوي د خپلو مفادو د پاره د خپلې حقيقی مینې قرباني ورکوي او هغه چا سره وادۂ کوي چې دغه خلور خوبی پکښې وي. مینې هغه سوچه پاسه ده چې د مفاد پرسټي، ګډون پکښې نه کېږي او که بالفرض پکښې اوشي نوبیا هغه مینې، مینې پاتې نشي بلکه کوت بنګار شي. که موږ د زوجیت د نظریې نه

بیا د مینې هغه معیار او هغه خوند پاتے نشي.

شاکرخان: مېډیم ستا خبره، خئه حده پوري صحی ده. حسن له زوال شته خو مینې له زوال نیشتله. مینې په هر حال کښې مینه وي. دا کمپدې نشي البتہ د ده حالت بدلبېديشي. دا په ځوانې کښې لپونې وي، په پوخ عمر کښې د ګورې چکۍ وي او په بوداوالې کښې مرهم پتني وي. په هندوپاک، چین، جاپان، یورپ او د افریقې په سیاه فام ملکونو کښې د حسن نوعیت یو شان نه ده. خود مینې نوعیت یو شان ده. مینه حسن ته محتاجه نه وي خو حسن مینې ته محتاجه وي. حسن د فطرت د بسکلا یوه جلوه ده او مینه هغه پتھه پلوشه ده چې لکه د بجلې د ګرنټ د بدن په رګونو کښې پتھه وي... مېډیم، لکه خنګه چې د انسان بدن ته د وينې ضرورت وي دغه شان د هغه روح ته د مینې ضرورت وي. د انسان د ژوند د پاره دادواړه خیزونه ضروري دي. حسن یو فطرتی خیز ده. تعلیم، پېشې، پېسه او خاندانی وقار ده لوازمات نه دي بلکه د ادبی او که مینې ته په دغه بن خټ اوکتلې شي نوبیا هغه مینې، مینې نشوہ بلکه د زوجین د پاره د مفادویو اېکریمنت شو. دېرسان داسې شتې چې هغوي د خپلو مفادو د پاره د خپلې حقيقی مینې قرباني ورکوي او هغه چا سره وادۂ کوي چې دغه خلور خوبی پکښې وي. مینې هغه سوچه پاسه ده چې د مفاد پرسټي، ګډون پکښې نه کېږي او که بالفرض پکښې اوشي نوبیا هغه مینې، مینې پاتې نشي بلکه کوت بنګار شي. که موږ د زوجیت د نظریې نه

ملاستي نه کپنaste. ڈاکټر لائبي یو خل بیا ده ھفي چېك اپ اوکرو. بیا یې شاکرخان ته په مُسکا اووی، ”مبارک شه خان جي، ستاهما بالکل تېک تاک ده که تاسو تلل غواړي نو تلے شی خونبئه به داوي چې ننۍ شپه دلته اوکړي اوسبانۍ شپه به ماسره په کور کښي اوکړي. شاکرخان (مُسکے شي) چې نن شپه دلته تېره کرو نو په سبانۍ به بیا غور کوو.

ڈاکټر لائبه . ۵.۰ ماته اجازت دے تلے شم.

شاکرخان: . تئه به خل کښي ئې مېډم، ستاګاډے خوهله حجره کښي پاتے شو.

ڈاکټر لائبه: پروانیشته، زئه به تیکسی کښي لاره شم.

شاکرخان: . تیکسی کښي ولې ئې . زئه به تاولرسوم او بیابه واپس راشم.

ڈاکټر لائبه: نه خان جي، ما د پاره تکلیف مه کوي پليز.

شاکرخان: . نه مېډم دې کښي د تکلیف خل خبره ده. توله د یو یې گهنتې لاره ده.

ڈاکټر لائبه: . بنه بیا داسې اوکړي چې ماسره ډرائیور شته. ما به ھفي اورسوی او تئه هما بې بې سره پاتے شه.

شاکرخان: . دې بنه ده مېډم چې خنګه ستاخونبنده وي. زئه به خپل ډرائیور ته کال اوکرم ھفه به سباله ستاګاډے دلته راولي. هن مېډم، دا چابي واخله. ڈاکټر لائبه د هغه د لاس نه چابي اخلي، تېنک یو، وائی او روانېږي. د هغه د تلونه پس ھفه هماته متوجه شي او رته

راکوز شو او مینې ته په ھفه نظر او گورو کومه مسله چې تاته درې بنبه ده نودابه نوره هم واضحه شي. لکه د ماشومي مهوش مثال به واخلو. مهوش ستاوینه نه ده بلکه ستا مینه ده او ستا مینه خکه ده چې تاته د خپل مستقبل د سهاري د پاره د ھفي ضرورت ده. تئه ھفي سره د ھفي د حسن په وجہ مینه نه کوي بلکه په آئنده ژوند کښي د خپلو مفادو د تحفظ د پاره ھفي سره مینه کوي. که ھفه ستا په معیار او ستا په تول پوره اوخته خو ډېره بنته ده گېښې ډېره زربه یې لاتعلقه کړي. ګلې ھفي سره د ھفي د حسن په وجہ مینه نه کوي بلکه په دې وجہ ورسه کوي چې ھفه د ھفي وينه ده. مینه کښي د دنياوي مفادو ګلدون نه کېږي او چې کله پکښي او شينو بیا مینه، مینه پاتې نشي بلکه د مفاد پرسنۍ ھفه ليتې پاتې شي چې نئه پکښي خوندرنګ وي او نئه پکښي خواره، نئه په کښي خلوص وي او نه پکښي وفا. هم دغه وجه ده چې کله په دوو کښي د یو مفادو ته خطره شي، نو مینه وته شي. دواړه در په دیکه شي، لئۍ په لئۍ او د عدالت او کچهړي په خاړو کښي لوغرېږي او دواړه د انصاف مطالبې کوي.“ د هغه تقریر لاروان وو چې یوه نرس راغله او شاکرخان ته یې اووی، خان جي، ستاسو مریضه تاسو لیدل غواړي.“ دې سره هغه خپلې خبری ختمې کړي، مُسکے شو او ڈاکټر لائې بي اووسي، ”مېډم اجازت ده ورشم“.

ڈاکټر لائبه: . داسې نه، دواړه یو څائے ورڅو. هغوي چې د ھفي کمرې ته ورغلل نو هغه په بې پکښي پرته وه خو چې هغوي یې او لیدل نو د

وائی ”هما، طبیعت دیے خنگه دی؟“

هما: طبیعت م بنه نه دیے خان جي زړه راته کچه کچه کېږي، هغه په یره پاسی او هغې ته وائی، ”زه ورڅم چې داکټره خبر کرم“.

هما: داکټر مه خبره وه هوتيل والا خبر کړه او ماله ډودۍ راڳهه.

شاکرخان: ډودۍ ماهم نه ده خورلے خو ستاد بیماری، په وجہ ماته ډیوډا اولېږي احساس او نشو.

هما: زه اوږدي شوې یېم ځکه چې ماد غرمې ډودۍ په دیے غرض او نه خوره چې مابنام له به تاسره خان مور کرم. چې ناصافه پکښې دا واقعه پېښه شوه.

شاکرخان: زه ورڅم چې ډودۍ راڳرم. دې سره هغه د کمرې نه اووتو. لړه شېبه پس چې کمرې ته واپس راغې نو خان سره یې خه فروت هم راڳل او بوتلې هم. هغه پسی د هوتيل بېره هم ډکه خوانچه په لاس کمرې ته راغې، خوانچه یې په مېز کېنسوده او بهرا اووتو، هغوي چې په واش روم کښې لاسونه او وینڅل نو دواړه ډودۍ ته کېناستل. د ډودۍ خورلو په دوران کښې شاکرخان مُسکے شو او هغې ته یې اووسي، ”بنه نوتا په تال بازي ګري اړولې“؟

هما: تاته چاوې چې مابازېګري اړولې؟

شاکرخان: ماته زرتاجې وي.

هما: دې سره به زه ګورم خو چې یوئل حلته لاره شم.

شاکرخان: ولې هغې دروغ وېلي دي. آياتا بازېګري نه اړولې؟

ICU کښې پرته ووم.

شاکرخان: شکر دے چې زما تړلے لړ پرانه نستے شو ګښې بیا به درته تول عمری ملامته ووم.

هما: او زما د تړلې لړ په پرانستے کېدو خفه نه يې؟

شاکرخان: د هغې په پرانستې کېدو او ستا په غور خېدو خفه یم خو چونکه دا هرڅه تا په خپله کړي وونو ستاد عمل د کمزوري سزا تاته درکري شوه. د هغې په دې خبره هغه په سوچ کښې لاره. هغوي چې ډودۍ او خوره نو په واش روم کښې يې لاسونه او خولې او وینځلې. په دې کښې د هغوي د کمرې په ورناکنګ کېږي. د شاکرخان د "yes come in" له پېسې ورکړي او هغه خپل لوښې او چت کړي او بهراوخي. د فروت خورلو او پېسې خکلو نه پس هما خپل بېدله ورشي او هغه لا هغسي په کرسې کښې ناست وي. هما هغه ته نیغ نیغ گوري او وائي، "خان جي، زما د تال د لړ په پرانستې کېدو تاولې اعتراض او کړو؟ که دا پرانستې شوي نه وي بلکه شلېدلے وسے نو بیا؟"

شاکرخان: ډومې خبره دا ده چې ستاد تړلې لړ په پرانستې کېدو ما اعتراض نه دے کړے بلکه ستالاپروائي او ناپوهې م په ګوته کړے ده. که تا مضبوط تړلې وي نو چري به هم نه وو پرانستې شوي. او که بالفرض تړلے لړ پرانستے شو سے نه وسے بلکه شلېدلے وسے نو د دے نوعیت به جُدا وو. هغې کښې به ستاقصور نه وو بلکه هغه به

دَقدرت له خواه یو پېښه وه.

هما: په دې کښې دَقدرت عمل دخل نیشته؟

شاکرخان: نه چري هم نه، خپله کمزوري دَقدرت په ذمه مه اچوه اوس که یو سره هغه خانګه پړکوي په کومه چې هغه ناست وي نو آیاد هغه غور خېدو کښې به دَقدرت عمل دخل وي؟ نه چري هم نه.

هما: تاخو د خواخوبې په څائے زه مجرمه ثابت کړم.

شاکرخان: بالکل هم دغسي ده. که تازما تړلے لړنه وي پرانستې نو هیڅ به نه وو.

هما: "ماته ستاد فلسفې او دليلونو ضرورت نیشته. ما په خپل حال پړې ده پليز."

هغه په بېدې کښې اړخ بدل کړي او سترګې پتې کړي. هغه یوه شبې چې خوله په کرسې ناست وي، بیا پاسي او د هغې بېدې سره نزدې په بل بېدې کښې ډډه اچوي. هماکله کله په نیم کخو سترګو هغه ته ګوري خو چې د هغه له خواپري خه غرض او نشي نو بیا په بېدې کښې ډډه په ډډه اوري راوري. هغه خو خو څله کله په خه بهانه او کله په خه بهانه د بېدې نه پاسېدې، په هغه تېرہ شو هود هغه سترګې پتې وي نو د هغې په تلو راتلو پوهنشو. چې اونشو نو بیا د هغه بېدې ته او درېدې او هغه ته يې اووې، "خان جي، ته ویښ يې که او ده؟" چې هغه خه جواب ورنکړو نو بیا يې د کمرې وربولټ او هغه سره په بېدې کښې کېناسته. هغه یوه شبې ناسته وه بیا د هغه بېدې ته اوخته او د

هغه په خنگ کبني ورننوته . هغه چي د هغه په موجودگي پوه
شونو د بېلنه پاسېدو او هغه ته يې اووسي ، ”ئەزما بېدته د چاپه
اجازت راغلي يې“ هغه مۇسکى شوه اوورته يې اووي ، ”ماد پاره د
چانه د اجازت غوبىستو ضرورت نىشته . زە چي كله غوارپم راتلى شم
او چي كله غوارپم نوتلى شم .“

شاكرخان: ته چي زمانه خفه شوي وي، بيا ولبي راغلي؟
هما: هغه وخت دے خُداسے چوري هم نه راولي چي زه به تانه خفه
شم، تانه بغبرزمابل خوك دي چي هغه ته به خپل غم اوژارم خو
البته يوه گېلەم درنه كېري او هغه دا چي تادلر د پرانستى كېدو
خبره دومره اوشارىلە چي زما د ميني احساسات دې تول گلۈد كېل“
هغه هغى سرپە بېلى كېنى دده شي، هما د هغه سرپە خپل پتون او
خپل لاس د هغه پە سينه ابدي. هغه هغى ته پە سنجىدە نظر گورى
او وائى، ”زە اگرچە د دے خىزونو قائل نه يم خودا بىدىشگۇنى گەنلى
شي... د شاعرانو او دانشۇرانو پە نزد هما د هغه باىركتە، باعزتە او
قىيمتى مرغى نوم دے چي د اسман پە وسعتونو كېنى پائى، او كله
چي پە فضاكېنى د الوت پە دوران كېنى د هغى سىبورى د چا پە سر
راشى نو هغه سرد تاج او هغه سرى د بادشاھت مستحق شي...
هما، ما د پاره ته هم هغه هما يې. زما سرستا پە پتون او ستا لاس زما
پە زىۋە پروت دے. دې نه لۇئە عزت بل خە كېدىشى؟ مۇنۇ دواره يو
بل سره لازوالە مينه كوو... خو مشران وائى چي تال د دوو مئينو د

ازدواجي ژوند تپون دے او ددے لپونه دواړه شريک حیات دي. چې دواړه لپونه سلامت وي نو د هغوي ازدواجي حیثیت سلامت وي.
چې په دغه دوو کښې یولپرانستې شي نو دښخې او خاوند ازدواجي حیثیت ختم شي. چې دغه دوو کښې یولپر او شلپېږي نويوکس پکښې مرشي او چې دواړه او شلپېږي نو دواړه مره شي اگر چه زهه په ده فضول وا هيانيو یقين نه لرم خويږم ضرور.

هاما: اوه مائی گاډ. که ماته پته وه نو مابه چری هم دغسی نه وو
کری. مامعاف کړه پلیز. بیا به داسې چرپ هم نه کېږي. هغوي تر
ناوخته پوري خبرې کولې. په دغه خبرو خبرو کښې هغوي په څان
پوهه نشو، په یو بل ورپېو تل او په دروند خوب اوډه شو. هغوي تر
غرمې پوري اوډه وو او که ډاکټر لائې ہغوي ته ناکنګ نه وي کړي نو
معلومه نه ده چې تر کومې پوري به اوډه وو. ډوینپېدو او فرش کېدو
نه پس هغه د ھسپتال د خرچې بل ادا کرو، بیا یې ډاکټر لائې نه
رخصت واخستو، په گاډي کښې کېناستل او خپل کلې ته روان شو.
د ھغوي په ورتلو په ارام گاه کښې بې اختره اختر شو او ټولو یوبل له
مبارکي ورکوله. په دغه مبارکو کښې خوش نصیبې ابی شاکرخان
ته اووی، ”زویه، د دی جینې خه چل اوکړه، یا یې څان سره کورته
بوئه یاته دلته راچه جو موښ د دې ڈاقابو کولو توان نه لرو“. د هغې
یه خبره هغه مسکے شو او یه مُسکاډ ارام گاه نه بهرا اووتو.

★ ★ ★

﴿اُووْم بَاب﴾

د سوات او بونېر ملتري اپريشن ختم شوی وو او تولو کډوالو ته خپلو خپلو کورونو ته د تلو اجازت ورکړے شوی وو. د هغوي قافلي شپه ورڅ روانې وي یوه لويه هله ګوله وه . د همایون کلي ، اکبر کلي او زور کلي کېمپونه پاسپدلي وو او په تلو تلو کښي يې هغه خېمي هم یورې کومې چې شاکرخان په خپلو پېسود هغوي د پنالي د پاره اخسته اول ګولے وس . البته یو د فراموش خېمه پاتې ده . هغه چې خپله کډه او تر له نو خپله خېمه يې په او بره کړه او د شاکرخان حجري ته يې یوره . هغه خپله خېمه هغه ته حواله کړه خو شاکرخان د هغه د خېمي نه انکار او کرو او ورته يې او وسے "چې سوبارې لارو نو تخته دي هم ور پسي شي". هغه د هغه نه د خورلي خکلي اخنه بخنه واخسته او بيا قاضي صېب سره د ملاوې دو د پاره ارام ګاه ته لارو . هغه چې قاضي صېب ته د سوات د اپريشن د ختمې دو او د کډوالو د تلو خبره او کړه نو د قاضي صېب په ستر ګو کښي د اميد خلا او په مخ يې د خوشحالۍ رنیا خوره شو . د قاضي صېب د خولې نه بې اختياره او وتل "جو په سوات کښي امن راغي"؟

فراموش : بالکل جو داسي امن کوم چې جو د والي سوات په وخت کښي وو. د هغه په د مې زېري هغه دواړه لاسونه او چت کړل ، بره اسمان ته يې کتل ، په غټيو غټيو يې ژړل او بیا بیا به يې دا وئېل ، "یالله دا امن دائمي کړے ، یالله دا امن د خوشحالۍ او سکالۍ باعث

او ګرڅولے کړے ، یا الله ته د دے خوارو کډوالو په خواره ورڅ رحم او کړے . یا الله ته د سوات سيمه د خوشحالو ګهواره کړے . یا الله ته د دغه سيمې په خپله تحفظ او کړے . "د قاضي صېب د دعا الفاظ خوش نصيبي ابی او هما په خپلو خپلو کمرو کښي او ربدل . د قاضي صېب نه علاوه د فراموش او سهپل ستر ګي هم د اوښکونه ډکې وي . دغه حال د هما او خوش نصيبي ابی هم وو . د هغوي تولو اوښکې د شکري او خوشحالۍ وي خود هما اوښکې د شاکرخان نه د جۇدائى . وي . دې نه پس فراموش د قاضي صېب نه اجازت واخستو او لارو . د هغه د تلونه پس هغوي تولو خپلي خپلي اوښکې او چې کړي او د خپلي سېمي او کور کلي په باره کښي يې خبری کولے خو د هما اوښکې نه او چېدې او د هغې په مخ لري لري روانې وي او په خپله کمره کښي ډبه ډوبه پرته وه . هغې د خورلو خکلو نه هم انکار او کړو او چاسره د ملاوې دو نه هم . خان پسې يې وریند کړي وو او خان يې مراقبه کړي وو . مازې ګر چې هغه نورو سره د باغ سېل له اونه وته نوزراتجي سره غم شو چې که چري د هغې دغه ژړا او بدې شي نو هغه خوبه نيمه پاتې نشي . په دې وجه هغې شاکرخان ته د هغې د خفگان او ژړا اطلاع ورکړه . هغه چې د هغې نه خبر شونو خپل تول مصروفیات يې پرېنسو دل او د هغې لیدوله ارام ګاه ته ورغني . هغې د زراتجي نه د هغې د خفگان د وجهي تپوس او کړو . هغې ، هغه ته د فراموش د راتلو او قاضي صېب نه د رخصت اخستو توله خبره او کړه

هغه چي د هغې خبره وورپدہ نوو مے وئیل، ”دي نه معلومه شوه چي هغه د خوشحالی اوښکي بهوي.“

زرتاجه: نه خان جي، د هغې د خفگان وجه نوره ده. ”د هغې د خفگان وجه نوره ده زه پوه شوم. شاکرخان په بې صبری سره د هغې نه تپوس اوکرو. هغې په مُسکا جواب ورکړو اوو مے وئيل، ”مانه ولې خبرې اوږاسې خان جي، د هغې کمرې ته ورشه، هغه به درته توله خبره اوکري“ هغه د هغې په خبره مُسکے شواود هغې کمرې ته روان شو او زرتاجه د اخلي پخلې په کار کښې اخته شوه. هغه د هغې د کمرې ورته او درې دوا ناکنګ يې ورته اوکړو خود خوناکنګ با وجود هم هغې ورلري نه کړو. بیا یې ورته کال اوکړو. دې سره هغې خپلې اوښکې اوچې کړي او دې پنه نه پاسېده. هغې چې ورلري کړونو هغه ورته په مُسکا اوو مے، ”خه مسله ده هما؟ ته په دې خوپره کښې په بنده کمره کښې پرته يې؟ رائخه چې بهرته اوڅو او د تازه هوا خوندونه واخلو.“ هغه، هغه ته په مرڅینو سترګو ګوري او وائی، نه خان جي، زه دلته په خپله کمره کښې خوشحاله يم، مادلتہ پرپردہ پلیز.

شاکرخان: وه د خان دشمنې، دې سره به ستا په صحت خراب اثر پريوئي. ناجوره به شي .

هما: کاش زه مره شم او د دنیا د غمونو نه بې غمه شم.

شاکرخان (خاندي) اوه مائي ګاه، ماته خو ستاد غمونو هدو پته نیشتنه . سوری ویری سوری . ستاخه غمونه دي پلیز؟ زه ستاشریک

غم جورپدېشم؟
هما: زه د بحث په مود کښي نه يم خان جي، ماپه خپل حال پرپردہ پلیز.
شاکرخان: نه همانه. زه تا په داسې حال کښي نشم لیدے. خه چې بهر په چمن کښي کېنو، نوري خبرې به هلتہ اوکرو. هغه، هغه د لاس نه نيسسي او خان سره يې چمن ته بوخي، هلتہ د ګلونو د بوتو په شاکيني او ورته وائی، ”خه مسله ده هما؟ زه د زرتاجي په وينا ډېر په تبزی سره راغلم چې ستاد خفگان وجه معلومه کرم.“ هغه، هغه ته په لوندو سترګو ګوري او وائی، ”ولي تاته جو پته نیشتنه چې د سوات تپول کډوال لارل، صرف مونږ پاتي يو او کېډېشي چې مونږ هم جو يو خو ورڅو کښي کړه اوکرو.“

شاکرخان: بنه بنه، لکه ته خپل کور کلې پسې خفه يې او زر تزرره دلتہ نه تلل غواړي داسي ده کنه؟
هما: نه خان جي، زه ستا په جُدائی خفه يم. زه ستاجُدائی نشم برداشت کولې .

شاکرخان: دغه حال زماهم ده هما. دا جُدائی به مونږ ته ډېرہ ګرانه پريوئي خود مې حقیقت نه انکار نشي کېدے . چې دا جُدائی به يو خل رائخي خود ډېرلې وخت د پاره. بیا به د تپول عمر د پاره يو خائے يو.
هما: خه مطلب؟ زه پوه نشوم؟ چې يو خل بیلتون راشي نو بیا ګډون مُشكِل ده .

شاکرخان: که ته غواړي نو هیڅ مُشكِل نه ده . هما، زه غواړم چې

مونږ همېشه همېشه د پاره یوشو. (هغه مسکى شي، اوشر مېږي او سترګي خكته کړي) ”چې امي، ابوراشي نوڅه اميد به پیدا شي“ هما: هغوي به کله رائي؟ د هغوي لاري ته خوزماسترګي سپینې شوي. شاکرخان: دي یوڅو ورڅو کښې د هغوي د راتلو امكان ده.

هما: خان جي، زمازره دورېږي، داسي معلومېږي چې خه کېدونکي دي یا کېږي، زه په دي یېږم چې هغوي انکار او نکړي. شاکرخان: داسي هیڅ خبره نیشته هماته مطمئنه او سه چې زه ستا او ته زما يې. د دنیا یو طاقت هم تازمانه نشي اخسته.

هما: خان جي، ستاله خوازه مطمئنه يم او په ده اميد ژوندي. يم خود زمانې د ګردش هیڅ پته نه لګي چې مخکښې به خه کېږي او زمونږ مستقبل به خه وي؟ هغه هغه ته په مايو سه نظر ګوري لکه چې هغه ته د خپلې خدشې اظهار کوي هغه، د هغې د کو سترګو ته داسي په څېر څېر ګوري لکه چې د هغې د اوښکو په ډندونو کښې خپل تصویرونه لټوي. هغوي دواره خاموش ناست وي او په خپل کښې د هغوي په تماشه وو خو هغوي د ده هرڅه نه بې نيازه په خپلو خپلو خیالو کښې ډوب وو په دیکښې هغوي د چاد خبرو او خندا ګن او ازاونه وورېدل. لړه شېبه پس قاضي صېب او هغه سره په څنګ کښې مشرخان د خندا په د کو خولو د ارام ګاه په ګېټ دننه شو. هغوي پسی روستو سهپل وو چې د قاضي صېب د وهيل چېر په

ديکه کولو کښې يې هغه سره مرسته کوله. هغوي پسی خوش نصيبة ابي، وه او هغې سره او بره په او بره مشره بي بي وه. شاکرخان او هغوي چې هغوي اوليدل نو یو بل ته يې په مُسکا مُسکا او کتل او په سترګو سترګو کښې يې یو بل ته ډېر خه اووسي. بیا دواره پاسېدل او د هغوي سلام له ور روان شو. مشری بي بي چې هغوي اوليدل نو مسکى شوه او هغوي ته يې اووې، داسي معلومېږي چې ستاسو ډله د دوي نه بیله ده. ”د هغې په خبره دواره مسکي شو. شاکرخان هغې ته دستري مشي په وخت غلي غوندي اووسي.“ زمونږ ډله به هله بیله شي چې خبره پخه شي او ستاخوله خورده شي.“ مشره بي بي یو خل بیا مسکى شي او ورته وائی، ”ډېر سپین سترګي شومه؟ هغه ورته په خندا کښې وائی،“ ”دا ستاسو لاري ته سپینې شوي“ هغه هما خان ته رانزدي کړي، په دواره مخه یې بنسکلوي او ورته وائی، ”زما بنپيرۍ لور خود خپره لویه شوي ده.“ بیا هغه د لاس نه نيسې او خان سره يې برندي ته روانه کړي. شاکرخان چې د مشرخان ستري مشي له ورشي نو هغه يې خان ته راتر غاره باسي او ډېر شېبه یې خپلې سپينې پوري کلک نیولے وي. بیالکه د دو دوستانو لاس تر لاسه برندي ته روان شي. زراتجي چې هغوي اوليدل نو خپل ضروري کاري پرېښدو او د هغوي سلام له په منډه راغله. مشره بي بي هما سره خواکښې ناسته وه. د هغې سريې په خپلې سينه اينسي وو ا LAS يې ترينه تاؤ کړي وو. کله کله به يې د هغې غور به

گینې تاسوراشی، یو خورڅې به جو مونږ سره هلتہ تبری کړي.
مشرخان (مسکے شي) واقعي ستا خبره بالکل صحي ده. زړه م
غواړي چې مونږ دواړه درشو خو که تئه دلته مونږ ته نه اوکړے نو
مونږ به مطمئن او خاطر جمع شو.

قاضي صېب (په حېرانتیا) افضل خانه، زئه ستا په خبره پوهنډوم.
مشرخان: قاضي صېب، زئه غواړم چې زمونږدا دوستانه په بنيځي.
کښې بدله شي. زئه د خپل زوي شاکردا پاره تانه د همالور خواست
کوم. د مشرخان په خبره یو خواشاکرخان مُسکے شي اوسر خکته
کړي، بل خوا هما او شرمېږي او سترګي خکته کړي. د مشرۍ بي
بي په مخ د خوشحالی خلا خوره شي او د خوش نصيبي ابی. په مخ
يوه معصومه نوراني بُشکلارashi. قاضي صېب هغه ته په
سنجدې نظر ګوري او وائي، ”نه افضل خانه نه، ياري دوستي په
خپل څائے ده او بنيځي په خپل څائے ده. دیکښې نه زما واک شته
اونه ستا. بنيځي په خوبنځي کېږي. دواړه ماشاء الله بنه بالغ او
تعلیم یافته دي. دواړه مخامنخ ناست دي، دوي نه تپوس اوکړه که دوي
راضي وي نونه پري ستا اعتراض کېډېشي او نه زما.“ په دېکښې
زرتاجه په تړي کښې چاپي او خوابړه راؤړي او په ميز یې اړدي. مشره
بي بي، هماته غلي غوندي وائي، ”لوري دشاکرخان په باره کښې
تئه خه وېل غواړي؟“ هغه هغې ته په تپتو سترګو وائي، ”د نيا، نیکه
په مخکښې ماته د خه وېل ضرورت نیشته. چې دوي خه جوړه کړه

خُله نزدي کړه او پېت په پټه به یې ورته غور ګښې خه اووې. دې سره
به هغه مُسکي شوه او په مخ به یې د رنګانو اور نګونو ګډا شروع
شه. د هغوي په خبرو خوک نه پوهېدل البته شاکرخان به کله کله په
نیم کخو سترګو هغوي ته کتل او د هغوي د خندا او مُسکانه به یې
د هغوي د خبرو اندازه اخسته. بل خوا مشرخان او قاضي صېب
خپل ګښې خولي ورکړے وسے او د زړي زمانې او خپلې هلکانې
خبرې یې کولے. په دغه خبرو ګښې د کډوالو د راتلو او بیاد تلو خبره
هم راغله. په اخره کښې قاضي صېب هغه ته اووسي، ”افضل خانه،
مونږ هم تلونکي وو خوستاسو راتلو ته ايسار وو.“ مشرخان مُسکے
شو او ورته یې اووسي، ”ولې د استا کورنه ده؟ تاسو ته دلته خه
تكليف ده. دلته بنې بې غمه، بې درډه پراته اوسي، زما هم د خبرو
خوک نیشته. دواړه رونه به په خپل ګښې په زړه شخوند و هو.“

قاضي صېب (مسکے شي) خبره دې بدنه ده افضل خانه، که ژوند
وي نوبایا به راشو، بیا به راشو خو في الحال زمونږ تګ ضروري ده
څکه چې د سهپل د سکول او د هماد کالج مسله ده. سکولونه او
کالجونه که لاو شوي دي. د دوي د تعلیم مسله ده ګینې دلته خو
مونږ دومره خوشحاله یو چې خپل کلې کوررانه هېر شو.
مشرخان: که ستا خوبنځه وي نو دوي به دلته داخل کړو. دا هډو
هیڅ مسله نه ده.
قاضي صېب: نه افضل خانه، خفه کېږه مه، او س به لارېشو؟ بیا به راشو،

کښی هغوي دواده نېټه هم کېښوده اوډ جنج اوډولی په حقله هم خبرې اوشوي. په دغه خبرو خبرو کښي هغوي په ځنډه ډودۍ هم اوخروره. بیا ترینه مشرخان او مشری بې بې رخصت واختساوړون شو. هلته شاکرخان په خپله کمره کښي ناست وو او یو فائل بې کتو. چې د هغه مورډ هغه کمرې ته ورغله. د هغې په لیدو هغه فائل بند کړو او هغې ته یې اووسي، ”راڅه امي کښه. هغې چې فائل ته په څېر څېر اوکتل نو مسکۍ شوه، هغه سره خواکښي کېنaste او ورته یې اووې ”دے فائل کښي خټه دي؟“ دې سره هغه د هغه د لاس نه فائل اخلي او چې کهلاوې بې کړي نو هغه پوهشي چې دا هغه فائل دے په کوم کښي چې د هغې اوډ مشرخان د خوانۍ عشقیه خطونه وو، کوم چې د هغې نه بې درکه شوي وو. هغه پوهه ځان ناپوهه کړي او هغه نه تپوس کوي، ”دا خه دي؟“ شاکرخان هغې ته په لا پروائی وائي، ”دا خه خطونه اوډ خطونو جوابونه دي، خو دا معلومه نه ده چې د چادي ځکه چې د نومونو په خائے پري خه کود ورداز دي. هغه چې د فائل سرسري جائزه واخلي نو ئينه الفاظ پکښي اندرلائن شوي وو او هغې ته ليکلې شوي وو، ”دېرنې تکے دے ... دېرنې خیال دے“ وغېره وغېره. هغه فائل بند کړي یو خواته یې کېږدي او هغه ته وائي، ”اوډ د دې ضرورت نیشته. ستاد واده نېټه کېښودې شوه اوډ خپل واده تياري کوه“ هغه په ځپرانټيا او خوشحالۍ د هغې خولې ته ګوري او وائي، امي، واده کله دے؟

نو ماته منظور ده.“ دې سره هغه خپل مخ ته د لوبېمي پلو نيسې، پاسي او خپلې کمرې ته روانېږي. د هغې د تلونه پس شاکرخان هم د هغوي دېلي نه پاسي او بهراوخي. د هغوي د تلونه پس تول یوبل له مبارکې ورکړي. زرتاجه په خوشحالۍ خوشحالې په تولو خوارډه تقسيم کړي. د هغوي په تړون زرتاجه ډېره خوشحاله وه ځکه چې دا هر خټه د هغې په هلو څلوا اوشو. مشرې بې بې هغې ته وېلې وو چې په هره طریقه چې خو چې شاکرخان واده ته تیار کړي. هم دغه وجهه وه چې هغې په خپل کوشش د دواړو په زړو کښي د یوبل د پاره هغه مینه پېدا کړه چې د هغې لمبې هغې په خپله ليدلې. هغه شاکرخان چې په زړه کښي یې د مینې بخري هم نه وو او هغه هما چې د هغه نه به یې سترکو اووس د مینې په هغه انګار کښي سوزېدل چې د یوبل په غېر کښي هم ارام نه ورتلو. مشرې بې بې به هره ورڅه هغې سره رابطه کوله اوډ هغې نه یې د هغوي متعلق زړه، نوې پونټله. مشرې بې بې خوش نصیبه ابې. هم په اعتماد کښي اخستي وه او هغې دغه رشتہ قبوله کړي وه. دغه شان، مشرخان هم په خبرو خبرو کښي قاضي صېب ته اورونه کړي وه او هغه منلې وه. دغه تول پت په پته خبرو خوش شاکرخان او هماته پته نه وه. زرتاجي د هما برخه خوارډه په پلیت کښي واچول، د هغې کمرې ته ورغله اوډ مبارکې سره یې ورله خوله د خوبو ډکه کړه.

هغوي ترناوخته پوري خپلې کښي خبرې کولې. په دغه خبرو خبرو

مشره بی بی :. تېيک یوه میاشت پس .

شاکرخان: یوه میا ... شت؟ ”هغه مسکى، شي او هغه ته وائی، ”یوه میاشت دېره نه ده زويه، په دېکنې به ايله خپل کار راغوند کړے ... اور شتیا زاهد ته فون اوکړه چې د واده نه یو خورخې مخکنې راشی او تاسره کار راغوند کړي .

شاکرخان: دېره بنسه ده امي، زه به ورته هليو اوس فون اوکرم او خبر به يې کرم . دې سره هغه، هغه ته شب بخبر وائی او د هغه د کمرې نه اوئخي . د هغه د تلونه پس هغه زاهد خان ته فون اوکړي او هغه خبر کړي . دې نه پس هغه یوه لویه ساه واخلي او په خپل بېد کنې خور وور پريو خي . هغه لا د خپل واده او هما په باره کنې سوچ کوي چې د هغه په موبائل رېنګ راشي . هغه چې موبائل نمبر ته اوکوري نو مُسکے شي او وائی، ”هېلو مائي ډير هما . کال دي خنګه اوکړو؟ ته لا اوډه نه يې ؟

هما: خوب نه راخي خان جي.

شاکرخان: د خوشحالی نه که د خفگان نه .

هما: دامعلومه نه ده خو ته راشه پليز، تاسره م یوه ضروري خبره ده .
شاکرخان: خه خبره؟ وايه پليز.

هما: داسي نه . دا په موبائل د وېلو قابله نه ده . ته راشه پليز .

شاکرخان: ۰.۵، زه درغلم . دې سره هغه د بېد نه پاسي، غلي غوندي د کمرې او کوره اوئخي او ارام گاه ته پياده روانېږي چې هلتہ اورسي نو

هغه د ارام گاه په ګېټي باندي د هغه انتظار کوي . د هغه ناکنګ سره هغې هغه ته د ګېټي کړکي . لري کړه چې هغه ارام گاه ته ورننو تو نو غلي غوندي ئې بنده کړه . هغه يې لکه د ماشوم د لاس نه او نيو و او خپلې کمرې ته يې روان کرو . هغه د هغې نه غلي غوندي تپوس او کرو، ”خه مسله ده هما؟“ هغه مسکى، شوه او رته يې او وي، ”ستاد راتلو سره مسله ختمه شوه“

شاکرخان: اوه، دومره په اسانه . هغوي چې په بېد کنې کېنې نو هما هغه ته په خپر خپر ګوري او وائی . ”خان جي، تاته پته چې .... شاکرخان د هغې د خلې نه خبره اخلي او وائی، هاؤ ماته پته ده چې زمونږ د واده نېټه کېښودې شوه او یوه میاشت پس به مونږ د بنځي او خاوند په حېټ یو بل سره ملاوېږو .“
هما: .. زه د واده خبره نه کوم هغه به چري وي زه د جُدائی خبره کوم .

شاکرخان: د جُدائی ؟

هما: هاؤ خان جي، سباله زمونږ روانګي ده . زه وېم چې نن شپه مونږ بنسه دېري خبری اوکړو او توله شپه په خبرو خبرو کنې تېره شي .
شاکرخان: هما ډير هما . ته دومره وارخطا ولې يې . زمونږ په واده کنې صرف یوه میاشت ده . لکه خنګه چې دا دومره موده په ستړکه رپ کنې تېره شوه، دغسي به دا یوه میاشت هم تېره شي او بيا به همېشه همېشه د پاره یو یو .

هما: خان جي، آيا داسي نشي کېډې چې دا یوه میاشت ته مونږ

ماشومانو دے اوَد ماشوم نه خوک خفه کېږي نه . ” هغه د هغه په غاره کښي دواړه لاسونه اچوي او ورته وائي ، ” بنې یوه بله خبره م منے؟ ”.

شاکرخان: که د منلوقابله وه نو ولني نه . وايده خه وېل غواړي؟ هما: ماسره وعده اوکړه چې زما د تلو نه پس به هره شپه لس بجي ماسره په موبائېل خبرې کو سه .

شاکرخان: تېك ده ، وعده ده خو که د خه مصروفیاتو په وجه مانه هېر وونو ماته مس کال راکوه چې راته یادېږي، د هغوي د رازونیاز او مینې محبت خبری ترسحر پوري جاري وي . سحر مشرخان او مشره بي بي د هغوي د رخصتولو د پاره راغلل او هغوي یې په عزت او احترام په ګاډي کښي کېنول . په تلو تلو کښي هما د خپل تگ په حقله هغه له د یو شعر په ژبه ميسج او لېږو چې

ـ ګېر چلنی ہے دل ګبرا رہا ہے ،
ـ محبت کا جنازه جا رہا ہے -

دي سره هغه ډکې ستريگي په ګاډي کښي پتې مخ کېناسته او چې ګاډے روان شونو د هغې په مخ غتې غتې او بشکې روانې شوي .

﴿دوېمه برخه﴾

شاکرخان د خپل واده د تياری په هلو څلوا کښي مصروف وو . د واده کارپونه چهاب شوي وو او د کلي او د مېلمنو د خورې په حقله مشوري روانې وي . مشرخان او مشري بي بي غوبنتل چې د هغه په واده د خپلوزونو ارمان او رژوي او د چاپېره کلېو خلقواو مېلمنو له

سره په کلي کښي تېره کړے . شاکرخان: داسي نشي کېدي هما، تاسره سوات ته تلل او هلته پاتېکېدل خولا لويه خبره ده چې دټرون نه پس زما او ستا ملاقات هم معیوب ګنلي شي .

هما: چې مونږ سره هلته پاتېکېدل سه نه نو مونږ هلته رسولے خوشے کنه .

شاکرخان: نه هما، د واده نه مخکښي زه نه تاسره ملاوې دېشم، نه تا ليدېشم او نه درسره تلى شم، البتنه زما ډرائېبور به تاسو کلي ته او رسوي . هما: تانه بغیر به زماتگ د یومړي تگ وي . هغه اجنبي مرے چې د جنازې او کفن د فن د پاره د کلي هدیرې ته اوږلے شي .

شاکرخان: هما، زه ستاد مينې او جذباتو قدر کوم خو ما دومره مه مجبوره وه چې د مورپلاړ او د خپلوا نو په نظر کښي رسواشم او د کلي د خلقو د خندا شوم . ستا مينه د دنیا د تولو خزانونه درنه او د تولې دنیا د خوبونه خوبه ده خو زما د عزت نفس مخکښي هیڅ نه ده ... ” هغه نور هم خه وېل غوبنتل خود خه مصلحت په وجه چې شو . هغه ډېرې پېه خاموش وو . هما د هغه د پام راګرڅولو د پاره به کله کله هغه ته په نيم کخو ستريگو کتل خو هغه په یو لوې سوچ کښي ډوب وو . هما چې په خپل فرمائشونو کښي ناكامه شو ه نو مُسکۍ شو ه او هغه ته یې اووې ، ” خفه شو هے خان جي ، سورې ”

شاکرخان: هما، ته اکر چه بالغه یې خو ستاخوي لا هغسي د

هغه خوره ورکري چې د تول عمر د پاره یو مثال جور شي. په دي حقله هغوي همایون خان او اکبرخان سره مشوره کړي وه او حنا او بلقيس سره هم. البته یوزا هد خان سره مشوره نه وه شوې څکه چې هغه لاد ولایت نه ووراغلے. دي نه علاوه د هغوي د کور، حجري، رنگ روغن او دلارو کو خو صفائی ستھرائي روانه وه. مشرخان غوبنتل چې قاضي صېب له هم د واده کاردونه او پېږي او هغه یې په خپلو خپلوانو او یارانو دوستانو کښې تقسيم کړي. هغه او شاکرخان په حجره کښې ناست وواو په دي حقله یې خبرې کولے چې فراموش د یوې ماشومې جيني سره حجري ته راغي. د هغه په ليدو مشرخان او شاکرخان دواره ډېر خوشحاله شو. د علېک سلېک نه پس فراموش هغوي ته مخامنځ په کټ کښې کښاستو او ماشومه په یره یره د هغه نه په لېډ فاصله باندي د کټ لنګې سره جخته غلي غوندي او درېدہ. هغه پښې یيله او سرتوره وه. د هغې رېمنې، خيرنې جامي څائے په څائے شلبدلي وي. د سروپښتله یې ببر او د خاټرو خېرونه ډک وو. د هغې د خيرن مخ او چخنو سترګونه معلوم پده چې د خوشو میاشتو راسي نه ده لمېدلې. هغه یې پدلي او او تره بسکار پده. د هغې په ليدو د شاکرخان په زړه کښې د فراموش نه نفرت پېداشو او په زړه کښې وسې چې د ده غربې په خپل څاۓ ده خو آيا په غربې، کښې لامبل او د بدن صفائی ستھرائي هم نشي کېدې؟ هغه د کرکي په نظر بيا فراموش ته او کتل او په طنزیه مُسکايې تربنه تپوس او کړو،

”فراموش کاكا، دا ماشومه ستالورده؟ د هغه مقصد دا وو چې که هغه هاؤ او کړل نوبیا به هغه ته د خه وېلو او د هغه په لا پروائی، د زړه تسلو موقعه په لاس ورشی، خونه دasicي او نشوه. د هغه په تپوس فراموش مُسکے شو او هغه ته یې اوو مې، ”نه خان جي دا زما لورنه ده بلکه ستا مېلمنه ده. زما مطلب دے چې دا هغه ماشومه د چې ته یې بې قراره کړے وسې. او س دے او پېژنده خان جي؟“ شاکرخان هغې ته او ګوري خو ډېر زر تربنه مخ واړه وي او د خپلې لاعلمي اظهار د ”نه“ په طور د سرپه رکولو او کړي. فراموش یوشې به نور هم د هغه د جواب انتظار کوي خو چې هغه خه جواب ورنکړي نوبیا ورته په خپله وائی، ”داد سوچي کاکالورده“، ”خان جي، د سوچي کاکالورده؟“ شاکرخان د خپل یقین پخولو د پاره هم د هغه په الفاظو د هغه نه تپوس کوي. هغه یو خل بیا هغې ته او کتل او تپوس یې تربنه او کړو، ”ستا خه نوم دے جيني؟“ هغې په خپله رېمنه لمنه د چخو ډکې او بلني سترګې صفا کړي او په یره یې ورته اووې، ”مهوش“. د مهوش نوم په او ريدو سره د هغه زړه د ډيرې خوشحالۍ نه یو توب اووهو. د خپل څائے نه پاسېدو، هغه یې په غېړې کښې او چته کړه، خپل کټ کښې یې خان سره خواکښې کېنوله او د هغې په سريې لاس کېښودو. بیا یې فراموش نه تپوس او کړو، ”دا چرته وه او تاخنګه او موندله.“

فراموش: خان جي، جوزه د روغ جور پونتنې د پاره خپلې

فراموش: دا ماخکه پېژنده چې دابه ګلی او سوچي کاكا سره زمونې کيمپ ته راتله او مورسره به یې جهارو و هله. زما د کډي او د ګلی د مخکښي نه خورينګي وه. هغه به چې کله د کيمپ د صفائی ستھرائي نه او زگاره شوه نوبابه زما کډي سره ناسته وه او توله ورڅ به یې تاوبلي ماوبلي او پردي سپکه خپله درنه وېلي. د ګلی او د ډاکټري ډکپس نه هم خبریم خان جي:.. مشرخان د هغوي خبرې بنه په غور سره او پدے خود هغوي په خبرونه پوهېدو. د هغه نه چې نور صبر او نشو نو د شاکرخان نه یې د هغې په باره کښي تپوس او کړو. شاکرخان هغه ته د ګلی او ډاکټر لائېي توله قيصه او کړه. د هغه خبره لاروانه وه چې یو نوکرد فراموش د پاره چايې راړه او هغه ته یې په مېز کېښوده. شاکرخان چې خپله خبره ختمه کړه نو هغه یې د لاس نه او نیو او خان سره یې کورته بوتله او خپلې خدمتګاري زرتاجې ته یې حواله کړه. دې نه پس هغه ګاډي کښي کېښasto او بازار ته لارو. هلتنه یې هغې ډپاره یو خو جوره ربډي مېډ جامي، پېزار خه د لوبو او خوراک خیزونه واختسل او واپس راغي. د هغه د راتلو نه مخکښي زرتاجې هغه واش روم ته بوتله او هلتنه یې بنې صفا او لامبوله. هغه هغه تول سامان زرتاجې ته حواله کړو او په خپله حجري ته لارو. فراموش لا هغسي په حجره کښي ناست ووا او مشرخان سره یې د سوات د امن و امان او د قاضي صېب د کورني په باره کښي خبرې کولے. د هغه په ورتلو باندي هغه پاسېدو او هغه ته

سخرګنى کره بت خپلې ته تلے ووم چې واپس تلم نودا جيني م اولیده چې یوې زنانه سره ولاړه وه او خپرېي غونښتو. ما چې ورته او کتل نو په ړومبې نظرم او پېژنده چې د سوچي کاکالورده. ماتربنه تپوس او کړو چې، ”یې جيني ته دلتہ خه کوي. ستا پسی خو خان جي سري خواره کړي دي او ستالټون کوي.“ زما په خبره جو هغه زنانه په مارا ګبرګه شوه او ماته یې بدرد وېل شروع کړل. زما د سخرګنى په وجه د بت خپلې اکثر دوکانداران ما پېژنۍ. هغوي او نورو لاروو چې د دغه بسخې کنڅل وورېدل نو تول زمونې خواله راغلل او لویه ګنه ګونه جوړه شوه. چې ما ورته جود دې قيصه شروع کړه نو زنانه پښې او ویستلې، لاره، چرته غېبه شوه او دا ماته پاتې شوه. بیام د هغه ځائے د پېژندګلو په مشوره دلتہ تاله راوسته چې تاته یې حواله کرم.“

شاکرخان:.. فراموش کاکا داخو دي یوه ناقابل فراموش کارنامه او ما سره د مې لومې احسان او کړو. وايې، د د مې احسان په بدله کښي تاله خه انعام درکرم.

فRAMOSH:.. خان جي، زما او ستاسو ترمینځه د احسان او انعام خبره نیشته. زه په دې ډېره خوشحاله شوم چې زما محنت په ځائے راغي او زما د لاسه هغه کار او شو چې نور چا او نکړي شو.

شاکرخان:.. بنه د راته او وايې چې دا جيني. تا خنګه او پېژنده چې د سوچي کاکالورده؟

خېر غونبتو خبره کوله . په دغه خبرو خبرو کښي هغه د هغې په غېږ کښي اوډه شوه . شاکرخان چې د خپلو مصروفیاتونه اوړګارشو او کورته لارو نوزرتا جه د هغه مخې له ورغله او رته یې اووي ، ”خان جي، هغه جيني ډ اولاد بوله، صفا جامي ډ ورته واغوستولي خو هغه ناجوره ده اوډ مشری یې بې په غېږ کښي ڈبه، ډوبه پرته ده . بې یې وائی چې هغه ډاکټر له بوتلل پکاردي.“

شاکرخان: ناجوره ده ؟ خه ناجوره ده ؟

زرتابجه: . خان جي هغه تېې هم نیولې ده او سترګې یې هم خودېږي .
شاکرخان: . خه، ته ورڅه زهه د هغې خه بندویست کوم . دې سره هغه خپلې کمرې ته روان شو . چې کمرې ته اورسپدو نو ډاکټر لائې ته یې کال اوکرو . چې رېنګ ورشی نو هغه وائی، خان جي سلام عليکم . تاسو خنګه یې، هما بې بې خنګه ده . اورشتیا واده کله ده .

شاکرخان: . تولهه بنهه دی مېډم . د واده نېتیه موافقه ده او په دېرشم تاریخ، د اتوار په ورڅه ولیمه ده . که کارډ درشی او که درنشی، واده له به خامخارائي .

ډاکټر لائې: . ولې نه، ولې نه . دا خوزما خپله خوشحالی ده . ضرور به درڅم ... خان جي زماډ مهوش خه پته او لګېدہ که نه، زه خود هغې غم او خورم .

شاکرخان: . د هغې غم مهه کوه مېډم . هغه زما کاردے او ستا غېږ له به یې راولم، ته بې غممه او سه خو في الحال ماته یوه بله مسله پېښه

یې اووی، ”خان جي، زه تاته ايسارووم، که قاضي صېب ته خه سوال وجواب کول وي نو هغه راته اووايې . زه به درنه کلې ته لارشم . شاکرخان: . نه فراموش کاكا، ايسارشه، شپه اوکړه، سباله به لارشے . فراموش: . نه خان جي، شپه نشم کولے جو ډېرکارونه راته پراته ده، زه به وختي تلے ووم خو ستاراتلو ته ايسارووم . که قاضي صېب له خه اوړنه راړونه وي خو ډېرې بنې ده ګینې زه درنه لارم . د هغه په خاۓ مشرخان جواب ورکوي، نه، نه د دغه ضرورت نیشته، زمونې هغه سره په فون خبرې کېږي . البته په تلو تلو کښې خپل اوډ هغه کاردونه یوسه .“ شاکرخان هغه نه د قاضي صېب اوډ هغه د خپلو انو کاردونه هم ورکوي اوډ فراموش اوډ بګادانامه کاردونه هم ورکوي . د هغه د تلو نه پس هغه خپلو مصروفیاتو کښې اخته شي او مشرخان کورته لارشي .
زرتابجه چې مهوش اولاد بولی نو نوې جامي ورته واغوندوي، د سر وېښته ورله ګمنز کړي، د لاس پښو نوکونه ورله واخلي خورانجه یې ورله وانچول څکه چې هغې سره دا ډایره وه چې هسې نه د هغې خود سترګې نوري خود شي . دې نه پس یې هغه د مشری بې بې کمرې ته بوتله . د مشری بې بې په تپوس هغې، هغې ته د هغې متعلق توله قیصه اوکړه . بیا یې هغه هغې ته حواله کړه او په خپله د کور په نورکار کښې اخته شوه . هغه د مشری بې بې په غېږ کښې ناسته وه د چپسو د ګوتۍ، نه به یې یوه یوه دانه خوره او هغې ته یې په خپله وره ژبه کډوالو سره د تلو، د هغوي نه د ورکبدو او یوې ملنګې سره د

سالگري په وجهه نن تول لوی لوی ډاکټران دلتہ راغلي دي...”
شاکرخان: دا خو ډېرہ بنسه خبره ده . هغه تول به یېي معائنه اوکړي.
ډاکټر لائبه: نه خان جي نه . ماته ډېر افسوس دے چې زئه ستا هیڅ
مدد نشم کولي خفه نشي .
شاکرخان: مېډم زماډ خاطره نه ، بلکه دانسانیت د خاطره زما
مشکله اسانه کړه پليز .

ډاکټر لائبه : خان جي ، زئه د خپل لوظ قول او معاهدي خلاف ورزی
د خپلی خورې لور مهوش د پاره هم نشم کولي . خفه نشي پليز .
شاکرخان: تېک ده . ډېرہ بنسه د خويوه خبره م په پرانستو غورونو
ووره ډاکټري چې خدا سه مه که که چرې زما خورزه مړه شوه نو ستا
لور مهوش به هم زوندي پاتې نشي . دې سره هغه موبائل بند کړو
اوډ هغې په رویه یېي ډېروخت سوچ کوو . هغه د هغې نه سخت
متنفره شو . د هغه په زړه کښې يو خل راغله چې هغه د هغې لور
مهوش د دغه بيماري په حالت کښې هغې له او لېږي او هغې سره
خپل رسمي او غېر رسمي تعلق همېشه همېشه د پاره ختم کړي خو
بيا یېي د خپل خيال په خپله تردید اوکړو او خان سره یېي اووسي چې ،
”نه داسي نشي کېډي . داد ډاکټر لائېي دلور مسله نه ده بلکه د ډيو
انسان او انسانيت مسله ده او هغه به تر خپله وسه پوري په هر لحظه
او هرقيمت د هغې د بچ کولو کوشش کوي . هغه چېران په دے وو
چې هغه خئه اوکړي اوډ هغې ژوند خنګه او خدرنګه بچ کړي . هغه

شوي ده او هغه دا چې زما یوه خورزه ناجوره ده . او ناجوره خئه چې
ډېرہ سيريس ده . تئه دلتہ راتلي شې پليز .”
ډاکټر لائبه : اوه مائي ګاډ . ستا خدمت په داسي ورڅ په ماراغي
چې زئه ډېرہ مصروفه یم . نن زماډ لور مهوش کلیزه ده . زئه په هغې
کښې مصروفه یم خفه نشي . مېلمنه راغلي دي ، تول ناست دي او
پروګرام شروع کېدونکے ده .

شاکرخان: مېډم ، زئه ډېر په مشکله کښې یم . د ډاکټرانو د هړتال په
وجهه تول سرکاري هسپیتالونه بند دي . ”ډاکټر لائبه د هغه د خلی نه
خبره اخلي او وائي ، ”ستا خبره بالکل صحي ده . د هغوي د هړتال په
وجهه تول پرائپویت هسپیتالونه ، کلينکونه هم بند دي او تول هغوي
سره په هړتال کښې شريک دي . بله دا چې د سرکاري ډاکټرانو یونين
سره زمونږ د پرائپویت هسپیتالونو او کلينکو ډاکټرانو یونين معاهده
شوې د چې مونږ به د هغوي هر قسم اخلاقې ، مالي زبانې او جاني
مرسته کووا او که چاد معاهدې خلاف ورزی اوکړه نوډ هغه کس اوډ
هغه د ادارې خلاف به تاديبي کارروائي کېږي . هغه کس به لس لاکھه
روبي . جرمانه هم ورکوي اوډ هغه اداره به هم بلېک لست کېږي .

شاکرخان: مېډم ، زئه ستا جرمانه هم ادا کولے شم او ستا هر قسم اخلاقې
، قانوني او جاني مرسته هم کولے شم خو تئه راشه پليز او زماډا مشکله
اسانه کړه . او که تئه نشي راتلي نوزه به خپل مريض کورته درولم .

ډاکټر لائبه : خفه نشي خان جي ، زئه ډېرہ مجبوره یم . د مهوش د

کوم خوا او کوم هسپتال ته یوسی . تول ملک سري لمبې او اړي ګرې وو. د خېبرنه تر ګواډ او د کراچۍ نه ترلاچې پوري او توله قبائلي سيمه کښې تاؤ، تربخوالې وو. انسانیت سوزډرون حملې کېدې، ترهه ګرې کېدې، د ډرون حملو او ترهه ګرې خلاف د سیاسي ګوندونو مظاہرې کېدې . دې سره سره د وکیلانو او دانشورانو له خوا د جانی تحفظ او د لاقانونیت، ګرانی او د بجلی د لود شېډنګ په وجهه د عوامو چغې سورې او نعرې وي. دې نه علاوه ډاکټران، استاذان او نور سرکاري ملازمان د مراعات او خپل حقوق د غوبنتني د پاره د نامعلومه مودې پوري په هرتال وو . هرسې مه د حکومت نه ګيله من وو او په خپل مظلومیت یې ژړل، خپل حقوق یې په کلکه او په پرلتنه غوبنتل خو خپل فرائض یې نه پېژندل . هر سې بل ته گوته نېوله خو خپله بې حسي ورته نه بنکارېدله . په دغه خان خانی کښې ورته خپل خان بنکارېدو خو د ملک و قوم مجبوري ورته نه بنکارېدې . د هغه مینه خپل قوم او خپل وطن سره نه وه بلکه خپل خپتې او خپل تن سره وه . یو خوا په ملک کښې اندروني خلفشار وو بل خوا د ملک په شرقی پوله د اغيار يلغار وو پاکستانی فوجونه یو خوا بیرونی دشمن سره جنګېدل، بل خوا په اندروني سيمو کښې پت دشمن پسې ګرځېدل . دا تول حالات د هغه نه پت نه وو او هغه لا په دې باره کښې سوچ کوو چې د هغه مور مشره بې بې د هغه کمرې ته راغله او هغه ته یې اووې، ”یه زويه، ته دلتہ پروت یې او هغه

جینې د به، ډوبه پرته ده . ” هغه چې مور اولیده نو د هغې په احترام کښې پاسېدواو هغې ته یې اووے، ” د هغې په تبه کښې خټه کمے نه ده راغله ؟ هغې دواړه لاسونه او مړول او هغه ته یې اووې، ” نه زويه کوم ده . پښې لاسونه او مخ ډوله خو خوڅله او وينځو. یخې پتې ډوله په سرپېښو کېښو دي، لږ ساعت د پاره بئه شی خو چې لوندې پتې او چې شي نوبیا هغسې شي. ته راشه زويه، لږه یې او ګوره، لمبې ترې خېژې، شابه زرکوه، داکټر له یې رسوه ګينې خُداهه مهه که ... ” هغه مخکښې نورخه او نه پېلې شي او په چې خُلله د کمرې نه او خې . هغې پسې هغه هم د کمرې نه او خې او دواړه په یو وخت د هغې کمرې ته ورشي . هغه چې هغې ته او کتل نو هغه واقعي پتې سترګې پرته وه، هغه چې د هغې مخ او تندی له ګوتې یوړه نو هغه او یرېدو، دېرزرې یې خپل لاس روستو کړو، په یړه یړه یې مورته او کتل اووے وئيل، ” دا خو واقعي دېر سيريس ده ” دې سره هغه د کمرې نه او وتو او زراتاجې ته یې په چغه اووے، ” زراتاجې، ته خان تیاره وه، زه ګاهه راولم چې دا پکښې یوسو ” هغه د هغې د جواب انتظار او نکړو او ډېر په تېزې سره بهرا او وتو . لږه شېې پس یې ګاهه راوستو، هغه یې پکښې واچوله، زراتاجه یې ورسه کېنوله او ډېر په تېزې سره د کوره او وتو .

د هغه د تلو نه پس مشرخان ته زاهدخان کال او کړو او مابسام او ووءه بجي یې د پېښور په اېرپورت د کوزډوا اطلاع ورکړه . د مشرخان نه پس

يې مشری بې بې سره هم خبرې اوشوي . د هغه د اطلاع نه پس هغوي ائېرپورت ته د تلو تيارې شروع کړو . هلته شاکرخان په داسې حال کښې هغه CMH ته اورسوله چې هغه پتې سترګې پرته وه . د هغې د چېک اپ نه پس پته اولګډه چې د هغې تبه 104 درجي ته رسپدلي ده او هغه بېهوشه ده . د هغې د پتېو سترګو نه زېږي اوې روانې وي . چې کله هغه داخله شوه نو تول ډاکټران تربېه چاپېره شول او په جديډ ترين طريقو او تكنیکونويې هغه نارمل حالت ته راوسته . بيا هغې ته ډرپ اولګډو . په ډرپ کښې انجکشن ماتېدي او لګډي د تولې شېې د کوشش نه پس د هغې سترګې او غړې دی خوزېږي اوې ترې هغسي روانې وي . سحر چې هغه د ICU نه وارده ته منتقل شوه نو د هغې تبه بالکل نارمل وه . بيا چې د هغې د یورین ټستونه او مکمل چېک اپ او شونو ډاکټرانو ته معلومه شوه چې د هغې تبه د سترګو د بیماری په وجه سره وه چې کله د هغې د سترګو چېک اپ او شونو هغوي ته معلومه شوه چې د هغې په دواړو سترګو کښې سري خولي زخمونه دي . هغه د میدېکل واردنه آئي وارد ته منتقله شوه او د هغې د سترګو علاج شروع شو . د احتیاط د پاره د هغې په سترګو پتې او لګولې شوي چې هغه سترګې نه غړه وي . دې نه علاوه هغې سره په خبرو سخته پابندې او لګولې شوه .

شاکرخان ، دزاده خان د راتلو نه خبر شوے وو هغه سره يې خبرې هم

شوې وي خود مهوش د بیماری په وجه يې ورسه ملاقات نه وو شوې . هلته ډاکټر لائې په خپلو کړو باندي پښيمانه وه . هغې ته خپل ئان هم ملامته بنکارې دو خود هغه د دهمکۍ په وجه هغې سره د خپلي لور د ژوند یره هم وه . شاکرخان سره اگر چې د هغې ملاقاتونه ډير کم شوي وو خود هغه د شخصيت په باره کښې هغې ډېر معلومات حاصل کړي وو . هغې ته پته وه چې هغه د یوې خبرې سړے دے . دوست يا دشمن . دې نه علاوه هیڅ . داد هغه اصول او د هغه طريقه وه . هم دغه وجه وه چې کله به هغې ته د هغه هغه الفاظ ورمخکښې شو چې ”دېره بنسه ده خو یوه خبره م په پرانستو غورونو ووره چې خُدا مه که که چرې زما خورزه مره شوه نو ستا لور مهوش به هم ژوندي پاتې نشي ؟ نو دې سره د هغې بدن د یوري نه اوړ چېدو اورنګ به يې تک زیر شو . هغې د هغه نه د معافي غوبنستو د پاره خو خو خله موبائيel اوچت کړو خود کال کولوجرات یې نشو کولي د خو خو خله کوشش نه پس هغې په زړه لاس کېښودو او یوه ورځ يې ورته فون او کړو . د رينګ ور تلو سره هغه هېلواووے خو چې د هغې د سلام او azi يې او پېښدو نونه يې د هغې سلام و اخستو اونه يې خبره او کړه بلکه موبائيel يې بند کړو . د خو خو خله کوشش با وجود هم چې کله ورسه د هغې رابطه اونشونه نو بیا بنسه په پخه کېښاسته خو خپل ضمير قرار ته نه پېښوده . چې د هغه نه مايوسه شوه نو بیا يې خپله ملازمه مرجانه د هغه کورته

اولپېله اود هغې په ذريعه يې د مشري بي بي نه د هغة خائے،
خائېرې معلوم کړو. هغه چې د پېښور CMH ته لاره نو هغې
غونبتل چې په انکوائري آفس کښي معلومات اوکړي. په ده
غرض چې هغه د انکوائري آفس په لورروانه شوه نو په لېه فاصله
باندي يې زرتاجه اوليده. د هغې په لاس کښي د جوس ګلاس وو او
ډېرپه تېزی مخکښي روانه وه. د هغې په لیدو هغه ډېر خوشحاله
شوه. اوزریې اواز اوکړو. د هغې په اواز هغه پنه نیولې شوه او اواز
پسې يې اخوا د خواکتل چې ناګهانه يې په هغې سترګي
اولګېدي. د هغې په لیدو هغه مسکۍ شوه او د هغې راتلو ته ډبلۍ
شوه. د روغ جوړ نه پس ترینه زرتاجي تپوس اوکړو، ”خان جي سره
لیدل غوارې؟ هغې د هغې د جواب انتظار او نکړو او ورته يې اووي،
”ماپسي راځه“ هغه هغې پسې روانه شوه په خو خو کمرود تېرېدو
نه پس هغه دیوپ کمري مخې ته، ورسه جخته او درېدہ او هغې ته
يې اووي، ”بي بي ماپسي راځه“ هغې غلي غوندي ورلري کړو او
کمري ته نتوته. هغې پسې داکټر لائې هم کمري ته ورغله. مهوش
په بېډ کښي پرته وه او شاکرخان ورته په خوبولے انداز په کرسى
ناست وو. زرتاجي د جوس ګلاس په شیلف کښي کېښوداو هغې
ته يې په گنګوسي کښي اووي، ”بي بي دې کرسى کښي کېنې“ د
هغوي په بنکالو چې د هغة سترګي او غړپدې او هغې ته يې اوکتل
نو نه ورته پاسېدو او نه يې ورته ستړې مشي او وو سې بلکه مخ يې

ترینه واره وو. هغه په ژرا شوه او په ژرا ژرا کښي د هغه په پښو پرپوته
هغه هغه هم په دغه حالت کښي پرپنسوده، پاسېدو او د مهوش بېډ
له ورغۍ هغه، هغه په بېډ کښي کېښوله او د جوس ګلاس يې د
هغې خُلې ته او نیوو. زرتاجي هغه د فرش نه او چته کړه او په کرسى
کښي يې کېښوله. مهوش په خوند خوند جوس څکل چې داکټر
لائې د سلګو او اواز يې وورېدو. په دغه څکلو څکلو کښي هغې د
شاکرخان نه تپوس اوکړو، ”خان جي انکل، دا خوک ژاري؟ دا انتې ده
“؟ زرتاجه زرد هغې خواله راغله او ورته يې ”هیڅوک نه ژاري ګله،
تئه خپل جوس څکه خبری مئه کوه ته داکټر د خبرونه منعې کړي
يې“ بیا د داکټر لائې خواله ورځي، د هغې اوښکې اوچوي، د هغې
په خوله لاس اړدي او ورته غلي غوندي وائی، ”زاره مه بي بي،
زمونې مريض له د ژرا او اواز او پېدل بنې نه دي“. د هغې په تنبيه د هغې
د سلګو او اواز بند شي. خپلې پاتې اوښکې اوچوي او په بېډ کښي
پرته ماشومې ته په څير خير ګوري. هغه په زړه کښي وائی، ”دا
جيښي خو هو بهوز ماد مهوش په شان ده“ کله چې د هغې يقين
پوخ شي نو ځان سره وائی، ”مهوش، مائی دا تېر“ مهوش چې د
هغې او اواز ووري نو وائی ”ماما، دیر ماما“. داکټر لائې چې د مهوش د
خولي نه د ”ماما، دیر ماما“ تکي وورېدل نو د هغې زړه لکه د ماهې
بي آب توپونه و هل او دا يې غونبتل چې هغې له ورشي او د هغې
په تکور خپل دردمن زړه قلار کړي. هغه په ځان پوهنشي او په

﴿اتھم باب﴾

د شاکرخان د واده تیاري بنسه په درز روانه وه . غوري، وروژي راغلي وي، قصابانو ته د غونبختي د پاره، کولالانو نه د دې گونو پخولو او حلوايانو ته د قتلumo او نورو خوبو ترسکونو تيارولو د پاره وېلے شوي وو. د قاضي صېب له خوا د ناوي داچ او نور سامان راغلے وو او د مشرې بي بي په مشرۍ کښې د زرتاجي په محنت او خوارى د هغه کمره او د بېل بېل سنگار شو مه وو. يو خوا هغه د واده پاتې لمحې شمېرلے بل خوا په هما د جۇدائى دغه پاتې ورځي شېپې دېرې په گرانه تېرې دلې . هغې به هره شېپه هغه ته مس کال کووا او هغه به د وعدې مطابق هرې شېپه لس بجې د ارام گاه په چمن کښې هغې ته کال کوو. د هغوي د مينې محبت او رازونياز دغه خوبې او نياز بینې خبرې به ترناوخته پوري روانې وي .

د واده په تاکلي شوي نېتې کښې لاورڅې وي خود کور خدمت ګارو، کسب ګريو، همسایو جينکو او د هغه خوياندو حنا او بلقيس ټنگ تکور شروع کړي وو. مهوش تر دېرې حدې بنې شوي وه . په دغه ټنگ تکور کښې به هغې هم برخه اخسته او د بهرنه راغلي جينکو سره به ګلې ده .

د زاهدخان راتلو سره شاکرخان د خپل واده هلې څلې هغه ته پرېښو ده او په خپله د کور او زميدارو په نورو لانجو ګونجو کښې مصروف شو . زاهدخان غونبنتل چې د خپل مشرور په واده او د واده په جنج راغلے جنجيانو ته د خپل طاقت مظاهره او کړي . په دې وجهه هغه د مشرخان او

چغه وائي ، ”مهوش مائي ډاټر، آئي لويو“ هغه خوره غېرې هغې له د ورتلو کوشش کوي . شاکرخان هغې ته په غضبناک نظر ګوري او زرتاجي ته د هغې د ويستو اشاره کوي . زرتاجه دېرې په تېزى سره هغې په غېرې کښې نيسې او د کمرې نه يې بهرا او باسي . د هغې په وېنا یواردلې رائحي او هغه د هسپتال نه د مين ګېټ نه بهرا او باسي . هغه دېرې شېپه بهرا لاره او د هسپتال په لوريې په د کو ستر ګو کتل خوکله چې د هر خې نه مايو سه شوه نو په ګاډي کښې کېنaste او کور ته روانه شوه .

د شاکرخان د مشوري نه بغير سوات ته لارواود مينګوري په یو لوئے هوتيل کبني يې د جنجيانو د خورې د پاره هغه بُك کړو. چې دې نه مطمئن شونو بيا قاضي صېب کره لارو. هلتنه يې هغوي سره ملاقات هم اوشو او د جنج د خورې د پاره يې ورته د هوتيل د بُك کېدو خبره هم اوکړه. دې نه علاوه خپله بايي يې هم یو نظر او لیده. د هغې په ليدواو د هغې په سلام هغه مُسکے شو او غلي غوندي يې اووے، ”د لاله جي انتخاب لاجواب دے“ د هغه د تعريف په جواب کبني هغه مسکي شو، اوشرمېده او خپلې کمرې ته روانه شو خو په تلو کبني يې خان سره غلي غوندي اووې، ”جي، شکريه“

هغه قاضي صېب سره ترناوخته پوري ناست وو او د ولايت او يورپ خبرې يې ورسه کولے په دغه کبني شريت هم او خکلے شو او د غرمي ډودې هم او خورلے شو. دې نه پس هغه د قاضي صېب، خوش نصيبي اې، او سهپل نه رخصت واختستو. د همانه يې هم د رخصت اخستو طمعه لرله خو هغه د کمرې نه را او نه وته او د هغې د دوباره ليدوارمان هغه خان سره یورو.

چې د واده ته درې ورځې پاتې شوي نو قاضي صېب مشرخان ته فون اوکړو او رته يې اووے چې، ”ماته د یوې عسکري ډلي له خوا د جنج په موقع د خودکش حملې کولو خبر را کړے شوي دے. زه ستاسو په خوشحالۍ کبني خند جور پدل نه غواړم خوزه دا هم نه غواړم چې د واده په دې مبارکه موقع خدا سه مه که خه ناخوشگواره

واقعه پېښه شي. زما تجويز داد سه چې د جنج راوستو خيال دزره نه او باري او د واده د تاکلې شوې تاریخ نه مخکنې مخکنې ته او اورندار جو دواړه راشې او خپل امانت پت په پتې خان سره بوئخي. داسي به زما اوږي هم سپکې شي، تاسو به هم مطمئن شي. ستاسو دود دستور به هم په اسانه اوشي او د تلوراتلو تکليف نه به هم خلاص شي، ”مشرخان هغه ته اووے، ”زه به زاهد، شاکر او د هغوي مور سره مشوره اوکړم او تابه خبر کړم.“

مانبانم هغه درې واره کېنول او هغوي ته يې توله خبره اوکړه. مشره بي بي او شاکرخان چې پاتې شو خواهد خان پوزه او چونوله. مشرخان چې د هغه په خفگان پوه شونو په موجوده حالاتو يې یوه لویه تبصره اوکړه او په خوا شاکليو باندې يو کبني شوي د خودکش حملواو قتلونو مثالونه يې ورکړل. زاهد خان ته چې د زانګېدلې خطرې غږ ترغوبر شو نو مشرخان ته يې اووے، ”ابو، تاسو مشرې يې او زمانه بنې پو هېږي، تاسو چې خنګه جوره کړه نو هغسي به کېږي.“ دې سره هغه پاسېدو او بهر ته روان شو. په تلو تلو کبني يې د مينګوري د هوتيل منېجرته توله خبره اوکړه او خپله اراده يې او ځنډوله. مشرخان هم قاضي صېب له خبر وکړو چې سباله به هغوي ورشي او هلتنه به تفصيلي خبرې اوکړي. په سبا مشرخان او مشره بي بي دواړه زاهد خان سره په ګادي کبني کې ناستل او سوات ته روان شو. چې هلتنه او رسېدل نو قاضي صېب د هغوي انتظار کړو. دواړه دوستان یو بل ته ور تغاره

خاندي او په خندا کښي وائي ، ترڅو چې ستاسونکاح نه وي تړلې شوي هغه ”بل“ نشي راتلے ، هغه مونږ په کوربند کړے ده . هغوي لادا خبرې کولي چې مشره بي او حنا، دواړه کمرې ته راغلي. هماد هغوي په احترام کښي دې بهنه پاسبده او هغې ته يې سلام او کړو. مشري بي بي د هغې سلام په مُسکا واختستو، هغه يې چېلې غېږي ته جخته کړه او خو خوڅله يې بنسکل کړه . بیا يې ورته اووی، ”دا جینکۍ، حنا او بلقيس دواړه واده شوي دي او د څيلو څيلو کوروونو مېرمنې دي . دا کوراوس ستاده، تئَدَدَه کور مالکه يې او تئَه به يې چلوې .“

هما: موري، زَدَدَه کور مالکه نه، بلکه يوه ادنۍ وينځه يم. تا دې خُدَامَه حیات لري، چې ستالارښونه راسره وي نو ستاسو ته به هیڅ شکایت نه ملاوېږي . ”مشره بي بي د هغې په سرلاس اړدي او وائي، ”خوشحاله اوسي لوري، برکتني شي، بختوره شي“ بیا حنا او بلقيس ته وائي ، ”يَه جينکو داناوې، نوي راغلي ده، په تول کور کښي او ګرڅوي او ټولې کمرې ورته اوښاي . خي ورشې“ د هغې دَتلونه پس بلقيس هغه د لاس نه او نيسې او څان سره يې د کمرې نه بهر او بابې . بلقيس او حنا هغه د کور په تولو کمرو کښي ګرڅوي. هغوي هغې ته باور چې خانه، واش رومونه، تې . وي لاؤنج، ډائينګ روم، ډائينګ روم او ګست روم اوښائي او په اخره کښي يې د شاکر خان کمرې ته بوڅي هغه چې د هغې سنگارته او ګوري نو چرانه شي چې

وتل او ډپره شبې غېږ په غېږ وو. دي نه پس هغه هغوي ته توله قېصه او کړه او په اخره کښي يې ورته هغه خط او بنودو کوم چې د عسکري ډلي له خوارالېېلے شوې وو، هلتہ هغوي زیات وخت تېر نکرو. تياره ډودې يې او خوره او د واپسی تيارې يې شروع کړه . هماد مخکښي نه تياره وه . نيا، نیکه هغه بنسکل کړه او په ډکو سترګو يې رخصت کړه . د هغوي دَتلونه پس چې سهپل کور ته راغي او د هما دَتلونه خبر شونو هغه، هغې پسپی ژړل او هلتہ يې تلل غوبنتل. قاضي صېب هغه په دي وعده قلار کړو چې، ”بله ورڅ چې فراموش واده له ئې نو هغه به هم ورسه لارې شي.“

هما چې هلتہ اور سولې شوہ نو د شاکرخان د کمرې په خاۓ هغه هغې کمرې ته بو تلې شوہ په کومه کښي چې بلقيس پاتې کېدہ . د هغې په راوستو حنا او بلقيس دواړه ډېږي خوشحاله شوي او دا يې خپل اعزاز ګنو چې ناوي د هغوي په کور کښي تياره شي او د هغوي په کور کښي پاتې شي . حنا او بلقيس توله شپه هغې سره توقي تقالي او خندا خوشحالی کولي چې هغې ته د اجنبیت احساس او نشي خو هغوي ته دا پته نه وه چې هغې ډېر مخکښي څان د ده کوريو فرد ګنلي دي.

په سبا چې هغه پاسبده او ناشته يې او کړه نو بلقيس ورته اووې، ”راڅه بابې چې بهرا او خو“. هغه مسکي شوہ او ورته يې اووې، ”بهر ته مزړه کېږي خو په دي یړبزم چې چرته هغه بل رانشي“ بلقيس

اوکتل نو خپله یې په مُسکا بدله کړه او هغه ته یې سلام اوکرو. بیا د هغه په احترام کښې پاسپدہ خو هغه پاسپدو ته پري نه بنوده اوورته یې اووے. ”پاسه مه، کېنه کېنه پليز.“
هما: تاسو کيني پليز.

زاده دخان: نه بابي زه کېنم نه. ستاسو د واده په سلسله کښې ډېرنا او زگاريم خوستا سلام او پونېتني له راغلم.
هما: ډپره شکريه، ډپره منه.

زاده دخان: بابي خه تکلیف خو درته نیشته?
هما: نه لاله جي، ماته هیڅ تکلیف نیشته. مشره بي بي، حنا خور او بلقيس خور زما ډپر خیال ساتي.

زاده دخان: بابي، لاله جي د بهر سرې دے. د تول کلی لانجې ګونجې او د زمیدارو قيصې بودې د هغه په سردې. ته هغه پسي ډپره مخه مه اوړه. دا کورستادے او ته د دے کور مالکه یې او چري هم زړه له دارانه ولې چې ته پردي کور ته راغلې یې. لالا جي زما مشر رور دے او زه هغه ته د رونه بلکه د پلار په سترګه ګورم. چې تاته خه تکلیف وي یاد خه خیز ضرورت وي نو ماته وېلې شي.

هما: ډپره شکريه، تاسو نه بغیر زما خوک دي؟

زاده: بنه لارم درنه، سلام علېکم.

هما: وعليکم سلام په مخه مو بنه. د هغه د تلو نه پس هغې تې. وي بند کړو او د بلقيس کمرې ته لاره. د زاده دخان په خبرو د هغې حوصله

دا کمره د نورو نه ولې بدله ده خو چې په مخامنځ دبوال د شاکرخان تصویر ته او ګوري نو مسکۍ شي. د هغې شوندلا هغسي په مُسکاخوري وي چې بلقيس ورته په مُسکا وائي، ”دا کمره د لالاجي يعني ستاسو ده، خو ډېکښې او س تاته د پاتې ګډو اجازت نېشته. دلته به مونږ بلې شپې له تاد ناوي په ھېټ راولو“. هما یو خل بیا مسکۍ، سترګې خکته کړي خو ډېر زرسرا چوت کړي، د شاکرخان تصویر ته ګوري او وائي ”will kill you“ حنا او بلقيس خاندي، حنا هغې ته په خندا خندا کښې وائي، ”د هغه د وزلو ضرورت نیشته، هغه ستا حسن او ادا ګانو ډېر مخکښې وزلے دے.“ د هغې په خبره بلقيس هم خاندي او هما هم خاندي، په دغه خندا او خوشحالې کښې هغوي د کمرې نه او ځې او تې وي لاؤنج ته لاري شي. هغوي لاتې، وي لاؤنج کښې ناستې وي چې بهره په غولي کښې د جینکو ټنګ تکور شروع شي. هغوي چې د ټنګ تکور او اوز ووریدو نو حنا او بلقيس غلې غوندي بهرا او وتنې او هغه یواځې پاتې شوه. هغې په تې. وي یوه ډرامه کتله او د هغې په کتو کښې داسي بوخته وه چې د ټنګ تکور او اوز یې په غورې نه لګډو. په ډېکښې زاده دخان غلې غلې راغې او د هغې شاته او درې دو. هغه د هغه په راتلو هله پوه شوه چې هغه ورته په مُسکا اووې، ”بابي سلام عليکم“ د بابي تکے د هغې د پاره دومره ناکهاني وولکه په بې خیالي کښې چې په چاد باو آواز اوشي. دے او اوز سره هغې ديرې نه توب کړو خو چې هغه ته یې

اوچته شوه او هغې ته دا احساس او شو چې هغه ددے کور مېرمنه ده. هغې یوه شبې د خپل نو سے کور په حقله سوچ کوو چې شاکر خان ورته یاد شو. هغې غونبستل چې هغه ته کال اوکړي او یو خو خبری ورسه اوکړي خو بیا یې په دے غرض د خپل خیال په خپله تردید اوکړو چې دا تولی راغوندي شي نو هغه ته به یې اوکړي. بهر د جینکو د تېکور پروګرام جاري ووزرتاجي خانک او دې گچې و هللو، د محلت جينکو سندري وېلې او وړه مهوش ورته ګډبده. حنا او بقلیس چې د هغوي خواله ورغلې نو هغوي ورته لاسونه پې قول، د هغوي په سیالی کښي نورو جينکو هم لاسونه پې قول شروع کړل او بیا د لاسونو پې قولو یو پېوق پېوق شو. مهوش چې ستري شوه نو د میدان نه اووته. د هغې په ځائے حنا میدان ته ورغله او ځان سره یې بلقيس هم راخکله او د ګډا مقابله شروع شوه. د هغوي مقابله لا روانه وه چې د کلې مهلت نه نکریزې راماتې شوې او بیا هغه دغه دوپه شروع شوه چې راشه که یې ګوري. هما سره دایره وه چې هسي نه حنا یا بلقيس هغې پسی راشی او هغه هلته ګډا د پاره بوئې. په دې وجه هغې ځان پسی ورپور سے کړي وو خو په کھېرکۍ کښي یې هغوي ته غلې غلې کتل. تر ماسخوتن پوري د تېکور دغه پروګرام روان وو. ماسخوتن چې د کور مهلت بنېځي لارې او هغوي دودي او خوره نوزرتاجه د نکریزو تال په لاس د هما کمرې ته راغله او هغې له یې نکریزې پوري کول شروع کړل. چې کله د هغې په پښو

لاسونو نکریزې پوري شوي او د هغې پښي لاس په ختو او ترلي شو نوبیا د حنا او بلقيس توقي مسخرې شروع شوي او ترناوخته پوري روانې وي. سبا مازیکردا هغې د سنگار د پاره د بیوتي پارلرنه دوه زنانه راوستې شوي او د هغې سنگار شروع شو. هغې ته د واده جامي واغوستې شوي، د هغې زلفې د هغې په اوږو خوري شوي او د هغې سنگار لاکېدو چې مشرخان کورته راغې او خپلې کمرې ته لارو. هغه د تېرو خو ورڅونه کورته نه ووراغلے. د هغه په راتلو مشره بې بې هم هغه پسې کمرې ته ورغله. د هغې په ليدو مشرخان هغې ته اووسي، ”ناوي، قاضي صېب، اګر چه ماله د همالور د نکاح واک راکړے دے خوازه غواړم چې د هغې د نکاح تړلونه مخکښې زه یو خل د هغې نه تپوس او کرم. د هغې کمرې ته ورتګ ماته بنه نه بنکاري. زماله خواته ورشه او د هغې نه د نکاح تړلو اجازت واخله. مشره بې مسکۍ شي اووائي، ”هغه غريبه خه وائي، هغه خو ...“ مشرخان د هغې خبره پرېکوي او وائي، ”ته ورشه او په خپله ترینه تپوس او کړه چې خبره شرعې ته درسته شي.“ مشره بې بې بله خبره او نکړي او په چې خوله د هغې کمرې ته روانه شي، لېړه شبې پس په مُسکا مُسکا او خندا مشرخان له راشي او ورته وائي، ”ګرانه، کار او شو. هغې تاله واک درکړو.“ مشرخان مُسکے شو او په مُسکا مُسکا بهرا اووتو. د هغه د تلونه روستو حنا، بلقيس او زرتاجي هغه د شاکرخان کمرې ته بوتله، کالي یې ورته واچول او سره بنارسى یې

پري خوره کره.

زېړي مازیګرے وو. دَنمرزيرې، طلائي پلوشي په فضا، زمکه او ما فيها خوري وي. او تیول ماحول خوشحاله اورنګین بسکارپدلو. دشپې مېلمانه خئه راغلي وواو خه راروان وواو هريو مېلمنه به خان سره سهره، ډالۍ، د مېټمايې ډبلې او خئه نوري تحفي راړې. د شاکرخان نوکرانو به هغه د هغوي نه اخستې او يو خواته به يې اپښودي. د مشرخان په کور کښې خوشحالې وي، مبارکې او خندا ګانې وي. د حجري نه بهره په لوې میدان کښې شاميانې لګېدلې وي، دېگونه کړنګېدل او لوې واره ګډېدل. مشرخان دېرخوشحاله وو، خکه چې په خپل ژوند کښې پري دا رومبي خوشحالې راغلي وو، شاکرخان د هغه مشرزوې وواو هغه د چا خبره چې مشرزوې د پلار همڅولې وي. همڅولې په دي وي چې د هغه تول صلاح مصلات هغه سره وي او بيا هغوي دواړه دپلار او زوي درشتې نه علاوه بسته دوستان هم وو. هغه دوستان چې د هغوي مفاد هم شريک وواو مينه او وينه يې هم شريکه وه. بله دا چې مشرخان چې خئه غونښتل هغه تول صفتونه او خصلتونه د هغه په ذات کښې موجود وو. هغه اعلىٰ تعليم یافته هم وو، اعلىٰ زميدار هم وو. دلاور، بهادر او اوبنيار هم وو، د خبرې په چل ول هم پوهېدو او د هر چا مرې ژوندي ته هم رسېدو. هغه ته د هغه د خهري په ائينه کښې د خپلې مشري، دسر شمله بسکارپدله. هم دغه وجهه وه چې د هېږي خوشحالې

نه د هغه خوله نه راغونډېده. هغه د حجري په کمره کښې همایون خان، اکبرخان او د جمات د پېش امام سره ناست وواو په خپلو خوبو خوبو خبرو یې هغوي مشغول کړي وو خو دخربو په دوران کښې به کله کله د هغه په مخ خره راغله، د هغه او کهريه بدل او اوتر شو، خپله خبره به یې نيمګړي پرېښوده او په موبائیل به يې چا سره د رابطي کولو کوشش کوو خو چې رابطه به اونشوہ نو خان سره به او ګونډو، موبائیل به يې يو خواته کېښودو او خپله نيمګړي خبره به يې بیا شروع کړه. هغه چې خو خو خله دغسي او کړل او رابطه اونشوہ نو بیا یې یونوکرا او غونښتو او هغه نه یې تپوس او کړو، يه هلكه رحیمو، هغه شاکرخانه شو؟ هغه سره په موبائیل رابطه نه کېږي، هغه چرته تلے دے؟ هغه ورته په مُسکا او وو، ”رابه شي خان بابا، هغه لړه شبېه مخکښې ارام ګاه ته تلے دے.“ د هغه په خبره مشرخان ناستې ډلي ته ګوري او وائی، ”تء، دے پاګل ته او ګوره... دې ننۍ ورځې ته او ګوره او د هغه هلتنه تلو ته او ګوره.“ رحیمو: خان بابا، د خئه مودے نه داد هغه معمول دے چې هر مازیګر ارام ګاه ته ئې او ماسخوتن تېر راخي.

مشرخان: ماته پته ده خو موبائیل يې ولې بند دے؟ رحیمو: خان بابا، د هغه موبائیل د مازیګرنه واخله تر ماسخوتن پورې بند وي، ”هغه نورهم خه وېل غونښتل خو مشرخان هغه بلې خبرې ته پري نه بسدو او وو، ”ماسخوتن پوري موږ د هغه

چې سپک به تول شي". اورستیا خبره دا ده چې هغه لائقه هم ددي وه داد هغه معمول وواو په دغه سلسله کښي هغه نن مازیگر هم هلته تله وواود هغې دوصل پاتې لمحي یې شمپرلے.

رحيمو چې ارام ګاه ته اورسپدو نود بهارام ګاه ګپتې ته جرنده پرته وه. د جرندي په ليدو هغه په زړه اوخروره چې هغه ارام ګاه کښي نيشته البته په باځ کښي کېډېشي. هغه چې د هغه په لټيون کښي باغ ته ورغی، نو په ګرڅدو ګرڅدو د هغه تال خواله ورغی، چې هغه ده ما دزانګوډ پاره اچولے وو. هغه چې تال ته اوکتل نو یولپرانسته شو مس ووا لاندې په زمکه پروت وواود دغه پرانسته شو مس لپ سره خواکښي د هغه څپلی پرتې وي. هغه چې څپلو ته اوکتل نو حق حېران شو او ځان سره یې اوو مس، "عجیبه ده، هغه نيشته او څپلی یې شته". نمر پريوتو، تربومي مابنام شو، هغه لا هفسې په هغه څائي د هغه انتظار کوو، خود هغه هيڅ معلومات اونشو. چې تر ماسخون پوري هغه رانه غې، نو هغه د هغه څپلی او چتې کړے او کلي ته روان شو.

هلته د مشرخان په زړه د قهره نينې اورتېدي. چې د رحيمو په ورتلو کښي تاخیر راغي، نو هغه ورپسي دوه کسان نور او لېږل. رحيمو چې په لاره کښي سره لېدل او کړل نو هغه ورته توله خبره او کړه. هغوي تول د هغه په لاپروائي ډېر حېران شو او تول هغه سره د لاري نه واپس شو. رحيمو په توله لاره په زړه کښي کړل رېبل چې هغه به مشرخان له

انتظار نشوکولے، ته ورپسي ورشه او ورته وايه چې زرترزره دلته راشي. دا مشران د هغه نکاح تړلو ته ناست دي. شابه شابه، ورشه زر کوه او هر څا چې وي نو ځان سره لاس نیولے راوله "رحيمو هلبو د هغه د بلې خبرې اوږدو انتظار او نکري او د هغه لټيون پسې روان شي. چې کله نه د شاکرخان او همالېدل کتل شوي وونو دا د هغه معمول جوړ شو مس وو چې هر مازیگر به د هغې لیدوله ارام ګاه يا باځ ته تلو. هما، قاضي صېب سره کلي ته لاره، او دناوې په جېت یوه میاشت پس بیاراغله خود هغه په معمول کښي هیڅ فرق رانه غې. هغه به په باځ او ارام ګاه کښي په هغه ځایونو یواځۍ ګرڅدو چرته به چې خټه موده مخکښي هغوي دواړه یو خائې ګرڅدل. هغه به په هغه بېډ کښي ڏډ په ڏډ اوختورا اوختو په کوم کښي به چې هما سملاسته. هغه بالخت به یې څپلې سینې پوري نیوو په کوم به چې د هغې سرپروت وو. هما اګر چې هلتنه نه وو خود هغې وړمي لا هفسې د هغې په کمره او د هغې په بستره کښي موجودوي. د هغې تول خیالونه او یادونه د هغې په کمره او بستره کښي موجود وو خو هغه نه وو. کله کله به د هغه په زړه کښي راغله چې د هغې مینې هغه ډېر کمزور مس کړو او د هغه دغه خیال واقعي صحې وو کله کله به د هغه په زړه کښي دا خیال راتلو چې د هغې مینه هغه چرته زن مرید نکري؟ د مس خیال سره به هغه مُسکے شو او ځان سره به یې رو غوندي اوو مس، "هما" که د دنیا تول خواردہ رات قول شي او ستامياني سره په تول نو یقيناً

خې جواب ورکوي. د هغه په زړه کښي ډېري اني بهاني راغلي او تولي یوه په یوه لارې. اخر هغه په زړه کښي غوته کره چې هغه هغه ته توله خبره اوکړي او دي نه علاوه هغه نور خه کولے شو. هغه چې حجري ته دنه شو اوډ مشرخان کمرې ته ورتلونوډ مشرخان په موبائیل کال راغي. هغه چې موبائیل نمبر ته اوکتل نو هغه دشاكر خان نه وو. هغه موبائیل او، کې کړو، د کمرې بھرا او تو اوډ چمن اخري ګوت ته لارو. د سلام نه پس د مشرخان په موبائیل او زاغي "مشرخان، اورېدلې م دی چې نن ستاد مشرزوړي او د کډوالوډ اعزازې کماندې، جناب شاکرخان عرف خان جي واده ده؟" مشرخان: هاؤ، تابالکل صحې او رېدلې دی خوتة خوک خبرې کوئے؟ او azi: زه به خپله پېژندګلو روستو اوکرم خورومې زماله خوانه مبارکي قبوله کړه.

مشرخان: ډېره مهرباني خو اوس خپله پېژندګلو اوکړي. او azi: زما پېژندګلو به درسره ستازو مه، شاکرخان اوکړي، هن خبرې ورسره اوکړه". (د شاکرخان او azi راخې) "ابوزه د یوې عسکري ډلې په تحويل کښي يم. زما غلطې دا ده چې ما د سوات کډوالو له پنائي ورکړي وه. زه تاسونه ډېر لري يم. زماله خوانه هماله تسلی ورکړه". دې سره د هغه او زه بند شي. مشرخان ته پته او لګیده چې شاکرخان اغوا شو مه ده خو که په دې وخت کښي د هغه د اغوا خبر خورشي نو د هغه په کور او حجره کښي به قیامت راشي. هغه نه غونبته

چې د هغه د اغوانه بل خوک خبر شي. په دې وجه هغه په بند موبائیل لګياوو او وئيل یې، "يې هلكه شاکره، ته انتهائی پاګل یې. نن ستاد واده شپه ده او ته یو خوابل خواګرځي . ... خه جوره... نهه ئه چې روغه جوره او شي نو بیا زر راڅه .. سبا مازیګر خواشا... یره چې خنګه ده خوبنځه وي هغسي کوه". دې سره هغه بند موبائیل بند کړي، خان سره ګونېږي او په دغه ګونېډو ګونېډو کښي کمرې ته راخې. د همایون خان په تپوس باندي هغه وائی، "د اسي پاګل به ده ليدلي وي. د خپل واده ورسره فکر نیشته او پردو جورو پسي ګرځي". بیا مولانا صېب ته وائی، "مولانا صېب، تاسو او س لارې، چې کله هغه راشي نوزه به تاسوله اطلاع درکرم". د مشر خان نه بغېرد شاکرخان د اغوانه هيڅوک خبر نشو. هلتہ زرتاجه د شاکرخان د راتلو په انتظار کښي ناوې سره په کمره کښي پرته وه او هغه یې په خبرو کښي مشغوله کړي وه. تر دولس بجو پوري د هغوي سترګې په ورلګېډلي وي خو چې هغه ورنې غې، نوزرتاجي هغې ته او وي، "د اسي معلومېږي چې خان جي، بھر مېلمون سره مشغول ده. ته او ده شه بي بې ناوخته ده، چې هغه راشي نوزه به تا وينسه کرم". هما: زرتاجي زه په دې یېږم چې هسې نه هغه راشي او د پوره ورنې ستون شي.

زرتاجه: نه بې زه وينسه يم. ته بئه بې غمه او ده شه. هماله اګر چې خوب نه ورتلو خود هغې د خاطره یې سترګې پېښه کړي او لړه

شېبه پس اوده شوه . خوزرتاجه د هغه د راتلو په انتظار کښي ترسبا پوري وينسه وه . په سباد مشرخان له خوابنه زبردسته ولیمه ورکړي شوه . د شپې چې هغه کورته ورنه غې نو همسره د هغه فکر ملګري شو . زرتاجي اکړچه هغه کورته لانه چې رابه شي ، د هغه دېر کارونه دي . وغېره وغېره خود هغه د هغه په خبر او انوبهانو تسلی نه کېده . هغه چې دوه شپې پرله پسې کورته لانه رو نو همسره دا ډیره ملګري شوه چې شاید هغه هغه سره په واده خوشحاله نه دی او د هغه په وجهه هغه کورته نه راخي . هغه د واده جوره اوویستله او عامي جامي یې واغوستې . کالۍ یې لري کړل اوتشي لپچې اوتشه غاره ، د کورڈيوی عامي بنسخي غوندي ګرڅنډه . بله شپې ماسخونه تېرمشرخان په خپله کمره کښي اوده وو او مشره بې بې په مصله ناسته وه نفلونه یې کول چې په دېکښي د هغه په موبائیل رېنګ راغي . د مشرخان په ځائے هغه د مصلې نه پاسبده او موبائیل یې اوچت کړو . معلومه نه ده چې هغه ته په موبائیل خه اووپلي شو خويوه هيښناکه چغه یې د خلی نه اووته او د چغه سره په زمکه خوره وره پربوته . د چغه سره مشرخان هم وینشو . زاهد هم راغي ، هما اوزرتاجه هم راغله ، او حنا او بلقيس هم راغله . هما چې هغه ته او په زمکه پروت موبائیل ته اوکتل نو هغه په زړه او خوره چې هرڅه دې خود د موبائیل کښي دي . هغه چې موبائیل اوچت کړو او غوره ته یې او نیونو په هغه کښي لا خبری کېدی . د موبائیل په

رومبي خبره د هغې د خلې هم یوه چغه اووته او هغه هم په زمکه را پربوته . حنا او بلقيس مور له لاس پښي سمولې او زرتاجي هغې له د پښو تلي مړل . زاهد خان چې دا واقعات او لیدل نو بهره یې منډه کړه . لېه شېبه پس یې ګاهه کورته دنه کړو او هغوي دواړه یې پکښي کېښو دي . زاهد خان پرائیونګ ته کېناستو او حنا او زرتاجه هغوي سره کېناستي . زاهد خان ډېر په تېزی سره روان وو . هغه چې د هسپتال کېژولتې ته او رسپدونو د هسپتال د عملې په تعاون دواړه د ګاډي نه کوزې کړي شوي او دنه یورې شوي . د پورا چېک اپ نه پس هما ICU ته یورې شوه او زرتاجه ورسه پاتي شوه خو په مشرې بې بې د هغې لوپته او غورولې شوه او هغوي ته واپس کړي شوه .

هما دوه ورځي په ICU کښي بېهوشه پرته وه . په درېمه ورڅ چې هغه په هوش کښي راغله او سترګي یې او غرولې نو د هغې مکمل چېک اپ او شو او نېرو وارده ته او لېږلې شوه . درې ورځي پرله پسې د هغې تپوس له هيڅوک رانه غې . په خلورمه ورڅ هغې ته نسخې او لیکلې شوي ، د مکمل ارام هدایت ورکړي شو او د هسپتال نه رخصت کړي شوه . هغوي لاخپله غاره غوته تړله چې زاهد خان د هغې پونتنې له راغي . هغه چې د هما په لاس کښي د ډسچارج سلپ او لیدونو هغه یې یونظر اوکتو . بیا هغوي سره د وارده نه اووته ، په ګاډي کښي کېناستل او د کور په لور روان شو . په لاره زرتاجي د هغه نه د مشرې بې بې د صحت په باره کښي تپوس او کړو خو هغه

هما: تاته افسوس دے؟ نورهیخ نه ...؟ زاهدخان: نورزه خه کولے شم؟ دغه ظالمانو سره زه خه کولے شم. هغوي ماله هم دهمکي راکړي ده. هما خپلي کمرې ته روانېږي او په تلو تلو کښي هغه ته وائي، ”دخان خيال ساته لالاجي“.

﴿دوبېمه برخه﴾

دشاکرخان په ناترسه مرګ دزور کلي نه علاوه د خواو شا تیولو کلېو په خلقو کښي دیرې ترهې او خفگان خپسه ناسته وه. په هر کور، حجره او هره لاره کو خه کښي د هغه په مرګ تبصرې کېدي او اونسکي بهېډي. ترڅلويښتی پوري د مشرخان حجري ته ډلي ډلي خلق راتلل او ژړپدل. د مشرۍ بي بي او مشرخان په مرګ اګر چه مشرخان په زړه سورې سورې وو خو هغه خپل خفگان د خلقو نه پټ ساتلے وو. د سحر نه واخله تر مابنامه پوري به په حجره کښي د خلقو دعاګانو ته ناست وو خونه يې سترګو له اوښکه راتله او نه يې پسه خبره کوله. هغه به په کړنګېډلي او از د هغه یوه خبره یادوله او د هغه یوه یوه کارنامه به يې ستایله.

هلتنه هما په کورکښي دشاکرخان د مرګ په ماتم کښي ترڅلويښتی پوري په خپله کمره کښي په ماتم کښي ناسته وه. يو خو ورځي يې د خورلو خکلونه انکار او کرو خو چې مشرخان تربنې خبرشو نو د هغې کمرې ته ورغۍ، هغې له يې تسلی ورکړه، په خپل لاس يې خوله کښي نورې او په خپل لاس يې مرګه کړه او تر هغې ورسه

هیڅ جواب ورنکړو. په ټوله لاره خاموشی وه. هغوي چې کورته اور سېدل او هغه ګاډے او درونو زرتاجي ڈګاډي نه غاره غوته کوزه کړه او زاهدخان هماد لاس نه او نیوہ او په مزه مزه يې کمرې ته بوتله. په کورکښي مکمله خاموشی وه او د یو خو خدمتګارونه علاوه د هغوي ستري مشي له هیڅوک ورنه غل. زرتاجي چې غاره غوته د هما په کمره کښي کېښوده نوبهرا او وته او د زیتون نه يې د مشري بي بې د صحت په باره کښي تپوس او کړو. هغه په ژړا شوہ او په ژړا ژړا کښي يې ورته او وي، ”هغوي دواړه ډېرلې تلي دي.“

زرتاجي د هغې نه په یره یره تپوس او کړه، ”دواړه خوک؟“ زېتون: مشرۍ بي بي او خان جي؟

زرتاجه: هغوي چرته تلي دي؟ زېتون: هغوي هلتنه تلي دي چې واپس تربنې خوک نه دي راغلے. هغه چې دا اندو هناك خبر ووري نو په چغو چغو ژاري.

زاهدخان چې د هغې د چغو او از ووري نو د هغې خواله راخي او هغې ته وائي، ”ژاره مه زرتاجي، که هما بابي خبر شي نو قیامت به راکوزکړي. بس دعا ورته کوه چې دواړوله خدا سه جنت فردوس ورکړي.“ هما چې د هغوي خبرې ووري نو د هغوي خواله راخي او وائي، ”خان جي پسې مشرۍ بي بي هم لاره؟ مور او زو مه دواړه لارل؟ زاهدخان: ته د لاله جي د مرګ نه خبرې؟ چې هغه جواب ورنه کړي نو بيا هغې ته وائي، ”بابي، ماته د لاله جي په مرګ ډېرافسوس ده.“

ناست وو چې د هغې نه یې د خورلو څکلو بنې پوره وعده واحسته . د شاکرخان د مرګ نه پس د خانانو په کورنۍ کښې د هما هیڅ عزت پاتے نشو . نارینه ئاګر چه هغې سره ډپه خواخوبې لرله خو د بنځو په ستړګو بنئه نه لګېدہ او په تېره تېره خود حنا او بلقيس د ستړګو ازغې وو . د هغوي په نظر کښې هغې سپېره وو څکه چې د هغې راتلو سره د هغوي مور او رور دواړه مړه شول . دې احساس اگر چه هغې ته د هسپیتال نه د راتلو په ورڅ شو مه وو څکه چې نه یې ورته ستړي مشی اوکړل ، نه یې ورسره خواخوبې اوکړه او نه د هغې د خیریت معلومولو د پاره د هغې کمرې ته ورغلې . تردې چې هغې سره یې ستړګي لګول هم نه غونښتل . د خلوپښتی په ورڅ د شاکرخان د اغosto او استعمالولو توله جامه پېزار د هغې د اجازت نه بغېر د بکسونو نه را اوویستلے شو او د کلي په خوارو غربو کښې تقسيم شو خونه هغې سره مشوره او شوه ، نه د جامه پېزار تقسيم له را او غونښتی شوه او نه یې ورته د هغې خونه نښخه پرپښوده . یو اخي دانه بلکه د خلوپښتی په مابنام بلقيس په ډاګه اووی چې ، ”دا سپېره دلته خه ته ناسته ده . دې خو هغې سره نکاح نه وو شوې چې د هغې میراث خوره شي“

هما چې د حنا دا خبره وورېدہ نو د مشري بي بي هغې خبره ورياده شوه چې ، ”دا جينکۍ حنا او بلقيس دواړه واده شوې دي او د خپلو کورونو مېرمنې دي . دا کور اوس ستاد مه . ته د دې کور مالکه یې او ته به یې

چلوی . د بلقيس خبره لا ختمنه نه وو چې حنا اووی ، ”داسي معلومېږي چې دخان جي په مرګ کښې ددي لاس دے . دې سپېرې د راتلو سره دخان جي تصوير له دهمکي ورکړي وو او دا یې وېلې وو چې ، will kill you . هغه که هر چا مر کړے دے خود دې صلاح مصلحت ورسره شته او د دې تپوس به تري کولے شي“ . هما چې د بلقيس دا خبره وورېدہ نو په زړه یې داسي او لګېدہ لکه یوه ناګهاني ګولی چې د هغې د سرنه او وته او په زړه کښې یې سړه شوه . هغې په زړه لاس کېښودو او په خپل بېد کښې ډبه ، ډویه پرپوته .

هغه هما چې مخکښې به حنا او بلقيس په سرګرڅوله ، اوس یې ترینه دومره کرکه کوله چې که مشرخان او زاهد خان د هغوي په لاره کښې خندان نه وو نه هغه به یې دیوی لمحي د پاره هم په کور کښې نه وو پرپښې . د خلوپښتی نه پس هغوي خپلو خپلو کورنوته لارې او په تلو تلو کښې یې اووی چې ”بیا به دلته هله رائې ، چې دا سپېره د کوره اوخي“ خو مشرخان او زاهد خان د هغوي دې شرط منلو ته تیار نه وو او هغوي ته یې صفا اووی چې ”دا زما عزت دے او خپل عزت د خپله لاسه د خپله کوره خنګه او بام“ . د ګه شان زاهد خان د هغې په مرسته بنئه په کلکه ولار وو او دا به یې وو چې ، ”دا زما د خپلې وېنې مینه ده . دا کور دې دے او د دې کور مشری د دے ده .“

د خلوپښتی نه پس قاضي صېب او خوش نصیبې اېي غونښتل چې د هغې د غم غلطولو د پاره هغه یو خو ورڅوله خپل کلي ته بوئې .

مشرخان اگر چه هغې له اجازت ورکرو او زاهد خان هم هغې ته په کلکه اوو سه خو هغې د تلو نه انکار او کړو او دا جواز یې پېش کړو چې هغه نه د خان جي یادونه هېرولې شي او نه د هغه روح ته د خپلي کمرې وربندولې شي بهر حال د هغې د زړه د پاره سهپل هغې سره پاتے شو او د کلې په سکول کښې داخل کړے شو. بیا به هغه او مهوش د مشرخان ډرائیور هر سحر په ګاډي کښې خپل خپل سکول ته رسول او د چهتی، نه پس به یې راوستل. وخت تپرېدو سره د هغې غم رو رو کمېدو، او کله چې ورته زرتاجې په کلکه اوو یې چې، ”بس که بی بی، په خپل خان لبه او رحمېږد. ته به د خان جي په مرګ تر کومې پوري ژړېږي. که مړي په ژړا ژوندي کېډې نو خان جي به ډېر مخکښې ژوندے شو سه او کورته راغلے وسې“ دې نه پس د هغې ژړا تر ډېره حده پوري کمه شوه.

د شاکرخان د مرګ نه پس به مشرخان اکثر کور وو او په خپلې کمره کښې به پروت وو. د بهر مشری زاهد خان ته حواله شوې وه او د کور مشری هماله ورکړي شوې وه. خو هغوي نه په مشری کښې دلچسپی اخسته او نه یې د کور په نورو لانجو ګونجو کښې. هغې د کور مشری زرتاجې ته پرېښې وه او د هغې په ذريعه به کور او حجره چلپدہ. زاهد خان اگر چه د کورنۍ مشرشو خو هغه نه په خپلې پوله پټې ګرڅېدو او نه د چا مړي ژوندي له تلو. هغه د یورې په ازاده معاشره کښې پاتے شو سه ازاد طبیعته سړے وو. د خپل خان او خپل

خواهش پوره کولونه علاوه هغه په هیچا خه کارنه لرو. البته هر سحر به په ګاډي کښې بازار ته تلو او کور د پاره به یې سودا هم راؤړه او د هغه ګېډه به هم سربده. د کور د سودا نه علاوه هغه به د شاکر خان د مخه هماله هره ورځ خه ناخه ډالی راؤړه او پت په پتې به یې هغې له ورکوله. هغې به هم د شاکرخان د مخه د هغه ورکړه په شکریه قبلوله. کله به چې د خدمت ګارو یاد کلې مهلت د نوروز نانه ټډ موجود ګې په وجه هغه ته د یو خیز ورکولو موقع ملاو نشوه نو کور ته د تلو راتلو په وخت به غلې ګوندې د هغې کمرې ته ورغی او هغه خیز به یې د هغې د بالخت لاندې کېښودو. هغه اگر چه د هغه په ورکړه په زړه کښې خوشحاله نه وه خو هغه یې منعې کولي هم نشو. او بیا د لوندو خټو خولې اویه بهانه وي. که هغې لې خه وپلې وي نو د دغه لوندو خټو په دارو به هغه خپلې لتار شوې وه او د هغه به پرې هیڅ کمه کوزه نه وه شوې. بهر حال د هغه په ایشار او قربانی کښې هیڅ شک نه وو. هغه د هغې دومره خیال ساتو چې د هغې د خاطره به یې سهپل او مهوش سره هم مینه کوله. چې کله به هغې هغوي سره د هغوي په هوم ورک کښې مدد کوونو هغه به د هغې کمرې ته ورغی هغوي دواړه به یې خپلې کمرې ته راوستل او هلته به یې ورسره هوم ورک کوو. یو خوڅله هغه هغې ته هم د تیوشن آفر او کړو خو هغې په معذرت سره قبول نکړو. مازی ګر به یې هغوي دواړه په خپل ګاډي کښې ارام ګاه ته به یې بو تلل او هلته به یې

ارام گاه په چمن کښی کرکت کوو او هغوي دواړه په باځ کښي ګرڅېدل. هغوي په ګرڅېدو ګرڅېدو هغه تال خواله ورغلل چي د هغې یول پرانتسے شوئه وو او لاتراوسه په زمکه پروت وو. هما چي د تال پرانتسے شوئه لړته اوکتل نو په ولاړه ولاړه د هغه نه ډېره لري د ماضي په خپال کښي لاره. هغې ته د انصار هېلته سنتره د کمرې. هغه منظر مخکښي شو چي شاکرخان سره د تال او د تال په لړونو د هغې خبرې شوي وي او هغه ورته وېلے وو چي "مشران وائي چي تال د دوو مئينو د ازدواجي ژوند تړون د". او د دے لړونه دواړه شريك حیات دي. چي دواړه لړونه سلامت وي نو د هغوي ازدواجي حېشیت سلامت وي. چي په دغه دوو کښي یول پرانتسے شي نو د هغوي ازدواجي حېشیت ختم شي. او چي دغه دوو کښي یول پر او شلېږي نويوکس پکښي مرشي او چي دواړه او شلېږي نو دواړه مرءه شي." هغه لاد شاکرخان د شلېدلې او پرانتسے شوي لړ د فلسفې په باره کښي سوچ کوي چي زاهد خان ورته وائي، "څه سوچ کوي هما؟"

هما: هن، هاؤ، نه هیڅ نه.

زاهدخان: که په تال زانګل غواړے چې دے او نې ته او خېزم او دالې او ترم."

هما: هن، نه، نه. ماد پاره تکلیف مه کوه.

زاهدخان: دې کښي د تکلیف څه خبره ده. یې داده او ختم. هغه

ورسره په چمن کښي کرکت کوو. هماد کرکت ډېره شوقي وه. هم دغه وجهه وه چي کله ورته هغه د کرکت کولو آفر او کړو نو هغې قبول کړو. هغوي سره هغه هم لاره او د کرکت په لو به کښي یې شرکت او کړو. وخت تېږدو سره د هغې غم نور هم کم شو. څه وخت پس د هغې په مخ مُسکاراغله او دغه مُسکارورو په خندا بدله شو. چي خومره خومره به د هغې زړه د شاکرخان د ډغم نه سپکېدو هومره پکښي د زاهدخان مینه راتله. او بيا خبره دې له راغله چي د بابي او لاله جي تکي ختم شو او د هغې په ئحائے د هما او زاهد تکي راغلل. کله کله به په لو به کښي وران شو او یو بل ته به یې نېغې اوستغې خبرې هم او کړې خود لو بې ختمې دوونه پس به یې بیا د یو بل نه معافي او غوبنتله او پُخلا به شو. چي کله به هغې د کرکت یونیفارم واغوستو او بالنګ به یې کوونو د هغې د حساس اعضاء جنبش سره به د هغه زړه هم توپونه و هل. کوم او ر چي د هغې حسن او اداګانو د شاکرخان په زړه کښي لګولې وو، د هغې نه زيات د زاهد خان په تن بدن باندي لګېدلې وو. د هر اتوار په ورڅ به د هغوي ترمینځه مقابله وه. مقابله به که هر چا او ګټله تریت (Treat) به د زاهدخان د طرفه وو. او دا تریت به د بناري په یو اعلی هوتيل کښي وو. زاهدخان خو خو څله په یو اهم موضوع هغې ته د څه وېلو کوشش او کړو خوکله به هغه جرات او نکړے شو او کله به هغې په څه انه بهانه دغه موضوع بدله کړه او څه بله خبره به یې شروع کړه. یو ورڅ سهپل او مهوش د

متے انغاری اوونې ته خېژي او د تال لرنې مضمبوط او تېري . چې کلمه راکوز شي نو مُسکے شي تال له تالي، ورکړي او هغې ته وائی، ”ستا تال جور شو، اوس پري زانګه“: هما هغې ته گوري او وائی، ”لردې مضمبوط تړلے دے،“

Zahed Khan: بالکل بنه مضمبوط ، سري غوتي ډ ورکړي دي.
 هما: او که پرانستے شونو بیا؟

Zahed Khan: که پرانستے شونو زه ستا مجرم.
 هما: ستاد جرم سزا به خه وي؟

Zahed Khan: ستا هره سزا ماته قبوله ده . ”هاما خاندي په تال کېني او هغې ته وائی ، ”سزا سره به بیا کتې شي، راشه اوس جو تې راکړه.“
 هغه د هغې شاته او درېدو، د تال دواړه لړونه يې او نیوں او هغې له يې جو تې ورکړه هغه د هغې شاته ولار وو او هغې له يې د شانه جو تې ورکولې: په دغه جو تې جو تې کېنسې د هغه لاس یوڅل دوه د هغې د بدن حساس څایونه سره اولګېدو. هغې د هغه دا حرکت محسوس کړو خو په دې يې برداشت کړو چې کېډېشي دا د هغه لاپروائي وي او په غلطې کېنسې دغسې شوې وي خو چې کلمه هغه د هغه په بېهوده حرکت خاموش پاتې شوہ نو د هغه بېهودګي نوره هم زیاته شوہ .
 هغه چې د هغه په اراده پوه شوہ نو د تال نه کوزه شوہ او هغه ته يې په قهرېدلې او از اوکتل خوهیڅ يې ورته او نه وي هغه ته چې پته اولګېده چې هغه خفه شوہ نو دواړه لاسونه يې په تندي کېښو دل او

وئيل . سورې، هغې چې د هغه شرمندګي ته اوکتل نو هغه يې معاف کړو خوائنده د پاره يې تنبیهه ورکړه . دې نه پس هغې هغه سره خبرې هم بندې کړي او هغه سره يې ارام ګاه ته د تلو نه هم انکار اوکړو . د خوڅوڅله معافۍ غوبښونه پس د هغې غصه سره شوہ او هغه سره يې خبرې شروع کړي خود خبرو هغه زور خوند پاتې نه شو . د شاکرخان د مرګ نه پس هغې دا خپل عادت جوړ کړي وو چې هغې به د خپلې کمرې ورتوله ورڅ او توله شپه په دهه غرض لري ساتو چې که چرې د شاکرخان روح وخت بي وخته راشي نو چې هغه واپس نشي . هم دغه شان هغه يوه شپه په سلیپنګ سوت کېنسې په خپل بېدې کېنسې بسخه اوده ووه، د هغې زلفې او د بدن نور اعضاء د ځوانې د خوب په مزو کېنسې خواره واره پراته وو .

شپه د نيمې نه اوختې ووه . Zahed Khan په خپلې بستره کېنسې ڏډې په ڏډې اوختو اوختو خو خوب نه ورتلو . چې اونشوه نو د خپلې بستري نه پاسبدو او غلي غلي د هغې کمرې ته ورغى . د ورتلو سره هغه هغه وربند کړو کوم چې د شاکرخان د روح د تلوراتلو د پاره هغې تراوشه پوري لري ساتو . د وربندې دو سره هغې ته په خوب کېنسې داسي محسوسه شوہ لکه چې د هغې په بدن د خاټري يولو سه غر پروت وي . د هغه په سام د هغې بدن دروند او ساه يې ګډه وده شوہ، او چې کلمه هغې د دغه عذاب نه خان خلاصي د پاره په خوب کېنسې هلي څلې کولي نو سترګې يې او غړپدې . Zahed Khan د هغې بېد ته

خورومبے حق زمادے خکه چې ته زماد وینی مینه یې او زما مینه د هغه د میني نه کمه نه ده . ” هغه د هغې بېد ته ورخېزی او د هغې د نیولو کوشش کوي خوهغه ډېر په تېزی سره د بېد نه لاندي توب کوي او د کمرې نه د تو هخه کوي . هغه ، هغې باندي لکه د شاهين ورغوتې شي ، په خپلو لېچو کښې یې کلکه نيسسي او ورته وائي ، ” بهرته د تلو کوشش مه کوه ، هلتہ هم رانه نشي خلاصې . بنه به داوي چې چپ په چې په خپله کمره او خپل بېد کښې پاتې شي او یو غور او بل غور درنه خبر نشي . ” هغه د هغه په غېر کښې داسي یړېدلې او داسي غلي وي لکه مرغى . چې د شاهين په پنجه کښې انختې وي . هغه ، هغه په خپلو لېچو کښې او چته کري او بېد له یې راوري . هغه یو خل بیا د بېد نه لاندي توب کري او د کمرې نه د تو هخه کوي خو هغه د هغې د سلیپنگ سوت بنپن ته لاس اچوي . بنین د هغه په لاس کښې پاتې شي ، هغه ورله خان اورسوی خود کمرې نه په وتو کښې کاميابه نشي او یو خل بیا د هغه پنجي له راشي . هغه خپل ستري په لوپتې پتموي او په چغو چغوزاري . هغه مُسکے شي او هغې ته وائي ، ” ژاره ، ژاره ، تاته اجازت دے خونه ستا چغې ددي کمرې نه بھروتې شي او نه ستا مدد له خوک راتلې شي . هغه د هغې نه د لوپتې د لري کولو او د آب حیات چینو ته د رسپدو هخه کوي . هغې ته خپل خان د فلم د هغه هیروئن غوندي بسکاره شي چې د پلن په غېر کښې د هغه د ګرفت نه په دے اميد د تو

ولاد وو او د ختو هڅه یې کوله چې د هغې سترګې او غړې دی . هغې چې هغه ته او کتل نو په یره یې او وي ، ” خوک ؟ ته ؟ ” هغه په بېد کښې کېناسته او ورته یې او وي ، ” دی خوا داتلو کوشش اونکړې ګښې ... ” هغه چپ شي او په چپ کښې یې سترګې په هغه لګېدلې وي . د هغې په غصه هغه مُسکے شي او ورته وائي ، ” ګښې خه ... ؟ مر به م کړي ... ؟ تا په ماکښې پربښې خه دې ؟ زه خو تاخو خو خله مر کړي او زوندي کړي يم ” . هما هغه ته په قهرېدلې لهجه کښې وائي ، ” ته دلتہ په خه غرض راغلے ” زاهدان : زمانیت او غرض تانه پتنه دے او که وضاحت یې غواړې نو ډېره بنه ده .

هما : تاله شرم پکاردي زاهده چې ته خپلې بابي سره داسي فضول خبرې کوئه .

زاهده : فضول هغه خیز ته وبلے کېږي چې د هغې خه مقصده وي زما خبرې فضول خکه نه دي چې زه یو خاص مقصود پسې راغلے يم . هما : زاهده ، ته لې لاندي باندي نظر او کړه او په دېوال لګېدلې دغه تصوېر ته او ګوره ، زه د دغه سړي امانت يم .

زاهدان : نه همانه ، ته د دغه سړي امانت خکه نه یې چې هغه سره ستانکا حنه ده شوې . دوېمه دا چې که چرې تا هغه سره د وفا وعده کړي وي نو د هغه په بې وفائي . یعنې د هغه په مرګ هغه وعده ختمه شوه ، او ته لکه زما ازاده یې . اوس ته هر چاسره مینه کولې شي

کوشش کوي چې اوس درنگ ساعت له به د هغې د مدد د پاره يو غېبي طاقت راشي او هغه به کرشماتي طور د هغه د پنجي نه خلاصه شي خو چې د غېبي طاقت د راتلونه مايوسه شوه او د هغه په لپونتوب د هغې پوخ یقين راغي، چې د هغې د عزت لوټ کېدو خطره نزدي ده، او که هغه د خپل عزت تحفظ په خپله او نکري نو دا به د هغې په عزت تول عمری داغ وي. هغې د وخت ضائع کولو او د چا انتظار کولونه بغیر خپل لاس موتے کرو او په خوله يې داسي مُکه ورکړه چې د خولي اویه شوي لاري يې په کوب و خکي راغلي او د پېښګ په شکل کښي لاندي او به بدې. هغه چې لاس سپېږي ته جوروونو هغه پري مخکښي شوه او په سريې داسي مُکه ورکړه چې لکه د گوزني چرګ يې خپل سرخندو. په دغه خندلو خندلو کښي هغه دېره په تېزۍ سره د کتنه او خوبده، د بجلې بتین يې په منډه کښي مره کړه او په یو شغ د کمرې نه بهرا اووته. هغه چې بجلې او لګوله او هغې پسي بهروتونو معلومه شوه ورته چې ورد بهرنه بولت شوئه ده.

هغه یوه شبې بهرد کمرې ورسره په برنډه کښي ولاړه وو خو چې د بجلې په رنما کښي يې څان ته اوکتل نو د خپل څانه شرم ورغۍ، د برنډه، نه اووته او په کور کښي چرته غېبه شوه. زاهد خان په هغه پنجره کښي ګېړشو په کومه کښي چې هغه هغه ګېړول غونښتل. هغه لکه د انختي مرغۍ پړونه وهل او ترهغې يې تمبې ډبولے چې د هغه په درزار مشرخان او زرتاجه دولره پاسېدل او د هماد کمرې

مخې ته او درېدل. د هغوي دا خيال وو چې شايد هما ته خه مسئله پېښه ده. زرتاجي چې ورلې کړونو هغه دېر په تېزۍ سره د کمرې نه اووته. د هغه دا خيال وو چې ورهمالې کړو. هغه د هغې د نیولو او کمرې ته د بوتلو په خيال چې د هغې په لور او کتل نو هغه همانه بلکه زرتاجه وو او هغې سره خواکښي مشرخان وو. هغه چې هغوي او لیدل نو خپلې کمرې ته يې منډه کړه او وریې څان پسې پورمه کړو. د هغه د تلونه پس هغوي چې د هما کمرې ته ورغلل او د بجلې په رنما کښي يې د هما بېډه ته او کتل نو هغه په بېډه کښي نه وو. هغوي ته داسي معلومه شوه لکه چې چاپکښي بنډه پرژول کړي وي. مشرخان او زرتاجي یوبل ته په معنۍ خېز نظر او کتل خو دېر زريې د یوبل نه ستړګي وارولي. په بېډه کښي د هغې لوپته پرته وو خو هغه نه وو. بېډه سره خواکښي د هغې شلېدلے بنېن په فرش پروت وو خو هغه نه وو. زرتاجي هغه بنین راواخستو او په چې خوله يې د هغه مخې ته او نیوو. مشرخان چې د هغې شلېدلے بنین ته او کتل نو د قهره پري رچ راغي او داسي معلومه ده چې درنگ ساعت له را پريو څي. زرتاجه چې د هغه په حالت پوه شوه نوزريې په غېړه کښي او نیوو. د هغه د ملانه يې لاس تاؤ کړو او په مزه مزه يې د کمرې نه او ویستو. هغې دېر په ګهرانه هغه د هغه کمرې ته بوتلو او په بېډه کښي ئې سملوو. هغه په خپله بستره کښي پتې ستړګي پربوتو او هغې ورله سر او اوږدي منډلي. یوه شبې پس يې ستړګي او غړولے او هغې ته يې

اووئے، زرتاجي هما لورڅه شوه؟ ته ورشه هغه اوګوره چرته دکوره اوتي نه وي.

زرتاجه: نه خان جي، هغه داسې جيني نه ده. هغه صرف د خپل عزت ساتلو د پاره د هغه نه تختبدلي د خود کوره بهروتلې نه ده څکه ما ګېټ جرنده کړي دی او چابې ماسره ده.

بشرخان: ته ورشه هغه اولټوه او ماله یې راوله او هن دا خوڅه م اوچه شوي ده، خان سره یوه پیالې چایې هم راټره. څه ته ورشه، هغه چې د مشرخان په ویناد هغې لټيون پسې اووته نو په زړه کښې راغله چې مخکښې باورچې خاني ته ورشي او د مشرخان د پاره چایې تياره کړي. هغه چې په دغه نیت باورچې خاني ته ورغله او بجلې یې اولګوله نو د نغرۍ خواکښې یې حوك ناست او لیدل چې سريې تیست کړے وو او په خپلولفو یې خپل ستريت کړے وو. د هغې په ليدوزرتاجه اوپریده او د خپل خاکې نه یو قدم دوه روستو شوه خو چې کله یې ورته په ځير ځير اوکتل نو هغه هما وه. هغې چې د هغې یې حوكه حالت ته اوکتل نو په ژړا شوه. هغه یې پاسوله او خان ته یې راترغاره ويسته. په ژړاکښې یې ورته اووې، ”زارشم، قريان شم ستاد بهادری نه اوستاد ننګ وناموس نه“. تا چې خه اوکړل نو دا د تولو پېغلو د پاره د فخر خبره ده. هماده هغې د سرنه لوپته راکاري، په هغې خپل ستريت په او وائي، ”زرتاجي، ماسره هغه خه اوشو چې زما په خیال و ګمان کښې هم نه وو“. د هغې د ډاډ د پاره هغه مُسکى

شي اوورته وائي، ”تا چې هغه سره کوم کار اوکړونو داد هغه په خیال و ګمان کښې هم نه وو او تبول عمر به ياد ساتي هغه د پاره دا ډېره ده چې د مشرخان په مخکښې او شرمېدو... بي بي، مشرخان وائي چې ما پوري دي لړه راشي“.

هما: نه زرتاجي، زهه د هغوي مخي له نه ورڅم. ماله د هغوي نه حیا راخي. ته اوګوره زهه په خه حال کښې ېم.

زرتاجه: زهه هغه له یوه پیالې چایې تياروم، ته ورشه جامي بدلي کړه نو بیاراشه.

هما: نه زرتاجي، زهه د هغوي سره په دي باره کښې نه لیدل کولي شم او نه ورته خه وېل غواړم؟ دي سره هغه د باورچې خاني نه اوخي او ډکې ستړګې خپلې کمرې ته روانه شي. چې کمرې ته اور سپدې نو څان پسې یې ورپورې، په خپله بستره کښې سملاسته او په ژړا ژړا او ده شوه. زاهد خان سحر وختي د ناشتې نه مخکښې د کوره او وتو او په تلو تلو کښې یې زرتاجي له یو چت ورکړو. هما ترا وخته پوري پرته وه. کله چې د هغې خوب پوره شو او په خپله طبعه پاسپدې نو واش روم ته لاره جامي یې بدلي کړي او ناشتې د پاره باورچې خاني ته روانه شوه. په ناشته کښې تربنه زرتاجي تپوس اوکړو، ”بي بي، شپه خنګه تپره شوه“.

هما: شپه وه که بلاوه، اف الله، زرتاجي د هغې د زړه ساتلو د پاره هغې سره خوبې خبرې کولي. چې کله هغې ناشته او کړه نو بیا یې

ورته اووی، ”بې بې، مشرخان په خپله کمره کښي ستا انتظارکوي.“ هغې په بې صبری اووی، ”زما انتظارکوي؟ خوکه هغه مانه د بېگانې، واقعې په باره کښي تپوس اوکړي نوزه به ورته خه وېم.“ زرتاجه: ته ورته هیڅ مه وايه، هغه هرڅه په خپله لیدلي دي. هغه صرف تالیدل غواړي. هغوي چې د هغة کمرې ته ورشي نو هغه پتې سترګې پروت وي او د سترګو په قوتوكښي يې دوه غټ غټ خاخکي څلپې. هغه په پټو سترګو لګياوو او ځان سره يې وس، ”شاکره، ستا مرګ خوزما د زړه نول شو... درېغه ماستا مرګ نه وسے لیدلے... درېغه ستا په څائے زه مړو سه... چارشتیا ولے دي چې، ”سل د مړه شه، یو د مړه“، درېغه مونږ تول نه وسے خو چې یوئه وس. هغه لالګیا وو او معلومه نه ده چې نور به يې خه خه وسے خود هغه د پام راګرڅولو د پاره زرتاجي توخي اوکړو. مشرخان چې په بنکالو پوهشونو خپلې سترګې يې او چې کړے او هغوي ته يې د کېناستو اشاره اوکړه. هغوي چې د هغة مخې ته کېناستي نو هغة هماته اوکتل او وسے وئيل، ”همالوري، تاسره بېگاه خه واقعه شوي ده؟“ هغه سترګې خکته کړي او هغه له هیڅ جواب ورنکړي. هغه یوه شبې د هغې د جواب انتظار کوو خو چې هغې خه جواب ورنکړو نو وسے وئيل، ”ماته پته ده چې ته به زما په تپوس چپ پاتې کېږي خو تپوس کول زما فرض وو. همابچې، ته زما هغه وفاداره لوريې چې زما د مړ زوي په پت کښي تراوشه ناسته يې، زه

چې تاته ګورم نو د خپل زوي مينه م درياندي ماتپېري... زه دانه وېم چې هغه مردے بلکه ستا موجودګي ماله د هغه دژوند احساس راکوي. خو حقیقت، حقیقت وي. زه دا منم چې ستاسو یوبل سره بې شانه مينه وه خوافسوس چې د هغه ژوند وفا اونکره، هغه درنه همېشه همېشه د پاره لارو او ته يې يك تنها پرېښودي. ته به دا تنهائي ترکومې پوري برداشت کوي او ترکومې پوري به د هغه په پت کښي ناسته يې. مړي سره کلے نه کېږي. زه دانه غواړم چې ستاتول عمر د تنهائي د ازغۇ په غونډ او ستاتوله زندګي د جدائی په سولې تپه شي. زه نه ستاد کنډتون مېږتون لیدے شم او نه په تا دا ظلم برداشت کولے شم... او... او نه په دے زړو هډکو ستاد عزت تحفظ کولے شم... زه دانشم برداشت کولے چې زما په کور کښي ستاعزت تاله واله شي او زه ستاد بې عزتی، تماشي ته په بې وسو سترګو غټ غټ ګورم. زه دانه غواړم چې زما د شاکرخان په پت کښي ناسته لورزما په کور کښي د ظلم، زياتي او ناجائزه خواهشاتو بنکار کېږي او زه په برېتو ګوتي وهم... زمالوري هما،... ته مخکښي هم زمالوري او څکه چې زما د دوست بلکه د رور او لاد يې او بیا به هم زمالوري او ترڅو چې زما سترګې غرېږي دارشته به نوره هم پخېږي. ته که هر څائے يې، ستا چې ټېټ به زما د لورو ی خوزه ډېر په افسوس سره دا وېم چې زه ستاد عزت تحفظ نشم کولے څکه چې زه په خپله ستې ناتوانيم. تا چې د شاکر په پت کښي خومره وخت تېر کړو او د هغه د

راګلي يم.“

زرتاجه: بی بی، تئا خان بابا په خبره پوهنشوی. خان بابا نه په تا
تنگ شوی دے اونه تادکوره ويستل غواړي. خان بابا، ستا په
ناموس هرڅه ته تیار دے خوکه تئا تیاره شي؟

هما: زرتاجي، زئا ستا په مقصد پوهنشووم.

زرتاجه: بی بی، که زئا درته ددرې مګري په حېث یوه خبره اوکرم نو
خفه کېږي خوبه نه؟

هما: ته خبره اوکره بیا به کتې شي.

زرتاجه: خان بابا ستا یوې اشارې ته بند دے. که تئا غواړي نو هغه
وژلے هم شي اوکه ته هغه معاف کول غواړي نو هغه یې معاف
کولے هم شي. ددوی ستا په رضا، رضاده.

هما: زماله خوا هغه معاف دے. په ماچې څه تېر شوي دي، ما هغه
هېر کړي دي.

زرتاجه: نه کنه بی بی، هغه خوتا هېر کړل خوکه بیا داسې واقعه
پېښه شي او د هغې نوعیت ددي نه هم زیات وي نو بیا؟ (زرتاجه
هغې ته په سوالیه نظر ګوري) ”ګوره بی بی، تئا پېغله یې، ماشاء الله
بنائسته یې بلکه په بنائسته و کبني بنائسته یې، هغه هم خوان
زلمه دے. بنائسته دے، او دے نه علاوه د خان بابا د کورنۍ واحد
نارینه اولاد دے... چې... چې ته هغه معاف کولې شي نو آیا
داسې نشي کېدے چې ستاسو دواړو شرم و حیا په خپل خپل خائے

يادونو او عزت دی خومره خیال او ساتو دا ډپره ده، بلکه د ډپري نه
ورتیره ده. او س زماله خواته ازاده یې. تاته اجازت دے، چې چاسره
په خپله مرضي او په خپله خونسخه واده کول غواړي نو کولې شي.
ستاد واده تپول دا ج به د قاضي صېب له خوانه بلکه زماله خوا وي.
ستا ډولې به د قاضي صېب د کوره نه بلکه زما د کوره او غې او هغه
چاکره به څې چاسره چې تئا واده کول غواړي. که هغه زما دوست وي
اوکه دشمن وي، پروانیشه. پاتې شوه د زا هدد غلط حرکت خبره
نو د هغه نه به زئا د دغه غلط حرکت تپوس کوم او زما تپوس به زما
په خوله نه وي بلکه زما د تپوک په ژیه وي.“ د مشرخان په دې او چه
کلکه خبره هما خپلې سینې له لاس را چوی او په یره یره وائی،“ نه
باباجي داسې به نئه کوئے. ما د پاره به په هغه لاس نه او چتولے. ما د
خپل عزت جواب په خپله کړي دے. زما د عزت د پاره خپل کور په
خپل لاس مئ رنگوی.

مشرخان (په چغه) زما کور هغه وخت رنگ شوی دے چې شاکر
تلے دے. چې هغه لارو نو دے دے هم ورپسې وي. د ده په تلو هیخ
فرق نئه پريو څې.

هما: نه بباباجي، داسې به نه کوي، سوال درته کوم، منت درته کوم.
که تاسو په ماتنگ شوي یې نوزه به درنه لاره شم، خپل خان به په
سیند لاهو کرم خونه به د خان جي يادونه هېر کرم، نه به د هغه په
اماښت کښې خیانت او کرم او نه به هغه کورته لاره شم کوم نه چې زه

﴿نهم باب﴾

دزاده دخان دواهه تیاري شروع ووه . هغه غوبنتل چي د هغه
دواهه دېرپه ساده طريقه اوشي . په دي وجهه هغه دواهه کارډونه چهاب
نه کړل خو څيلوترونو، خوياندو او نورو څيلوانو پسي په څيله
اوګر څېدو او هغوي ته يې په تاکلي شوي نېته کلكه بلنه ورکره په
کلي کښي چي د هغه دواهه ګنګوسې خورشونو د هغه زميدارو،
نوکرانو، کسب ګرو او نورو عام خلقو غوبنتل چي د شاکرخان دواهه
پاتي خوشحالی په دېکښي اوکري . دي د پاره هغوي د تېنگ تکور
پروګرام جورپول غوبنتل خو مشرخان هغوي په سختي سره منع کړل
. په کور کښي هم د جينکو په تېنگ تکور پابندی اولګډه . په کور
کښي یوزاهد خان خوشحاله وه څکه چي د هغه ارمان بلکه ضد
پوره شو او بله زرتاجه خوشحاله وه څکه چي د مشرخان دکور حیا په
کور پاتي شوه . کله نه چي مشرخان دزاده خان دواهه نېته اينسي وه
نو هغه وخت نه د هغه اوښکي نه او چېدي . دغه حال د هماهم وو.
هغې به د شاکرخان تصویر ته کتل او په ژرا ژرا کښي به يې د هغه یوه
يوه خبره يادوله . د نکريزو په شپه چي زرتاجه د هغې کمري ته ورغله
او هغې له نکريزي پوري کولي نو هغې د نکريزو پوري کولونه انکار
اوکرو . د هغې د زړه ورغلې زخمونه بیاتازه شو . په تصویر کښي د
شاکرخان په مخ خوره مُسکا هغې ته داسي بسکارېده لکه چي هغه د
هغې په بې وفایي خندا کوي .

پاتي شي او هغه سره واده اوکري؟

هما(په غصه) هغه سره واده؟ آيا زه یو داسے سري سره واده اوکرم
چي هغه د خپل مشررور د ميني خيال نه ساتي؟

زرتاجه: هغه هم خوک پردي نه دی بلکه د خان حې خپل روردي .
د هغه خپل وينه ده . که د ستاسو دواړو کور په کور شي نونه به تور
شي، نه به پېغور شي . ستا مينه به په مينه او د هغه وينه به په وينه
پاتي شي، يعني ستاسو مينه او وينه به په خپل خامې پاتي شي ...
ګوره بي بي، هغه نن سحر په خره اوتي ده . دا معلومه نه ده چې
چرته تلے ده خو په تلو تلو کښي يې ماله یو خط راکړے ده (هغه د
ارخ د جېب نه یو خط را اوږدسي، هغې له يې ورکوي او وائی) ”بي بي
زه په ليک لوست نه پوهېږم . ته دا خط اولوله چې دېکښي هغه خه
ليکلي دي . هما چې خط او سپېري اولولي نو هغې ته وائی، ”دېکښي
يې داليکلي دي چې، ”هماز ماده، ز ماده، ز ما ده او ز ما به وي.“

زرتاجه: د دې په جواب کښي ته خه وائی؟ هغه دېرہ شبې چې وي خو
چي هغه تېنې خو خوڅله تپوس اوکري نو وائی، ”زماده مخکښي هم
باباجي سره وو او او س هم بباباجي سره ده“ دي سره هغه پاسي او د کمري
نه اوخي . د هغې د تلونه پس هغه مسکي شي، مشرخان ته ګوري
اووائی، ”خان بابا، او مبارک شه“ مشرخان خپلې اوښکي او چې کري او
وائی، ”لویه شي زرتاجي، ستاده مبارک شي“ زرتاجه په مُسکا مُسکا د
کمري نه به اوخي، زاهد خان ته فون کوي او مبارکي ورکوي“.

انداز ورغی نو SHO د هغه په تعظیم کښی پاسپدلو، هغه ته يې سلام اوکړو او په کرسی يې ورته د کېناستو ست اوکړو . د کېناستو سره هغه د SHO نه په غصه تپوس اوکړو . ”SHO ، تازما ناوې په خه کېس کښی راوستي ده . دې خه جرم کړي ده؟“ SHO : معافي غواړم زاهد خان زه مجبوريم ، ماباندي د بره نه پړېش ده .

زاهد خان : زه درنه د پړېش تپوس نه کوم . زه تانه ، ستاد غېرقانوني اقدام تپوس کوم . تاد چا په حکم زماناوي تاني ته راوستي ده . SHO : زاهد خان ، زه بې قانونه کارنه کوم او نه کولے شم ... زاهد خان ، د شاکرخان په ناترسه مرګ ، پرنټ میدیا يوه ستري تيارة کړي وه او په هغه ستوري کښي يې د هغه محبوبه د هغه د مرګ صلاح کاره ګرڅولي وه .

زاهد خان : تاد اخبار په ستوري دا ملزمه او ګرڅوله او ګرفتاره دې کړه . صرف د اخبار په يوه فرضي او موضوعي ستوري ؟

SHO : نه زاهد خان ، مادا اخبار په ستوري دا نه د ګرفتاره کړے او نه دغسې کولے شم ... هائي کورت په دغه واقعي سومو تو اېکشن واخستو او ماته د دې ډګرفتاري حکم او شو . هغه د مېز د دراز نه يو چهتى را خلي او هغه له يې ورکوي . هغه چې چهتى او ګوري نو وائي ، ”تيک ده ، زماستا په ګرفتاري اعتراض پاتے نشو خوزه به د هائي کورت دا فېصله په سپريم کورت کښي چېلنځ کوم .

زاهدخان: د هغه بې زما اورنداردہ اوزه نه غواړم چې د هغه د شهادت نه پس هغه تول عمر په کندتون کښي تېرکړي، د هغه زراو زمين کښي زماهیڅ نیشته څکه چې مشرخان لاد خپره ژوندے دے او هغه د هرڅه مالک دے.

SHO: د اټول تپوسونه به تانه کېږي خو چې مخکښي دې بې نه اپنیاروګیشن اوکړو او د هغې بیان مکمل کړو.

زاهدخان: لپه سوچ خبرې کوه هسي نه چې بیا په خپله خبره پښمانه بې تئه د مشرخان زوي زاهدخان سره خبرې کوے.

SHO: ماته پته ده خان جي زه د مشرخان زوي زاهدخان سره خبرې کوم خود قانون نه هېڅوک بالاترنه دی. اوستا خوبنځه ده چې ته مونږ سره په حوالات کښي شپه کوے او که په ذاتي ضمانت دیوې شپې دوو د پاره کورته تلل غواړے.

زاهدخان: زه د هائي کورت دافېصله نه منم. زه به دا په سپريم کورت کښي چېلنځ کوم. زه درنه لارم.

SHO: اوس لارشه که مونږ ته ستا ضرورت پېښ شونوسلام له به کورته درشو. زاهدخان هغه له هیڅ جواب ورنکړو، په ډېره غصه د هغه د دفتر نه اووتو، په ګاډي کښي کېناستو او روان شو. د هغه د تلو نه پس هماد حوالات نه را اوویستلي شو او د SHO دفتر ته راوستي شو. هغه د واده په جوړه کښي ملبوسه وه او سره بنارسي بې په سر وه. چې هغې ته اوکتل نو خان سره بې غلې غوندي اوو سه

SHO: بالکل بالکل. تاسو ته اجازت دی. داستاسو قانوني حق دی. زاهدخان: زه خپله ناوي په خپل ضمانت کورته بوتلے شم؟ SHO: نه زاهدخان داسي نشي کېږي. دې نه به زه بیان اخلم. دې نه به اپنیاروګیشن کېږي، که دې خپل جرم تسلیم کړو خو ډېرہ بنه ده. سباليه به بې مونږ چالان کړو، عدالت کښي به بې ضمانت اوکړے او کورته به بې بوڅه او که دې خپل جرم تسلیم نکړو نو بیا به پري ریمانډ اخلو او د اسلسله به تر هاغې چلېږي چې ترڅو بې خپل جرم تسلیم کړي نه وي.

زاهد: SHO صېب، زماناوي ډېرہ ساده جیني. ده، هغه په دې معاملو نه پوهېږي. که د دې بیان زما په موجودګي کښي و اخستله شي نو ډېرې بنه وي.

SHO: نه خان نه، د دې بیان ستا په موجودګي کښي اخستله کېډېشی او نه د هغې د بیان نه مخکښي ورسه ملاقات کولے شے. البته په دے کېس کښي به ستاسونه هم تپوس کېږي.

زاهدخان: مانه...؟ مانه به خټه تپوس کوے؟

SHO: خفه نشي خان، خوتا خپل خان په خپله مشکوك کړے دی. زاهدخان: ما...؟ ما خپل خان خنګه مشکوك کړے دے؟

SHO: زن، زر، زمين، دادرې ټکي د فساد جرېږي دی. د شاکرخان کونله بې بې يعني د هغه زن ستاشو، د هغه تول دولت ستاشو او د هغه توله زمکه ستاشو. آیا داسي نه ده؟

او عدالت کښي به د خپل بیان تصدیق اوکړي. بیا به مقدمه چلپېږي او فېصله به کېږي.

هما: چې زه د قتل دا جرم تسلیم کړم نوزما سزا به خټه وي؟
SHO: بې بې هغه دوکیلانو او عدالت کاردے. زمونږ هغسي سره خټه واسطه نیشتہ.

هما: نه صېب هسې پوس کوم.
SHO: عمری قېد...، عمر خټه تیرپېږي، چې په خان پوهېږي نوسزا به ختمه وي.

هما: سزاې موت ولې نه؟
SHO: په سزاې موت او بالخصوص د بنسخو په سزاې موت بین الاقواموي پابندی ده.

هما: بیاخو اونشوه صېب. د هغه اعتراف جرم ثه فائده چې سزاې موت ملاو نشي.

SHO: بنه نو ته خپل جرم تسلیموي?
هما: جرم که هرجاکرے دے خوازه یې په خپل سرا خلم.

SHO: تاسره شريک مجرم؟
هما: ستاسو په خیال خوک کېډېشی؟
SHO: ستاستراج یعنی زاهد خان.

هما: د هغه پوس د هغه نه اوکړي، د دے مختصر بیان نه پولیس لوړې بیان جوره کړو هغه اولیکلے شو او د هغه دستخط پې او شو. په سبا چې هغه

”زاده خان ته ګناه نیشتہ. په دې حسن خو هر خوک د سرنه تبر ده“ بیا بې هغې ته اوو مه، ”بې بې د غه کرسی کښي کېنه“. چې هغه په کرسی کښي کېنaste نو SHO ورته یو خل بیا اوکتل اوو مه وئېل، ”بې بې نن ستاد واده رومبې شپه وہ اوستا په زړه به ډېر ارمانونه وو خو افسوس دا چې زمونږه هم ډېره مجبوري ده. خفه نشي... بې بې په تاد شاکر خان د قتل شک دے. مونږ به تانه په د غه سلسله کښي بیان اخلو او تانه به تپوسونه کوو... که چرې ته مونږ ته په خپله د شاکر خان د قتل او د هغه د قتل د منصوبې په حقله انکشاف اوکړي نوتاته هیڅ نیشتہ. مونږ به ستا بیان اولیکو او سبا له به دې عدالت ته چالان کړو او که چرې ته منکره شي نو مونږ له ستاد داده کېدو چل رائحي. مونږ ته پته چې تاشاکر خان په خپله نه ده وزلے او نه دغسي کولي شي خودراته او واي چې ستا صلاح کار خوک ده؟“ همازاري او په ژړا کښي وائي، ”SHO صېب، که زه دا او پم چې هغه نه ما قتل کړي دي او نه د هغه د قاتلانو یا صلاح کارانو نه خبریم نو ته به زما په خو لة یقین او کړے؟“

SHO: نه چرې هم نه بلکه تا به تر هاغې پورې چېرو چې ته خپل جرم په خپله تسلیم کړي او نور صلاح کار او بنايې“
هما: او که زه ستاد و هلو، تکولو او بې عزتی، نه بغېريودا سے جرم تسلیم کړم چې نه م کړي دي او نه تربنې خبریم نو بیا.
SHO: بې بې چې ته خپل جرم تسلیم کړي نو مونږ به تا چالان کړو

ناجائئه حمله اوشه، دريمه دا چې د شاکرخان د قتل شُبه پري پخه شوه، خلورمه دا چې په کور او کلي کښي یې هيچ عزت پاتي نشو او د کلي د خندا شو، تردې چې خپل موبائل یې بندکړو، نه یې چاته کال کوواونه یې د چاکال اخستو او یو خو ورخي پس غېب شو.

د هما د تلو نه پس د سهپل او مهوش زرونه هم مات شو. مشرخان هم په دغه ګم کښي اخته وو، زرتاجه او نوري خدمتگاري هم د مشرخان د کور په بي عزتي او رسائي خفه وي او د هغوي سبق ته یې هدو د چا خيال نه وو. بله دا چې د هما د تلو نه پس د هغوي زرونه د سکول او کورنه داسي تکبېلني وو چې دواړه خایونه ورته توري بلاګاني بنکارېدي. د هغوي ملاسته د زرتاجي په کمره کښي وو او چې کله به زرتاجي د مشرخان د کورني په حالت باندي ژړل نو هغوي به هم ورسه ژړل. هغوي به په ژړا ژړا کښي مشره بي بي، شاکرخان هما بي او زاهدان يادوو. په خپله به هم کړیده او هغوي به یې هم کړول. هغوي دواړه به چې سحر د کوره او ووتل نو مابنام تياره به کورته راتلل. دا دومره لویه ورڅه به هغوي چرته او کوم خائے تېروله، ظاهره ده چې د یوبل په کوڅو کښي، په لارو پېيو کښي او د لوپي هدېږي د جهارو په ګرځېدو کښي.

ډاکټر لائبه چې د شاکرخان د مرګ نه خبر شوه نو هغې دا موقع غنيمت او ګنه له چې د هغه دعا به هم او شي او خپلې لور سره به یې ملاقات هم او شي. هغه چې د مشرخان کورته ورغله نو په هغې کښي مکمله خاموشي وه. زرتاجي هغې سره ستري مشي او کړل او

چالان شوه نو عدالت کښي یې د خپل بیان تصدق او کرو او جبل ته او لېږلې شوه. زاهدان چې په رومبې ورڅه هغې پسې تانيه ته تلے وو، هغې نه پس نه د هغې ملاقات له جبل ته لارو او نه د هغې پېشی له کچھري ته لارو. په اصل کښي هغه ته خپله مسله پېښه شوې وه او هغه دا چې د هغه د ګنو په لس جریبه ونډه باندي چا حمله او کړه. تول فصل یې ورله خټه شپه په شپه او ریسو او خټه یې په تربکټر کو تره کړو. سحر چې د هغه زميدار پتني ته لارو او خپل کو تره شوې فصل ته یې او کتل نو د ډېره قهره په ژړا شو او په ژړا ژړا هغه له ورغۍ او توله خبره یې ورته او کړه. هغه د تانيه د SHO په نوم يو خط ورکړو او ورته یې او وو چې، ”دا خط SHO له ورکړه هغه به ستا امانی رپورت او لیکي او چې غل پېدا شي نو بیا به ورسه ګورو. هغه زميدار چې تانيه ته لارو او SHO له یې خط ورکړو نو هغه ورته او وو چې، ”زاهدان ته او واي چې په خپله راشي. ګپ به هم او لګوؤ او رپورت به هم او لیکو“. زميدار هم د ګسپې او کړل هغه چې د تانيه نه واپس راغي نو زاهدان ته یې د SHO د خولي توله خبره او کړه. هغه هغه رخصت کرو او په خپله یې تانيه ته تلل غونښتل چې د هغه د یو همداد پولیس اهل کارله خوا ورته په فون او ویلے شو چې، ”تانيه ته د راتلونه مخکښي ضمانت قبل از ګرفتاري او کړه ته د شاکرخان د مرګ په شُبه کښي ګرفتاري بدے هم شے“. زاهدان چې دا وورېدل نو د پښونه یې زمکه او تختېده، یوه شپه دم ختلے والا و او بیا کورته روان شو. هغه په خوڅو اړخه او وهله شو. یو خوا د هغه د خنګ نه د هغه ناوي او وته او جبل ته لاره، بل خواد هغه په زمکه

د چایو او بوست یې هم ورته اوکرو خو هغې د هرڅه نه انکار اوکرو او د شاکرخان په مرګ یې ژرا کوله . هغه لاناسته وه چې د چرته نه سهپل او مهوش دواړه کورته راګلل . هغې چې مهوش اولیده نو هغې ته داسې محسوسه شوه لکه چې د هغې د زړه په خزان زپلے باغ باندي د سپرلي چې راغلي . د هغې په مخ رنځوره شوه او په دغه رنځي کښې هغې ته د مهوش د حال او ماضي تولي درېچې لري شوي . د راتلو سره هغوي دواړه د کوريواړخ ته کېناستل ، د جولونه یې کچه بېړي په زمکه وارولے او خپلو کښې یې د هغې تقسيم کوو . ډاکټر لائېښی ورته د لري نه په مُسکا کتل خو هغوي د بېرو په تقسيم کښې داسې مشغول وو چې هغې ته یې هلهو خیال نه وو . ډاکټر لائېښی ډېرې شبې هغوي ته کتل خو چې د هغوي مشغولتیا او بدہ شوه نو په اوچت اوږي اووې ، ”مهوش ، مائي ډاټر“ مهوش چې دا اواز وورېدونو ترددہ شوه او اواز پسې یې اوکتل . هغې چې ډاکټر لائېښی اولیده نو تولي بېړي یې سهپل ته پرېښودې او هغې له یې ورمندې کړه . د هغې غېړتې یې خان اورسورو او په چغو چغو په ژرا شوه . مهوش هم ژړپدہ ، ډاکټر لائېښه هم د هغې په بنکلولو بنکلولو کښې ژړپدہ او هغوي سره زرتاجه او نوري خدمتګاري هم ژړپدې . مهوش هغې ته په ژرا ژرا کښې اووې ، ”ماما ، ته چرته تلي وي ، ما تاپسي ژړل ، ته ولې نه راتللي ماما .“ هغې خپلې اوښکې اوچې کړي او ورته یې اووې ، ”مهوش مائي ډاټر ، آئي ايم سوری مائي ډاټر ،

وېړي سورې“ بیا به داسې نه کېږي زه تاپسي راغلي یم او تا خان سره کورته بوڅم ، سهپل چې د هغوي خبری وورېد سه نو د بډو شمارې په څائے پرېښودو او د هغوي په ننداره شو . مهوش ورته په خپله وړه ژیه وائی ، ”ماما ، مشره بې بې مړه شو ... خان جي انکل مړشو . هما آنتې چرته لاره ... او ... او زاهد انکل هم چرته لارو . هغوي چرته لارل ماما .“ ډاکټر لائېښه : رابه شي لوري ، ته دعا کوه نو تول به راشي .

مهوش : مشره بې بې او خان جي انکل به هم راشي ؟ هغوي چې مړه شوي دي . د هغې په د سه معصومانه تپوس هغوي تول بیا په ژرا شي . هغه ترناوخته پوري ناسته وه او زرتاجي سره یې د شاکرخان د خوانمردي په باره کښې خبرې کولي . بیا یې خان سره د مهوش د بوتلوا اجازت د پاره هغې ته خواست اوکرو . زرتاجي د هغې خواست قبول کړو ، هغه یې د لاس نه او نیو، مخ لاس یې ورله او وینځل . بیا یې خپلې کمرې ته بوتله صفا جامي یې ورته وا غوستولي او نوي کېږي یې ورته په پښو کړي . بیا یې ورله سرگمنز کړو او د هغې غاره غوته او د کتابونو بېگ یې را خاستو او بهر په کت کښې یې کېښودو . سهپل هغې ته ډېرې شبې کتل او په خپل خیال کښې ډېر لري تلے وو . کله چې ډاکټر لائېښي د زرتاجي نه اجازت وا خاستو او تله نو هغې په دواړه مخه بنکل کړه او په خندا یې رخصت کړه . د مور او د لور په خوشحالې کښې سهپل د مهوش د خیال نه او وتو . نه یې د هغه نه رخصت وا خاستو او نه یې د هغه په طرف اوکتل . هغه ، هغې ته او د هغې بې

رخى ته یوه شبې په ڈکوسترگو کتل خو چې هغه په خوشحالی خوشحالی مورسره دکوره اووته نو هغه دومره خفه او غصه شو چې د بېرودواړو ډهپروله یې په پېښو لټي ورکړے، په تول کورکښې یې اونوستله او په دغه نوستلو نوستلو کښې هغه هم دکوره اووتو. د مشرخان کورته راغلي اخري معصومه جوره هم اووته او دکور په بدمسزگي کښې نوره هم اضافه اوشهه. مهوش داکتير لائېښي د پاره د دنياد توپولو تحفونه لویه تحفه وه. کله چې دغه ورکه ملګله هغې له په لاس ورغله نو هغې ته داسي محسوسه شوه چې د دنيا تولي خزانې د هغې غېر له راغلي. د هغې په دیدن نه د هغې د تپوسترگو تنده ماتېدہ او نه د هغې زړه له قرار راتلو. هغه مهوش چې د هغې د سینې نه شوکېدلې وه، قدرت د هغې سینې له بیا راوسته. هغوي مور او لور تپوله شبې غېر په غېر پرتې وي خو سهپل شبې په شبې د کلي نه اووتو او د نامعلوم منزل په لور روان شو. تر ماسخونه پوري چې هغه کورته لانه رونوز رتاجي سره د هغة غم شو. هغه ورپسې دکور په تپولو کمرو کښې او تپولو گوتونو کښې او ګرڅېدې خو چې هغه یې او نه موندونو بیا یې د نوکرانو نه د هغة متعلق تپوسونه او کړل. چې د هغوي نه مايوسه شوه نوبیا یې داکتير لائېښي ته فون او کړو او د هغة معلومات یې ترینه او کړل خو چې کله د هغې نه هم ناما میده شوه نو دا یې د قدرت د ازمايش یوه بله پېښه او ګنه او په چې خولة خپلې کمرې ته روانه شوه.

﴿لسم باب﴾

Zahed Khan Khan يو خو ورځي يو خائے بل خائے تېرسے کړے. هغه په زړو یارانو زړو هم جماعت او په زړو ملګرو په دهه غرض ګرڅېدو چې که چرې هغه ته د پنایي زړه پورے خائے ملاو شی نو هلتہ به دېرې شی خو چې کوم يارد دوست ته به یې په خبرو خبرو کښې خپله قیصه تېرہ کړه نو د هغه به دا کوشش وو چې هغه زر تر زره لار شي او بلې شپې ته پاتے نشي. خینو ملګرو هغه له مشوره ورکړه چې غل نه یې نو د باچانه هم مهه یږدې خو هغه ته پته چې د ساز نه غل جوړول پولیس د پاره خه لویه خبره نه ده. خینو ورله د ضمانت قبل از ګرفتاري مشوره ورکړه خو د مشورې نه علاوه چاهم د هغه هیڅ مرسته او نکړه. هلتہ پولیس د هغه د ګرفتاري په لټون کښې وو، او د هغه په کور او حجره یې پرله پسې خو خو چهپا په اووھلے خو هغه په لاس ورنې غې، هغه چې د تپولو نه مايوس شو نوع علاقه غېر ته یې د تلو اراده او کړه خو په دغه سيمو کښې د ترهه ګرو خلاف اپریشن روان وو نو د هغه په خیال هلتہ د هغه تګ د خطرې نه خالي نه وو. د خدا سے په دې دومره لویه دنیا کښې هغه د پاره د پنایي او قرار خائے هیچ رته نه وو. په دغه ګرڅېدو ګرڅېدو کښې هغه خو خو خله پت په پته کلې ته لارو خوبیا دا سے غېب شو چې د مرژوندي یې هېڅ پته نه لګبده.

هلتہ همادیو په قاتلې ملزمې په حېت په جېل کښې پرته وه. نئه د

هغې ملاقات له حوك لارل او نه چاد هغې د خبر خيريت معلومات او کړل . هغه هما چې د شاکرخان د ارام ګاه په چمن کښي او د هغه په باغ کښي به لکه د مستي هوسی گرځیده . د ورمود ګلونه به یې بویول ، د باع خورې او لذیذې مېوې به یې خورلې او په پسته بستره کښي به پرته وه ... هغه هما چې د هغه په غېړه کښي به پرته وه او هغه به د خوند خوند خیزونه خولې کښي ورکول ، او س د جبل په انسانیت سوز ، بدبودار ماحول کښي او چه ډودی کريپوي او په اوچ فرش س ملي ... هغه هما چې هرسحر او هرمانیام به یې د ارام ګاه د واش روم په مرمرین تې کښي په خوشبوداره صابن لامبل او صفا پستې جامي به یې اغواستې او س یې په چونګ او بومخ لاس وينځو او د لامبلو خائے ورته نه ملاوېدو . په جبل کښي نن د هغې شلمه ورڅه و خو په غاره کښي یې لا هغسي د واده هغه جوره وه په کومه کښي چې هغه تانيټه راوستې شوې وه . هغه هما چې د هغه په غېړه کښي هغه پسې بې قراره وه او د هغه د جُدايی لمحې یې نشوې برداشت کولي او س د هغه د قتل په کېس کښي د یوې قاتلي ملزمې په ځېټ د خپل ژوند او د دنيا د ناکړونه مايوسه په لویه نېټه د جبل په پنجره کښي بندیوانه پرته وه . کله کله به هغې ته دا احساس کېدو چې هغه واقعي سپېره ده . د هغې په وجه د مشرخان د خانۍ کور تباہ شو ، هغه رسوا شو او د خلقو د خندا شو . د هغې راتلو سره مشره بي بي لاره ، چاد پاره چې راغلې وه هغه لارو ، مر هم شو او

پړهم شو . پر په دې شو چې هغه د سوات کړوالو له پناه ورکړي وه . هغې خپل څان د دي تولې تباہي باعث ګنو . د هغې په زړه او ذهن کښي ډېر خیالونه ، ډېر یادونه او ډېرې خبرې وي خو چې د کومې واقعي خیال د هغې ژوند بې قراره کړئ وو هغه د زا هد خان هغه غلط حرکت وو چې هغه نه هغې هېرولې شو او نه هېرې دو بلکه د هغې په ذهن کښي لکه د ز هرژن مارتا پدوا وخت په وخت به یې تکونه ورکول . د هغې د مينې داستان دروغ شو او هغه د توقې خبره چې will kill you ارشتیا شو او په هغې تکې شوه .

د جبل د قيديانو او حوالاتيانو ملاقات له به زنانه او نارينه راتلل او د قېدي او حوالاتي نومونه به په چغه اخستلي کېدل . دغه نومونه به هغې او رېدل خو خپل نوم یې چرې هم د چاد خولې نه وونه رېدو . په دې دومره موده کښي د هغې ملاقات له هیڅوک رانه غلل . قاضي صېب او خوش نصېبه ابې د هغې د واقعي نه خبر نه وو . سهپل ماشوم وو او په دے چلونونه پوهېدو ، د زا هد خان نه یې نه د ملاقات اميد وو او نه یې ورسره ملاقات کول غوبنتل ، په مشرخان د دنيا غمونه پنه وو خو په زرتاجې خه او شو ؟ هغه د هغې ملاقات له ولې رانه غله . هغې په چې خوله او ډکو سترګو لادغه سوچونه کول چې په دغه نومونو کښي د هغې نوم هم ناصافه واخستې شو . هغې اگر چه خپل نوم وورېدو خود هغې دا خیال وو چې شاید دا د هغې په نوم شرکه خوک بله زنانه ده . چې په دغه نوم بل خوک پانه سېدل نو

کړي وو خوستاد مرګ سوال نشم کولې (ژاري).
هما: زرتاجي، زما په حال ژرا مئه کوه. زه په خپل حال ډېره خوشحاله یم ئځکه چې زه هغه منزل ته نزدي یم کوم چې زه غواړم.
زرتاجه: خان بابا، ستا په کرون ډېرخفه دے.
هما: اوه، ما خود باباجي هدوټپوس اونکرو. هغه خنگه دے؟
زرتاجه: د هغه تپوس مئه کوه بي بي. هغه ده رخنه نه پاتے دے. په خپله کمره کښې پروت دے او د ژوند پاتې ورڅي شپې شماري.
هما: سهپل خنگه دے؟ مهوش خنگه ده؟ سکول ته څي راخي؟
زرتاجه: مهوش پسې ډاکټر لائبه راغلي وه او هغې خان سره کورته بوتله. سهپل غریب ستا په وجه خفه دے. ستاد تلونه پس هغه سکول پربنې دے او د ټپرو خورخونه چرته غېب شوې دے.“ د هغې په انکشاف د هغې سترګي یوڅل بیا ډکي شوي او هغې ته یې اووسي، ”زرتاجي، سهپل د قاضيانو د کورني، اخري نارينه اولاد دے او زمونږ تولو هغه ته سترګي دي خوداسي معلومېږي چې زما سپېږي په وجه د هغه مستقبل هم خدا سه مئه که د تیرونه ډک شو.
زرتاجه: مامعاف کړه بي بي، زه تاته ډېره ملامته یم.

هما: نه زرتاجي نه، تادي خدا سه چري هم ملامته نه کړي. ډېکښې ستا هیڅ غلطې نیشتہ. بلکه دا هر خه د هغه چا په اشاره کېږي د چا په لاس کښې چې زمونږ د قسمتونو مزي دي. زمونږ خبرې، ګرڅېدل، ناسته پاسته، غم، خوشحالی، کاميابي ناكامي، مينه او

هغه پاسپده او زنانه پولييس سره د ملاقات خائي ته روانه شوه چې هلته ورغله نوزرتاجه ولاره وه او د سلام په اشاره یې په مُسکا مُسکا رابلله. چې کله د هغوي دواړو سترګي او لګېډي نو د هغوي مُسکا په ژرا بدله شوه او د دواړو په مخونو لړي لري، اوښکې راماتې شوي.
زرتاجي هغې ته په ژرا ژرا کښې اووې، ”بي بي تاد خان جي قتل په خپل سرولي واختسو.“

هما: ستاخبره رشتيا ده زرتاجي، ټولې دنيا ته پته ده چې زه بې ګناه یم خوزه خپل خان ګنه ګار ګنېم. زرتاجي تانه زمونږ مينه پته نه د خو قدرت ته دا منظوره نه وه او هغه یې رانه واختسو. چې هغه رانه لارو نو بياز ما د ژوند خه فائده؟ هغه شهيد شو او د شهيد خائي جنت وي.
زه هم بې ګناه شهادت غواړم چې د هغه په حورو کښې شامله شم.
زرتاجه: اوه خُدا یه... داسي خبرې مئه کوه بي بي. زه بې ستاد پاره د وکيل بندویست کوم او ته به انشاء الله روغه جوره او صحي سلامت خپل کورته راخي.

هما: خپل کورته؟ زما خپل کور چرته هم نیشتہ. چې خان جي لارو نو په هغه کور کښې زما خه پاتې شو؟... صرف تور او د تول عمر پېغور...؟ ماد پاره د وکيل نیولو کوشش مئه کوه زرتاجي، بس دا دعا راته کوه چې زر تر زره هغه او وینم او د یوې ادنۍ حوري په حېث د هغه په حورو کښې شامله شم.

زرتاجه: بي بي، ماد خان جي په ژوند ستاسو د واده د پاره ډېرسوالونه

او کله چې د زاھد خان او هما واده جور شونو د فون او موبائیل په ذريعه اختنه پوختنه هم پاتي شوه . هغه تاریخي حجره چې د هغې په رونق د مغلو د دریار مینه ماتېدہ او هروخت به ډک دسترخوان چلپدہ ، اوس داسي شاپه شوه چې د یو خونو کرانونه او د یو خو زميدارونه علاوه هيڅوک ورته نه راتلله . د کور خدمتگاري زېتون به د ضرورت مطابق د کور او حجري د پاره اخلي پخلې کوو او زرتاجي به د مشرخان د خوراک خخاک او د دارو درملو خدمت کوو.

کله چې د مشرخان زور دشمن ، د لیونی خپلو هستم خان ته پته اول ګبدہ چې هغه بودا شوے دے او د هغه مته پړکړي شوي دي نو هغه او د هغه دلي د مشرخان زميدار تنسکول شروع کړل . د هغوي د تنسکولو شروع یې دي نه اوکره چې د هغوي د زمکونه یې نهري او به او پولې او خکته یې خوشې کړے . د مشرخان زميدارونه غوبنتل چې هغه ته خپله ژرا فرياد او کړي څکه چې هغه ناجوره وو او د خو ورڅونه یې کت نيوالے وونو په دي وجه هغوي د هغه په پريشاني کښي اضافه کول نه غوبنتل . هغوي خپلو کښي یوه ګنده اوکره او د مشرخان په ځایه همایون خان او اکبرخان له ورغلل څکه چې د هغوي زميدار هم په متاثرینو کښي شامل وو . هغوي د تصفيي د پاره هستم خان له خپل ناظران او لېږل او اخرا د چې هغه سره یې خپله فېصله اوکره . فېصله داسي او شوه چې همایون خان او اکبرخان ته نهري او به ازادي شوي خود مشرخان په زميدارو بندې

کرکه ، زمونږ په وس کښي نه ده بلکه دا هرڅه زمونږ د قسمت د مالک په لاس کښي دي . مونږ د ژوند په سمندر کښي په هغه کاغذی کشتی کښي د ژوند هلې څلې کوو چې د سيلی ګلې او بادوباران نه علاوه په خپله روسته شي او د ژوند ختمه هنګامه شي . او د دغه سمندر په چپو کښي داسي غېبه شي چې هدو نوم نشان یې پاتے نشي . ” هغوي لاخري کولي چې د ملاقات وخت ختم شو او هغوي ته د تلو د پاره او پلے شو . زرتاجي هغې له جامي پیزار ، د خوراک خخاک څېزونه ، پېسي ، تولیه صابن ، اينه ګمنزه وغېره ورکړل هغوي دواړو یو بل بنکل کړل او د رخصت په وخت کښي ورته هغې اووې ، ” زرتاجي ، زماد طرفه د ارام ګاه د چمن نه بئه ډېر ګلونه او شوکوه ، هغه ټول د خان جي په قبر واچوه او ماد پاره تربنې بخنه او غواړه ” . دي سره دواړه په ژړا شي او د یو بل د سترګونه پناه شي .

﴿دوبه برخه﴾

پلے کېږي چې د انسان بدن کمزور مې شي نو د مختلفو بیماروښکار شي او چې په متړ او دولت کمزور مې شي نو خپل خپلواں او یاران دوستان تربنې بیزار شي . دغه حال د مشرخان هم وو . یو خوا هغه د عمر په لحاظ بودا شو مې او کمزور مې شو مې وونو په دي وجه یې کت نيوالے وو بل خوا هغه په متړ کمزور مې شو مې وو . شاکرخان تربنې لارو او دغه شان زاھد خان هم ژوند مې جار غېب شو . د هغه خپلې لونه ، هنا او بلقيس د هما په وجه د هغه کور ته نه راتلې

خبری انتظار او نکری او ډېرہ په تبزی سره کورته ئخی . چې کورته لاره شي نو همایون خان ته فون کوي او ورته وائي ، ”خان جي ، زهه د مشر خان خدمتگاره زرتاجه خبری کوم . زمونږ په زمیدارو ډالپونی خپلو هستم خان نهري او بندی کړي دي ...“

همایون خان د هغې د خولي نه خبره اخلي او وائي ، ”ستا په زمیدارو ...؟ تهه د کله نه د مشرخان میراث خوره شوي؟ په دې لانجو کښي ګوټي مهه ووه . تهه خدمتگاره یې او خدمتگاره او سه“ .

زرتاجه: خان جي ، دې کښي هیڅ شاک نیشته چې زهه د مشرخان خدمتگاره یم خود د مشرخان تول زمیدار راغلي دي او هغه ته ژرافيا د کول غواړي خوهغه ناجوړه دے او د کوره وتسه نشي . زهه د هغوي سره خهه او کرم“؟ همایون خان: تهه هیڅ نشي کولي . ستا چې کوم کاردے هغه او کړه او بس“ .

زرتاجه: زهه پوهنډوم خان جي؟ همایون خان: تهه د هغوي د چایو او بو خدمت او کړه ، دغه ستا کاردے . دې نه علاوه هیڅ .

زرتاجه: دغه به زهه او کرم خو ته هستم خان سره خبره او کړه چې دا مسله حل شي .

همایون خان: هستم خان برینډ سرے دے ، زهه د هغه د ډغرونه یم ، البته مونږ ورسه خپله فېصله کړي ده او زمونږ زمیدارو ته او بنه خلاصي دي .

شوي ... د مشرخان زمیدارو چې دا فېصله وورپدہ نو تول زورنده سرونہ واپس شو . وېلے کېږي چې ګوجرازارو مه نو کتاکتے ورله ازارکړه او چې زمیدار ازارو مه نو فصل ورله لتيار کړه . دغه کارد مشرخان زمیدارو سره هم او شو . چې د هغوي په فصل او بنه او چې شوي نو د هغوي فصلونه مړاو مه شو او لکه د هغوي یې سرونہ تیت کړل خوکله چې هغوي ته د خپلې تباھي او بې غېرتی احساس او شونو هغوي تولو سرونہ او چت کړل . تول د مشرخان د کورل او ګېټ سره او درېدل او چغې سورې یې و هلې . د هغوي په چغولرو زرتاجه د کوره را او وته او تول یې حجري ته راغوند کړل . د هغې په تپوس باندي هغوي تولو په یوه خولة او وسے چې ، ”د لیونې خپلو هستم خان د مشرخان په زمکه نهري او بندی کړي دي . زمونږ فصلونه او چ شواو مونږ تباہ و بریاد شو . مونږ هر خهه ته تیاري یو ، خپله وينه هم تویولے شو او د بل هم خو چې د مشرخان له خواراته اجازت او شي“ .

زرتاجه: تاسو تولو ته پته ده چې مشرخان ناجوړه دے . هغه تاسوله راوته نشي .

يو زمیدار: چې هغه راوته نشي نو خوله خو یې چلپدېشي کنه . ته ورشه هغه له زمونږ سلام ورکړه او مونږ د پاره ترینه پېغام راؤړه . د هغه په بې ډه به له جهه د هغې روئې خپلې شي خو هغه خپله غصه ضبط کړي او وائي ، ”تاسولې ايسارشی زهه را خم“ . هغه د هغې د بلې

زرتاجه: خان جي، داخوتولي مشترکه اویه دي. چې تاسو ورسه خپله فېصله کوله نو گۇنډه فېصله به موکرے وه. اوس زمونبوز میدار خە اوکرې اوچاته فرياد اوکرې؟

همایون خان: چې تئي يې نوبل چاته د فرياد کولو خە ضرورت دے؟ دې سره د هغە د خوا خبرې بندې شي. دې نه پس هغه اکبرخان ته فون کوي خود د هغە رد عمل د هغە نه هم سخت وو. هغه ورپسى زياته کرە چې "مشرخان سره نکاح اوکرە چې د هغە ميراث خوره شي". اگر چە د هغە خبره په هغى دېرې بده او لگېدە خوهغە له يې هيچ جواب ورنکرپ او په چې خولە يې فون بندکرو. چې د دوارونه مايوسه شوه نو د شاکرخان کمرې ته ورغله، د هغە تصويرته او درېدە او په ڈکو سترګو يې ورته اووي، "خان جي، ستا مرگ صرف ستا مرگ نه ووبلكه د مشرخان د تولى کورنى مرگ، تباھي اور سوائي وه. ستاتلو سره هر خە لارې او هيچ پاتې نشو. خان جي، زە ستاسو د کورنى بې عزتى نوره نشم برداشت کولې خويو تپوس درنه کولې شم چې زە خپل سر، ستاسو د کورنى په عزت قربانولي شم؟" هغە د تپوس په غرض د هغە تصويرته په ھير خير گوري او بيا مُسکى شي. هغه د خپلولې چونه بنگرې او بىاسي او يوخوا ته يې غورئخوي. بيا خپلي متى انغارې، خپله لوپتې پېتكے کرې، بدې او وھي، خپل پرونې لتى کرې، د هغە کلاشن کوف په لاس کېنى نيسى او گتە غارې ته اچوي او د کمرې نه اوئي. هغه په تلو کېنى زېتون ته

وائى، "زېتون، د خان بابا خيال ساته". دې سره هغه د پښو کېرى يو خواته لړه کوي او دېره په توندي سره بهرا اوئي. هغه په داسې حالت کېنى حجري ته ورشي چې د هغوي پې د زرتاجي نه بلکه د زرتاج گمان راشي. هغه تولو ته په اوچت اواز وائى، "زمما مشرانو! ماته د پرافسوس دے چې مشرخان تاسو له راوتسې نشي ٿکه چې هغه ناجوره دے او زا هد خان په کلې کېنى نيشته خو تاسودامه گنې چې د مشرخان کور وران شو او د هغە نغرې سو په شو. په دغه سره ايره کېنى لا داسې بخري شته چې هغه د اغيار په کور اور لگولے شي. ما خپل شېنگېدلي بنگرې د خپلولې چونه او ويستل او کلاشن کوف م په دے غرض راوا خستو چې تاسو ته د اثابته شي چې تاسو یو اخے نه يې بلکه د مشرخان خدمتگاره تاسو سره او بده په او بده او خنگ په خنگ ولاره ده. تاسو تول خپل خپلولې پتو ته لارشى، خپل بندونه او رخونه خلاص کرې او زە ورئم چې ستاسو په واله او بې راوا روم". هغه هغوي سره بله خبره او نکري، کلاشن کوف په هوا کېنى اوچت کرې او د نهر پلورا وانه شي. زميدارو چې هغه په تلو اوليده نو تول هغې پسې روان شو. چې نهر ته او رسپدە نو هغه کلاشن کوف په لاس او درېدە او يو خوز ميدارو نهر ته ور توب کرو. د نهر خوله يې بنده کرە او تولى او بې په خپله واله راوا رو لے. هستم خان چې خبر شو نو هغه ورپسى سره د زامنوراغى او د راتلو سره يې په هغوي هوائى ڇزي اوکرے. هغې تولو زميدارو ته اووي، "تاسو

تول خپلو خپلو پټو ته لارشی، زَه د دوي جواب کولي شم.“ او واقعي هم دغسي او شوه هغوي تول خواره شو، خپلو خپلو پټو ته لارل او په گنهو خلقو کبني هغه او د مشرخان ډرائپور کمال پاتي شو. په تلو تلو کبني هستم خان او د هغه زامنو په هغوي يوبار او چلوو خو چي د هغوي د طرفه خه جوابي کارروائي او نشوه نو د هغوي حوصله نوره هم زياته شوه او په هغه طرف روان شو چرته چي د ولې خولهه وه چي هلتہ او رسبدل نو د هغه يوزوي بدې وهله چي نهرته ورکوز شي، د نهر او بله خلاصي او د ولې خولهه بنده کري. د هغه بل زوي کلاشن کوف او چت کړو او هوائي فائزې کړو. د هغه ډزے لا روانے وي چي زرتاجي د هغه کلاشن کوف په نخبنه کړو. د ترک سره کلاشن کوف او لګبدو، دانه وانه شو او د هغه د لاس نه لاندي پړېتو. هستم خان چي ډز پسی روستو او کتل نو ډز ته يې خان جوروو چي کمال پرې ډز او کړو. ډز سره د هغه د پنسو د مينځ نه دوره پورته شوه او هغه په شا شو. دواړه طرفېن مورچه شو او د ډزو سلسه شروع شوه. مابنام تيارة پوري ډزے کېدے خود مرژوبل هيڅ پنه نه لګبده. د هستم خان د طرفه ډزے بند شوئه خود زرتاجي او کمال له خوا لا هغسي یو ډز کېدو. کله چي د هغوي یقین پوخ شو چي هستم خان او د هغه زامن د شپې په تيارة کبني او تختېدل نو کمال زرتاجي ته او وي، ”د اسي معلومېږي چي هغوي تختېدلې دي، راپا سه چي مونږ هم څو.“ زرتاجه: کماله زَه نه پاسې دېشم او نه تلي شم. زَه زخمې يم.

کمال(په یره) په ... په کوم خائے لګبدلي يې؟
زرتاجه: زَه په رومبو ډزو کبني په پښه لګبدلي يم او د اسي معلومېږي
چي غوته ماته ده. کمال زرزرد هغې د سرنه د ټکي لوپته سپري او د
هغې ماته پښه پري کلکه تري. بيا هغې ته وائي، ”زرتاجي، که ته بدنه
گنبي نوماته په شاشه چي تاکورته او رسوم نو بيا به ګورو.“
زرتاجه: نه کماله. کورته د اورو په خائے، ما هسپتال ته او رسوه. خه
ورشه ګاډے راوله. او هن په تلو تلو کبني زما کلاشن کوف هم خان
سره يو سه او د هستم خان هغه مات کلاشن کوف هم خان سره يو سه.
څه ورڅه شابه، وخت مهه ضائع کوه. هغه هم دغسي او کري. د
هستم خان د زوي مات کلاشن کوف لا هغسي پروت وو. هغه د هغې
نه هم کلاشن کوف واخستو. هغه مات کلاشن کوف يې هم خان
سره واخستو او ډېر په تېزی سره روان شو. چي حجري ته او رسبدونو
هلتہ د حجري ګېټ سره ډېر خلق ولاړ وو او په ډزو یې تبصری کولے
د حجري ګېټ سره د ډاکټر لائبي ګاډے ولاړ وو او هغه او مهوش
دواړه ګاډي سره ولاړي وي. د هغه په ور تلو سره خلقو د هغه نه د
زرتاجي په حقله تپوس او کړونو هغه ورته او وو چي هغه لګبدلي
ده او هلتہ پرته ده. ډاکټر لائبي چي دا خبره وور پده نو هغه ته يې او وي
, ”ته خپله وسله سمباله کړه او زراراڅه چي هغه هسپتال ته او رسو
هغه هم دغسي او کړل هغه چي خپله وسله سمباله کړه نو هغې سره
ګاډي کبني کېناستو. چي ګاډے روان شو نو ډاکټر لائبي کمال ته

سروته هغه وخت اوشو چې پولیس د هغوي په کورونو شپه په شپه چهاپي اووهلي او دواړه یې تانيټه بوتلل.

﴿دَرِيمَه بَرَخَه﴾

زرتاجه چې هسپتال ته اورسولي شوه نو هغه فوري طور اپريشن تېهتير ته بوتلې شوه او د ډاکټر لائېي په نګرانۍ کښي د هغې د پښي اپريشن شروع شو. د هغې د پښي هلوکے واقعي مات شو مه او. د پر محنت نه پس د راډونو په ذريعه د هغې د ماتې پښي پېوندونه ورغلل او پلستورته او لګېدو. دې نه پس هغه یوې خاص کمرې ته منقل کړي او د هغې ستني او درې پونه شروع شو.

زرتاجه دوه شپې او دوه ورڅې په هسپتال کښي وه. ډاکټر لائېي هغې له دومره عزت ورکړو چې د علاج معالجي نه علاوه هغه او مهوش دوه شپې هغې سره د هغې په کمره کښي وه او یوساعت د پاره یې هغه یواځې نه پرېښوده. په درېمه شپه یې خان سره کورته بوتله او ماسخوتن یې کمال سره خبرې او شوې. کمال هغې ته د ډزو د دعوي په باره کښي اووسي چې، ”دا په یاسر او قېصر د 307 دعوي شوي دي او هغوي دواړه د تانيټه نه جېل ته لېږلے شوي دي.“ د هغې په انکشاف هغه مطمئنه شوه او یوه لويه ساه یې واخسته.

زرتاجه ډاکټر لائېي کره بنسه په پخه پرته وه. هغه، هغې سره د هغې په کمره کښي وه او چې لړه به په ډډه اوخته نو هغه يا مرجانه به ورته په یوه پښه حاضري ولاړي وي. چې کله به هغه د ډيوټي، نه راغله نوبایه

اووي، ”که تاسو په تابه کښي رپورت درج کول غوارې نوبایه سرکاري هسپتال ته اوړل غوارې او که رپورت درج کول نه غوارې نو زهه یې خپل هسپتال ته یوسم.“

کمال: مېډم مونږ رپورت درج کول نه غوارو. دواړه طرفین ډز مه وس، که هغوي کښي خه مرګ ژوبله شوي وي نو د هغې دعوي به ارو مرو په مونږ وي او مونږ به بیا د هغې علاج ته جوړ نشو. بنې به دا وي چې پرائیوبت هسپتال ته یې یوسو چې چاته یې هلوپته نه لګي. په دغه خبرو خبرو کښي هغوي هلته او رسپدل. ډاکټر لائېي چې ګاډا سه او دروونو دواړه تربېنه کوز شو. هغې د ګاډا کهړکې لرمه کړه او هغه ته یې اووي، ”ته ورشه هغه اوچته کړه او دلته یې راړه.“ هغه هم دغسي اوکړل، لاس یې ورلاندي کړو، په غېر کښي یې اوچته کړه او هغې سره یې په فرنټ سیت کښي کېنوله بیا ورته ډاکټر لائېي اووي ”څه ته حجري ته ورشه، د خپل کور او حجري حفاظت کوه او زهه به دا هسپتال ته اورسوم. څه ته ورشه، زهه به تا سره رابطه اوکرم او وخت په وخت به دې د دې د حال نه خبروم“ دې سره هغې ګاډې له پښه ورکړه او په یو شغ د هغه خائے نه اووته. د کمال خدشه په خاۓ وه. په دغه ډزو کښي د هستم خان یوزو مه لګډلے وو اولاں ترینه الوتیه وو خود هغه دعوي نه په زرتاجې شوې وه نه په کمال او نه د مشرخان په نوکرياز میدار بلکه د همایون خان او اکبر خان په زامنو، یاسر او قیصر باندي شوې وه او دا معلومات د مشرخان

هغې سره ترناوخته پوري ناسته و او دواړو به بلها خبری کولي. په دغه خبرو خبرو کښي یو خل د هماخبره راغله. دې خبرې سره هغې ته هغه وعده راياده شوه کومه چې هغې، هغې سره دوکيل نیولو په باره کښي کړي وه. ډاکټر لائېي چې د هغې د خولې نه دا خبره وورپدنه نو ورته یې اووي، ”هاؤ وکيل نیول ډېر ضروري دي ګینې خُدايے مئه که د هغې سزا یقيني ده خوتة فکرمۀ کوه. ډاکار به زۀ اوکرم. بنې تکړه وکيل سره به خبره اوکرم او په یو خو پیشيو کښي به د هغې کېس د هغې په حق کښي فېصله شي انشاء الله.“ په سبا هغه کجهري ته لاره او د هماد پاره یې وکيل هم او نیوو او د هغې د پېشی. تاریخ یې هم رواخستو.

هلته د همایون خان، اکبرخان او هستم خان ترمینځه د شخړې په هوارولو کښي مشران ګرڅېدل خوهستم خان جوري ته تیارنه وو. د مشرانو د ډېرکوشش نه پس هغه په ده شرطونو جوري ته تیارشو چې هغه له به د هغې د زوي دژویلې تاوان هم ورکوي، د هسپیتال او د کېس خړه به هم ورکوي، عذر به هم ورکوي او مشرخان به د هغوي مشترکه دشمن وي.

د مشرانو په ډېرکوشش د مشترکه دشمن تکے ختم شواود هغې په څائے د لاتعلقی تکے اولګولے شو. په ده شرطونو د هغوي ترمینځه جوره او شوه د هغوي کېس ختم شو او یاسراو قبصرد جېل نه اووتل هستم خان ته پته وه چې د همایون خان او اکبر خان زامنو په هغوي دزه نه دي کړے بلکه د مشرخان زميدارو او سروکړي دي خو هغه ډېر تړپدله او لوپدله سړے وو. هغې ته معلومه وه چې مشرخان ناجوره

دے او د هغه په کورني کښي بل هيڅوک داسے نیشته چې هغه پري دعوی اوکړي او د هغې تاؤ تپ هغه ته اورسي. بله دا چې په هغوي دعوی اوکړي نو په جوړه کښي به تربنه تاوان او عندر هم واخلي او هغوي به ځان سره په ډله کښي هم شامل کړي. او هم دغسي او شوه. هغه په یو غشي خو خو بنسکاره اوکړل، دغه دواړه کورني یې ځان ته کېنولې او د مشرخان کورني د هغه ګزارته یواحې پاتې شوه.

د مشرخان کورني سره اګر چه د همایون خان او اکبرخان تعلقات ختم شو خو هغه ددي هرڅه نه ناخبروو. د زرتاجي ډیوټي زېتون کوله او د هغه د خوراک خخاک او دارو درملو یې بنې خیال ساتو خود هغې په لاس د هغه تسلی نه کېده. هغه د زېتون نه خو خوڅله د هغې تپوس اوکړو خو هر څل به ورته هغې خه انه بهانه کوله. چې کله د هغه صبر تمام شونو هغه تربنه په سختي سره د هغې تپوس اوکړو. د هغه په تپوس هغه لله ګله شوه خو هغه تسلی ورکړه او ورته یې اووسي، ”ګوره زېتون، ماته پته د چې د مشرۍ بي بي او د شاکر د تلونه پس د زمکې او اسمان تولې بلاګاني زمونې په کور را پوڅي. ماته داسي محسوسېږي چې ضرور خه داسي واقعه پېښه شوې ده چې د هغې په وجه هغه د ده کورنه تلې ده خو واقعه راته معلومه نه ده. ته ماته صفا او ايه چې زرتاجي سره خه شوي دي؟ هغه په خپله مرضي تلې ده او که چا شرلي ده؟ هغه زما د خدمت نه تنګه شوې وه یا که خه بله داسي خبره راغلي وه چې د هغې په وجه هغه تلې ده؟ چې اون شوه نو هغه ورسه کېناسته او توله

خبره یېي ورته اوکره . مشرخان چې د هغې خبره وورپدہ نو مُسکے شو خو په مُسکا کښې یېي سترګي ډکې شوي او چې کله دغه ډکې سترګي هغه پتې کړے نو دوه غټت خاخاکي ترینه اووتنل او د هغه د سترګو په قوتو کښې لکه د غموڅلبدل . زېتون غلي غوندي د هغه د کمرې نه اووته او د کور په کار کښې مشغوله شوه .

﴿ خلودمه برهه ﴾

نن د ډستيرکت سڀشن جج په عدالت کښې د هماپيشي وه . هغه او خئه نوري ملزمانې د پېشې د پاره کچھري ته راوستې شوي او د عدالت د کاروائي شروع کېدونه مخکښې د کچھري په یو وروکي شان چېل کښې بندې کړې شوي . یوه شبې پس داکټر لائېه او یو اجنبي سړے د هغې ملاقات له راغي . هغوي چې خپلو کښې روغ جور اوکړل نو داکټر لائېي ورته اووی ، ”هاما ، ستاد کېس نه چې خبر شوم نو دېره خفه شوم . زه ستا ملاقات له مخکښې راتلم خو د خئه مصروفياتو په وجهه زما په راتلو کښې تاخیر اوشو . بهر حال ماستاد پاره دے اېډوکېت صېب سره خبره کړي ده . او دوي به ستاد کېس وکالت کوي .“ هما هغه ته په مُسکا سلام کوي . د هغې د مُسکا په جواب کښې هغه هم مُسکے شي . په لاس کښې نیولے یو کاغذ هغې له ورکوي او ورته وائي ، ”بې بې داستا وکالت نامه ده . په دے دستخط اوکره چې خبره قانون ته درسته شي .“ هما هغه ته گوري او وائي ، ”سرماته د وکيل ضرورت نیشته“ هغه خئه نور هم وبل غواړي خوداکټر لائېه د هغې

خبره پېړکوي او وائي ، هما پلیز ، زما خبره او منه پلیز . منت درته کوم چې په وکالت نامه دستخط اوکړه پلیز . د هغې د بیا بیا منت زاري په وجه هغې په وکالت نامه دستخط اوکړو . وکړل صېب د هغې شکريه ادا کړه او په مُسکا مُسکا راون شو . د هغه دتلونه پس هماد هغې نه د مهوش په باره کښې تپوس اوکړو ، داکټر لائېه هغې ته په مُسکا وائي ، ”هغه م په سکول کښې داخله کړي ده ، سکول ته ئې راخي او بنېه خوشحاله د خوکله کله تا او سهپل ياده وي .

هما : بې بې چې کورته لاره شي نو د ورتلو سره هغه زماد طرفه په دواړه مخه بنګل کړه .

داکټر لائېه مسکى شي او وائي ، ”بنګلول خوزمونږ روزانه بلکه په ورڅ کښې خوڅوڅله کېږي خوستاد طرفه بنګلول به پري اضافه شي .“ هما : دَزرتاجي نه خبرېږي ، هغه خنګه ده ؟ هغې د راتلو وعده کړي وه خو شاید د خئه مجبوري په وجه پاتې شوه .“ داکټر لائېي هغې ته د هغې په حقله توله خبره اوکړه او په اخره کښې یې ورته دا انکشاف هم اوکړو چې هغه ، هغې سره د هغې په کور کښې ده . هغې لا هغې سره خبرې کولي چې په یوه زړه بورقه کښې مخ پتې یوه زنانه هغې ته او درېدہ او ورته یې اووې ، ”بې بې ، د خدا په نامه یو لس روپې راکړه ، زه دېره مجبوره یم . بیماره مورراته په کت کښې پرته ده چې د هغې علاج پري اوکرم .“ دغسي خبرې به هغې روزانه په یو غوب اوږيدې او په بل به وټې خودے او اواز کښې دومره درد وو چې د

هغې تول بدن یې اوړرڅوو. هغې د غارې پرس کښې لاس ورکړو، د سل روپو یونوت یې تربنې را اوویستو، د هما د سرنه یې تاؤ کړو او هغې ته یې او尼یوو. نوت لا هغسې د هغې په لاس کښې وو چې د بورقی نه اواز راغې، ”بې بې ته“؟... بې بې سلام علېکم، داکټر لائېي د هغې سلام واختسو خو چې کله هغې د مخ نه بورقه لري کړه او مخ یې بنګاره کړو نو هغې ورته په ځیرانیتا اووې، ”جان پري ته؟ تئه دلته خه کوي؟ تاسوال کله نه شروع کړي دی دا ولې په تاخه اوشو. جان پري په ډکو سترګو هغې ته اوکتل خود خه وپلو نه مخکښې د هغې پښو ته خکته شوه او ورته یې اووې، ”بې بې ما معاف کړه، ماتسره او مهوش سره ډېرزیاتې کړي دي“. داکټر لائېه هغې په دواړه لاسه او尼یوه او هغې یې د خپلو پښو نه پاسوله. د هغې اوبنکې یې اوچې کړي او ورته یې اووې، ”جان پري، دا په تاخه اوشو، تئه خونیمه نه یې پاتې شوې. دا ولې؟“

جان پري: بې بې، بعضې خلق زمانې سره لوبي کوي او په بعضې خلقوزمانه لوبي کوي. خه موده مخکښې، ستا په کور کښې ماهم زمانې سره لوبي کولي خو چې ستادکوره اووتنم نو اوس راباندي زمانه لوبي کوي. داکټر لائېي هغې نه په ډډ اواز کښې تپوس اوکړو ”د ګلې د کورنه راغلي یې؟“

جان پري: هاؤ بې بې یو خو ورځي وړاندې د هغې د کوره راغلي يم. داکټر لائېه: شېردل سره ستا واده اونشو؟ تئه خو هغوي کړه ډهېړه وي کنه.

جان پري: هاؤ بې بې، چې تا د کوره اویستم او د اسري خائے م پاتے نشو نو هغوي کړه ډهېړه شوم. شېردل سره م واده او شو او ډېرخوږ وخت تېرې دو خو خه موده پس عادل راغې، نو د هغه... ”داکټر لائېه د هغې د خولې نه خبره اخلي او وائي، ”عادل...؟ عادل خوک دی؟“ جان پري: عادل د هغه قاري نوم دی چاسره چې زه بدنامه شوی ووم. هغه د سوچي بابا زوی او د شېردل رورو. د هغه تعلق په قبائلي سيمه کښې یو عسکري تنظيم سره وو. د هغه په وپنا منږ هم قبائلي سيمې ته لارو خو هلته زماخاوند قتل شو او خه موده پس عادل هم قتل شو. خه موده زه هلته هغوي سره ووم خو کله چې د مور پونښتني د پاره کورته را ګلم نو هغه په کت کښې ناجوړه پرته وه. او سره د خپلې مور سره يم، تانه او بل نه خېرځ کواه غواړم او د هغې علاج پري کوم. داکټر لائېه: سوال مه کوه. دا سل روپې او سه واخله، سباله دی مور هسپتال ته راواله، د هغې علاج به هم مفت کېږي او تانه به خپلې تنخواه په کور ملاوېږي.

جان پري: ته رشتيا وائي بې بې؟

داکټر لائېه: بالکل رشتيا. زه هم هغه داکټر لائېه يم لکه چې مخکښې ووم او زما کور او سه هغسي ستادې لکه چې مخکښې وو. ته او سه لاره شه او سباله هغه هسپتال ته راشه، نوري خبرې به بیا هلته او کړو. دې سره هغه په خوشحالۍ خوشحالۍ روانيه شو. د هغې د تلونه پس د هما وکيل راغې، هماله یې یو چت ورکړو او ورته

﴿ يؤلس م با ب ﴾

همایون خان او اکبرخان سره د جوري نه پس د هستم خان سترگې نوري هم سري شوي . يو خو ورځي پس هغه په هغه زمکه يو ئل بیا تریکتیر ورګډ کرو، کومه چې هغه مخکنې اړولے وه د مشر خان زمیدار چې په خپل پتېي کښې د هستم خان تریکتیر او سري او پېدل نو هغه او د هغه نېغه مشرخان له په فرياد لارل . هغه سره په مرسته کښې لس دولس زمیدار نور هم لارل ، زمیدار په حجره کښې کېناستل او زنانه د مشرخان کور او د هغه کمرې ته په داسې حال کښې ورغله چې هغه بالخت ته ډډه وهلے وه او زپتون ورله اوږي منډلې . د ورتلو سره هغې ، هغه ته سلام او کړو او په ژړا کښې يې ورته توله خبره او کړه . مشرخان چې د هغې خبره وورپدہ نو د غصې نه په پېډ کښې کېناستو او د کوزې دو هڅه يې کوله . زپتون چې د هغه په نیټ پوه شوه نو ورته يې اووې ، ”خان بابا ، ته سمله ، ارام او کړه زه به حجري ته ورشم او د دې د خاوند نه به معلومات او کرم .“

مشرخان : نه زپتون ، ته کور کېنې ، زه په خپله ورڅم ، زپتون هغه ته خپلې سمي کړې او د هغې په سهاره هغه رو رو د کمرې نه او وتو او حجري ته لارو . هغه چې حجري ته ورځي نو تول زمیدار او نوکران د هغه په احترام کښې پاسېدل او تر هغې ولارو و چې ترڅو هغه په کت کښې ناست نه وو . کله چې هغه بالخت ته ډډه او وله نو زپتون ترینه کورته روانه شوه . د هغه په تپوس چې کله زمیدار د هستم خان

يې اووې ، ”بې بې ، ستاد پېشی تاریخ بدلت شو . دا چت واخله ، د بلې میاشتې په لسم تاریخ به ستا پېشی وي اوستا بیان به د جج په مخکنې لیکلے کېږي ” . هما د وکړل چت د لوپتې پسکې پوري غوطه کرو او داکټر لائې ته يې په ظېر ظېر کتل . داسي معلوم مډه چې هغه په سترګو کښې د هغې شکريه ادا کوي . په دې کښې د پولیس عمله راغله هغه يې د جېل نه او ویستله ، په ګاډې کښې يې کېنوله او سنتېل جېل ته يې روانه کړه . هغه جېل ته چې هغې کښې به د جیل پولیس ، زنانه ۽ قیدیانو او حوالاتیانو د هغې نه اکثر د اټپوسونه کول چې ، ”تاخپل خاوند ولې مړ کړو ؟ هغه د سے خوبنځ نه وواو که بل چاسره د سے لارو ؟ او س د سے یادېږي که نه ؟ تا چې د چاد پاره خپل خاوند مړ کړو هغه ستا ملاقات له رائحي او که نه ؟ او س به خه کوي ، تیول عمر به جېل کښې تیره وي ؟ چې دلته د سے څوانی ختمه شي نو بیا په تاخوک خه کوي ؟ بیا به خېر ، زکواه او سوال پسې ګرځې ؟ او شپه به چرته کوي ؟ چرته د رېل ګاډې په پتري ، يا چرته د پل لاندي ؟ هلته به ستاعزت محفوظ پاتې شي ؟“ وغېړه وغېړه . د سے تپوسونو نه به چې هغه تنګه شوه نو د هغې دلې نه به پاسېده او چې بله دلې کښې به ترینه بیا د غسې تپوسونه کېدل نو بیا بلې او بیا بلې دلې له . د هغې ورڅ د سرومچو په ګښ او شپه يې په مېږتون و هغه د خپل مقام نه ډېره لاندي پرېوته او د هغې لورې ارادې په جورو ګړنګونو کښې پرېوتي .

د زور زیاتی خبره شروع کړه نو د هغه د بدن و پښته بېر شو او کله چې هغه خبره ختمه کړه نو یو سور اسوپلي یې او کړوا او په ډکو سترګو یې خپل اسوپلي پسپی ډپره شبې بره کتل . د هغه په سترګو کښې غتې غتې اوښکې اوختې را وختې خوک کو غور خېدو ته نئه پرېښودې . هغه لاثه وېلو ته خوله جوړوله چې دېکښې د مشرخان يو خوز میدار په منډه منډه حجري ته راغلل او په سلګو سلګو کښې د هغه مخي ته او درېدل . په هغوي کښې يو زمیدار اووسي ، ”خان بابا ، د همایون خان او اکبر سرو هغه زمکه اړه وي کومه چې هغوي تاسو ته د مشرپه حيث د حجري د خرچي د پاره پرېښے وه .“

مشرخان : همایون او اکبر هم ورسه دی ؟
زمیدار : نه خان بابا ، د هغوي زامن یاسراو قېصر راغلي دي ، هغوي ورته ولاردي او د هغوي سري زمکه اړه وي .

مشرخان (طنزيه مسکا) خېر دا د کور خبره ده . دغه زمکه هغوي د مشرۍ په طور ماته پرېښې وه خو چې هغوي زما مشرۍ نه مني نو خه هغوي مشران او زه کشر . دا خه دومره لویه مسله نه ده .
زمیدار : خان بابا هغوي زمونږفصلونه وارول .

مشرخان : ستاسو د فصلونو تاوان ماته رسی . تاسو ته به پېسه پېسه ملاوېږي .

زمیدار : خان بابا ، د همایون خان او اکبر خان کشران ډېرنې ګکي دي .
هغوي وائی چې دغه زمکه به هم درې برخې کېږي ، د مشرۍ دا

حجره اوستاسو کور هم .
مشرخان (طنزيه مسکا) د حجري او کور تقسيم لو ته ضرورت نیشته . دادواره د هغوي شو . زما د حجري او کور خوک پاتې شو ؟ زهه به تربنه يو خو ورڅوله د سوچي کورته لارشم .
يو زمیدار : يو خو ورڅوله ؟ او بیا ... ؟
مشرخان (طنزيه مسکا) بیابه د کلی نه به په لويه هديره کښې يو وروکې شان کور له . د هغه په دې خبره د ناستو تولو زمیدارو سترګو ډکې شي .
يو زمیدار : خان بابا د ليونې خپلو هستم خان سره به خه کوي ؟

د هغه په تپوس مشرخان خاندي او په خندا خندا کښې یې د سترګو اوښکې روانی شي . تپول زمیدار يو بل ته په ځبرانتیا ګوري او په سترګو سترګو کښې ډیوبل نه تپوس کوي چې ”دا خندا ده که ژړا؟“ هغه یوه شبې خاموش وي بیا وائی ، ”داتپول ليونې خپل مادومره یرولي وو چې مابه پري پښې او تپولے نو دوي تولو به کورته منډه کړئ سخو ... خو په هغه وخت کښې زما خوانی وه او زما شانه خان بابا ولاړ وو ... خو او سره د چاشاه ته او درېږم ؟ چارشتیا ډله دی چې ،

نه غواړم ، عېشونه درنه نه غواړم اسې د خوانی عمره خوت پېړه مه خوزه لا دومره کمزوره نه يم ... زما په لاس کښې لا دومره طاقت شته چې زهه ټوپک ټینګوله شم . او زما په ګوته کښې لا دومره زور شته چې زهه پري د ټوپک کوتره را خکلے شم ... یه هلکه کماله ، ته ورشه

زما هغه ټوپک رواخله چې لېي اوګورم او اندازه یې واخلم چې زما غوندے بودا شوئے او کمزور می شوئے دے او که نه ډز کولے شي .
کمال: خان بابا چې مونږ یونو ستاد ڈز ضرورت نیشته . ستاد گوتني په اشاره به زمونږ گوتي چليږي او ليوني خبل به کوته کېږي.
مشرخان: قرتبي مئه کوه مره . ورشه زما هغه ټوپک راؤره . شابه زر کوه . د هغه په حکم کمال ډېر په توندي سره د مشرخان د کورګېټ سره او درې د او زېتون ته یې اووې ، ”بابي ، مشرخان ټوپک غوارې ، هغه رواخله چې ورله یوسم ” .

زیتون (په یره) ولې کماله ، خبره جوړ خرابه شوه .

کمال: نه بابي لاخرابه نه ده خو خپل احتیاط ضروري دے . زیتون د مشرخان ټوپک او ګټمه راخلي او هغه له یې ورکوي . د هغه د تلونه پس هغه د شاکرخان د کمرې نه کلاشن کوف او ګټمه راخلي او بهره په کت کښي یې اړدي . بیاتیول ورونه جرنده کړي . د لويټې نه لکه د زرتاجې پټکے اووهي او خپل پرونې لټې کړي . بیا ګټمه غاري ته واچوي ، کلاشن کوف په لاس کښي او نیسي او ګېټ سره خواکښي کلاشن کوف په لاس په دے غرض او درې کې چې کله مشرخان پټو ته خي نو هغه به ورپسي خي . کمال چې ټوپک او ګټمه مشرخان له ورکړه نو هغه مُسکے شو ، د ټوپک بولت یې مخکنې روستو راخکو او د هغه د چال انداز یې واختسته . بیا یې د ګټې نه پنځه کارتوسونه او ويستل ، په مېگزین کښي یې ورکړل ، یو کارتوس یې

په بولت مخکنې کرو او چمبرته یې او رسوو . بیا یې هغوي ته مخ کرو او ووئے وئيل ، ”زءَ دَلِپُونِي خِپْلُو يَخُودُولُولَه وَرَحْمَ خُوتَاسُو خُوَّى مَهَ، پَه خِپْلَ خِپْلَ خَامَه كَبَنِي ” . هغه د پاسپدو کوشش کوي خويومشر ، بودا زميدار سليم بابا د هغه خواله ورخي او ورته وائي ، ”خان جي ، لېه حوصله او کره . په بریندلت مئه ورڅه . تاهجه متل نه دے او رسدلے چې اونې په ژرا کښي اري ته اووې چې ، ”که لاسکے ڦنه وي درکړي نوتا به ولې زءَ رېبلم ؟“ هستم خان دومره سړے نه دے چې تاته پښه کېږدي خو داسي معلومېږي چې تئه د خپله لاسه وهله کېږے . زءَ وېم چې هستم خان له استاذه او لېړه او د هغه نه دا معلومات او کړه چې هغه په خه وجه او په کوم بنیاد او ثبوت ستا په زمکه قبضه کول غوارې . که هغه سره خه معقول ثبوت وي خو په هغې خبرې کېډېشي او که ورسه نه وي نو ستازمکه ، ستازمکه ده . هغه یې درنه په سروالے او کورته او پلے نشي . مشرخان چې د هغه په خبره سوچ او کړي نوسرا او پکوي او وائي ، ”خبره دي بدنه نه ده بلکه بنته ده خو هستم خان زمانمي زما کمزوري اونه ګئي ؟“ سليم بابا : د روستو کمزوري ، نه مخکنې کمزوري بنته ده . هغه کار نه دے پکار چې سړے پېږي روستو پښېمانه شي . که د هغه جواب معقول وو خو ډېره بنته ده او که هیڅ بې ھېڅه پنجه اچول غوارې نو بیا به ستا په خائے ورسه زمونږ دا بچې پنجه نه بلکه پنجي اچوي . مشرخان : زءَ خو وېم چې تئه په خپله ورشه او په خپله ورسه خبره او کړه .

سلیم بابا: زاهده بچے، دشاکرخان د مرگ نه پس ستاپلار ډپر یواخے دے. خپلورونو هم ترینه لاس و اخستو او د هر طرف نه پري پچه غونډه ماته ده. په داسے حال کښي چي ته د هغه د تول جائیداد واحد مالک یې، او داسے حال کښي چي هغه ناجوره دے او لکه زما یې د مرگ اوژوند هيڅ پته نه لګي، تا هغه یواخے پړښے دے. هلتہ ستاتروننه هغه زمکه اړوي او قبضه کوي کومه چي هغوي هغه ته د مشري په طور پړښي وه او دلتہ د هستم خان د قبضې په وجهه پړیشان دے. ته چي خه وائے هغسي به کېږي ځکه چي تانه سواد هغه څوک دي خو بهتره خبره داده چي ته مونږ سره لارشه او دا خبره هغه ته په خپله اوکره.

Zahed Khan: بابا، تاته بنته پته ده چي د خان جي د قتل په کېس کښي زه پولیس ته مطلوب یم. پولیس زمونږ په کور او حجره خو خو چهاپې اووه له خو زه په لاس ورنه غلم. هلتہ زماتک د خطرې نه خالي نه دے. ما د کاكا جي په کور کښي پناه اخسته ده او دوي سره پروت یم.

سلیم بابا: دا خه دومره لویه خبره نه ده بچے. چي پلار په تادعوی نه کوي نو پولیس ستا هيڅ نشي کولے. بله دا چې ته به ترڅو پوري داسے ورک ګرڅے؟ دا ډپره بنته موقعه ده. هغه په حجره کښي ناست دے او نور مشران هم ناست دي. که ستاسو ترمینځه خه خبره وي نو د هغې وضاحت او تصفیه به هم او شی او خپل جواز به هم پېش

سلیم بابا: ډپره بنته ده (هغه پاسي) یې دادي لارم درنه، هغه ئاخان سره په تلو تلو کښي یو بل زميدار هم د لاس نه نيسې او ئاخان سره یې بوئخي. هغوي چي هستم خان له ورغلل او هغه ته یې هغه خبره اوکره کومه چي د هغه او مشرخان ترمينځه شوې وه نو هغه اووسي چي ”دالس جربې وند ماله زاهد خان د یوکال د پاره اجاره راکړے ده.“ چي کله ترینه هغوي د ثبوت مطالبه اوکره نو هغه چپ شو. یو ه شبې پس یې بیا اووسي، ”مساره ثبوت شته راخي، چي درته یې او بنایم.“ هغه هغوي د هغه ئائے نه روان کړل او یو داسے ئائے ته یې بوتلل چي هلتہ د مسلح کسانو یوه ډله ناسته وه او خپلوكښي یې ګپې لګولے. هغوي چي هلتہ او رسپېدل نو د هغوي ستري مشی له تول پاسپېدل او هغوي سره یې روغ جور کول. په دغه کسانو کښي د نورونه علاوه زاهد خان هم وو. دروغ جور نه پس هستم خان زاهد خان ته په مُسکا اووسي، ”زاهد خان، دا مشران راغلي دي او د دې زمکې د قبضي ثبوت رانه غواړي. دوي ته خه اوويم؟“

Zahed Khan: زه ثبوت یم کنه. (مشرانو ته) که تاسو مشرخان رالېږدې یې نو لارشي او هغوي ته وايې چي دازمکه ما هستم خان کاكا جي له اجاره ورکړے ده.

سلیم بابا: ډېکښي هيڅ شک نیشتنه، تابه ورکړي وي خو مونږ به هغوي ته خه ثبوت پېش کوو.

Zahed Khan: که زه ابوسره په موبائل خبره اوکرم نو یا؟

کړے . داسی دے خوبنځه نه ده هستم خانه ؟

هستم خان: دا خو ډېربنټه خبره ده . زه هم دا غواړم چې دا زمکه ماته بې شره او بې ډزه ډوزه پاتې شي . څه ورشه بچے ، یرپړه مه او که خه اخوا دېخوا وونوماته کال او کړه . څه دے مشرانو سره ورشه . ”د هغه خبره د هغه زړه ته پربوته او هغوي سره روان شو . چې هلتله او رسپېدل نو درے واړه حجري ته ورغلل . زاهدخان د مشرخان ستري مشي له ورغۍ . د ستري مشي نه پس هغه هغه ته مخامنځ په کتې کښې کېناستو . مشرخان ، سليم بابا نه تپوس او کړو ، ”سليم خانه ، تا هستم خان سره لیدل او کړل ؟ هغه خه اووسي ؟“

سليم بابا: . خان جي ، هغه اووسي چې دغه لس جربېه ونه ماله زاهد خان اجاره را کړے دے او د ثبوت په طورې راسره زاهدخان را اولېږو .

مشرخان (زاهد خان ته) ته هلتله هستم خان سره وسی ؟
 Zahed Khan: هاؤ ابو، دلته راباندي پوليس خوشحالمه چهاپي اووه له خو خدا مه ترپنه بچ کرم . د خه موده نه ما د هستم خان کا کاجي په کور کښې پنائي اخسته ده .

مشرخان(طنزيه) هستم خان کا کاجي ...?
 Zahed Khan: هاؤ ابو، هغه ډېرد کار سړے دے او ما د پاره خو ډېر زيات ده .

مشرخان: دغه لس جربېه زمکه تاواقعي هغه له اجاره ورکړے ده ؟
 Zahed Khan: هاؤ ابو دغه ما هغه له اجاره ورکړے ده .

مشرخان: زه ماده صلاح نه بغېر . . . .

زاهدخان: هاؤ ابو ، دا غلطی مانه شوي ده خو که ستاسو خوبنځه نه وي نو دازه واپس کولے هم شم .

مشرخان: نه داسی مه کوه چې تا ورسره لوظ کړے دے نوزه ستا لوظ ماتول نه غواړم (سليم بابا ته وائي) سليم خانه ، ستا خبره صحی ده . څه شکر دے چې خبره بې ډزه بې ډوزه ختمه شوہ .

زاهدخان: ابو، ماته اجازت دے . زه لپه کور ته ورڅم .

مشرخان: څه ورشه بچے ارام او کړه او هن زما دا توپک هم کور ته یوسه . دې سره هغه پاسپېدو ، د مشرخان توپک یې خان سره واختو او کور ته روان شو . چې کور ته ورغۍ او زېتون او لیدونو هغې ورسره روغ جور او کړل او کمره یې ور ته لري کړه . هغه چې کمرې ته ور تلو نه زيتون ته یې اووسي ، ”زماد کمرې ورد بهرنه جرنده کړه ، زه لپه ارام کوم ” د هغه د تلو نه پس سليم بابا او مشران خان خپلو کښې خبرې کولے او نورو او رسپېلے . مشرخان ډېر خوشحاله وو چې هغه د سليم بابا په مشوره عمل او کړو او د جنګ جهګړې نوبت رانه غې .

په دغه خبرو خبرو کښې سېفور کا کاراغې ، هغه ته مخامنځ کېناستو اووسي وئېل ”خان بابا ، زما زمکه لاره د هستم خان شوہ خوماله به د فصل تاوان خوک را کوي ، ” مشرخان لا هغه له جواب نه وو ورکړے چې یو ګاډے راغې ، د حجري مخي ته او درېدو ، دو د مسلح کسان ترپنه کوز شو او دواړه حجري ته ننوتل . د حجري خلقو چې هغوي ته

مشرخان: نه بچے، زمونږ په زمکه حمله نه ده شوي بلکه دغه وند
شوي ستارور زاحد هستم خان له اجاره ورکړے دی.

شاکرخان: تاسو په اجازت؟

زاحدخان: نه بچے مانه اجازت نه دی اخستے شو مے خو چې هغه
پري تېپکتير ورگله کړونو دزاحد د مخه ما اجازت ورکړو.

شاکرخان: دا خوداسي شوه لکه چې هغه ته مونږ ګوډي ماتې کړے
اوورته مو په خپله اوو مې چې راسورې. تئه ورشه کماله د جمات په
لوډ سپیکر کښې تولو ليونې خپلو ته اعلان اوکړه چې شاکر راغلے
دی او تپول مقابلي د پاره راؤ خي، بیا یې تولو زميدارو ته اوو مې،
خې ورشي، تپول تپوکے او کوتکے راواخلي، چې هستم خان سره
مقابله اوکړو. بیا یې سحرګل ته اوو مې، ”ته ورشه د ډهولکي
تانګونه دی راکاره او ډنګېدلے ډهولے پتی ته راشه،

مشرخان: شاکره بچے لې ارام اوکړه. ستپه راغلے... زما خولا
تاته د کتو تنده هم نه ده ماته چې بیارانه خي.

شاکرخان: ابو بشه درته معلومه ده چې د لیونې خپلو سپی هم په
خپل پتی کښې لپدال نه غواړم او بیا چې یوسپه دومره کبر واخلي
چې د تپوک او متیو په زور زمونږ په زمکه قبضه کوي نو د داسې
ژوندنه خو مرګ په شل چونګه بنده دی.

مشرخان: چې خي او خامخا خي نو خان سره دی روربوزه چې
متې دی مضبوط وي. هغه خپلو زميدارو او کسب ګرو ته لاس

اوکتل نو ټولو په چغه اوو مې، ”شاکرخان زنده باد“ مشرخان چې د
شاکرخان نوم وورې دونو په هغه کښې دومره طاقت راغي، چې د
ملاستې نه کېناستو او په ھېراتیا وائی، ”شاکرخان؟“ د مشرخان
نوکر زر هغه له ورمندې کړي او ورته په چغه وائی، ”خان بابا او مبارک
شه، ستازو مې شاکرخان راغي،“ شاکرخان ډېر په تېزی سره د مشر
خان خواله ورځي، هغه ته ورتغار ورځي او وائی، ”هاؤ بابا، ستا په
دعا زه ژوندې شوم او ستاسلام له را غلم.“

مشرخان: یه هلكه شاکره. دا زه خوب وينم او که تا په وينه وينم؟
شاکرخان: نه ابو، دا خوب نه دی بلکه حقیقت دی. زه ژوندې یم
او ستا مخي ته ولاریم.

مشرخان: او هغه چې مونږ بېخ کړي دی هغه خوک دی، هغه ته
نه و مې؟

شاکرخان: نه ابو هغه زه نه ووم، بل خوک دی.
مشرخان: دا خنګه او خه رنګه؟

شاکرخان: دالو یه قیصه ده ابو، خه وخت پس به درته په خپله
معلومه شي. په دې به بیا خبرې او کړو خو اوس په لاره راتلم، زمونږ
په زمکه کښې لیونې خپل او د هغوي تېپکتیر مې ګرځي او فصل اړه
وي. داسي معلومېږي چې هغوي زمونږ په زمکه حمله کړي ده او
په زوري ټېپکتیر مې ګرځي او. اوس زه د هغوي د مقابلي د پاره را غلم چې
دې نه او زګار شم نو بیا به درته توله خبره او کړم.

يې د پتني نه تېريكتېرے اوویستلي او خپلو سروته يې د تلو حکم ورکړو خو چې هغوي په خان پوهېدل نو د شاکرخان سروترېنه چاپېره گېړه اچولے وه او د هر طرف نه په هغوي ډزے کېدے، ډزے لا روانے وي چې د مشرخان په ویناد پولیس لویه نفری را اور سپدہ او هغوي تول په موقع او نیولے شو او په پولیس وېن کښې ڈب ډهپري واچولے شو.

شاکرخان او د تاني SHO په خپلو کښې یوبل سره تعارف او کړو. شاکرخان هغه له د چایو بلنه ورکړه خو هغه ورته اوو سه، ”اوسمه بیا به شي.“

شاکرخان:: بیا به کله شي؟

SHO:: چې دوي تانې ته او رسوم نو بیابه راشم. ستاسو بیان به هم اولیکم او چایي به هم درسره او خکم.

شاکرخان:: ډېرې ڦخونسخه ده ئخی ورئخی.

د هستم خان او د هغه د سرو د نیولو نه پس مېدان شاکرخان ته صفا شو د شاکرخان سرې یو خوابل خوا خاڅه په پتو کښې ګرځېدل، خاڅه په مورچو کښې ناست وو او هغه او زیتون سره د تولو نه یو خواته ناست وو هغې ورته تولې خبرې او کړي. د مشری بې بې د مرګ، د زاهد خان او د هماد واده، د هماد حوالات او جیل د تلو، د سهپل او د مهوش د تلو، د هستم خان د او بندولو او د زرتاجي د مقابلې تولې خبرې او کړي. هغه دغه خبرې ډېرې خاموشۍ سره وورېدے. په اخره کښې

نيسي او وائي، ”دا تول زما متے دي...“ هغه نور هم خاڅه وېل غونبنتل چې د جمات په لوډ سپیکر کښې اعلان او شو چې، ”تولو لپونې خپلو او هستم خان ته دا اعلان دے چې شاکرخان راغلے دے او مقابلې د پاره هغه ونډه را اوخي په کوم کښې چې د هستم خان تېريكتېر ارم دے او د هغه فصل اړه وي.“ چې دا اعلان ختم شونو د ډهولکي او از راغي، دې سره پاتې زميدار هم سره د توپکو او کوتکو را او چلېدل او د شاکرخان په مشری کښې د پتني په لور روان شو. چې د کلې نه اوو تل نو شاکرخان د هستم خان د خبرولو د پاره یو هوائي ډز او کړو، د هغه ډز پسې یو لوې بار او چلېدو. یوه خوله د هغه په خوا کښې او چلېده چې هغه ورته روستو او کتل نو هغه زیتون وه. شاکرخان په تلو تلو کښې او درېدو، مُسکے شو او هغې ته يې اوو سه، ”زېتون ته؟ ما د خپل توپک ډز او پېژندو څکه م درېسې روستو او کتل څه خوري واپس شه، کورته لاره شه او منږ د پاره بنه زبردسته چائے پخه کړه.“

زېتون:: نه خان جي نه، ستاعزت په خپل خاڅه خو تاسو سره راغلې یم او تاسو سره به څم... د هغې په خبره هغه یو څل بیا مُسکے شو او مخکښې روان شو. هستم خان ته چې د هغه د راتلو پته او لګېدہ نو هغه زاهد خان ته کال او کړو خو چې هغه موبائیل او چت نکړو نو بیا یې په زړه او خوره چې کېډېشې هغه راغلې وي. کله نه چې ورته د یوبل د خولي نه معلومه شو هن بیا یې پوخ یقین او شو. دې سره

ختم شو. اوس په هغه خټه کومي، د هغه د خولي نه ايله دغه تکي اووتل چي هغوي ده اواز ووريدو. ده اواز سره په حجره کښي ناست خلق بيرشو. په دېکښي د مشرخان د کورنه د چغو اوژرا اواز هم راغي او زيتون هم ساه نيولي حجري ته راغله هغې ژړل او په ژرا کښي يې وئېل، ”خان بابا، خان جي، راشي، زاهد خان خپل خان اوویشتو“. دغه اواز دننه په کمره کښي شاکرخان هم ووريدو او SHO هم ووريدو، هغه د چایو پیالي، کښوده، ډېر په تېزی سره د کمرې نه اووتو او کورته ورغني، چي د هغه کمرې ته ورغني، نو هغه په خپل بېډ کښي سلګي، وھلے. هغه هغه په غېر کښي او نیوو، هغه ورته يې اووو، ”مامعاف کړه خان جي، ماتاسره ډېر زیاتي کړے ده“. هغه د هغه په غېر کښي اخري سلګي، او وھي او همبشه همبشه د پاره خاموش شي. هغه لاد هغه په غېر کښي وواو د هغه د وینو د که خوله يې صفا کوله چي مشرخان کمرې ته ورغني، هغه لکه د لاش د هغه لاش ته يوه شبې په چېه خوله کتل، بيا يې خپلې اوښکي او چې کړے او د یو نوکر په سهاره حجري ته روان شو.

SHO په موقعه ناست وو. هغه د زاهد خان د خودکشی رپورت او ليکو او مرے يې مرده خاني ته او لېږو. داتول واقعات او واردات په يوه ورڅ کښي او شو او نمر لاهم هغسي څلېدو. سحره ستم خان د مشرخان په زمکه حمله او کړه، لې ساعت پس ورک زاهد خان راغي، د هغه نه پس شاکرخان راغي، هستم خان او د هغه سپي تاني ته لارل

ترېنې هغه تپوس اوکرو، ”د زاهد خه پته لګي چې چرته ده“. زېتون: هغه ژوندي چار غېب وو خونن ستاد راتلو نه لې مخکښي راغي، خپلې کمرې ته ننوتاو ماته يې وي چې ماپسي ور د بهرنه جرنده کړه.“

شاکرخان يوه لویه ساه واحسته او هغې ته يې اووو، ”خه خوري ته کورته لاره شه. بنې زبردسته چايې تیاره کړه. د تاني SHO راخي چې خوشحاله لار شي.“ دې سره هغه مسکۍ، شوہ او ورته يې اووې، ”خان جي، ستاراتلو سره ما ستا او ستاد مېلمنډو بندویست کړي دې. خپلې دواړه خویاندې م راغوستې دې او هغوي ته م وېلې دې، شاکرخان او د هغه سپي ترناوخته پوري په پېښې کښي په ده غرض ناست وو چې کېډېشي د هغه مقابلې له د ليوني خپلو له خوا خوک راشي خو چې خوک رانه غلل نو هغه خپلو سرو ته د تلو حکم اوکرو. دې سره هغه مخکښي شو او توله ډله ورپسي شو. چې حجري ته اور سېدل نو د تاني SHO راغلے وواو د مشرخان نه يې بيان اخستو. چې د مشرخان بيان واحستې شونو بیا د شاکرخان بيان او لیکلې شو. په دېکښي چايې راغله، د کلې د خلقو د پاره بهر کښودې شو او د SHO د پاره یوې خاص کمرې ته یورې شو. د چايې خکلو په دوران کښي SHO شاکرخان ته اووو، ”خان جي، ستاد قتل په کېس کښي ستارور زاهد خان ماته مطلوب ده، هغه خټه شو؟“ شاکرخان: چې زه، روغ جور او صحې سلامت راغلم نو تول کېس

چې د مشرخان وو هغه حال دَزرتاجي هم وو. زېتون چې د مشرخان په حال پوهشوه نو هغه یې د لاس نه او尼يو او په مزه مزه یې خپلي کمرې ته روان کرو. د هغه لونو، حنا او بلقيس چې هغه دَزېتون په سهاره کمرې ته په تلواولپدونو دواړو ورمندې کړه خوهغه خان ته پري نښودې او د لاس په اشاره یې د خان نه لري کړے. حنا او بلقيس دواړه پرون راغلي وي خودا معلومه نه ده چې د شاکرخان مبارکي له راغلي وي او که زاهد خان تعذيت له.

دَزرتاجي پښې ته لاهغسي پلستري پروت وو هغه د سهاري نه بغږدا ګرڅېدو قابله نه وه. د مشرخان د تلو نه پس دَزېتون او ډاکټر لائې په سهاره هغه د هغې کمرې ته بوتلې شوه او په خپل بېد کښې سملولي شوه. شاکرخان چې دَزرتاجي د راتلونه خبرشونو هغه په حجره کښې مېلمانه په ځائے پرېښودل او د هغې سلام له کورته راغي، هغه په خپل بېد کښې پرته وه، مهوش ورسه ناسته وه او ډاکټر لائې ورته مخامنځ په بل کت کښې ناسته وه. زرتاجي د هغه سلام ته د پاسېدو کوشش کوو خو هغه په سختي سره منعي کړه. هغه د هغې په اوږو سر کېښودو او ډېره شېبې دغسي پروت وو. کله چې دَزرتاجي سلګي زياتي شوي نو هغه د هغې دا اورې نه سراوچت کرو او د هغې اوښکې یې اوچولے. چې کله د هغې سلګي، قلاري شوي نو بیا یې مهوش بنکل کړه، خان سره یې په غېر کښې کېښوله او په بنکلولو بنکلولو کښې یې ورته اووسي، ”تئه خپل انکل پسې خفه وي؟“

او د زاهد خان لاش مردہ خانې ته لارو. مانبام تياره د هغه جنازه او شوه او د لاتېن په رنګ کښې خاؤرو ته او سپارلے شو.

﴿دوبې برخه﴾

په سباد هغه د کمرې د صفائی په وخت د هغه د بالخت لاندي یو خط او موندلے شو. زېتون هغه راواخستو او مشرخان له یې ورکړو. مشرخان چشمۍ واچولے او د هغې لوستل یې شروع کړل. هغه چې اولوستلو نو مات رامات یې کرو او جېب کښې کېښودو. هغه لا د خط په متن سوچ کوو او په زړه کښې وسے چې آيا رور داسي هم کېډېشي خو چې خپلي رورو لې. ته یې خیال شون بیا یې او منله. په دې دې کښې هغه ډېر لري لارو او معلومه نه ده چې ترڅو پوري به په دغه خیالونو کښې ډوب وو چې هغه په کور کښې د چاد چغوا او ژړا او از وورېدو. هغه دغه ژړا ته متوجه وو چې زېتون د هغه کمرې ته راغله او ورته یې اووسي، ”خان بابا، زرتاجه راغلي ده.“ هغه چې د زرتاجي نوم وورېدو نو برینډے پښې او سترور سرد کت نه کوز شو او د هغې په سهاره بهرته او وتو او د هغې خواله ورغى. زرتاجي چې هغه او لیدونو د هغه په احترام کښې د ډاکټر لائې په سهاره پاسېده. مشرخان د خپلي مينې د جزې نه دومره مغلوب شو چې په خان پوه نشو او د هغې لاسونه او تندې یې بنکل کرو او داسي یې ورته په خېر خېر کتل لکه د قطب نماستنه چې په قطبې ستوري ولاړه وي. نئه یې حرکت کولے شو اونئه یې ترینه نظر اړولے شو. کوم حال

مهوش: ته مخکنې سوري اووايہ نوبیا هله.

شاکرخان: سورې مېلهم.

ډاکټر لائبه: تېنک یو خان جي . زه په خپلو کړو پښمانه یم. مامعاف کړه پلیز.

شاکرخان: ته به چري هم معاف شوي نه وي خو که د خپلي خورزي نه مجبور نه ووم. هغه یوه شبې ناست وو خوبيا بهراو تو او حجري ته لاړو. حجري ته ډېر خلق راتلل او تلل. خوک د شاکرخان د نوی ژوند د مبارکي د پاره راتلل او خوک د مری د تعذیت د پاره . په یو وخت کښې مبارکي هم وي او د عاګاني هم وي . په دغه کسانو کښې همایون خان او اکبرخان هم وو، د هغوي زامن یاسراو قبصه هم وو، د هغوي د طرفه د جرگي مشران هم وو او د هستم خان له خوا د جرگي مشران هم وو. مشرخان ترېنه سترګي پناه کړے وي ، په خپله کمره کښې پروت وو البته شاکرخان به ورسره راشه درشه کول.

ما سخوتن چې شاکرخان د مېلمنو نه فارغ شونو مشرخان خپلي کمرې ته او غوښتو هغه چې د هغه کمرې ته ورغۍ نو هلته زرتاجه هم ناسته وه او زیتون هم ناسته وه . هغه چې هغه ته مخامنځ کې ناستونو هغه ورته اووسي ، ”شاکره بچې ، سباله ستاد رور درېمه ده . هغې د پاره به خه کوئے؟“

شاکرخان: هاؤ ابو، ما د هغې بندوبست کړے ده . هیڅ فکر مه کوه ، هر خه به او شې انشاء الله .

مهوش: خان جي انکل، زه تا پسې دومره خفه ووم چې هره شپه بهم درېسې پت پت ژړل او دادعا بهم کوله چې یا لله زماخان جي انکل راولے.“

شاکرخان (مسکے شي) ستادعا قبوله شوه او زه راغلم .

مهوش: خان جي انکل، ته راغلے او زاهد انکل لاړو. هغه به هم راشي؟ د هغې په ده معصومانه تپوس تولو یوبل ته د حېرانتیا په نظر او کتل . زرتاجې د خبرې رخ بدلا کړو او شاکرخان ته یې اووې ، ”خان جي ، تابي بي ته ستري مشي او نکول .“

شاکرخان: بي بي ته به زه خنګه ستري مشي او کرم چې زما د خورزي د علاج نه یې انکار کړي وو. د هغه په خبره د هغې سترګي ډکې شي او هغه ته وائي ، آئي ايم سوري ، ریلی سوري ، مامعاف کړه پلیز .“

شاکرخان: نه بي بي نه . چري هم نه . تمام سره او زما خورزي سره لوی ډلم کړي ده .“ د هغې په مخ غتې غتې اوښکي راماتي شي.

مهوش چې هغې ته او ګورې نو د هغه د غېر نه پاسي ، د هغې خواله ورځي او د هغې اوښکي او چوې . شاکرخان مسکے شي او مهوش ته وائي ، ”مهوش ته مانه خفه شوي Come on please .“

مهوش: زه تاسره خبرې نه کوم . ماسره خوله مه ګډه وه .

شاکرخان: اوه مائي ډير نیس (Niece). آئي ايم سوري .

مهوش: ماته سوري مهه وايه ، ماما ته اوایه .

شاکرخان (مسکے شي) چې ستا ماما ته سوري او وېم نویوه خوبه په به را کړي ؟

مشرخان: بنه داراته اووايہ چې زاهد خودکشي ولې اوکره، هغه ته خه تکلیف وو؟
شاکرخان: ابو، دالويه سانحه ده خوماته د هغه د خودکشي په باره کښي هیڅ معلومات نیشته ځکه چې داغوانه پس زما اوډ هغه لیدل کتل نه دي شوي خوداسي معلومېږي چې یاخو هغه ذهنی مريض وو یاد پوليس له خواز ماد مرګ په شک کښي هغه ته د خپلې شرمندگي احساس شوئے وو.

مشرخان: ستا مرګ سره د هغه خه تعلق ده؟
شاکرخان: زما مرګ سره د هغه او هما دواړو هیڅ تعلق نه شته او نه وو خو پوليس په هر خه کښي گوتې وهی اوډ هر چا په کار کښي یې کاروي نو په دې وجه شاید هغه ته ذهنی اذیت رسپدلې وي او په دې وجه یې خودکشي کړي وي ... او په خودکشي یې دومره توندي اوکره چې ماسره یې لېدل کتل هم او نشو.

مشرخان: بنه، ته خپل حال وايه، ته خنګه اغوا شوئے او تاسره خه او شو.

شاکرخان: دالويه قيصه ده ابو خوزه چې چا اغوا کړے ووم هغه خپل انجام ته اور سېدلو او زما په نامه بنخ شو.

مشرخان: هغه حوك وو او تاسره د هغه خه تعلق وو.

شاکرخان: ابو، هغه نه ماليدلے ده، نه م پېژندلے ده او نه م ورسه خه تعلق وو. زما اغوا داسي او شوه چې ماډ باغ په پټي کښي د

مازيگر نمونځ کوو او په قاعده ناست ووم چې د شانه خوک راغلل او زما پوزي ته یې رومال او نيوو. بيازه په خان نه یم پوه شوئے چې ماسره خه او شو او چالوکپل خوزه چې مابسام په هوش کښي را غلم نو زما سترګي او لاسونه تړلي شوي وو. ما چې حرکت او کرو او د پاسپدو کوشش م کوونو یوکس راغي او زما سترګي یې پرانستي. ما چې د شمعي په تنه رنځي اخوا دیخوا او کتل نوزه په یو غار کښي پروت ووم او مسلح کسان رانه چا پېره ناست وو خوما هېڅوک اونه پېژندل.
زما کوائف په یو کاغذ لیکلې شوي وو یو مسلح سره سې چې شاپد د هغوي مشروو، هغه په موبائیل ستانمبر ملاو کړو او تاسو سره یې خبرې او کړے بیا یې موبائیل ماله را کړو او ماتاسو سره خبرې او کړے، دې نه پس زما سترګي بیا او تړلے شوي، هغوي په پس پسو کښي یو بل ته خه او ووئے او زه یې د هغه خائے نه بهرا او ويست. په ګاډي کښي یې کېنولم اوډ هغه خائے نه ډېر لرمې یو بل خائے ته یې او رسولم. دا یو کورو وو خکه چې د ور تلو سره پکښي ما د زنانه ئ او ماشومانو خبرې وورېدے. زه یوې کوتې ته دننه کړے شوم، په یو تکوري سملولے شوم او زما پښو ته بېړۍ واچولي شوي. دې نه پس زما سترګي پرانستي شوي. ور را پسې پورے اوډ بهرنه جرنده شو. ماله به وخت په وخت یوې زنانه چايي ډوډي راؤره او زما د ضرورت خیال به یې ساتو. یوه ورڅ زما د کوتې ور لرمې کړے شو او دوه مسلح نقاب پوش زلمي راننوتل. یوماته وسله په لاس او درېدوا او بل زما د

د شنو نو تونولس بنډلونه یې راټرل، ماته په مېز کېښو دل اوو سے وئېل، ”که ستایقین نه کېږي نو دا اوګوره، دا هغه روپې دی چې ستا په سر اخستې شوې دی او مونږ له راکړې شوي دي“، ماترېنه په یره تپوس اوکړو، ”دا خوک دے؟“ هغه راته په لایروائی اوو سے، ”دا تپوس مئه کوه. په خپله به درته معلوم شي“. ماترېنه بیا تپوس اوکړو، ”زمما په سر دالس لاکهه روپې چا ورکړي دي؟“ دوبم سپې په فېصله کن انداز اوو سے، ”دابه هم درته معلوم شي خويو خورخې پس.“ ماترېنه په یره تپوس اوکړو، ”ما سره به خټه کويه؟“ ”تاسره هیڅ نه کوو. تئه د وزلو سپے نه یې بلکه د ساتلو سپے یې. تئه داروپې او شماره، دا پوره لس لاکهه دي. دا واخله نو بیا به نوري خبرې کوؤ.“ ”نوري خبرې؟ زه پوه نشوم؟“ ماترېنه په ساه نیولي انداز تپوس اوکړو.“

رومبه سپے: مونږ د پولیس دیري نه دلته راغلي يو. تئه چې کلې ته لارې سے نوز مونږه یوه فېصله به کو سے، ”فېصله، خټه فېصله؟“ ماترېنه په چېراتنیا تپوس اوکړو.

دوبم سپې راته اوو سے: داکټر لائې په مونږ د آغوار پورت کړي دي. هغې ته به اووې چې خپل رپورت واپس واخلي. ستاد مخه مونږ هغه پرېښې ده ګينې دا انجام به د هغې هم وي خټه چې دے هلك سره اوشو. ماترېنه تپوس اوکړو، ”داکټر لائې سره ستاسو خټه کېس دے؟“ د هغې کېس خو سوچې کاکا او د هغه زامنوا سره دے.“ دې سره هغوي د مخونونه نقابونه لري کړل، خټخت په خندا شوا او

پښو بېړۍ پرانستې او ماته یې اوو سے، ”راپاسه، راځه“ ما په زړه کېښي وسے چې شاید زما د ژوند شېږي ورځې پوره شوي او درنګ ساعت له مژنې. مسلح کسانو کېښي یوزمانه مخکښي روان وو او دوبم ما پسې وو. زه د هغوي په مینځ کېښي داسې روان وو م لکه چې پښو کېښي راله چا پېکړي اچولي وي. دې سره سره م شاهم خارتېده او په هر قدم راته دا احساس کېدو چې درنګ ساعت له راباندي د شانه ډز کېږي. په دغه تلو تلو کېښي رومبے سپې د ډیور مخې ته او درې دوا او ماته یې اوو سے، ”ما پسې راځه“ زه چې دغه کورته ورننوت نو بهره په غولي کېښي د دوو کټونو په مینځ کېښي یو وړوکه مېز پروت وو. په مېز باندي د پلاستېک په یوه ګوتې کېښي خه غوتې پرته وه او د غوتې د پاسه یوه کېړا غور پېدلې وه. رومبي زلمي ماته په کت کېښي د ګېناستو اشاره او کړه او دوبم زلمي د غوتې نه کېړا پورته کړه، د پلاستېک د ګوتې خوله یې او سپرده او ماته یې اوو سے، ”دا اوګوره خوک دے؟“ ما چې ورته او کتل نو هغه په وښو کېښي لپلے شو سے د چا سر وو. زه دومره یېږي واخستم چې ماترېنه مخ واړه وو. رومبي کس زمانه تپوس اوکړو، ”اوډے پېژندو، دا د چا سردے؟“ ماهګه ته د کرکې او حقارت په نظر او کتل او ورته م اوو سے، ”نه... زه دانه پېژنم“ چې ما د هغه د پېژندګلو نه معذرت اوکړو نو هغه اوو سے، ”ېږې مه، دا د هغه چا سردے چا چې ستا په سر لس لاکهه روپې اخستے وسے او مونږ له یې راکړي دي“. دې سره هغه ګوتې ته ننوتو

پښي سپکي کرم. زه هم د هغوي په ډله کښي شامل شوم او زه او
عادل تر هغوي ورپسي وو چي د شپردل بدل مو واختسو. یو خو ورخي
پس زمونږ هغوي سره یوه بله مقابله راغله. په هغوي کښي دوه
کسان د هغوي نه مرءه شو او زمونږ ډلي نه عادل مړ شو. بیانور
کماندaran او ملکان د جرگي په شکل کښي ترهغوي ګرڅېدل چي
جوره او شوه. په د مه دوران کښي یوه بله واقعه پېښه شوه او هغه دا
چي د شپردل کونده جان پري ژوندي، جاره غېبه شوه.

زرتاجه: خان جي، هغه غېبه نه ده بلکه خپل کورته راغلي ده. ماته
ډاکټري د هغوي خبره کړي ده د هغوي مورنا جوره ده او د هغوي د
خدمت د پاره راغلي ده، هغه غربېه خپر غواړي او په هغوي د مور
علاج کوي.

مشرخان: اوس سوچي او د هغه زامن خه حال کښي دي؟
شاکرخان: د هغوي جوره شوي ده خو یوبل سره راشه درشه نه کوي.
سوچي کاکا او د هغه زامن هلتنه خوشحاله نه دي خود پوليس ديرې
هلتنه ډېره دي. چي زه په ساه شم نو دغه مينه به ورله جوروم چي
خپل کلي ته راشي.

مشرخان: هغه به چري جورپېري، ولې نوري مينې لېري دي. د
ګو جرانو مينه خالي ده. د ترکانانيو مينه خالي ده. دلتنه یو را او غواړه
او جوره جاره ورله او کړه.

زرتاجه: خان جي، تاخو د هما بي بي هدو تپوس اونکړو.

دواړو په یوه خوله اووسي، ”مونبه د سوچي زامن یوکنه“. ماچي
هغوي ته په ځير ځير او کتل نو دواړه م او پېژندل چي واقعي د سوچي
کا کازامن دي. بیا دواړه واره په واره راتر غاره وتل. ما یوه لویه ساه
واختسته او په خپله لمنه م د مخ او تندی خوله او چه کړه. په دغه خندا
خندا کښي سوچي کاکا او ګلې. هم د کوتۍ نه را او وتل او د شپردل
بنځه جان پري هم را اووته، د علېک سلېک نه پس ما شپردل ته اووسي،
”شپردله، دا سرزما د مخني نه لرمے کړه.“ هغه د ګوتۍ خوله بنده
کړه، هغه یې د مېز نه او چت کرو او لري یو ګت کښي یې کېښدو.
بيا م ورته اووسي ”داروپي هم او چتے کړه، چي هغوي انکار او کرو
نو ما زورنه ورکړه او روپي یې او چتې کړے. بیا ګلې او جان پري
چایي را ټړه او مونږ تولو په غونډه او څکله.“

مشرخان: چي ستاتصفيه او شوه نو بیارتالے ولې نه، خه ته ايساروسي؟
شاکرخان: دوه ورخي زه د هغوي مېلمنه ووم خو په درېمه ورڅ چې زه
راتلم نو یوه الميه او شوه.

مشرخان: خه الميه؟

شاکرخان: الميه دا چي کوم کماندیر چي قتلولو د پاره زه عادل او شپردل
ته حواله کړي مه ووم هغه ته پته او لګبده چي هغوي زما په خائے
اغوا کار قتل کړي د مه. د هغه په بدل کښي هغه شپردل قتل کرو.
د هغه قتل زما په ټس کښي شو مه وونوماته دا خبره بې پښتو
ښکاره شوه چي هغوي په دغه مصېبت کښي پرېږدم او زه تربنه

شاکرخان: ابو داتاسو وای؟ زا هد خان زما رورو، زما لپچی او زما متهے وے. زما مینه، زما ننگ وو، هغه به داسے کارخنگه کړے وے؟ داسې نشي کېدي؟“

مشرخان په جبب کښي ګوتې وهی او هغه ته وائی، پرون دزاده د کمری د صفائی په وخت د هغه د کمری نه يو خط راوی دے او زیتون ماله را کړے دے خوزما هغه چشمی او سه کارنه کوي، زه پري پوه نشوم. هن دا خط په او چت او اواز اولوله چې موږ تول يې وورو.“مشرخان هغه له خط ورکوي شاکرخان چې خط او سپري نو هغوي ته وائی“. بنه غور بشی خط داسے دے.

دزاده له خوا
خان جي ته.

په خوله م نه جور پېري چې تاته روراوبم... په خوله م نه جور پېري چې تاته سلام او کړم، څکه چې مانه د رورولی، خه پېښے دي او نه د سلام. د خط لیکلو نه لېږ شې به پس به ته د ډز او اوز وورے، ډز سره به د چادڑا او اوز هم وورے. دا ژرابه زماد مور پلار او خوياندونه وي بلکه زموږ د خدمتگارې زيتون ژرابه وي. ته چې د ډز او د چادڑا او اوز پسې کورته رائے رائے نو هغه ستړکې به پېښې شوې وي کومې چې تاته کتل نه غواړي.

د ورک رور په راتلو رور خوشحال پېري او د مر رور په ژوندي کېدو خو په جامو کښي نه څائې پېري، خوستا په راتلو زه دومره پرپشان او شرمنده شوم چې تاسره ستړکې هم نشم لګولے څکه چې ته ماد خپل طرفه

شاکرخان: د هغې تپوس م د زیتون نه کړے دے او دے راته توله خبره کړي ده. هغه غربیه زما په تیلو کښي سوزي.

زرتاجه: په خلورمه ورئ د هغې پېشی ده. داکټري ورله وکيل نیولې دے په دغه تاريخ به عدالت کښي د هغې بیان لیکلے کېږي. شاکرخان: د هغې بیان ته به ضرورت پېښ نشي انشاء الله. چې زه ورشم نو ئان سره به یې راولم.

مشرخان: شاکره بچې، موږ ته د شپې چافون کړے وو. زما ستړکې لګېدلې وي نوموبائیل ستامور او چت کړو معلومه نه و چې هغې ته خه اوویلے شو خوهغې یوه چغه او وله او مره شو او چې کله هغه موبائیل همالور او چت کړو نو هغه را پېښه او پېھوشه شوه.

شاکرخان: د دی معلومات ماته نیشه خو کېډېشی دغه داغواکار مقتول د ژړا فریاد چغې وي او په غلطې کښي ستاسو په موبائیل راغلې وي.

زرتاجه: نه، نه، داسې نه ده. هغه ریکاردنګ ستاسو په موبائیل بلکه دزاده خان په موبائیل راغلے وو خود هغه موبائیل تاسو سره پاتے شو مې وو او هغه په غلطې کښي ستاسو موبائیل اوږدے وو. په هغه نمبر چې ورسره بیا زاده خان خبرې او کړے نو بیا د خان جي د مرګ تصدیق او شو.

مشرخان: سوال دا پېدا کېږي چې دغه ریکاردنګ یې زاده ته ولې او رو؟ داسې معلومېږي چې ستاد قتلولو په سازش کښي دزاده لاس وو.

نه ده چې ته خنگه ژوندے شوئے او د قبرنه خنگه را اووته . مرئے نشي ژوندي کېدے خوداسي معلومه شوه چې تئه بچ پاتے شوئے يې ... اوچي تئه بچ پاتے شوئے نو هغه سرپريکرے لاش د چاوو چې مونږ بنخ کړئ وو؟

اوس سوال دا پېدا کېږي چې هغه کوم وجوهات وو چې ماستاد وژلو سازش کوو، اوستا په وژلو کښې زما خه مقصده وو؟ ظاهره ده چې زر، زمين اوزن . چې ته د مينځ نه اوته وسے نوستا خاني به ماته پاتې شوي وه، ستا مال او دولت به ماته پاتې شوئے وو، ستاتوله زمکه به ماته پاتې شوي وه او د تولونه لویه خبره، بلکه د لويونه لویه خبره دا ده چې ستا بناپري ناوي، د چا حسن او اداګانو چې زه لپونے کړئ ووم، هغه به ماته پاتې شوي وه خوداسي اونشو، زما سکيم ناکام شو اوستاد ژوند زپرے زما د مرگ پېغام شو.

زما د سازش په وجه که تئه مر شوئے او که مر نشوئے خو ستاد مرگ او از ترلري پوري خورشو، ستاد مرگ د پېغام په وجه د آبو او زمونږ تپولود ژوند لویه سرمایه امي مره شوه، زما په وجه هما باي پېغله کونډه شوه او ستاد مرگ په الزام کښې هغه د ګلوبناپري، جېل ته لاره . زما په وجه زرتاجه خور زخمی شوه او داسي معلومېږي چې کوم لاش مونږ بنخ کړئ وو هغه ستانه بلکه د رستم خان وو څکه چې ستا مرگ سره هغه هم ژوندے جار غېب شو . ماد پاره د ژوند تپولي لاري بندې شوي او د پنائي او قراريو خاصه م پاتے نشو . البتہ د

وزلے يې . اوستاد سرقيمت د لس لاکهه روپونه علاوه د ډله لس جريبه وندو وو چې نن پري د قبضي کولو د پاره هستم خان حمله کړئ وه . زه د هغه په ډله کښې ناست وو او د خپلي کورني د تباھي نظاره م کوله ... دي نه مخکښې هستم خان زمونږ په زميدارو نهري اوئه بندې کړئ وسے او چې کله زمونږ زميدارو اوئه خلاصې کړئ وو هغه بذات خود او د هغه سرو پري ډزے او کړئ خکه چې زه د هغه په کورکښې د هغه په بستره کښې پروت ووم او هغه ته پته وه چې د مشرخان په کورکښې داسې هيبحوك نيشته چې د هغه د ډز جواب او کړي، او که زرتاجي د هغه مقابله نه وي کړي نوزمونږ د زميدارو فصلونه به اوچ شوي وو.

دي نه مخکښې ماد هما باي په عزت حمله کړئ وه او که چري هغې د خپل عزت په خپله تحفظ نه وي کړي نو اوس لړه شبې پس زما کونډه بي بي زما سره ژړپده . ستاد واده نه مخکښې ماقاضي صېب له د یوې فرضي عسکري ډلي له خوا په مینګوره هوتيل د خودکش حملې د همکې ورکړئ وه چې د هغوي او د مشرخان په ذهنونو کښې د عسکري ډلي له خوايره پېدا شي او ستاد قتل دعوې په د ډله ډلي یقيني شي . ستاد واده د نکريزو په شپه ته زما په سازش د هستم خان زوي رستم خان او د هغه ملګرو د باغ د پتي نه اغوا کړئ وسے . ستا سرپريکرے لاش ما په خپل لاس لحد ته کوز کړئ دے او د خاټرو په ډهپرو کښې م بنخ کړئ دے . خودا معلومه

مرگ لاره راته خلاصه ده، ملك الموت راته په قهرپذلي سترګو گوري او نور مهلت نه راكوي ... ڈز ته غور بشه.
شاکرخان په اوچت او اوز خط لوستو او هغوي تولو بنه په غور او پيدو.
چې کله هغه دزاده دخان آخري جملې له او رسپدو چې، ”ڈز ته غور
شه“ نو د هغه په وينو کړې لاش هغوي ته مخکنې شو او تولو په
چفو چفوژيل. خط د شاکرخان د لاس نه لاندي پرپوتو، هغه په
لوندو سترګو بهرته او تو او حجري ته روان شو.

﴿دَرْبَعَهُ بِرْخَه﴾

دکله نه چې شاکرخان کورته راغلے وونو په خپله کمره به تپريدو راتپريدو خونه یې خپلې کمرې ته کتل او نه دنه ورتلو بلکه بهره په حجره کښې به په خپلې کمره کښې کښې ولې نه سملې؟
شاکرخان: زرتاجي دا هغه کمره ده چې دې کښې زماډ واده په شپه، زماناوي زماډ راتلو انتظار کوو. په دغه انتظار انتظار کښې هغه د دغه بېډنه اوچ فرش له لاره. ماته دا پېړه بي مناسبه بنکاري چې هغه په جېل کښې په اوچ فرش پرته وي او زهه د هغې په بستره کښې ډډي اوږم. ترڅو چې هغه راغلې نه وي زهه به نه دغه کمرې ته ورشم او نه به په دغه بېډه کښې ډډه شم.“ او واقعي هغه هم دغسې کول. هغه په حجره کښې په اوچ فرش سملاستو خو خپلې کمرې

ته نهه ورتلو. ڈڇزو په سپاډ هستم خان او د هغه د زامنو ضمانتونه او شو او هغوي کورته راغلل خو خهه خپله یې یې دل او خهه د کلي خلقو دومره یې رول چې نه بهروتے شو اونه په خپل کور او حجره کښې ايسارپدې شو. هستم خان او د هغه زامن د کلي په خلقوبنه نه لګپدل، هغوي غونبنتل چې په خهه طريقه هغوي د کلي نه ورک شي او په کلي کښې امن راشي. د کلي د خينې اوزگار خبلو له خوا به هر وخت هغوي له نو سے نو سے خبر راتلو چې شاکرخان له د علاقه غېرنه طالبان راغلې دي او درنګ ساعت له یا سپا بیگاه له د هغوي په کور او حجره خودکش حمله کېدونکي ده بله ورڅه هغوي د ملیانو، عالمانو او خواو شاکلپو د مشرانو یوه لویه جرګه جوړه کړه او هغوي له یې د هري فېصلې کولو واک ورکرو. دزاده دخان د رېمي په سپاډ شاکرخان حجري ته په داسې وخت کښې جرګه راغله چې د سوچي کاکا د زامنو، قدیر او کبیر نه علاوه د هغوي د ډلې نور کسان هم ناست وو.

چې د جرګي مشرانو د جوړې خبره شروع کړه نو شاکرخان ورته د هستم خان او د هغه د زامنو هغه تولې وران کاري په ګوته کړئ چې په هغې کښې د هغه په زميدارو نهري او بیهه بندول، د هغه په زميدارو ډز سے کول، د هغه فصل ته نقصان رسول او د هغه په زمکه ناجائز قبضه کول وو. د دې په بدل کښې ترپنه هغه د لاکھونو روپو تاوان مطالبه او کړه. جرګي د هغه مطالبه او منله هغه سره د دومره لو سے تاوان ادا کولو پېسې نه وي نو د هغې په بدل کښې ورته هغوي د

هغه دَ کور او حجري پرېښدو خواست اوکرو . هغه د چا خبره چې غل کندر کول غوبنتل چې وريي او موندو . هغه لاَ سوچي کاكاد زامنو د پاره د ميني جورول غوبنتل چې د هستم خان کور او حجره په لاس ورغله . وثيقه نويس را او غوبنتے شو او د فصل د تاوان په بدل کبني د هستم خان د کور او حجري د بيعي کاغذ د هغه په نامه اوليکلے شو . البتہ د جرگي په خواست هغه له په کور کبني د او سپدو د پاره پنهه ورڅي مهلت ورکړي شو او د جرگي مشرد هغه ضامن شو . شاکرخان کبيرته اووسي ، په شپږمه ورڅ به د دې مشرنې د کور او حجري چابيانې واخلې او د هستم خان کورته په کله راوريسي ” . دې نه پس دعا يې خپراوشوه ، چايې او خکلې شوه او تول رخصت شو . په دغه مازيگرد همايون خان او اکبرخان له خوا هم جرگه جوره شوه او د مشرخان له حجري ته راغله . مشرخان اګر چه د خپلو روښو نه دېر خفه وو خو د جرگي د مشرانو خبره يې کوزه نشوه غورڅوله او جرگي ته کېناستو . د جرگي مشرانو چې د روغي جورې خبره شروع کړه نو شاکرخان ورته د هغه تول نقصان خبره اوکړه چې د هغوي په وجهه د هغه فصل ته رسپدلي وو . هغوي د هغه تول تاوان هم او منو او هغه توله زمکه ، کور او حجره يې هم ورته پرېښوده کومه چې هغوي مشرخان ته د مشرۍ په توګه پرېښي وه . وثيقه نويس را او غوبنتے شو ، کاغذ اوليکلے شو او د جرگي تولو مشرانو پري دستخطونه اوکړل . دې نه پس دعا يې خپراوشوه ، چايې او خکلې

شوه او تول رخصت شو .
 زرتاجه او س هغه زرتاجه نه ود لکه چې مخکنې وه . خه موده مخکنې هغه صرف د شاکرخان ذاتي خدمتگاره وه . د شاکرخان او د مشرې بي بي د تلونه پس د مشرخان ذاتي خدمتگاره شوه او چې کله شاکرخان راغي او هغه ته د هغې د ايشار ، وفا او قرباني پته او لګډه نو بیا د تول کور مشره شوه . د هري خبرې صلامات به هغې سره کېدو او چې کومه خبره به هغوي دواړو جوره کړه نو مشرخان به په پټو سترګومنله . چې کله شاکرخان کلي ته راغي نو د هغې دا خیال وو چې هغه نور تول کارونه روستو کړي او همامسه زر تر زره ملاقات او کړي څکه چې يو هغه د هغه لاثاني او لافاني مينه وه بله د هغوي د کور عزت وو او د هغه په تې کبني جبل ته لاره . خو یو خوا مېلمانه تله راتله ، بل خواد هستم خان او د هغه د ترونو د روغې جورې خبره راغله نو په دې وجهه ورته د هغې خوڅه جوره نشهو . چې کله به هغه د بهرنه کورته لارونو د خپلې کمرې په ځایه به د زرتاجي کمرې ته تلو . هغې سره به شبېه ګهرې کېناستو ، د هغې نه به يې د هغې د بیماری پوښتنه هم کوله او په نور زړه نوي به يې تبادله خیال هم کوو . د زاحد خان د درېمي نه پس چې کله هستم خان او د هغه ترونو سره روغه جوره او شوه او ماسخوتن کورته او د زرتاجي کمرې ته ورځي . نو هغې ورته د هماد پېشې . په باره کبني خبره او کړه هغې ورته او وو چې هغه به هم د هغې پېشې له ئې خود هغې د

دے په خپله ورسه خبری اوکره .

زرتاجه : شاکرخان له موبائیل ورکوي اوورته وائي ، ”خان جي ، سهپل سره خبری اوکړه ، سهپل چې کله د هغه خبری ووري نو ډېر خوشحاله شي او د هما په باره کښې تربنې تپوس کوي . هغه ورته وائي ، ”سباله د هغې پېشی ده . کېډېشی هغه بري شي . سباله به هغه تاسره او نیانیکه سره په خپله خبری اوکړي . ستانیانیکه د هغې نه خبردي ؟“

سهپل : نه خان جي ، هغوي خبرنه دي . دا کال ما د هغوي نه پت په پته اوکرو .

شاکرخان : چې ترڅو هغه نه وي راغلي ترهغې هغوي مه خبره وه .

سهپل : هم دغسې م کړي دي او دغسې به کوم .

شاکرخان : سباله ته کال مه کوه ، هغه به تاسو ته په خپله کال اوکړي او تولو سره به خبری اوکړي ، چې کال ختم شي نو زرتاجي د هغه نه په مُسکاتپوس اوکرو ، ”خان جي ، تاسو خوداسي په یقين سره اووسي لکه چې هغه به سباله خامخابري کېږي او کورته به راخي .“

شاکرخان : هغه زما په قتل کښې ملوثه ده . چې زه عدالت ته حاضر شم او خپل بيان ورکړم نو خبره ختمه شوه . هغه به خامخابري کېږي انشاء الله .

زرتاجي دواړه لاسونه دعاته اوچت کړل په سرتور سريې په جذباتي انداز د هغې د بریت د پاره دعا او غښتله . دعا نه پس هغې هغه ته

بیماری په وجہ شاکرخان هغه په سختی سره منعی کړه اوورته یې اووو چې ترڅو هغه بنې شوي نه وي نو هیچرته نشي تلې . بهر حال هغه هغې سره بنې پخه وعده اوکړه چې هغه به د هغې پېشی له خامخا خي او په عدالت کښې به خپل بيان ورکوي . هغوي لا په دغه باره کښې خبری کولے چې د ډاکټر لائې له خوا هم هغه ته کال او شو او هغې هم هغه ته د هماد پېشی . یاد دهاني ورکړه . د هغې نه پس د زرتاجي په موبائیل رېنګ راغي . هغې چې موبائیل اوچت کړو نو د هغې د ډېللو سره د ډیوماشوم او از راغي او ورته اوويلے شو چې ”اڼۍ د آپا نه خبرېي ، د هغې خه او شو ؟“

زرتاجه : اوه ، سهپله داتې یې ، ”وارمه خطاکوه ، سباله د هغې پېشی ده . ستان جي راغلے دے او هغه به د هغې پېشی له خي او خان سره به یې راولي .“

سهپل : خان جي ...؟ هغه چې مړ شوې دے ، هغه خنګه ژوندې شو او راغي ؟

زرتاجه : هغه مرنه بلکه ژوندې دے او بنې روغ جوړ او صحي سلامت دے د خېره .

سهپل : دا دومره موده هغه چرته وو . کورته ولې نه راتلو ؟ او چې نه راتلو نو کال یې ولې نه کوو ؟ داسي معلومېږي چې ته ماسره هسي توقي کوي .

زرتاجه : نه ګله نه . که ستازما په خوله باور نشي نو داده ناست

مايوسه واپس نشي . ستاخوياندو به هغې ته سپېره او قاتله وېلي. دا تولې خبرې به هغې اور پدې او په زړه به یې تېرولي . هغوي په ده کورکښې د هما بې بې وجود نشو برداشت کولې .

شاکرخان: . ماته پته ده زرتاجې خود هغوي دالوئي به د هغوي په سرونو کښې ماتېږي . سباله به هغه ده کورته راخي . بيا که هغوي راخي او که نه راخي . دې سره هغه پاسي او بهرته خي . هغه چې حجري ته لاړونو هغه خپلې کمرې ته ورغۍ او په اوچ فرش سملاستو . هغه توله شپه ډډې په ډډې اوختو خو خوب نه ورتلو . چې لږې سترګې به یې ورغلې نو هغه به ورته په مختلف شکلونو او عکسونو کښې مخکښې شوه ، کله خندېدلې ، کله ژړېدلې ، کله مروره او کله قهرېدلې . هغه ته په هرشکل او هر انداز کښې هغه بنکلې ، خوبه او پُرکشش بنکارېده ، په دغه مشغوله کښې هغه توله شپه تکے خوب اونکرو .

سحر چې هغه په ترخو سترګو پاسېدو او ناشته یې او کړه نو په ګاډي کښې کېناستو او کچھري، ته لاړو . هغه د کچھري، نه بهر ګاډي په خواته او درو خود ګاډي نه کوز نشو بلکه په ګاډي کښې یې د هماد راتلو انتظار کوو . لړه شپه پس ډاکټر لائې هم راغله . هغې ګاډي په یو خواته او درو او د کوزې د سره یې هغه ته کال او کړو . د کال ورتلو سره هغه د ګاډي نه کوز شو او د هغې خواله ورغۍ . د روغ جور نه پس هغوي د هماد وکيل دفتر ته ورغلل . ډاکټر لائې وکيل ته د هغه

اووي، ”خان جي ، موږ خوتاسره د یوې نه دوېمه خبره نشو کولې او نه درنه ګیله کوو، خوتا د ده هر خه نه هما بې بې ولې نه خبروله . هغه خوستا لاثاني او لافاني مینه ده او د دغه مینې زه ګواهيم . تا داسي ولې کول ؟ تا ته دومره موقعه هم نه ملاوېدہ چې هغې ته ده یو کال کړے وې او که د هغې د وفا از مېښت ده اخستو؟“

شاکرخان: . د هغې وفاداً از مېښت محتاجه نه ده . د هغې له خوازه مطمئن ووم خو ما د خپلې وينې يعني د خپل رورزا هدد رورولې از مېښت اخستو... زرتاجې، دا خبره اگر چه مامخکښې نه ده کړے څکه چې مانه غونبتل چې دابو په پېشانې کښې اضافه اوشي خو دزا هدد خط نه پس د هغه دارادو تاسو تولو ته پته اول ګېډه . د رستم خان د مرګ نه پس عادل او شپر دل ماته دزا هدد متعلق توله خبره کړے وه . د هغه د زرا او زمين په مقوله زه قائل ووم خود زن متعلق د هغه امتحان اخستو . ز ماد مرګ نه پس اگر چه هما هغه سره واده کولې شو خو هغې انکار او کړو او هله یې هغه سره واده ته غاره کېښو ده چې تاسو تولو مجبوره کړه .

زرتاجه: . خان جي، ستاد تلو نه پس کوم نارواسلوک چې هغې سره او شونو هغه زما په خوله نه جو پېږي . يو خوا هغې ستا په مرګ ژړا کوله، بل خوا یې په خپل عزت ژړا کوله . هغې ته معلومه وه چې ته قتل شو سه یې خو ستاد تلو نه پس ستاروح سره هغې رابطه کوله . په ده غرض به د هغې د کمرې ورهوخت لرمے وو، چې ستاروح

متعدد خبره اوکره . د هغې په انکشاف هغه ډېر خوشحاله شو. بیا یې د هغه نه هم تپوسونه اوکړل او چې کله مطمئن شونو بیا یې په یو کاغذ د هغه نه حلفيه بیان و اخستو او په بل یې د هغه داغوا متعلق ټول واردات اوليکل . وکيل چې مخکنې په کومونکتو بحث کول غوبنتل هغه ټولې یې رد کړے ، د هغې دریکاره یې بیا جائزه اخسته او په نورو نکاتو یې سوچ کوو. د کېس په تیار پدلو او د نکاتو په ریفرنس کنې بنه کافي وخت اولګېدو . هغه لا د فائیل په مطالعه کنې لګیا وو چې د سپشن کورت مخي ته داردلی له خواه هما وغېره ، اواز اوشو . د اواز اوږدو سره یو خوا هما د پولیس په نگرانی کنې د عدالت کمرې ته دننه شوه ، بل خواه هما وکيل ، منشیان ، ډاکټر لائې او شاکرخان دننه ورغلل . هماتوري چشمې اچولې وي او د جج مخي ته په پړونې کنې پتېه ولاړه وه . جج د هغې فائیل پانه په پانهه واره وو، بیا یې د هغې بیان هغې ته ، سرکاري وکيل ته او د هما وکېل ته په اوچت اواز ووره وو. دې نه پس یې هغې ته اوکتل او وي وئېل ”ته د خپل بیان تصدق کوي؟ هغې لا خې وېلو ته خوله جوړوله چې وکيل صفائی اووې ، ”جناب عالي! دا به خنګه د هغه بیان تصدق اوکړي کوم چې پولیس د ډنډې په زور دې نه اخستے دے او په خپله مرضی یې لیکلے دے“.

وکيل سرکار: جناب عالي! ملزمې یوڅل مخکنې د خپل بیان تصدق کړي دے . زما په خیال د بیا یا تصدق ضرورت نیشتہ .

ملزمې همابي بي بنئه په ډاګه اقرار کړي دے . چې دا د خپل محیوب شاکرخان عرف خان جي د مرګ په سازش کنې شريکه ده . دې د پاره زه عدالت ته خواست کوم چې د وخت ضائع کولونه بغېر ملزمې له سخته سزا ورکړي چې یو خواه انصاف تقاضې پوره شي بل خواه نورو د پاره یو مثال جوړ شي .

وکيل صفائی: جناب عالي! وکيل سرکار د خپل استحقاق نه نه صرف تجاوز کوي بلکه په جذباتي انداز د بدنتی اظهار کوي .

جج (وکيل صفائی ته) ”ته د ملزمې د بیان په حقله خې وېل غوارې؟“

وکيل صفائی: جناب عالي! لکه خنګه چې مامخکنې عرض اوکړو چې د ملزمې هما بې بې نه پولیس د ډنډې په زور بیان اخستے دے . زما موکله ، پاکه ، معصومه او باحیا بې بې ده . زه په انتهائي اعتماد سره دا ویلے شم چې نه دے بې وفایي کړي ده ، نه د مقتول په سازش کنې ملوثه ده او نه دغه سوچ کولے شي .

وکيل سرکار: جناب عالي! وکيل صفائی د یوې ايمانداره محکمې د ايماندار پولیس اهل کارو په فرض شنائي بې خایه الزام لکوي . جناب عالي! د وکيل صفائی د الزام تراشی دے نوټس و اخستے شي ، په سختو تکو کنې دے ددے غندنه اوشي او آئنده د پاره دے وارنګ ورکړے شي چې محتاط وي او د ذاتي عناد نه اجتناب کوي .

وکيل صفائی: جناب عالي! که د خپل موکل يا موکلې صفائی پېش کولو ته غلط بیانی وېلې شي نوزه او زما رونه نورو کیلان به

وکیل سرکار: نه صېب، زړه هیڅ وېل نه غواړم، جچ د هماد فائل یو جائزه اخلي، دي نه پس د هغې په فائل یوه مختصره فېصله لیکي او وائي، ”عدالت ته معلومه شوه چې د شاکرخان عرف خان جي د مرګ کوم الзам چې په محترمه هما بي لګبدلے وواو کوم بیان چې د هغې نه اخستلے شوئے وو، هغه سراسر دروغ دے ځکه چې هغه ژوندے دے او په عدالت کښې د هغه بیان واخسته شو. په دے بنیاد عدالت د محترمه هما بي د باعزته بري کېدو حکم ورکوي.“ د جچ په فېصله هغوي تول خوشحاله شو. ډاکټر لائې هما ته وترغاري وته او هغې له یې مبارکي ورکړه، خو شاکرخان د عدالت د کمرې نه اووتو، او د هغوي په انتظار کښې بهرا او درېدو. بیا هغوي درې واره د منشيانو او وکیل په ځنګ کښې دفترته لارل. هلتنه یې منشيانو له هم انعامونه ورکړل او پولیس اهلکارو له هم. هماد وکیل په دفتر کښې سنجدې ناسته وه، د هغې په خیال و ګمان کښې هم نه راتله چې شاکرخان ژوندے شوئے دے، عدالت ته راغلے دے او د هغه په بیان هغه بري شوي ده ځکه چې دا سے خوبونه هغې ډېر ليدلې وو. دي نه پس چایې او خوابې راغلل، هغوي تولو چایې او خکله او د وکیل د دفتر نه اووتل. په تلو تلو کښې شاکرخان، هماته په مُسکا اووسي، ”هم، تاماته نه ستري مشي اووې او نه دي د نو مې ژوند مبارکي راکړه.“

هما: خان جي، که دا خوب نه وي او حقیقت وي نو تاسره زما ډېرې

تل د غلط بیانی مرکتب وي. خوزه په انتهائي ذمه واري سره وېلے شم چې دا بالکل حقیقت دے او زماد موکلي نه بیان په زور او زیاتې اخسته شوئے دے. زماد موکلي نه د هغه قتل سره خټه تعلق شته او نه هغه د مقتول د قتل په کېس کښې ملوثه ده. بلکه که زړه دا اوويم نو دروغ به نه وي چې دا تول کېس د دروغو پلنده ده او حقیقت سره هیڅ تعلق نه لري.

جچ: ته په کوم بنیاد او کوم دلیل دے کېس ته د دروغو پلنده وائي؟
وکیل صفائی: نه زما موکله د فرضي مقتول د قتل په سازش کښې ملوثه ده او نه شاکرخان عرف خان جي قتل شوئے دے بلکه هغه روغرمت، صحی سلامت ستاسو په عدالت کښې موجود دے او زماد موکلي د بې ګناهی د ثبوت د پاره عدالت ته راغلے دے.
(شاکرخان ته)

راشه خان جي، د جچ صېب مخې ته او درېرې، شاکرخان چې د جچ مخې ته او درېرې نو جچ، سرکاري وکیل او هما حېرانه شي چې سرپرېکرې لاش ځنګه ژوندے شو او عدالت ته راغي.

وکیل صفائی جچ له د هغه حلفيه بیان او د هغه داغوا وارداتي بیان ورکوي. جچ چې د هغه بیانونه اولولي نو په او چت او از یې سرکاري وکیل ته او روې. بیا د هغه نه یو خو تپوسونه کوي او چې کلمه مطمئن شي نو بیا وکیل سرکار ته وائي، ”د شاکرخان عرف خان جي په باره کښې ته خه وېل غواړے؟“

کښې چې ماته قاتله وبلے کېږي او په کوم کورکښې چې زماعزت ته لاس اچولے کېږي، زهه هلتہ خنګه او په کومو سترګو لاره شم.
شاکرخان:.. بیا به داسې نه کېږي، زهه راغلم هرڅه به تیک تاک شي.
اوسم به تاته هیڅ قسمه تکلیف نه وي. څه چې څو پلیز.
هما: خان جي، تاته اجازت دی، تهه چې ماچرته بوئے، زهه درسره څم خوهغه کورته درسره نشم تلي. ددغه کورنه .. ددغه کورنه ماله د چادوینو بوئین رائخي. سوری خان جي وپري سوری، زهه تاسره هلتہ نشم تلي.
شاکرخان:.. دي نه دا معلومېږي چې زمونږد ژوند لاري بیلې شوي.
هما: ژوند لاري د هرچا بیلې وي. البتنه د مرگ لاره یوه وي.
شاکرخان:.. ستادې وفائی، په باره کښې زهه دا وبلے شم چې هما هغه مرغۍ ده چې د هغې صرف اړزو کېډېشی خوچاله په لاس ورتلې نشي.
هما: ددغه تکوسره د دې تکواضافه هم او کړه چې چاله په لاس ورشي نو هغه دومره ناشکرته شي چې د بل په لاس یې د مينې او وفا د بنو نه سپینه کړي.
هغې ايله په مشکله ددغه تکې او وي چې یو خوانه یو ملنګ سګربت په لاس راغې او د هغوي په خواکښې او درېدو، بل خوانه یوه رکشه راغله او هغوي سره خواکښې او درېده. هما چې رکشه او لیده نو هغه ته یې په ډکو سترګو او کتل او ورته یې روغوندي او وي ، ”الوداع“ . هغه هغې ته په غټو غټو او کتل خود هغې د الوداع

خبرې دی. چې مخکښې درته خپلې ګېلې او کرم نوبیابه مبارکي درکوم.“. په دغه تلو تلو کښې هغوي ګاډي له اورسي. ډاکټر لائبه هغوي له یو ئحل بیا مبارکي ورکوي، بیا د یوضوري کار په بهانه او د مازیګرد ملاقات په وعده د هغوي نه اجازت اخلي او روانېږي. شاکرخان، هماته وائي، ”راڅه هما، ګاډي کښې کېنه چې کورته څو، زرتاجه ډېر په شدت سره ستا انتظار کوي.“ هما هغه ته په غټو غټو ګوري او وائي، ”خان جي تهه ماچرته بوئے“؟

شاکرخان:.. واه، واه، تهه لا خبر هم نه یې. زهه تا خپل کورته بوئم، ستاده واده سنګار شوې کمره ستا انتظار کوي، هلتہ زرتاجه، زېتون او ابو ستا انتظار کوي.

هما: ددغه تولو ته زماله خوا سلام وايه خوزه ډېر په افسوس سره دا وايم چې هغه کورته زهه نشم تلي“. شاکرخان هغې ته د ګاډي کهرکي لرې کوي او وائي، Come on Huma، راڅه پلیز، ګاډي ته خېژه چې څو، نورې ګېلې مانې به هلتہ کوو.

هما: خفه نشي خان جي خوزه تاسره هغه کورته نشم تلي په کوم کښې چې زما ارمانونه او سوزېدل، ايرې شول او ماسره هیڅ پاتې نشو. زهه به هغه جېل ته واپس لاره شم کوم نه چې راوتي یم خو هغه کورته به لاره نشم.
شاکرخان:.. هما...؟ دا تهه واي هما...؟ تهه... تهه...؟

هما: خان جي، په کوم کورکښې چې ماته سپیره وبلے کېږي، په کوم

جواب يې اونکرو او گاډي کښې کېناستو . دواړه په يو وخت د بیل
بیل منزل په لور روان شو . ولاړ ملنګ چې په بیلو بیلو لارو د هغوي
روانګي ته اوکتل نو د سګریت یولو سے کش يې واخستو او د کش په
لوګي لوګي کښې يې اوو سے .

نر سے نر سے لوگے تری خېژې
د چا په نوې یاری، اور اول ګډونه .